

Úradný vestník

Európskej únie

C 199 E

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Zväzok 55

7. júla 2012

Číslo oznamu

Obsah

Strana

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

UZNESENIA

Európsky parlament

ZASADANIE 2011 – 2012

Schôdza 8. až 10. marca 2011

Zápisnica z tejto schôdze bola uverejnená v Ú. v. EÚ C 165 E, 7.6.2011.

PRIJATÉ TEXTY

Utorok 8. marca 2011

2012/C 199 E/01	Všeobecná bezpečnosť výrobkov a dohľad nad trhom Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o revízii smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a dohľade nad trhom (2010/2085(INI))	1
2012/C 199 E/02	Riadenie situácie v súvislosti s chrípkou H1N1 Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o hodnotení riadenia situácie v súvislosti s chrípkou H1N1 v rokoch 2009 – 2010 v EÚ (2010/2153(INI))	7
2012/C 199 E/03	Inovačné financovanie na celosvetovej a európskej úrovni Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o inovačnom financovaní na celosvetovej a európskej úrovni (2010/2105(INI))	15
2012/C 199 E/04	Zmierňovanie nerovností v oblasti zdravia Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o zmierňovaní nerovností v oblasti zdravia v EÚ (2010/2089(INI))	25
2012/C 199 E/05	Spolupráca s rozvojovými krajinami na podpore dobrej správy v daňových záležitostiach Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o daniach a rozvoji – spolupráca s rozvojovými krajinami na podpore dobrej správy v daňových záležitostiach (2010/2102(INI))	37

SK

(Pokračovanie na nasledujúcej strane)

2012/C 199 E/06	Poľnohospodárstvo a medzinárodný obchod Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o poľnohospodárstve a medzinárodnom obchode EÚ (2010/2110(INI))	48
2012/C 199 E/07	Deficit bielkovín v EÚ Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o deficite bielkovín v EÚ: ako riešiť dlhodobý problém? (2010/2111(INI))	58
2012/C 199 E/08	Rovnosť žien a mužov v Európskej únii – 2010 Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o rovnosti žien a mužov v Európskej únii – 2010 (2010/2138(INI))	65
2012/C 199 E/09	Chudoba žien Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o podobe chudoby žien v Európskej únii (2010/2162(INI))	77
2012/C 199 E/10	Obnovenie reciprocity v oblasti vízového režimu Vyhlásenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o obnovení reciprocity v oblasti vízového režimu – solidarita s rozdielnym postavením českých občanov po jednostrannom zavedení víz Kanadou	89
Streda 9. marca 2011		
2012/C 199 E/11	Usmernenia pre rozpočet na rok 2012 - oddiely I, II a IV až X Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2011 o usmerneniach pre rozpočtový postup na rok 2012, oddiel I – Európsky parlament, oddiel II – Rada, oddiel IV – Súdny dvor, oddiel V – Dvor audítorov, oddiel VI – Európsky hospodársky a sociálny výbor, oddiel VII – Výbor regiónov, oddiel VIII – Európsky ombudsman, oddiel IX – Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov, oddiel X – Európska služba pre vonkajšiu činnosť (2011/2017(BUD))	90
2012/C 199 E/12	Stratégia EÚ pre atlantickú oblasť Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2011 o európskej stratégii pre atlantickú oblasť	95
2012/C 199 E/13	Správa o pokroku Turecka za rok 2010 Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2011 o správe o pokroku Turecka za rok 2010	98
2012/C 199 E/14	Európsky integračný proces Čiernej Hory Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2011 o procese integrácie Čiernej Hory do EÚ	106
2012/C 199 E/15	Stratégia EÚ pre oblasť integrácie Rómov Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2011 o stratégii EÚ v oblasti začleňovania Rómov (2010/2276(INI))	112
2012/C 199 E/16	Priemyselná politika vo veku globalizácie Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2011 o priemyselnej politike vo veku globalizácie (2010/2095(INI))	131

Utorok 8. marca 2011

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

EURÓPSKY PARLAMENT

Všeobecná bezpečnosť výrobkov a dohľad nad trhom

P7_TA(2011)0076

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o revízii smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a dohľade nad trhom (2010/2085(INI))

(2012/C 199 E/01)

Európsky parlament,

- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov ⁽¹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 ⁽²⁾,
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 768/2008/ES z 9. júla 2008 o spoločnom rámci na uvádzanie výrobkov na trh a o zrušení rozhodnutia Rady 93/465/EHS ⁽³⁾,
- so zreteľom na rozhodnutie Komisie 2010/15/EÚ zo 16. decembra 2009, ktorým sa stanovujú usmernenia pre riadenie systému Spoločenstva na rýchlu výmenu informácií (RAPEX) vytvoreného podľa článku 12 a pre riadenie oznamovacieho postupu vytvoreného podľa článku 11 smernice 2001/95/ES (smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov) ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na správu Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (KOM(2008)0905),
- so zreteľom na pracovný dokument Komisie z 18. mája 2010 nazvaný Revízia smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov: zhrnutie plánovaných opatrení, GR pre zdravie a ochranu spotrebiteľa,
- so zreteľom na plán z 15. apríla 2010 nazvaný Zosúladenie s novým legislatívnym rámcom (rozhodnutie č. 768/2008/ES), GR pre podnikanie a priemysel,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 11, 15.1.2002, s. 4.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 30.⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 82.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 22, 26.1.2010, s. 1.

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom na plán z 25. marca 2010 nazvaný Revízia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (GPSD), GR pre zdravie a ochranu spotrebiteľa,
 - so zreteľom na pracovný dokument Komisie o vzťahu medzi smernicou o všeobecnej bezpečnosti výrobkov 2001/95/ES a ustanoveniami týkajúcimi sa dohľadu nad trhom nariadenia (ES) č. 765/2008, GR pre zdravie a ochranu spotrebiteľa, 2. marca 2010,
 - so zreteľom na pracovný dokument Komisie 15. septembra 2009 nazvaný Revízia smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov: identifikácia kľúčových otázok, GR pre zdravie a ochranu spotrebiteľa,
 - so zreteľom na informačný dokument vypracovaný z poverenia Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (ďalej len „výbor IMCO“) o dohľade nad trhom v členských štátoch, ktorý bol zverejnený v októbri 2009,
 - so zreteľom na informačný dokument vypracovaný z poverenia výboru IMCO o Revízii smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a dohľade nad trhom, ktorý bol zverejnený v októbri 2009,
 - so zreteľom na pracovný seminár o smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a dohľade nad trhom, ktorý sa konal 30. septembra 2010,
 - so zreteľom na trojstranný samit EÚ – USA – Čína, ktorý sa konal 25. – 26. októbra 2010 v Šanghaji,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa a na stanoviská Výboru pre medzinárodný obchod a Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (A7-0033/2011),
- A. keďže je veľmi dôležité zabezpečiť, aby všetky výrobky umiestnené na trhu EÚ boli bezpečné s cieľom zaručiť tak okrem iného vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov,
- B. keďže nový legislatívny rámec bol prijatý v júli 2008 a nariadenie (ES) č. 765/2008 o dohľade nad trhom sa nadobudlo účinnosť 1. januára 2010,
- C. keďže smernicu o všeobecnej bezpečnosti výrobkov 2001/95/ES, ktorou sa stanovujú požiadavky všeobecnej bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov na úrovni Spoločenstva, je potrebné preskúmať a prostredníctvom integrácie zosúladiť s novým legislatívnym rámcom, predovšetkým s nariadením o dohľade nad trhom,
- D. keďže legislatívny rámec pre bezpečnosť výrobkov a dohľad nad trhom má tri roviny právnych aktov (smernica o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, nový legislatívny rámec a harmonizačné smernice špecifické pre odvetvia), čo vedie k neistote a nejasnostiam na vnútornom trhu,
- E. keďže úroveň dohľadu nad trhom sa medzi členskými štátmi značne líši, niektoré z nich nedokážu vyčleniť potrebné prostriedky na účinný dohľad nad trhom a pojem „výrobky predstavujúce vážne riziko“ si vysvetľujú rozdielne, čo môže vytvoriť prekážky pre voľný pohyb tovaru, narušiť hospodársku súťaž a ohroziť bezpečnosť spotrebiteľov na vnútornom trhu,
- F. keďže súčinnosť orgánov dohľadu nad trhom a opatrení spoločného dohľadu nad trhom má zásadný význam, a preto je potrebné ju posilniť a vyčleniť na ňu prostriedky,
- G. keďže prednosťou nariadení v porovnaní so smernicami je jasnosť, predvídateľnosť a efektívnosť, ako sa uvádza aj v Montiho správe,

Utorok 8. marca 2011

Dohľad nad trhom**Úvod**

1. je presvedčený, že súčasný právny rámec pre dohľad nad trhom neposkytuje dostatočnú súdržnosť, a preto by sa mal preskúmať a ďalej koordinovať;
2. navrhuje, aby Komisia stanovila spoločný európsky rámec pre dohľad nad trhom vzťahujúci sa na všetky výrobky na vnútornom trhu alebo výrobky, ktoré na trh EÚ vstupujú; vyzýva Komisiu, aby sa aktívnejšie podieľala na koordinácii aktivít európskych orgánov dohľadu nad trhom, colných orgánov a príslušných orgánov členských štátov;
3. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby vyčlenili primerané zdroje na činnosti v oblasti účinného dohľadu nad trhom; zdôrazňuje, že nefunkčný systém dohľadu nad trhom by mohol spôsobiť narušenie hospodárskej súťaže, ohroziť bezpečnosť spotrebiteľov a oslabiť dôveru občanov vo vnútorný trh; poukazuje na to, že je dôležité zabezpečiť vonkajšie hranice jednotného trhu, najmä významných námorných prístavov, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali opatrenia proti nelegálnym výrobkom z tretích krajín; navrhuje, aby Komisia v plnom rozsahu posúdila vstupné body výrobkov na trhu EÚ vrátane posúdenia zdrojov potrebných na zaručenie primeranej kontroly;
4. vyzýva členské štáty, aby koordinovaným spôsobom zaviedli tresty vrátane vysokých peňažných pokút pre hospodárske subjekty, ktoré na jednotný trh zámerne uvádzajú nebezpečné výrobky alebo výrobky, ktoré nie sú v súlade s normami; navrhuje, aby sa zákazy výrobkov čo najčastejšie zverejňovali s cieľom zabezpečiť väčšiu viditeľnosť hraničných kontrol a dohľadu nad trhom a odstrániť kriminálnych účastníkov trhu;
5. vyzýva Komisiu, aby sa za účasti orgánov dohľadu nad trhom a colných orgánov vo väčšej miere podieľala na spolufinancovaní spoločných činností v oblasti dohľadu nad trhom;
6. zdôrazňuje potrebu vzájomnej výmeny najlepších postupov medzi členskými štátmi; vyzýva na spoluprácu, zhromažďovanie odborných znalostí a výmenu najlepších postupov medzi orgánmi dohľadu nad trhom; pripomína, že je dôležitá spolupráca medzi colnými orgánmi a orgánmi dohľadu nad trhom na vonkajších hraniciach, aby bolo možné vykonávať náležité kontroly výrobkov, ktoré sa dostávajú do Spoločenstva; uznáva súčasný významný prínos siete PROSAFE pre koordináciu spoločných činností v oblasti dohľadu nad trhom a výmeny osvedčených postupov v rámci GPSD; vyzýva preto Komisiu, aby zvážila, za akých podmienok by sieť PROSAFE mohla slúžiť ako platforma na rozsiahlu koordináciu medzi členskými štátmi v prípade harmonizovaných a neharmonizovaných výrobkov; považuje za nevyhnutné vytvoriť právny základ a vyčleniť dostatočné zdroje, aby sieť PROSAFE bola vykonávať túto úlohu; pripomína, že koordinácia prostredníctvom siete PROSAFE je v súčasnosti obmedzená limitovanými prostriedkami a jej neformálnou štruktúrou;
7. vyzýva členské štáty EÚ, aby si navzájom vymieňali výsledky vyšetrovaní a štúdií súvisiacich s bezpečnosťou výrobkov; domnieva sa, že tento postup by sa mal zahrňovať referenčné čísla daných výrobkov v zúčtovaných informáciách identifikácie výrobku ostatnými orgánmi, ktoré by mohli mať osoh z preloženia a použitia informácie poskytnutej v štúdiu; vyzýva členské štáty, aby s cieľom vyhnúť sa duplicitnej práci umožnili svojim príslušným orgánom prijať opatrenia v oblasti dohľadu nad trhom na základe výsledkov testov alebo štúdií vrátane tých, ktoré poskytli ostatné členské štáty;
8. navrhuje zriadiť centrá vzdelávania o bezpečnosti výrobkov, napr. v rámci kontaktných miest pre výrobky, ktoré môžu uľahčovať odbornú prípravu a prenos informácií medzi priemyselnými odvetviami;
9. naliehavo vyzýva Komisiu, aby vytvorila verejnú databázu informácií z oblasti bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov vrátane priestoru na vyjadrenie sťažností, a to podľa možnosti na základe už existujúcich regionálnych a vnútroštátnych systémov v členských štátoch; zastáva názor, že sa tým v cezhraničnom kontexte zvýši informovanosť o nebezpečných výrobkoch na vnútornom trhu a spotrebiteľom sa umožní elektronicky nahlasovať príslušným orgánom nebezpečné výrobky; je presvedčený, že táto databáza by sa mohla vytvoriť rozšírením existujúcich databáz, ako je európsky systém dohľadu nad trhom (ICSMS) alebo databáza úrazov (IDB); zdôrazňuje, že je potrebné, aby databáza mala právny základ a aby členské štáty mali povinnosť zasielať hlásenia; žiada vytvorenie systému štatistiky nehôd na základe tejto databázy, v ktorom sa budú zverejňovať povinné ročné správy; požaduje, aby databáza bola verejne prístupná, pričom sa zabezpečí potrebná dôvernosť informácií z hľadiska podnikov;

Utorok 8. marca 2011

10. poukazuje na to, že globalizácia, zvýšené využívanie subdodávateľských vzťahov a rast medzinárodného obchodu znamenajú, že na svetových trhoch sa obchoduje s väčším množstvom výrobkov; domnieva sa, že úzka spolupráca medzi svetovými regulačnými orgánmi a ďalšími zainteresovanými stranami v oblasti bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov má pri riešení problémov, ktoré vznikajú v dôsledku zložitosti dodávateľských reťazcov a zvýšeného objemu obchodu, kľúčový význam;

11. žiada Komisiu, aby prehĺbila medzinárodnú spoluprácu v rámci Medzinárodnej skupiny pre zdravie a bezpečnosť spotrebiteľských výrobkov (ICPSC) na účel výmeny osvedčených postupov a spoločného zastavenia výroby nebezpečných výrobkov v tretích krajinách, ktoré sú určené na vývoz na európsky vnútorný trh;

Revízia GPSD

Zosúladenie smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (GPSD) a nového legislatívneho rámca – nové nariadenie o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a dohľade nad trhom

12. podporuje revíziu GPSD a nariadenia (ES) č 765/2008, pokiaľ ide o definície a povinnosti hospodárskych subjektov podľa vymedzenia v rozhodnutí č. 768/2008/ES, pričom by sa malo predchádzať zbytočnej administratívnej záťaži, najmä pre MSP; domnieva sa, že existencia jedného nariadenia je jediným spôsobom na zabezpečenie jediného systému dohľadu nad trhom pre všetky výrobky; nalieha preto na Komisiu, aby zriadila jediný systém dohľadu nad trhom pre všetky výrobky, ktorý by vychádzal z jedného legislatívneho aktu vzťahujúceho sa na GPSD aj nariadenie (ES) č 765/2008; domnieva sa, že tento nový legislatívny akt sa mal vytvoriť s cieľom dosiahnuť vysokú úroveň bezpečnosti výrobkov a dohľadu nad trhom, pričom by mal objasňovať právny základ a zohľadňovať ustanovenia, ktoré sú komplexnejšie spracované v oboch existujúcich legislatívnych aktoch;

13. žiada zosúladenie požiadaviek na výsledovateľnosť výrobkov, ktoré sa uvádzajú v GPSD, s novým legislatívnym rámcom, aby bol zaručený súdržný systém výsledovateľnosti, ktorý zabráni vzniku ďalšej byrokracie;

14. žiada Komisiu, aby zvažila možnosť vypracovania presnejších kritérií hodnotenia bezpečnosti a rizík vyplývajúcich z nesúladu výrobkov s právnymi predpismi EÚ;

Doplňujúce špecifické zmeny k smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (GPSD)

15. považuje za problematické, že na výrobky, s ktorými narábajú poskytovatelia služieb, sa platná GPSD nevzťahuje, t. j. že všeobecné požiadavky bezpečnosti sa uplatňujú, keď s výrobkom narába spotrebiteľ v priestoroch poskytovateľa služieb, ale nie vtedy, keď s tým istým výrobkom narába poskytovateľ služieb; zdôrazňuje, že túto právnu medzeru treba vyplniť;

16. žiada zjednodušenie európskych právnych predpisov o bezpečnosti výrobkov, najmä so zreteľom na ciele iniciatív Komisie „lepšia tvorba práva“ a „najskôr myslieť na malých“ vymedzené v oznámení nazvanom Na ceste k Aktu o jednotnom trhu, a naliehavo požaduje, aby boli do prepracovaného návrhu zahrnuté aj ustanovenia o imitáciách potravín;

17. žiada (popri odkazoch na deti a starších ľudí, ktoré sa už uvádzajú) aj vloženie odkazu na osoby so zdravotným postihnutím, aby bola zaručená bezpečnosť čo najširšej škály zvlášť zraniteľných spotrebiteľov;

18. vyzýva Komisiu, aby do návrhu zaradila aj povinnosť výrobcov vykonávať v štádiu navrhovania výrobkov analýzu rizika; žiada, aby v prípade zistenia akéhokoľvek rizika bolo takéto riziko zaznamenané a prístupné verejným orgánom;

Núdzové opatrenia Spoločenstva

19. zdôrazňuje potrebu účinnejšieho regulačného rámca, ktorý umožní rýchle zásahy a spoľahlivé dlhodobé riešenia bez toho, aby sa politické rozhodnutia delegovali na normalizačné orgány alebo na Komisiu pri absencii jasného súboru základných politických požiadaviek, ako je to v prípade harmonizovaných právnych predpisov;

Utorok 8. marca 2011

Vysledovateľnosť

20. zdôrazňuje, že výrobky, ktoré predstavujú vážne nebezpečenstvo, treba čo najskôr natrvalo stiahnuť z obehu alebo odstrániť z trhu a že sa musí zabezpečiť ich vysledovateľnosť v celom dodávateľskom reťazci, čo si vyžaduje dostatok zdrojov pre orgány dohľadu nad trhom;
21. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť spoľahlivú vysledovateľnosť vo všetkých fázach životného cyklu výrobku a zároveň dbať na to, aby to neviedlo k nárastu administratívnej záťaže;
22. zdôrazňuje dôležitosť vysledovateľnosti výrobkov a sledovacieho označenia na určenie krajiny pôvodu výrobku a zodpovedného výrobcu;
23. trvá na účinnom presadzovaní identifikačných postupov, ktoré sú už zavedené; nabáda Komisiu, aby urobila posúdenie a vyhodnotenie využívania nových technológií, pričom však podotýka, že využitie týchto nových technológií by malo byť primerané a nemalo ohrozovať súkromie, bezpečnosť a ochranu spotrebiteľa;
24. zdôrazňuje však, že v rámci trhu EÚ by nemalo byť ako oficiálny systém/metóda vysledovateľnosti stanovené jediné technické riešenie, a požaduje celkovú primeranosť;
25. zdôrazňuje, že je potrebné zlepšiť a ďalej posilniť výmenu informácií systému RAPEX o nebezpečných výrobkoch pochádzajúcich z tretích krajín (ako Čína a India) a vyhodnotiť najnovšie štúdie uskutočnené v rámci tohto systému;

RAPEX

26. uznáva, že systém RAPEX je užitočný a účinný nástroj na šírenie informácií medzi členskými štátmi o opatreniach prijatých v súvislosti s nebezpečnými výrobkami, je však presvedčený, že tento nástroj možno ďalej zdokonaľovať;
27. vyzýva Komisiu, aby umožnila odborníkom na bezpečnosť výrobkov, výrobcom, obchodným a spotrebiteľským organizáciám a vnútroštátnym orgánom prístup k všetkým príslušným informáciám, pričom sa zabezpečí potrebná dôvernosť informácií; vyzýva Komisiu, aby zvýšila informovanosť o systéme RAPEX a o vyzývacích systémoch EÚ mimo územia EÚ;
28. víta vznik nových usmernení pre systém RAPEX, ktoré prispievajú k zlepšeniu jeho fungovania; vyzýva Komisiu, aby zosúladiť novú metódu hodnotenia rizika s metódami, ktoré platia pre harmonizované výrobky, s cieľom pomôcť orgánom dohľadu nad trhom v ich činnosti;
29. vyzýva Komisiu, aby objasnila zaradenie výrobkov „s vážnym rizikom“ v oznámeniach systému RAPEX;
30. konštatuje, že spotrebiteľské výrobky umiestňované na európskom vnútornom trhu prichádzajú čoraz viac z tretích krajín; je obzvlášť znepokojený tým, že každoročne narastá počet oznámení v systéme RAPEX v súvislosti s výrobkami čínskeho pôvodu, ktoré tvoria viac než polovicu oznámení v tomto systéme, pričom sa v 20 % prípadov ukazuje, že nie je možné zistiť výrobcu týchto výrobkov; požaduje preto, aby sa v tomto smere vynaložilo zvýšené medzinárodné úsilie, a víta spoluprácu v oblasti stratégií vysledovateľnosti výrobkov medzi EÚ, Čínou a USA; víta každú podporu, školenia a semináre organizované orgánmi EÚ a Číny na zlepšenie bezpečnosti výrobkov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby viacročné programy tieto výzvy riešili;
31. vyzýva Komisiu, aby zvažila užitočnosť vytvorenia systému podobného systému RAPEX – Čína pre ďalších obchodných partnerov, predovšetkým pre tých, ktorých výrobky boli zaregistrované v systéme RAPEX;

Utorok 8. marca 2011

32. žiada Komisiu, aby do systému RAPEX alebo iného vhodného systému na úrovni EÚ začlenila pokuty za porušovanie predpisov členskými štátmi s cieľom zaručiť transparentnosť a stimuly pre všetky zainteresované strany;

Internetový predaj a clo

33. je znepokojený ťažkosťami, s ktorými sa stretávajú orgány dohľadu nad trhom pri prijímaní opatrení proti nebezpečným výrobkom predávaným prostredníctvom internetu;

34. víta projekt Komisie C2013 v oblasti bezpečnosti výrobkov, ktorého výsledkom budú usmernenia pre colnú kontrolu v EÚ; nalieha na Komisiu, aby zabezpečila colným orgánom konkrétne nástroje na riešenie problémov primeranej kontroly dovážaných výrobkov; žiada ďalšie zintenzívnenie spolupráce medzi orgánmi presadzovania práva;

35. uvedomuje si, že sa zvyšuje počet výrobkov z tretích krajín kupovaných spotrebiteľmi prostredníctvom internetu, ktoré nespĺňajú európske normy, čím ohrozujú bezpečnosť a zdravie spotrebiteľov; vyzýva Komisiu, aby posilnila a štandardizovala colné kontroly v prípade výrobkov kúpených prostredníctvom internetu a uskutočňovala dohľad nad trhom, pričom bude osobitnú pozornosť venovať výrobkom, ktoré môžu spotrebiteľom spôsobiť priamu ujmu, ako sú napr. farmaceutické a potravinové výrobky; naliehavo vyzýva Komisiu, aby preskúmala možné riešenia tohto problému s cieľom posilniť dôveru spotrebiteľov v elektronický obchod;

36. vyzýva Komisiu a orgány členských štátov, aby zabezpečili vhodnú odbornú prípravu úradníkov s cieľom zabezpečiť tak lepšie odhaľovanie výrobkov, ktoré predstavujú riziko; naliehavo žiada, aby sa skvalitnila spolupráca colných orgánov a orgánov dohľadu nad trhom predtým, ako sa výrobky uvedú na trh, čo si aj tu vyžaduje viacročný program;

37. vyzýva Komisiu a príslušné vnútroštátne orgány, aby ďalej vyvíjali kampane na zvýšenie informovanosti zamerané na spotrebiteľov s cieľom informovať ich o riziku nákupu falšovaných výrobkov, predovšetkým prostredníctvom internetu;

Normalizácia

38. zdôrazňuje potrebu, aby sa orgány dohľadu nad trhom systematicky zapájali do procesu vytvárania bezpečnostných noriem, pretože ide o vhodný spôsob ako zabezpečiť začlenenie ich vedomostí do procesu vytvárania noriem a dosiahnuť lepšie chápanie noriem, čím sa zaistí, aby dobrovoľné dodržiavanie noriem prispievalo k zvýšeniu bezpečnosti a ochrany zdravia spotrebiteľov, ako aj posilneniu právnej istoty tak, že sa orgánom členských štátov umožní správny výklad a uplatňovanie európskych noriem;

39. vyzýva Komisiu, aby zvýšila jednoznačnosť mandátov v oblasti vypracúvania noriem a zväžila iné spôsoby postupného zdokonaľovania a integrácie vnútroštátnych a európskych systémov normalizácie v neharmonizovanej oblasti s dôrazom na zapojenie MSP, pričom by sa mali zachovať hlavné prvky súčasnej štruktúry;

40. naliehavo žiada zlepšenie súčasných platných postupov Komisie na vytvorenie mandátov na vypracovanie európskych noriem s cieľom zaručiť rýchlu a účinnejšiu reakciu na nové alebo vznikajúce riziká; zdôrazňuje však, že ustanovenie nových alebo zmenených postupov by malo podliehať aj kontrole Parlamentu; zdôrazňuje, že Parlament by mal mať takisto právo kontrolovať postupy preberania alebo uplatňovania medzinárodných, neeurópskych a iných noriem;

41. vyzýva európske organizácie pre normalizáciu a Komisiu, aby preskúmali všetky systémy, ktoré by mohli urýchliť proces vypracovania noriem, pričom sa zabezpečí náležité zapojenie všetkých príslušných zainteresovaných strán, ako je zavedenie zrýchleného postupu alebo možnosť Komisie zverejniť odkazy na existujúce európske normy alebo normy ISO vypracované mimo mandátu Komisie v prípade, že sa o taký-čto normách uvažuje ako o normách, ktoré zabezpečujú vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa alebo sa zameriavajú na špecifické riziko a predstavujú dočasné opatrenie, kým nie je k dispozícii trvalé riešenie;

Utorok 8. marca 2011

42. žiada, aby sa skvalitnil mandát Komisie na normalizáciu s cieľom umožniť európskym organizáciám pre normalizáciu, aby vypracovali európske normy spĺňajúce technické požiadavky, v prípade ktorých sa dosahuje alebo hodnotí súlad s politickým rozhodnutím; v tomto ohľade sa domnieva, že je potrebné zlepšiť zapojenie a spoluprácu medzi Európskou komisiou a európskymi organizáciami pre normalizáciu v rámci postupu ich vypracúvania; keďže tieto organizácie pracujú na základe konsenzu, považuje z hľadiska riadneho fungovania systému za rozhodujúce, aby sa politické otázky riešili na úrovni vytvárania politík a neprenášali sa na Európsku komisiu, normalizačné orgány alebo akékoľvek iné vynucovacie orgány;

43. žiada, aby sa do GPSD doplnil postup vznesenia formálnej námietky voči norme, ako je to v rozhodnutí č. 768/2008/ES; domnieva sa, že tento postup by malo byť možné použiť aj pred zverejnením normy v Úradnom vestníku EÚ, ale nemal by slúžiť ako náhrada pre členské štáty, čo sa týka výrazne väčšieho zapojenia ich orgánov dohľadu nad trhom do systému normalizácie;

44. vyzýva Komisiu a všetky zainteresované strany, aby zabezpečili finančnú udržateľnosť európskeho systému normalizácie, a to aj prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev a viacročného finančného plánovania, pretože je to potrebné na zabezpečenie účinnosti a efektívnosti tohto systému;

45. vyzýva Komisiu na prijatie ďalších krokov v súlade s novým legislatívnym rámcom, aby sa tak mohli posilniť potrebné preskúmania;

*

* *

46. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii, ako aj vládam a parlamentom členských štátov.

Riadenie situácie v súvislosti s chrípkou H1N1

P7_TA(2011)0077

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o hodnotení riadenia situácie v súvislosti s chrípkou H1N1 v rokoch 2009 – 2010 v EÚ (2010/2153(INI))

(2012/C 199 E/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 168 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na medzinárodné zdravotné predpisy (MZP) (2005) 2005 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 28. novembra 2005 o plánovaní pripravenosti a reakcie na pandémiu chrípky v Európskom spoločenstve (KOM(2005)0607),
- so zreteľom na pracovný dokument Rady z 30. novembra 2007 o otázkach súvisiacich so zdravotnou bezpečnosťou ⁽²⁾,
- so zreteľom na závery zasadnutia Rady zo 16. decembra 2008 o zdravotnej bezpečnosti ⁽³⁾,

⁽¹⁾ <http://www.who.int/ihr/en/>.

⁽²⁾ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/07/st15/st15789.en07.pdf>.

⁽³⁾ http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/lisa/104770.pdf.

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom na dočasné usmernenia Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) o použití špecifických očkovacích látok proti pandemickej chrípke počas pandémie chrípky A (H1N1) v roku 2009 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na usmerňovací dokument WHO z apríla 2009 o pripravenosti a reakcii na pandemickú chrípku ⁽²⁾,
- so zreteľom na závery zasadnutia Rady z 30. apríla 2009 o infekcii chrípky A/H1N1 ⁽³⁾,
- so zreteľom na výmenu názorov medzi riaditeľom ECDC a Výborom Parlamentu pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, ktorá sa uskutočnila 4. septembra 2009,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 15. septembra 2009 s názvom Pandémia (H1N1) 2009 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 15. septembra 2009 o spoločnom obstaraní očkovacích látok proti chrípke A (H1N1) ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 15. septembra 2009 o komunikácii s verejnosťou a masmédiami o pandémii (H1N1) v roku 2009 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 15. septembra 2009 o podpore tretích krajín v boji proti chrípke A (H1N1) ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 15. septembra 2009 o regulačnom postupe pre schvaľovanie antivírusových liekov a očkovacích látok v rámci ochrany pred pandemickou chrípkou (H1N1) 2009 ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 15. septembra 2009 o stratégiách očkovania proti pandémii (H1N1) 2009 ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na dokument s názvom European Strategy for Influenza A/H1N1 – Vaccine Benefit-Risk Monitoring (Európska stratégia pre chrípku A (H1N1) – monitorovanie prínosov a rizík vakcíny) z októbra 2009 ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na závery zasadnutia Rady z 12. októbra 2009 o pandémii (H1N1) 2009 – strategický prístup ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 23. novembra 2009 o zdravotnej bezpečnosti v Európskej únii a na medzinárodnej úrovni ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ http://www.ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/0908_GUI_Pandemic_Influenza_Vaccines_during_the_H1N1_2009_Pandemic.pdf.

⁽²⁾ <http://www.who.int/csr/disease/influenza/pipguidance2009/en/index.html>.

⁽³⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lssa/107492.pdf.

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/health/archive/ph_threats/com/influenza/docs/com481_2009_sk.pdf.

⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/health/archive/ph_threats/com/influenza/docs/flu_staff1_en.pdf.

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/health/archive/ph_threats/com/influenza/docs/flu_staff2_en.pdf.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/health/archive/ph_threats/com/influenza/docs/flu_staff3_en.pdf.

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/health/archive/ph_threats/com/influenza/docs/flu_staff4_en.pdf.

⁽⁹⁾ http://ec.europa.eu/health/communicable_diseases/diseases/influenza/h1n1/index_en.htm#fragment2 a http://ec.europa.eu/health/archive/ph_threats/com/influenza/docs/flu_staff5_en.pdf.

⁽¹⁰⁾ http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/Report/2010/01/WC500044933.pdf.

⁽¹¹⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lssa/110500.pdf.

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/health/preparedness_response/docs/commission_staff_healthsecurity_en.pdf.

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom na hodnotiacu správu zo 16. apríla 2010 o reakcii v rámci celej EÚ na pandémiu (H1N1) 2009 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na konečnú správu z januára 2010 o hodnotení Európskej agentúry pre lieky ⁽²⁾,
 - so zreteľom na rezolúciu č. 1749 (2010) s názvom Handling of the H1N1 pandemic: more transparency needed (Prekonanie pandémie H1N1: potreba väčšej transparentnosti) prijatú v júni 2010 Parlamentným zhromaždením Rady Európy ⁽³⁾,
 - so zreteľom na závery konferencie o ponaučeníach vyplývajúcich z pandémie A (H1N1), ktorá sa uskutočnila 1. a 2. júla 2010 ⁽⁴⁾,
 - so zreteľom na odporúčania Európskeho ombudsmana týkajúce sa Európskej agentúry pre lieky z 29. apríla a 19. mája 2010 ⁽⁵⁾,
 - so zreteľom na hodnotiacu správu z 25. augusta 2010 o stratégiách očkovania proti pandémie na úrovni celej EÚ ⁽⁶⁾,
 - so zreteľom na závery zasadnutia Rady z 13. septembra 2010 o ponaučeníach vyplývajúcich z pandémie A/H1N1 – zdravotná bezpečnosť v EÚ ⁽⁷⁾,
 - so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 18. novembra 2010 o skúsenostiach získaných z pandémie H1N1 a o zdravotnej bezpečnosti v Európskej únii (SEK(2010)1440),
 - so zreteľom na výročnú epidemiologickú správu ECDC o prenosných chorobách v Európe 2010 ⁽⁸⁾,
 - so zreteľom na seminár o pandémii chrípky typu A (H1N1) a reakcii členských štátov a Európskej únie, ktorý 5. októbra 2010 usporiadal Výbor Európskeho parlamentu pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (A7-0035/2011),
- A. keďže vnútroštátne a medzinárodné zdravotnícke orgány vrátane WHO v máji 2009 uviedli, že chrípka H1N1 spôsobovala v tom čase iba mierne ochorenie, ale že nemožno považovať za samozrejmosť, že situácia sa bude aj naďalej vyvíjať týmto smerom,
- B. keďže v súlade s medzinárodnými zdravotnými predpismi (MZP), právne záväzným nástrojom pre signatárske štáty, je WHO okrem iného poverená dohľadom nad verejným zdravím, koordináciou medzinárodného úsilia v tejto oblasti a v prípade výskytu vírusu s pandemickým potenciálom určením aktuálneho stupňa pohotovosti na šesťčíslej stupnici,

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/health/communicable_diseases/diseases/influenza/h1n1/index_en.htm#fragment2.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/health/files/pharmacos/news/emea_final_report_vfrev2.pdf.

⁽³⁾ <http://assembly.coe.int/Mainf.asp?link=/Documents/AdoptedText/ta10/ERES1749.htm>.

⁽⁴⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lisa/116478.pdf.

⁽⁵⁾ <http://www.ombudsman.europa.eu/press/release.faces/fr/4940/html.bookmark> a <http://www.ombudsman.europa.eu/press/release.faces/fr/5251/html.bookmark>.

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/health/communicable_diseases/diseases/influenza/h1n1/index_en.htm#fragment2.

⁽⁷⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lisa/116478.pdf.

⁽⁸⁾ http://www.ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/1011_SUR_Annual_Epidemiological_Report_on_Communicable_Diseases_in_Europe.pdf.

Utorok 8. marca 2011

- C. keďže označenie fázy svetovej pandémie sa uskutočňuje na základe ustanovení MZP a po konzultácii s ďalšími organizáciami, inštitúciami a dotknutými členskými štátmi,
- D. keďže kritériá na vymedzenie pojmu pandémie, ktoré prepracovala WHO v roku 2009, sú založené výlučne na šírení vírusu bez ohľadu na závažnosť ochorenia, ktoré vyvolávajú,
- E. keďže členské štáty, Európska komisia a externé orgány, napríklad WHO, by mali pri prijímaní rozhodnutí v oblasti verejného zdravia, ktoré môžu mať vplyv na verejné zdravie a sociálne politiky v členských štátoch, zohľadňovať nákazlivosť budúceho vypuknutia chrípky, ako aj šírenie vírusu,
- F. keďže stupeň nepredvídateľnosti je vysoký, pokiaľ ide o závažnosť a vývoj pandémie, a je možné, že v Európe dôjde k zhoršeniu pandémie, tak ako sa stalo v rokoch 1918 a 1968,
- G. keďže členské štáty na základe pandemickej pohotovosti vyhlásenej WHO a vyplývajúcich odporúčaní v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti a v rozsahu disponibilných prostriedkov rýchlo reagovali v záujme uskutočnenia akčných plánov v oblasti verejného zdravia; keďže vyhlásenie najvyššieho stupňa pohotovosti ohlasujúceho vypuknutie pandémie vyústilo v niektorých prípadoch do neprimeraných rozhodnutí týkajúcich sa verejného zdravia,
- H. keďže WHO vyhlásila koniec pohotovostného stavu v súvislosti s chrípkou H1N1 až v auguste 2010 (vyhlásenie generálnej riaditeľky WHO z 10. augusta 2010 ⁽¹⁾),
- I. keďže v súlade so zásadou subsidiarity patria príprava a reakcia na zdravotné riziká v Európskej únii do kompetencie členských štátov; keďže Lisabonská zmluva nabáda členské štáty, aby posilnili spoluprácu, šírenie informácií a osvedčených postupov v rámci WHO a existujúcich štruktúr EÚ; keďže posilnené koordinačné opatrenia Komisie s podporou ECDC a Európskej agentúry pre lieky (EMA) v rámci medzinárodných zdravotných predpisov zvyšujú účinnosť opatrení prijímaných na vnútroštátnych úrovniach,
- J. keďže farmaceutický priemysel musel reagovať na náhlu, naliehavú a rýchlo rastúcu požiadavku členských štátov týkajúcu sa dodania očkovacích látok; keďže toto odvetvie muselo veľmi naliehavo vyvinúť novú očkovaciu látku, ktorá by bola voči vírusu účinná,
- K. keďže náklady vzniknuté pri riadení tejto krízy v členských štátoch boli značné a je možné, že na základe lepšej spolupráce členských štátov a lepšej koordinácie medzi nimi a ECDC mohli byť nižšie,
- L. keďže výdavky určitých členských štátov v rámci uskutočnených plánov reakcie sú do veľkej miery spojené s nákupom obrovských množstiev očkovacích látok a antivirov a keďže nákupné postupy viedli v niektorých členských štátoch k znepokojeniu, pokiaľ ide o súlad s pravidlami verejného obstarávania a transparentnosť,
- M. keďže sa vyskytli značné rozdiely v cenách medzi členskými štátmi, ktoré mali dopredu uzatvorené zmluvy na nákup očkovacích látok, vyplývajúce okrem iného aj z rozličných podmienok týkajúcich sa zodpovednosti v každej zmluve,
- N. keďže v rôznych členských štátoch sa viedli súdne spory týkajúce sa korupcie a tajnej dohody štátnych zamestnancov v súvislosti so zmluvami podpísanými v priebehu leta 2009 medzi ministerstvami zdravotníctva a výrobcami očkovacích látok proti chrípke H1N1,

(1) http://www.who.int/mediacentre/news/statements/2010/h1n1_vpc_20100810/en/print.html.

Utorok 8. marca 2011

- O. keďže nechota dodávateľov očkovacích látok niesť úplnú zodpovednosť za výrobok mohla podľa Komisie prispieť k zníženiu dôvery občanov v bezpečnosť očkovacej látky; keďže dôvera v očkovacie látky proti chrípke H1N1 bola oslabená aj v dôsledku nedostatočných a protichodných informácií určených verejnosti o prínosoch očkovania a potenciálnych rizikách chrípky H1N1,
- P. keďže rozdielne odporúčania vypracované v EÚ a členských štátoch, pokiaľ ide o cieľové prioritné skupiny očkovania, sú názorným príkladom výraznej neistoty a rozchádzajúcich sa názorov v súvislosti s náležitou reakciou na chrípku H1N1,
- Q. keďže plán pripravenosti na pandemickú chrípku sa vo veľkej miere opiera o stratégie očkovania; keďže stratégie očkovania by sa mali v záujme svojej úspešnosti zakladať na týchto troch podmienkach: účinnosť očkovacej látky, pozitívny pomer prínosu a rizika spojeného s očkovacou látkou a zameranie sa na rizikové skupiny,
- R. keďže je potrebné, aby okolnosti týkajúce sa plnenia týchto podmienok boli transparentné,
- S. keďže pomer prínosu a rizika očkovacích látok bol preukázaný v štúdiách o znášanlivosti a imunogenite, ktoré vychádzali z reálneho užívania týchto látok,
- T. keďže sú potrebné štúdie o očkovacích látkach a antivirotikách, ktoré budú vykonané nezávisle od farmaceutických spoločností, aby sa dosiahla rovnováha medzi štúdiami financovanými súkromnými subjektmi a štúdiami financovanými z verejných zdrojov,
- U. keďže v prípade budúcej pandémie chrípky treba vynaložiť viac úsilia na zvýšenie účinnosti očkovacích látok proti chrípke, najmä látok pre vysoko rizikové skupiny a proti odchylným chrípkovým variantom,
- V. keďže vďaka včasnému získaniu očkovacích látok a stratégiám systematického očkovania, najmä medzi najzraniteľnejšími skupinami, bola EÚ najlepšie pripraveným regiónom na svete; keďže však vznikli značné rozdiely v pripravenosti členských štátov EÚ a nedostatok skutočnej spolupráce oslabil celkovú pripravenosť EÚ,
- W. keďže obmedzená spolupráca členských štátov, najmä nedostatočné spoločné verejné obstarávanie očkovacích látok, chýbajúce spoločné zásoby, nedostatok solidarity a sprostredkovateľských mechanizmov medzi členskými štátmi, ako aj neexistencia dopredu uzatvorených zmlúv o nákupe v niekoľkých členských štátoch boli hlavnými faktormi, ktoré znemožňovali lepšiu pripravenosť EÚ,
- X. keďže napriek opakovaným žiadostiam, ktoré Európsky ombudsman adresoval Európskej agentúre pre lieky (EMA), nie sú dokumenty EMA týkajúce sa výskumných protokolov, klinických testov a nežiaducich účinkov liekov podliehajúcich jej hodnoteniu stále prístupné verejnosti,
- Y. keďže informácie a vyhlásenia týkajúce sa chrípky H1N1 v rokoch 2009 – 2010 v EÚ preukázali, že médiá zohrali zásadnú úlohu nielen pri šírení informácií o preventívnych opatreniach a odporúčaniach týkajúcich sa verejného zdravia, ale aj pri vyzdvihovaní vybraných aspektov vypuknutia pandémie a jej následkov, čím mohli meniť verejnú mienku a reakcie orgánov verejnej moci,

Spolupráca

1. žiada preskúmanie plánov prevencie v prípade budúcich pandémie chrípky, ktoré boli zavedené v EÚ a jej členských štátoch, s cieľom dosiahnuť väčšiu účinnosť, súdržnosť a dostatočnú nezávislosť a pružnosť, aby ich bolo možné jednotlivo a na základe aktuálnych relevantných údajov v čo najkratšom čase náležite upraviť vzhľadom na reálne riziko;

Utorok 8. marca 2011

2. žiada, aby sa objasnili a v prípade potreby zrevidovali úlohy, povinnosti, právomoci, obmedzenia, vzťahy a zodpovednosť hlavných aktérov a štruktúr riadenia zdravotných hrozieb na úrovni EÚ, ktorými sú Európska komisia, ECDC, EMA a členské štáty, ale aj menej formálne orgány, ako je napr. Výbor pre zdravotnú bezpečnosť, HEOF a skupina pre verejné zdravie zložená z vysokých úradníkov, ktorí sa môžu podieľať na postupoch prijímania rozhodnutí týkajúcich sa krízového riadenia v oblasti zdravia a požaduje zverejňovanie týchto informácií;
3. víta skutočnosť, že Komisia sa zaviazala preskúmať možnosť revízie a dlhodobého posilnenia právneho základu Výboru pre zdravotnú bezpečnosť;
4. žiada, aby sa v rámci spolupráce medzi členskými štátmi vo Výbore pre zdravotnú bezpečnosť osobitná pozornosť venovala medziodvetvovej príprave;
5. zdôrazňuje potrebu posilniť spoluprácu medzi členskými štátmi a koordináciu členských štátov s ECDC, aby sa v súlade s medzinárodnými zdravotnými predpismi zabezpečilo súdržné riadenie rizík ako reakcia na pandémiu;
6. žiada pokračovanie a zlepšenie spolupráce a koordinácie medzi členskými štátmi, inštitúciami a medzinárodnými a regionálnymi organizáciami, najmä v prvých etapách vypuknutia vírusovej nákazy s cieľom určiť jej závažnosť a prijať vhodné rozhodnutia v oblasti riadenia;
7. považuje za vhodné posilniť mandát Výboru pre verejné zdravie, ktorého činnosť a úloha by sa mali zintenzívniť, tak aby poskytoval lepšiu podporu členským štátom pri dosahovaní súdržného prístupu k pripravenosti a reakcii na ohrozenie verejného zdravia a mimoriadne núdzové situácie medzinárodného rozsahu, ako je stanovené v MZP;
8. naliehavo vyzýva WHO, aby prepracovala vymedzenie pojmu pandémie a zohľadnila pritom nielen kritérium geografického rozšírenia, ale aj závažnosť pandémie;
9. vyzýva členské štáty, aby do všetkých fáz prípravy a uplatňovania stratégií zameraných na prevenciu pandémie a boj proti nej užšie zapojili zdravotníckych odborníkov;
10. naliehavo vyzýva Európsku úniu, aby vyčlenila viac prostriedkov na výskum a vývoj, pokiaľ ide o preventívne opatrenia v oblasti starostlivosti o verejné zdravie, a aby pritom splnila svoj deklarovaný cieľ, ktorým je vyčleniť 3 % európskeho HDP na výskum a vývoj; konkrétne požaduje zvýšenie investícií určených na lepšie hodnotenie a predvídanie vplyvu chrípkového vírusu v období medzi pandémiami, ako aj na začiatku pandémie;
11. žiada, aby sa neustále investovalo do vnútroštátnych stredísk zodpovedných za epidemiologický, sérologický a virologický dohľad;
12. schvaľuje zavedenie postupu, ktorý členským štátom umožňuje uskutočniť dobrovoľný hromadný nákup antivírusových očkovacích látok a liekov, aby sa pri danom výrobku zabezpečil okrem iného rovnaký prístup, výhodné sadzby a pružnosť objednávky;
13. pripomína, že podľa platných právnych predpisov Únie týkajúcich sa liekov nesie zodpovednosť za kvalitu, bezpečnosť a účinnosť, pokiaľ ide o povolené indikácie lieku, výrobca, a žiada, aby členské štáty toto pravidlo – ako dôležitý prvok na udržanie/opätovné získanie dôvery občanov v bezpečnosť očkovacej látky – v plnej miere uplatňovali pri všetkých zmluvách týkajúcich sa obstarávania očkovacích látok;
14. žiada, aby sa v rámci spoločného a zodpovedného riadenia dodávok očkovacích látok zväžila možnosť zjednodušenia prístupu rozvojových krajín k očkovacím výrobkom v prípade pandémie;

Utorok 8. marca 2011

Nezávislosť

15. zastáva názor, že ECDC musí vykonávať svoje právomoci ako nezávislá agentúra, ktorá je poverená hodnotením závažnosti rizika infekcie a poskytovaním informácií o tomto riziku, a že na plnenie všetkých svojich úloh musí mať k dispozícii náležité prostriedky;

16. vyzýva ECDC, aby vychádzajúc z vkladu, ktorý poskytne WHO, prispelo k preskúmaniu najlepších postupov týkajúcich sa vnútroštátnych plánov pripravenosti na chrípku a aby vypracovalo odporúčania o najlepších postupoch v oblastiach, ako sú techniky krízového riadenia a stratégie očkovania a komunikácie;

17. žiada, aby sa zaistila väčšia obozretnosť a úplná transparentnosť, pokiaľ ide o hodnotenie a informovanie o liekoch odporúčaných v prípade zdravotnej pohotovosti, obzvlášť pri skutočnej pandémii;

18. zdôrazňuje potrebu uskutočnenia štúdií o očkovacích látkach a antivirotikách vrátane sledovania zaočkovanosť, ktoré by boli nezávislé od farmaceutických spoločností;

19. chce zabezpečiť, aby vedeckí odborníci nemali vo farmaceutickom priemysle žiadne finančné alebo iné záujmy, ktoré by mohli mať vplyv na ich nestrannosť; požaduje vypracovanie európskeho kódexu správania týkajúceho sa vykonávania funkcie vedeckého odborníka v ktoromkoľvek európskom orgáne zodpovednom za bezpečnosť, riadenie a predvídanie rizík; požaduje, aby každý odborník ešte pred nástupom do funkcie podpísal etické zásady tohto kódexu správania;

20. žiada, aby sa s odborníkmi, ktorí sú činní vo farmaceutickom odvetví, mohlo konzultovať, pričom by sa však mali vylúčiť z rozhodovacieho procesu;

21. vyzýva predovšetkým Európsku komisiu, aby s podporou agentúry EMA zlepšila postupy urýchleného schvaľovania, ktoré sa týkajú uvádzania liekov vyvinutých v reakcii na zdravotnú krízu na trh, a to okrem iného tým, že sa zaistí, aby boli vhodné pre rôzne chrípkové kmene, rozličné stupne závažnosti a rozdielne cieľové skupiny tak, že riadne klinické skúšky sa vykonajú pred vypuknutím pandémie s cieľom zabezpečiť komplexné hodnotenie pomeru rizika a prínosu spojeného s používaním týchto liekov pre príslušné cieľové skupiny a v prípade potreby predložiť príslušné legislatívne návrhy;

Transparentnosť

22. žiada posúdenie stratégií očkovania proti chrípke odporúčaných v rámci EÚ a uplatňovaných v členských štátoch, ktoré bude zahŕňať účinnosť očkovacích látok, pomer ich rizika a prínosu a jednotlivé odporúčané cieľové skupiny s cieľom zabezpečiť bezpečné a účinné používanie;

23. vyzýva členské štáty, aby Komisii do 8. septembra 2011 poskytli tieto informácie:

a) o rozličných očkovacích látkach a antivírusovej liečbe:

i) počet kúpených dávok,

ii) celkové výdavky na nákup,

iii) počet skutočne použitých dávok,

iv) počet dávok, ktoré boli uskladnené, poslané späť výrobcovi a preplatené alebo predané iným členským štátom alebo tretím krajinám,

Utorok 8. marca 2011

- b) o ochorení a vedľajších účinkoch očkovacích látok a antivírusovej liečby:
- i) počet infekcií H1N1,
 - ii) počet úmrtí na infekciu H1N1,
 - iii) počet a povaha vedľajších účinkov zaznamenaných v súvislosti s očkovacími látkami a/alebo antivírusovou liečbou proti H1N1;
24. vyzýva Komisiu, aby s podporou ECDC a EMA do 8. marca 2012 vypracovala súhrnnú správu o informáciách uvedených v ods. 23, ktoré rozčlení podľa jednotlivých členských štátov, a zverejnila ju ako významný prínos k preskúmaniu súčasných plánov pripravenosti na pandemickú chrípku;
25. pripomína agentúre EMA regulačnú povinnosť sprístupniť všetky dokumenty týkajúce sa klinických testov, výskumných protokolov a nežiaducich účinkov liekov posúdených jej odborníkmi vrátane očkovacích a antivírusových látok odporúčaných v rámci boja proti chrípke H1N1; víta nové pravidlá týkajúce sa prístupu k dokumentom, ktoré prijala agentúra EMA v októbri 2010;
26. uznáva, že konflikty záujmov medzi odborníkmi, ktorí sú poradcami európskych orgánov verejného zdravia, vedú k podozreniam zo zneužívania vplyvu a poškodzujú celkovú dôveryhodnosť týchto orgánov a ich odporúčaní; domnieva sa, že je nevyhnutné zamedziť vzniku akéhokoľvek konfliktu záujmov;
27. požaduje, aby sa prijalo vymedzenie konfliktu záujmov, ktoré bude spoločné pre všetky európske orgány verejného zdravia;
28. žiada, aby bol Parlament na tieto konflikty záujmov upozorňovaný prostredníctvom interného vyšetrovania uskutočneného Výborom pre kontrolu rozpočtu, aby sa overila správnosť a transparentnosť vyplácania platieb uvedeným odborníkom, ako aj dodržanie postupov, ktoré európske inštitúcie bežne používajú s cieľom predchádzať vzniku konfliktov záujmov;
29. žiada, aby boli uverejnené vyhlásenia o konflikte záujmov v prípade všetkých odborníkov, ktorí sú poradcami európskych orgánov verejného zdravia, vrátane členov neformálnych skupín;
30. uvedomuje si potrebu jasnejšej a transparentnejšej komunikácie s verejnosťou o rizikách a prínosoch; zdôrazňuje, že je nevyhnutné občanom poskytnúť ucelené informácie hneď po vyhodnotení zdravotného rizika; trvá na dôležitosti neustálej komunikácie členských štátov, pokiaľ ide o informatívny obsah vyhlásení (napr. o povahe vírusu, charaktere rizika, najlepšom spôsobe prevencie a o rizikách a prínosoch spojených s prevenciou a/alebo liečbou);
31. žiada globálny európsky strategický prístup k ohrozeným skupinám, pokiaľ ide o spôsob, ako s nimi v prípade pandémie nadviazať kontakt a komunikovať s nimi;
32. žiada, aby sa s médiami, ktoré sa zaoberajú šírením informácií o verejnom zdraví, budovali vzťahy založené na dôvere; požaduje zriadenie skupiny vybraných odborníkov, ktorí budú kedykoľvek k dispozícii, aby odpovedali na otázky novinárov, ako aj ustanovenie hovorca;
33. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby odborníci poskytujúci informácie niesli zodpovednosť a aby sa pri spracúvaní informácií z oblasti zdravia postupovalo obozretne, tým skôr v súvislosti s pandemiou;
34. v tejto súvislosti očakáva, že vnútroštátne orgány na monitorovanie zdravia uskutočnia komplexnejší zber ucelených údajov a tieto údaje rýchlo odovzdajú príslušným orgánom EÚ;

Utorok 8. marca 2011

35. považuje za nevyhnutné, aby Komisia a členské štáty okamžite uskutočnili potrebné revízie vrátane vypracovania lepších stratégií očkovania a komunikácie s cieľom vybudovať dôveru v opatrenia v oblasti verejného zdravia, ktorých cieľom je príprava na pandémiu a ich prevencia;

*

* *

36. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, organizácii WHO a národným parlamentom.

Inovačné financovanie na celosvetovej a európskej úrovni

P7_TA(2011)0080

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o inovačnom financovaní na celosvetovej a európskej úrovni (2010/2105(INI))

(2012/C 199 E/03)

Európsky parlament,

- so zreteľom na závery zasadnutia Európskej rady zo 17. júna 2010 a na závery zasadnutia Európskej rady z 11. decembra 2009,
- so zreteľom na zápisnicu zo zasadnutia Rady ECOFIN z 19. októbra 2010 a na správu Európskej rade, citovanú v tejto zápisnici,
- so zreteľom na program belgického predsedníctva, najmä na návrhy týkajúce sa inovačného financovania,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. marca 2010 o daniach z finančných transakcií – umožniť ich fungovanie ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2010 o finančnej, hospodárskej a sociálnej kríze ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 22. septembra 2010 o európskych orgánoch dohľadu ⁽³⁾, konkrétne na uznesenie z 22. septembra 2010 o Európskom orgáne pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov ⁽⁴⁾, uznesenie z 22. septembra 2010 o Európskom orgáne pre bankovníctvo ⁽⁵⁾, uznesenie z 22. septembra 2010 o Európskom orgáne pre cenné papiere a trhy ⁽⁶⁾ a uznesenie z 22. septembra 2010 o makroprudenciálnom dohľade nad finančným systémom na úrovni Spoločenstva a o zriadení Európskeho výboru pre systémové riziká ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie o inovačnom financovaní na celosvetovej a európskej úrovni (SEK(2010)0409) a na oznámenie Komisie o zdaňovaní finančného sektora (KOM(2010)0549/5) spolu so sprievodným pracovným dokumentom útvarov Komisie (SEK(2010)1166),
- so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o mimoburzových derivátoch, centrálnych zmluvných stranách a archívoch obchodných údajov (KOM(2010)0484),

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 349 E, 22.12.2010, s. 40.

⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0376.

⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0336.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0334.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0337.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0339.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0335.

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom oznámenie Komisie o fondoch na riešenie krízovej situácie bánk (KOM(2010)0254),
- so zreteľom na vyhlásenie krajín G20 vydané 15. novembra 2008 vo Washingtone, na vyhlásenie krajín G20 vydané 2. apríla 2009 v Londýne a na vyhlásenie vedúcich činiteľov vydané 25. septembra 2009 na samite krajín G20 v Pittsburghu,
- so zreteľom na správu MMF krajinám G20 o zdaňovaní finančného sektora,
- so zreteľom na štúdiu poradného výboru odborovej organizácie OECD s názvom The parameters of a financial transaction tax and the OECD global public good resource gap, 2010-2020 (Parametre globálnej dane z finančných transakcií a medzera OECD v zdrojoch určených pre globálne verejné blaho v období rokov 2010 – 2020) z 15. februára 2010,
- so zreteľom na správu OECD z roku 2010 s názvom The elephant in the room: the need to deal with what banks do (Slon v miestnosti: potreba zaoberať sa tým, čo robia banky),
- so zreteľom na štúdiu Rakúskeho inštitútu pre ekonomický výskum (WIFO) s názvom A General Financial Transaction Tax: Motives, Revenues, Feasibility and Effects (Všeobecná daň z finančných transakcií: motívy, príjmy, uskutočniteľnosť a účinky) z marca 2008,
- so zreteľom na štúdiu Nadácie pre európske pokrokové štúdie s názvom Financial Transaction Taxes: Necessary, Feasible and Desirable (Dane z finančných transakcií: nevyhnutné, uskutočniteľné a žiaduce) z marca 2010,
- so zreteľom na štúdiu Centra pre výskum hospodárskej politiky s názvom Benefits of a Financial Transactions Tax (Výhody dane z finančných transakcií) z decembra 2008,
- so zreteľom na správu Komisie s názvom Hodnotiaca tabuľka štátnej pomoci – Správa o najnovšom vývoji krízovej pomoci pre finančný sektor (KOM(2010)0255),
- so zreteľom na štúdiu organizácie Naša Európa s názvom An ever less carbonated Union? Towards a better European Taxation against climate change (Európa s čoraz nižšími úrovňami emisií oxidu uhličitého? Smerom k lepšiemu zdaňovaniu v Európe proti zmene klímy),
- so zreteľom na výsledný dokument plenárnej schôdze Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov na vysokej úrovni s názvom Keeping the promise: united to achieve the Millennium Development Goals (Plnenie sľubu: zjednotení s cieľom dosiahnuť rozvojové ciele tisícročia) zo septembra 2010,
- so zreteľom na vyhlásenie vydané na siedmej plenárnej schôdzi vedúcej skupiny o inovačnom financovaní rozvoja, ktorá sa konala v Santiagu v januári 2010,
- so zreteľom na správu výboru odborníkov v pracovnej skupine o medzinárodných finančných transakciách pre rozvoj z roku 2010 s názvom Globalising Solidarity: The Case for Financial Levies (Globalizácia solidarity: dôvod pre finančné poplatky),
- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci a stanoviská Výboru pre rozvoj a Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (A7-0036/2011),
- A. keďže nebývalá celosvetová finančná a hospodárska kríza v roku 2007 odhalila vážne nedostatky v regulačnom a kontrolnom rámci globálneho finančného systému, ktorý možno opísať ako kombináciu neregulovaných finančných trhov, príliš komplexných produktov a netransparentných jurisdikcií; keďže Európa potrebuje transparentnejšie a efektívnejšie finančné trhy,
- B. keďže voľný trh je základom pre vytváranie bohatstva na celom svete a keďže trhové hospodárstva a voľný obchod vytvárajú bohatstvo a pomáhajú ľuďom vymaniť sa z chudoby,

Utorok 8. marca 2011

- C. keďže pozoruhodný nárast objemu finančných transakcií v celosvetovom hospodárstve za posledných desať rokov – objem, ktorý v roku 2007 dosahoval 73,5-krát vyššiu úroveň ako nominálny svetový HDP, najmä vďaka výraznému rastu na trhu s derivátmi – svedčí o tom, že finančné transakcie a potreby reálnej ekonomiky sú čoraz menej prepojené,
- D. keďže finančný sektor je vo veľkej miere závislý od obchodných schém, ako je vysokofrekvenčné obchodovanie (HFT), ktoré sú zamerané predovšetkým na krátkodobé zisky a sú vystavené vysokej miere zadlženia, ktoré bolo jednou z hlavných príčin finančnej krízy; keďže toto spôsobilo nadmernú nestálosť cien a neustále odklony cien akcií a komodít od ich základných úrovní,
- E. keďže schopnosť podnikov, vlád a jednotlivcov požíčať a požíčať si navzájom je ďalším kľúčovým faktorom pre celosvetové hospodárstvo; keďže finančná kríza bola príkladom zlých vlastností medzinárodného kapitálového trhu; keďže z tohto dôvodu je potrebné nájsť rovnováhu medzi potrebou prijímať kroky, ktoré pomáhajú zachovať finančnú stabilitu, a potrebou udržiavať schopnosť bánk poskytovať úvery ekonomike,
- F. keďže na samitoch krajín G20, ktoré sa konali vo Washingtone v roku 2008 a v Pittsburghu v roku 2009, sa dosiahla dohoda uskutočniť reformy na posilnenie regulačných systémov finančných trhov a dohľadu s cieľom primäť finančné inštitúcie k tomu, aby prevzali svoj spravodlivý podiel zodpovednosti za otrasy,
- G. keďže hlavné náklady krízy doteraz znášali daňovní poplatníci, ktorých finančné prostriedky využili vlády v mnohých krajinách na poskytnutie pomoci súkromným bankám a iným finančným inštitúciám; keďže čoraz častejšie zaznievajú výzvy, aby na pokrytie nákladov prispeli primeraným podielom finančné inštitúcie a akcionári, ktorí roky profitovali z nadmerných výnosov z akcií a každoročného vyplácania nadmerných bonusov a ktorí získali väčšinu svetových podnikových ziskov,
- H. keďže najmä v EÚ náklady na poskytnutie pomoci bankám zhoršili a urýchlili nástup fiškálnej a dlhovej krízy, ktorá nečakane zaťažila verejné rozpočty a vážne ohrozila vytváranie pracovných miest, poskytovanie sociálnej starostlivosti zo strany štátu a dosiahnutie cieľov v oblasti klímy a životného prostredia,
- I. keďže zameriavanie sa na krátkodobé ciele a špekulácie na európskom štátnom trhu s dlhopismi boli významnými priťažujúcimi faktormi počas krízy súvisiacej s deficitom verejných financií jednotlivých štátov v eurozóne v rokoch 2009 a 2010 a odhalili úzke prepojenie medzi nedostatkami finančného sektora a problémami pri zaručovaní udržateľnosti verejných financií v čase nadmerného rozpočtového deficitu a rastúceho verejného a súkromného zadlženia,
- J. keďže neúčinnosť Paktu o stabilite a raste v jeho súčasnej podobe a rozdiely v konkurencieschopnosti medzi členskými štátmi podnietili súčasnú diskusiu o správe ekonomických záležitostí EÚ, ktorej kľúčovými zložkami by mali byť opatrenia na posilnenie Paktu o stabilite a raste, najmä jeho preventívnych ustanovení, spustenie nevyhnutných štrukturálnych reforiem bez ďalšieho zdržania a koordináciu daňových politík a boja proti daňovým únikom, podvodom a vyhýbaniu sa plateniu daní s cieľom zabezpečiť daňovú spravodlivosť, pričom sa postupne presunie daňové zaťaženie z pracovnej sily na kapitál a aktivity s výraznými negatívnymi externalitami,
- K. keďže kríza upozornila na potrebu dosiahnuť nové, spravodlivé a udržateľné príjmy so širokým základom a presadzovať existujúce právne predpisy v oblasti vyhýbania sa plateniu daní a zlepšiť ich účinnosť s cieľom zabezpečiť, aby sa fiškálna konsolidácia účinne spájala s dlhodobým oživením hospodárstva a udržateľnosťou verejných financií, vytváraním pracovných miest a sociálnym začleňovaním, ktoré sú kľúčovými prioritami programu stratégie Európa 2020,
- L. keďže vážne rozpočtové obmedzenia v dôsledku nedávnej krízy prichádzajú v čase, keď EÚ prijala veľmi dôležité záväzky na celosvetovej úrovni, najmä záväzky súvisiace s cieľmi v oblasti zmeny klímy, rozvojovými cieľmi tisícročia a rozvojovou pomocou, najmä na prispôbenie sa zmene klímy a zmierňovanie jej následkov na rozvojové krajiny,

Utorok 8. marca 2011

- M. keďže Európska rada 17. júna 2010 vyhlásila, že EÚ by mala stáť na čele úsilia o stanovenie globálneho prístupu k zavedeniu systémov poplatkov a daní z finančných inštitúcií a vyzvala na preskúmanie a ďalšie rozpracovanie otázky zavedenia globálnej dane z finančných transakcií (DFT),
- N. keďže Európsky parlament už požiadal Komisiu, aby vykonala posúdenie vplyvu a poskytla analýzu pozitívnych prínosov DFT; keďže sa preto rozhodol počkať na túto analýzu, kým prijme ďalšie opatrenia,
- berie na vedomie prácu, ktorú doteraz vykonala Komisia v reakcii na výzvu Parlamentu obsiahnutú v jeho uznesení z 10. marca 2010, aby vykonala štúdiu uskutočniteľnosti o daniach z finančných transakcií na celosvetovej úrovni a na úrovni EÚ; zdôrazňuje potrebu komplexného hodnotenia vplyvu a žiada o predloženie výsledkov posúdenia vplyvu a prípadné konkrétne návrhy do leta 2011, ako je to uvedené v oznámení Komisie o zdaňovaní finančného sektora; zdôrazňuje, že vyvážená a dôkladná štúdia uskutočniteľnosti o DFT v EÚ by mala byť základom pre postup na zavedenie takejto dane;
 - zdôrazňuje, že zvýšenie sadzieb a rozsahu existujúcich daňových nástrojov a ďalšie znižovanie verejných výdavkov nemôžu byť dostatočným ani udržateľným riešením hlavných problémov v budúcnosti na európskej a celosvetovej úrovni; zdôrazňuje však, že pri riešení týchto problémov a diskutovaní o nových systémoch financovania by jednou z hlavných priorit malo byť vytváranie prostriedkov na posilnenie európskej konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu;
 - zdôrazňuje, že riadne fungujúci jednotný trh je najcennejším nástrojom EÚ v globálnom a konkurenčnom svete a hlavnou hnacou silou európskeho rastu; zdôrazňuje, že je potrebné zamerať sa na posilnenie vnútorného trhu a hľadanie spôsobu, ako inteligentnejším spôsobom vynakladať vnútroštátne a európske zdroje na základe holistického prístupu k rozpočtovej reforme so zreteľom na rozpočtové výdavky aj príjmy; poukazuje na to, že výdavky sa musia realizovať takým spôsobom, ktorý priniesie výsledky, a nové finančné nástroje na plnenie rozpočtu musia byť inteligentné, integrované a pružné;
 - zdôrazňuje, že odstránenie zostávajúcich prekážok v rámci vnútorného trhu je najlepším spôsobom, ako podporiť skutočné politiky rastu, ktoré prinášajú výsledky; poznamenáva, že zo štúdií vyplýva, že keby sa odstránili všetky prekážky pre štyri slobody, ročne by sa mohlo ušetriť 200 až 300 miliárd EUR;
 - zdôrazňuje význam oživenia jednotného trhu a zdôrazňuje, že EÚ musí vypracovať a účinne vykonávať spoločné pravidlá, na základe ktorých bude môcť vnútorný trh slúžiť ako podpora pre štrukturálny rast; zdôrazňuje, že je potrebné zamerať úsilie na hnaciu silu európskeho hospodárstva: 20 miliónoch európskych podnikov, najmä malých a stredných podnikov vedených podnikateľmi a inými tvorivými ľuďmi;
 - zdôrazňuje, že jednou z najväčších výhod Európskej únie je jej veľkosť a že z tejto výhody treba v plnej miere ťažiť využívaním potenciálu jednotného trhu a používaním finančných prostriedkov z rozpočtu EÚ s cieľom priniesť pridanú hodnotu k úsiliu verejného sektora stimulovať hnacie sily rastu;
 - zdôrazňuje, že Komisia by mala prijať spoločný strategický rámec, v ktorom navrhne komplexnú investičnú stratégiu, ktorá premietne ciele stratégie Európa 2020 do investičných priorít a určí investičné potreby v súvislosti s hlavnými cieľmi a pilotnými projektmi a reformami potrebnými na maximalizáciu vplyvu investície pomocou podpory politiky súdržnosti;
 - zdôrazňuje, že jedna z hlavných výhod inovačných finančných nástrojov spočíva v tom, že môžu priniesť dvojaký úžitok, pretože môžu prispieť k dosiahnutiu dôležitých politických cieľov, ako je stabilita a transparentnosť finančného trhu, a zároveň ponúknuť značný potenciál tvorby príjmov; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že účinok týchto nástrojov na negatívne externality spôsobené finančným sektorom by sa mal takisto zohľadniť;

Utorok 8. marca 2011

Zdaňovanie finančného sektora

9. pripomína, že finančné škody spôsobené daňovými únikmi a daňovými podvodmi v Európe sa odhadujú na 200 až 250 miliárd EUR ročne; domnieva sa preto, že zníženie miery daňových podvodov by pomohlo znížiť štátny deficit bez zvýšenia daní; v tejto súvislosti poukazuje na to, že inovačné financovanie by malo posilniť úsilie členských štátov, EÚ a medzinárodného spoločenstva v oblasti boja proti daňovým únikom a podvodom, ako aj ostatným formám nezákonného úniku kapitálu, ktoré majú značný vplyv na rozpočet;

10. zdôrazňuje, že v dôsledku krízy musí EÚ presvedčiť svojich občanov, že má vôľu a nástroje na presadenie sa pomocou vyváženej kombinácie stratégie fiškálnej konsolidácie a stimulačných politík s cieľom zabezpečiť dlhodobé oživenie hospodárstva;

11. domnieva sa, že zatiaľ čo sa nedávno dosiahol výrazný pokrok v oblasti regulácie a dohľadu, chýbajúcim rozmerom v prístupe EÚ k finančnému sektoru je daňová politika;

12. víta skutočnosť, že Komisia uznala, že finančný sektor je nedostatočne zdaňovaný, najmä preto, že z väčšiny finančných služieb sa nevyberá DPH, a vyzýva na inovačné finančné opatrenia s cieľom získať viac z tohto sektora a prispieť k prenosu daňovej záťaže z pracujúceho ľudu;

13. domnieva sa, že zavedenie DFT by mohlo pomôcť pri zastavení mimoriadne škodlivých obchodných modelov na finančných trhoch, akými sú krátkodobé a automatizované transakcie HFT, a pri obmedzení špekulácií; zdôrazňuje, že DFT by tak mala potenciál zlepšiť trhovú efektívnosť, zvýšiť transparentnosť, znížiť nadmernú nestálosť cien a vytvoriť pre finančný sektor stimuly, aby uskutočňoval dlhodobé investície s pridanou hodnotou pre reálnu ekonomiku;

14. zdôrazňuje súčasný príjmový odhad DFT s nízkymi sadzbami, ktorá by so svojím širokým základom dane mohla priniesť takmer 200 miliárd EUR ročne na úrovni EÚ a 650 miliárd USD na celosvetovej úrovni; domnieva sa, že týmto by finančný sektor mohol značne prispieť k pokrytiu nákladov na riešenie krízy a k udržateľnosti verejných financií;

15. berie na vedomie vývoj v diskusii o DFT a rozdielne názory o uskutočniteľnosti, efektívnosti a účinnosti takejto dane, ako aj rozvoj diskusie o dani z finančných aktivít (DFA); poznamenáva však, že krajiny G20 doposiaľ neboli schopné presadiť zmysluplné spoločné iniciatívy v tejto oblasti; vyzýva vedúcich predstaviteľov krajín G20, aby zrýchlili rokovania o dohode o minimálnych spoločných prvkoch globálnej DFT a poskytlí usmernenia o želanej budúcnosti týchto rôznych druhov daní;

16. súhlasí so zavedením dane z finančných transakcií, ktorá by zlepšila fungovanie trhu prostredníctvom zníženia špekulácie, pomohla by financovať globálne verejné statky a znížila by verejné deficity; domnieva sa, že zavedenie dane z finančných transakcií by malo byť čo najširšie a že EÚ by mala podporovať zavedenie DFT na globálnej úrovni; ak sa to nepodarí, EÚ by mala ako prvý krok zaviesť DFT na európskej úrovni; vyzýva Komisiu, aby urýchlila vypracovať štúdiu uskutočniteľnosti, pričom zohľadní potrebu zabezpečiť rovnaké podmienky na celosvetovej úrovni, a aby predložila konkrétne legislatívne návrhy;

17. poukazuje na to, že pri skúmaní možností zdaňovania finančného sektora na celosvetovej úrovni a na úrovni EÚ by sa mali zohľadniť skúsenosti zo zavedenia sektorových daní z transakcií na úrovni členských štátov;

18. zdôrazňuje ďalej, že prílev čisto špekulatívnych transakcií do iných jurisdikcií by mal isté škodlivé účinky, ale mohol by mať zároveň potenciál prispieť k zvýšenej trhovej efektívnosti; takisto zdôrazňuje, že nie všetky činnosti, ktoré sú považované za špekulatívne, sa musia odsúdiť, pretože niektoré formy rizika môžu posilniť stabilitu finančných trhov EÚ;

Utorok 8. marca 2011

19. zdôrazňuje, že na centralizovanom európskom trhu by služby zúčtovania a vyrovnania mohli uľahčiť zavedenie DFT EÚ, ktorá by bola lacnou z administratívneho hľadiska a jednoducho uplatniteľnou; pripomína však, že pri navrhovaní technických aspektov DFT sa musí zohľadniť globálny a prepojený charakter finančného sektora;

20. berie na vedomie nedávne oznámenie Komisie ako prvý krok smerom k vyriešeniu tejto problematiky; domnieva sa, že dôkazné bremeno týkajúce sa možných výhod a/alebo úskalí zavedenia DFT na úrovni EÚ spočíva na Komisii a jej hodnotení vplyvu;

21. berie na vedomie, že Komisia vo svojom nedávnom oznámení ohlásila hodnotenie vplyvu pre rôzne možnosti zdaňovania finančného sektora, a vyzýva Komisiu, aby sa vo svojej štúdii uskutočniteľnosti zaoberala tiež geografickou asymetriou transakcií a príjmov a možnosťou odstupňovanej alebo diferencovanej sadzby na základe kategórie aktív, daňovej záťaže, povahy zúčastňujúceho sa subjektu alebo krátkodobého a špekulatívneho charakteru niektorých typov transakcií; žiada Komisiu, aby využila všetok dostupný výskum;

22. vyzýva Komisiu, aby vo svojej štúdii uskutočniteľnosti analyzovala rôzne možné alternatívy pre DFT EÚ a ich vplyvy vrátane výhod pre hospodárstvo a spoločnosť, pokiaľ ide o zníženie rozsahu špekulatívnych finančných transakcií, ktoré v súčasnosti viedli k vážnemu narušeniu trhu;

23. zdôrazňuje, že DFT by mala mať čo najširší možný základ, aby sa zaručili rovnaké podmienky na finančných trhoch a aby sa nepodporoval presun transakcií do menej transparentných nástrojov; domnieva sa preto, že štúdia uskutočniteľnosti Komisie by sa mala zamerať na všetky transakcie s finančnými aktívami, ako sú spotové transakcie obchodované na burze a transakcie s derivátmi obchodované na trhoch a mimo burzy; poukazuje na to, že odstupňovanie DFT rôznymi sadzbami v obchodných systémoch by mohlo ešte zlepšiť stabilitu trhu tým, že pre finančné subjekty vytvorí pozitívne stimuly na presun transakcií z mimoburzových nástrojov na transparentnejšie a lepšie regulované systémy;

24. v tejto súvislosti víta nedávne návrhy Komisie týkajúce sa mimoburzových derivátov a predaja nakrátko, ktoré ukladajú explicitné požiadavky, aby sa v prípade všetkých transakcií s mimoburzovými derivátmi používalo ústredné zúčtovanie a archivácia transakcií, čím sa zavedenie DFT EÚ so širokým základom stáva technicky uskutočniteľné;

25. trvá na tom, aby sa určilo, kto bude v konečnom dôsledku túto daň platiť, keďže záťaž zvyčajne znášajú spotrebitelia, pričom v tomto prípade by išlo o maloobchodných investorov a jednotlivcov; zdôrazňuje potrebu komplexných pravidiel o výnimkách a prahoch, aby sa tomuto zabránilo;

26. víta nedávne návrhy MMF, ktoré podporila Komisia a ktoré sa týkajú dane z aktív bánk, aby sa všetkým krajinám umožnilo vyberať poplatok vo výške 2 až 4 % HDP na financovanie mechanizmov na riešenie kríz v budúcnosti; domnieva sa, že bankové poplatky by mali byť úmerné systémovému významu príslušnej úverovej inštitúcie a úrovni rizika, ktoré aktivita predstavuje;

27. poznamenáva, že bankové poplatky, DFA a DFT slúžia na rôzne ekonomické ciele a majú odlišný potenciál zvyšovania príjmov; zdôrazňuje, že bankové poplatky nemôžu vzhľadom na to, že sa zakladajú na súvahách, prevziať úlohu zamedzovania finančným špekuláciám a ďalšej regulácie tieňových bankových aktivít; v tejto súvislosti ďalej zdôrazňuje význam mechanizmu finančného dohľadu a transparentnosti pri zvyšovaní pružnosti a stability finančného systému;

28. berie na vedomie návrh MMF na zavedenie DFA a nedávny záväzok Komisie uskutočniť komplexné hodnotenie vplyvu potenciálu tejto dane; zdôrazňuje, že DFA je predovšetkým daňovým nástrojom orientovaným na príjmy, ktorý sa zameriava na finančný sektor, pričom umožňuje zdaňovať ekonomické renty a zisky z nadmerného rizika a ako taká by mohla poskytnúť riešenie súčasného oslobodenia finančného sektora od platby DPH;

Utorok 8. marca 2011

29. je si vedomý rozličných možností správy dodatočných príjmov zo zdaňovania finančného sektora tak na vnútroštátnej, ako aj na európskej úrovni; zdôrazňuje, že je potrebné zodpovedať otázku, na aký účel sa majú využiť príjmy získané z DFT, a že s cieľom poskytnúť daňovým poplatníkom primeraný obraz o dôvodoch ďalšieho zdaňovania finančného sektora, by sa posúdenie rôznych možností a stanovenie priorit spomedzi nich mali považovať za základný prvok celkovej diskusie o nových spôsoboch financovania; zdôrazňuje, že vzhľadom na svoj celosvetový charakter by sa príjmy získané z globálnej DFT mali použiť na zabezpečenie financovania pre ciele globálnej politiky, ako je rozvoj a zníženie chudoby v rozvojových krajinách a boj proti zmene klímy; berie na vedomie zámer Komisie zvýšiť objem prostriedkov z rozpočtu EÚ prostredníctvom využívania inovačných finančných nástrojov; je presvedčený, že na zabezpečenie európskej pridanej hodnoty spomenutých inovačných finančných nástrojov by časť týchto príjmov mohla byť vyčlenená na financovanie projektov a politík EÚ; pripomína, že v nedávnom oznámení Komisie o revízii rozpočtu EÚ sa zdaňovanie finančného sektora v EÚ považuje za možný zdroj vlastných finančných prostriedkov; vyzýva na rozsiahlu diskusiu inštitúcií EÚ, národných parlamentov, zúčastnených strán EÚ a zástupcov občianskej spoločnosti o dostupných možnostiach, pokiaľ ide o tieto politiky, o častiach príjmu, ktoré sa vyčlenia na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni, a o rôznych spôsoboch, ako to dosiahnuť; v súvislosti so správou podielu príjmov vyčlenených na vnútroštátnej úrovni poznamenáva, že by sa mali vyhodnotiť všetky dostupné možnosti vrátane vyčlenenia príjmov na konsolidáciu verejných financií;

30. zdôrazňuje, že prípadné zavedenie týchto nových daňových nástrojov vo finančnom sektore by sa malo analyzovať v kontexte súčasného daňového prostredia v tomto sektore so zreteľom na sekundárne dôsledky a s osobitným zameraním na identifikovanie súčinnosti medzi starými a novými daňami;

31. berie na vedomie zámer Komisie zvýšiť objem prostriedkov z rozpočtu EÚ využívaním inovačných finančných nástrojov a uznáva potenciálne výhody plynúce z využívania financovania súkromného sektora pomocou verejných financií; uvedomuje si však, že využívanie nástrojov určených na špeciálne účely na financovanie projektov môže viesť k zvýšeniu podmienených záväzkov; z tohto dôvodu sa domnieva, že takéto opatrenia by mali sprevádzať plne transparentné informácie spolu s príslušnými investičnými usmerneniami, riadením rizika, expozičnými limitmi a postupmi kontroly a dohľadu, ktoré je potrebné zaviesť demokraticky zodpovedným spôsobom;

Eurobondy a európske projektové dlhopisy

32. poznamenáva, že eurobondy sa čoraz väčšmi označujú za spoločný nástroj na spravovanie dlhu; berie na vedomie všetky nedávne návrhy a iniciatívy v tomto zmysle; vyzýva Európsku radu a Komisiu, aby bezodkladne reagovali na výzvu Parlamentu uvedenú v jeho uznesení zo 16. decembra 2010 o stálom krízovom mechanizme⁽¹⁾ aby bol vyslaný potrebný politický signál na preskúmanie budúceho systému eurobondov zo strany Komisie s cieľom určiť podmienky, za akých by bol takýto systém prínosný pre všetky zúčastnené členské štáty a pre eurozónu ako celok;

33. podporuje myšlienku vydávania spoločných európskych projektových dlhopisov na financovanie významných potrieb v oblasti infraštruktúry v Európe a štrukturálnych projektov v rámci programu stratégie Európa 2020, očakávaných nových stratégií EÚ, ako je nová stratégia rozvoja energetickej infraštruktúry, a ďalších veľkých projektov; domnieva sa, že projektové dlhopisy EÚ by zabezpečili potrebné investície a vytvorili dostatočnú dôveru, ktorá by väčším investičným projektom umožnila získať potrebnú podporu, a stali by sa tak dôležitým nástrojom pre maximálny účinok verejnej podpory; pripomína, že ak má Európa stáť na udržateľnom základe, tieto projekty musia takisto prispieť k ekologickej transformácii našich ekonomík a vytvoriť podmienky pre hospodárstvo s nulovými emisiami uhlíka;

34. zdôrazňuje, že rozpočet EÚ by sa mal väčšmi využívať na podporu investícií; zdôrazňuje, že normou pre projekty s dlhodobým komerčným potenciálom by malo byť využívanie fondov EÚ v rámci partnerstva so súkromným bankovým sektorom, najmä prostredníctvom Európskej investičnej banky (EIB) a Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBOR);

35. vyzýva Komisiu a Európsku centrálnu banku, aby vyšetrila, aké dôsledky týkajúce sa morálneho rizika môže mať pre členské štáty financovanie dôležitých projektov v oblasti infraštruktúry prostredníctvom dlhopisov na projekty EÚ alebo eurobondov, najmä ak tieto projekty v oblasti infraštruktúry majú nadnárodný rozsah pôsobnosti;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0491.

Utorok 8. marca 2011

Uhlíková daň

36. zdôrazňuje, že súčasný model zdaňovania by mal plne zodpovedať zásade znečisťovateľ platí s využitím primeraných inovačných finančných nástrojov na to, aby sa daňové zaťaženie postupne presunulo na tie činnosti, ktoré znečisťujú životné prostredie, vytvárajú množstvo skleníkových plynov alebo využívajú veľké množstvo zdrojov;

37. podporuje preto posilnenie systému obchodovania s emisiami (ETS) a komplexnú revíziu smernice o zdaňovaní energie tak, aby sa kritériá emisií CO₂ a obsahu energie stali základnými kritériami zdaňovania energetických výrobkov;

38. zdôrazňuje, že oba nástroje majú výrazný dvojaký úžitok, pretože poskytujú na jednej strane motiváciu na presun k bezuhlíkovým, udržateľným a obnoviteľným zdrojom energie a na druhej strane podstatné dodatočné príjmy; pripomína však, že hlavným účelom zavedenia dane z uhlíka je zmeniť štruktúru správania a výroby, pretože pri prechode výrobných modelov na udržateľné a obnoviteľné zdroje energie dôjde k poklesu očakávaných príjmov;

39. je presvedčený, že daň z uhlíka a revízia smernice o dani z energií by mali pre všetky členské štáty stanoviť minimálne povinné požiadavky, pričom by sa malo ponechať na každý členský štát, či pokročí ďalej, ak to bude považovať za vhodné;

40. zdôrazňuje, že by sa mali stanoviť primerané prechodné obdobia, aby sa zabránilo úniku uhlíka a predišlo sa presunutiu nadmernej záťaže na spotrebiteľov s nízkymi príjmami; okrem toho považuje za užitočné stanoviť konkrétne ciele opatrenia v prospech domácností s nízkymi príjmami a zvýšiť investície do infraštruktúry verejného sektora a energetickej účinnosti domácností;

41. domnieva sa však, že rozsah pôsobnosti globálnej dohody na úrovni krajín G20 alebo v rámci WTO by sa mal plne preskúmať pred zavedením takejto dane na dovoz do EÚ zo zahraničia s cieľom zabezpečiť, aby tento nástroj na úpravu hraničnej dane neviedol na jednej strane k nedostatku surovín a na druhej strane k odvety opatreniam tretích krajín proti vývozu EÚ;

42. vzhľadom na rastúci dopyt po energii v rýchlo sa rozvíjajúcich krajinách upriamuje pozornosť na nevyhnutnosť toho, aby EÚ zodpovedajúcim spôsobom investovala do oblasti dodávok energií a do energetickej efektívnosti, čím posilní svoju energetickú infraštruktúru a v čo najväčšej možnej miere zníži svoju zraniteľnosť voči výkyvom na trhoch, ktoré by mohli mať negatívny účinok na hospodárstvo EÚ a na plnenie cieľov EÚ do roku 2020;

43. vyzýva členské štáty, aby zvažili vyčlenenie príjmov zo zdaňovania vplyvu na zmenu klímy na financovanie výskumu a vývoja a opatrení zameraných na znižovanie emisií uhlíka, boj proti globálnemu otepľovaniu, podporu energetickej efektívnosti, riešenie problému energetickej chudoby a zlepšenie energetickej infraštruktúry v EÚ a v rozvojových krajinách; v tejto súvislosti pripomína, že podľa smernice o ETS by sa malo aspoň 50 % príjmov z obchodovania s emisnými kvótami na oxid uhličitý formou aukcií v rámci systému EÚ ETS vyčleniť na opatrenia proti zmene klímy, a to aj v rozvojových krajinách;

44. poznamenáva, že revolvingové finančné nástroje určené na opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti predstavujú inovačný spôsob financovania projektov, ktoré sú šetrné z hľadiska klímy; víta vytvorenie vyhradeného finančného nástroja, ktorý by mohol prilákať aj súkromných investorov (v rámci verejno-súkromných partnerstiev (PPP)) a ktorý by využíval neviazané finančné prostriedky z nariadenia o európskom energetickom programe pre obnovu (EEPO) na podporu energetickej efektívnosti a iniciatív v oblasti obnoviteľných zdrojov energie; žiada Komisiu, aby dôkladne posúdila účinnosť tohto nástroja a preskúmala možnosti uplatňovania podobného prístupu vrátane iniciatív v oblasti energie, energetickej efektívnosti a surovín v prípade budúcich nevyčerpaných finančných prostriedkov v rozpočte EÚ;

45. berie na vedomie význam energetickej efektívnosti, a preto naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby efektívne využívali štrukturálne fondy na zvýšenie energetickej hospodárnosti budov, najmä obytných budov; žiada, aby sa finančné prostriedky poskytnuté od EIB a ostatných subjektov verejného financovania využívali efektívne a aby sa uskutočňovala koordinácia medzi EÚ, vnútroštátnymi fondmi a inými formami pomoci, ktoré by mohli podporiť investície do energetickej efektívnosti v záujme toho, aby sa dosiahli ciele EÚ;

Utorok 8. marca 2011

46. pripomína členským štátom možnosť uplatňovať znížené sadzby DPH na služby v oblasti obnovy bývania a zvyšovania energetickej efektívnosti;

47. takisto sa domnieva, že z hľadiska konkurencieschopnosti má veľký význam hospodárne využívanie zdrojov a inovácie v oblasti ekologických technológií;

48. vzhľadom na rozvoj a zavedenie novej a inovačnej dane zdôrazňuje potrebu celkového, cezhraničného a medzisektorového hodnotenia rôznych typov existujúceho a plánovaného financovania, zdaňovania a dotácií pre činnosti v oblasti životného prostredia a klímy, ktoré možno nazvať de Larosièrovým procesom pre financovanie v oblasti životného prostredia, s cieľom účinnejšie zamerať tieto nové nástroje a vylúčiť možnosť prekrývania politík a/alebo konfliktov medzi nimi;

49. uznáva, že daň z uhlíka by bola účinnejším nástrojom na zníženie emisií než dlhodobým zdrojom príjmov, pretože tento zdroj by sa v prípade účinnosti tohto nástroja mohol raz vyčerpať;

Financovanie rozvoja

50. žiada, aby členské štáty opätovne potvrdili svoj prísľub vyčleniť 0,7 % svojho hrubého národného dôchodku (HND) na oficiálnu rozvojovú pomoc; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že zatiaľ čo tento cieľ výdavkov vo výške 0,7 % HND akceptovali všetky členské štáty, v roku 2008 dosiahli tento cieľ len Švédsko, Luxembursko, Dánsko a Holandsko;

51. pripomína, že napriek celosvetovej kríze je Európska únia ako celok vrátane svojich členských štátov naďalej hlavným poskytovateľom rozvojovej pomoci, ktorá v roku 2009 predstavovala 56 % celosvetového objemu v hodnote 49 miliárd EUR, čo potvrdzuje aj kolektívny prísľub vlád EÚ vyčleniť do roku 2010 a 2015 na oficiálnu rozvojovú pomoc 0,56 % a 0,70 % HND;

52. zdôrazňuje zásadný význam riadneho finančného hospodárenia so zreteľom na všetku rozvojovú a humanitárnu pomoc EÚ, najmä preto, lebo európske inštitúcie, ktoré sa podieľajú na rozhodovaní a realizácii tejto pomoci, musia niest voči európskym občanom a daňovým poplatníkom plnú zodpovednosť;

53. zdôrazňuje, že inovačné financovanie rozvoja môže doplniť tradičné mechanizmy rozvojovej pomoci, a pomôcť im tak pri včasnom plnení cieľov; pripomína, že inovačné nástroje financovania by mali byť doplnením cieľa OSN, ktorým je 0,7 % HDP na rozvojovú spoluprácu; zdôrazňuje, že inovačné financovanie rozvoja by mala charakterizovať rôznorodosť financovania, aby sa dosiahol maximálny potenciál príjmov, malo by však byť tiež prispôbené prioritám každej krajiny s veľkou vlastnou zodpovednosťou jednotlivých krajín; zároveň zdôrazňuje, že je potrebné, aby rozvojové krajiny urýchlili svoje úsilie v daňovej oblasti, najmä pokiaľ ide o vyberanie daní a boj proti daňovým únikom, ktoré sú kľúčové v záujme dosiahnutia jednotnej fiškálnej politiky;

54. zdôrazňuje, že účinná rozvojová pomoc vysokej kvality si vyžaduje osobitné úsilie, pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa koordinácie darcov a vlád; je presvedčený, že riešenie problému fragmentácie európskej rozvojovej pomoci, ktorá spôsobuje nedostatky s finančnými a politickými dôsledkami, by členským štátom prinieslo zvýšenie efektivity s odhadom až do výšky 6 miliárd EUR ročne a takisto by sa uľahčila práca správnych orgánov partnerských krajín;

55. pripomína, že dosiahnutie RCT do roku 2015 si bude vyžadovať 300 miliárd USD; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že väčšina rozvinutých krajín napriek nedávnemu vyhláseniu na samite OSN na vysokej úrovni o RCT v septembri 2010 zatiaľ nesplnila svoj záväzok z roku 2005 o zvýšení rozvojovej pomoci, a poukazuje na to, že treba vynaložiť oveľa viac spoločného úsilia; zdôrazňuje, že je neprijateľné, aby niektoré krajiny vnímali mechanizmy inovačného financovania ako povzbudenie k tomu, aby upustili od oficiálnej rozvojovej pomoci; zdôrazňuje, že záväzky v oblasti oficiálnej rozvojovej pomoci a mechanizmov inovačného financovania treba chápať ako základné a navzájom sa dopĺňajúce súčasti boja proti chudobe;

Utorok 8. marca 2011

56. zdôrazňuje, že verejný dohľad nad inovačnými systémami financovania a ich transparentnosť sú nevyhnutnými podmienkami na ich zavedenie, ako to vyplýva z ponaučenia z nedávnej finančnej a potravinovej krízy;

57. kladie dôraz na naliehavú potrebu zlepšiť koordináciu EÚ v oblasti opatrení na tvorbu bohatstva na miestnych trhoch a zdôrazňuje, že presadzovanie inovačného financovania pre rozvoj by sa nemalo zamerať iba na zvyšovanie daní, ale mali by sa skúmať aj iné možnosti, napríklad rozširovanie tvorby domáceho kapitálu, čo sa dá najlepšie dosiahnuť prostredníctvom uznania a ochrany vlastníckych práv, katastrálneho mapovania a zlepšenia podnikateľského a investičného prostredia rozvojových krajín;

58. pripomína, že hlavné pandemické choroby (AIDS, tuberkulóza a malária), ktoré postihujú rozvojové krajiny, a najmä subsaharskú Afriku, sú veľkou prekážkou dosiahnutia rozvojových cieľov tisícročia; v tejto súvislosti pripomína, že príspevok solidarity vybraný z leteniek je významným finančným nástrojom na riešenie zdravotných problémov, ktorý je potrebné ďalej rozvinúť; vyzýva predovšetkým Komisiu, aby podrobnejšie preskúmala mechanizmy financovania na riešenie otázok svetového zdravotníctva a na uľahčenie prístupu k liekom v chudobných krajinách;

59. poukazuje na skutočnosť, že zmena klímy ovplyvní najmä rozvojové krajiny, a zastáva názor, že financovanie opatrení na zmiernenie dôsledkov zmeny klímy a zníženie energetickej chudoby prispeje k dosiahnutiu rozvojových cieľov tisícročia;

60. víta skutočnosť, že záverečná deklarácia samitu OSN o rozvojových cieľoch tisícročia, prijatá 22. septembra 2010, po prvý raz výslovne poukazuje na úlohu inovačného financovania pri dosahovaní rozvojových cieľov tisícročia;

61. zdôrazňuje úspech dosiahnutý doteraz zavedenými inovačnými spôsobmi financovania, najmä úspech Medzinárodného nástroja na nákup liekov (UNITAID), Medzinárodného nástroja pre financovanie imunizácie (IFFIm) a záruky za budúci nákup očkovacej látky proti pneumokokovej chorobe (AMC), ktoré do dnešného dňa umožnili získať takmer dve miliardy USD; konštatuje, že aj iné inovačné mechanizmy financovania preukázali svoju účinnosť, napríklad splácanie dlhov v naturáliách či v poskytovaní zdravotníckych služieb alebo dane z palivových olejov;

62. pripomína, že pri príležitosti samitu OSN o rozvojových cieľoch tisícročia, ktorý sa konal v septembri 2010, vyslovilo viacero vedúcich predstaviteľov európskych štátov alebo vlád pevnú podporu zavedeniu dane z finančných transakcií, a v súčasnosti od týchto predstaviteľov očakáva rozhodné kroky v súlade s týmto záväzkom;

63. vyzýva členské štáty, ktoré tak dosiaľ neurobili, aby sa pripojili k vedúcej skupine pre inovačné mechanizmy financovania vytvorenej v roku 2006 a aby sa zapojili do všetkých existujúcich mechanizmov vrátane príspevku solidarity vybraného z leteniek;

64. naliehavo žiada Komisiu, aby navrhla zavedenie mechanizmov inovačného financovania rozvoja na úrovni EÚ;

65. žiada inštitúcie a vlády krajín EÚ, aby dôkladne preskúmali, či by bolo možné vytvoriť celosvetovú lotériu určenú na financovanie činností v oblasti boja proti hladu, ako to navrhuje Svetový potravinový program v súlade s potravinovým projektom;

66. zastáva názor, že oficiálnej rozvojovej pomoci sa nepodarí prispieť k odstráneniu chudoby, pokiaľ krajiny G20, EÚ a finančné inštitúcie nezaumjú proti skorumpovaným vládam prijímajúcich krajín pevný postoj; zdôrazňuje preto potrebu zlepšiť pomoc EÚ v oblasti posilňovania daňových orgánov, súdnictva a protikorupčných agentúr v rozvojových krajinách; naliehavo vyzýva členské štáty EÚ, aby bojovali proti úplatkárstvu páchanému podnikmi, ktoré majú sídlo v ich jurisdikcii, ale pôsobia v rozvojových krajinách;

Utorok 8. marca 2011

67. pripomína, že podľa odhadov zmizne každoročne v rozvojových krajinách prostredníctvom nezákonných postupov, ako napríklad tokov kapitálu a daňových únikov, 800 miliárd EUR, teda desaťnásobok oficiálnej rozvojovej pomoci, a pokiaľ by sa tomu predišlo a znížil sa rozsah, malo by to rozhodujúci význam pre dosiahnutie rozvojových cieľov tisícročia; naliehavo žiada EÚ a jej členské štáty, aby sa boj proti daňovým rajom, korupcii a škodlivým daňovým štruktúram stal hlavnou prioritou agendy na všetkých medzinárodných fórach, a to s cieľom umožniť rozvojovým krajinám zvyšovať svoje domáce príjmy;

68. pripomína kolektívnu zodpovednosť skupiny G20 za zmierňovanie vplyvu krízy na rozvojové krajiny, ktoré boli jej nepriamymi účinkami tvrdo postihnuté;

69. zdôrazňuje, že v záujme dosiahnutia transparentnosti v oficiálnej rozvojovej pomoci by sa určovanie zodpovednosti malo presadzovať prostredníctvom vnútroštátnych kontrolných mechanizmov a parlamentného dohľadu nad pomocou; vyzýva EÚ a krajiny G20, aby presadzovali svoj program obmedzovania daňových rajov a daňového tajomstva a podporovali podávanie správ podľa jednotlivých krajín;

70. vyzýva Radu a Komisiu, aby presadzovali tieto inovačné finančné nástroje rozvoja a pracovali na ich zavedení, ako napríklad daň z medzinárodných finančných transakcií, dopravné poplatky, opatrenia na boj proti nezákonným kapitálovým tokom a zníženie alebo zrušenie poplatkov za remitencie;

71. konštatuje, že hospodárska a finančná kríza uvrhne mnohé rozvojové krajiny do novej dlhovej krízy, a vyzýva Európsku komisiu a členské štáty, aby obnovili svoje úsilie o zníženie dlhového zaťaženia rozvojových krajín;

72. pripomína, že rozvojové krajiny sú zo všetkých krajín najhoršie vybavené na to, aby riešili problémy súvisiace so zmenou klímy, pričom sa vo všeobecnosti zdá, že sú hlavnými obeťami tohto javu; vyzýva na naplnenie finančného prísľubu, ku ktorému sa EÚ zaviazala v rámci Kodanskej dohody a v kontexte globálnej aliancie proti zmene klímy; naliehavo vyzýva EÚ, aby prijala kľúčovú úlohu v spoločných iniciatívach rozvinutých štátov, ktorá by viedla k väčším a konkrétnejším príspevkom na podporu procesu rozvoja v krajinách tretieho sveta, voči ktorému majú historickú zodpovednosť;

*

* *

73. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Výboru Európskeho parlamentu pre politické výzvy, Komisii, Európskej rade, EIB, ECB, MMF a Spoločnému parlamentnému zhromaždeniu AKT – EÚ.

Zmierňovanie nerovností v oblasti zdravia

P7_TA(2011)0081

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o zmierňovaní nerovností v oblasti zdravia v EÚ (2010/2089(INI))

(2012/C 199 E/04)

Európsky parlament,

— so zreteľom na články 168 a 184 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,

— so zreteľom na článok 2 Zmluvy o Európskej únii,

— so zreteľom na článok 35 Charty základných práv Európskej únie,

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom na článok 23 Charty základných práv Európskej únie, ktorý sa zaoberá rovnosťou medzi ženami a mužmi vo všetkých oblastiach,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Solidarita v oblasti zdravia: zmierňovanie nerovností v oblasti zdravia v EÚ (KOM(2009)0567),
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1350/2007/ES z 23. októbra 2007, ktorým sa ustanovuje druhý akčný program Spoločenstva v oblasti zdravia (2008 – 2013) ⁽¹⁾,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady 2010/48/ES z 26. novembra 2009 o uzatvorení Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím Európskym spoločenstvom ⁽²⁾,
- so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu s názvom Solidarita v oblasti zdravia: zmierňovanie nerovností v oblasti zdravia v EÚ,
- so zreteľom na závery Rady z 8. júna 2010 s názvom Rovnosť a zdravie vo všetkých politikách: Solidarita v zdraví,
- so zreteľom na správu o druhom spoločnom posúdení sociálneho vplyvu hospodárskej krízy a súvisiacich politických opatrení, ktoré vykonal Výbor pre sociálnu ochranu a Komisia,
- so zreteľom na závery Rady o spoločných hodnotách a zásadách v zdravotníckych systémoch Európskej únie ⁽³⁾,
- so zreteľom na uznesenie Rady z 20. novembra 2008 o zdraví a pohode mladých ľudí,
- so zreteľom na konečnú správu Komisie o sociálnych faktoroch ovplyvňujúcich zdravie (WHO, 2008),
- so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov k téme Solidarita v oblasti zdravia: zmierňovanie nerovností v oblasti zdravia v EÚ ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 1. februára 2007 o podpore zdravého stravovania a telesnej aktivity: európsky rozmer prevencie nadváhy, obezity a chronických ochorení ⁽⁵⁾, ako aj na svoje uznesenie z 25. septembra 2008 o Bielej knihe o stratégii riešenia zdravotných problémov súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou v Európe ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. októbra 2008 o bielej knihe s názvom Spoločne za zdravie: strategický prístup EÚ na obdobie 2008 – 2013 ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 301, 20.11.2007, s. 3.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 23, 27.1.2010, s. 35.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 146, 22.6.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 232, 27.8.2010, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 250 E, 25.10.2007, s. 93.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 8 E, 14.1.2010, s. 97.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 9 E, 15.1.2010, s. 56.

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a stanoviská Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A7-0032/2011),
- A. keďže univerzálnosť, prístup k vysoko kvalitnej starostlivosti, spravodlivosť a solidarita sú spoločné hodnoty a zásady, o ktoré sa opierajú zdravotnícke systémy v členských štátoch EÚ,
- B. keďže napriek tomu, že ľudia žijú v priemere dlhší a zdravší život než predchádzajúce generácie, EÚ stojí pred vážnym problémom, ktorým sú v kontexte starnutia obyvateľstva výrazné rozdiely v oblasti telesného a duševného zdravia, ktoré existujú medzi členskými štátmi a v rámci nich a ktoré sa neustále prehľbujú,
- C. keďže rozdiely v predpokladanej dĺžke života pri narodení medzi najnižšími a najvyššími spoločensko-ekonomickými skupinami dosahujú 10 rokov u mužov a 6 rokov u žien,
- D. keďže rodový rozmer očakávanej dĺžky života je takisto významnou otázkou, ktorou sa treba zaoberať v súvislosti s nerovnosťami v oblasti zdravia,
- E. keďže na zdravie má okrem genetických činiteľov vplyv predovšetkým životný štýl ľudí, ich prístup k službám zdravotnej starostlivosti vrátane zdravotníckych informácií a zdravotnej výchovy, k prevencii chorôb a liečbe krátkodobých i dlhodobých ochorení; keďže slabšie sociálno-ekonomické skupiny majú vo väčšej miere sklony k zlej výžive a ľahšie podľahnú závislosti od tabaku a alkoholu, čo sú všetko významné činitele, ktoré prispievajú k mnohým chorobám a ochoreniam vrátane kardiovaskulárnych ochorení a rakoviny,
- F. keďže vo všetkých členských štátoch sa zistili nerovnosti v oblasti zdravia medzi skupinami obyvateľstva s nižším a vyšším vzdelaním, pracovným zaradením a príjmom,
- G. keďže existujú dôkazy o rodovom rozmere miery podvýživy, podľa ktorých trpia ženy podvýživou viac, a táto nerovnosť je ešte výraznejšia u nižších sociálno-ekonomických vrstiev,
- H. keďže rodové a vekové nerovnosti v biomedicínskom výskume a nedostatočné zastúpenie žien pri klinických skúškach oslabujú účinnosť starostlivosti o pacienta,
- I. keďže porovnávacie meranie nerovností v oblasti zdravia je prvým základným krokom k účinným opatreniam,
- J. keďže úmrtnosť je zvyčajne vyššia u skupín obyvateľstva s nízkym vzdelaním, pracovným zaradením a príjmom a keďže významné nerovnosti možnosť badať aj vo výskyte väčšiny špecifických foriem zdravotného postihnutia a väčšiny špecifických chronických neprenosných chorôb, ochorení ústnej dutiny a foriem duševných chorôb,
- K. keďže prudko stúpa užívanie tabaku medzi ženami, najmä mladými ženami, čo má ničivé následky pre ich budúce zdravie; a keďže v prípade žien dosah fajčenia ďalej zhoršujú početné znevýhodnenia,

Utorok 8. marca 2011

- L. keďže Komisia konštatovala, že úroveň sociálneho postavenia ovplyvňuje zdravotný stav vo všetkých členských štátoch Európskej únie (oznámenie Komisie z 20. októbra 2010 s názvom Solidarita v oblasti zdravia: zmierňovanie nerovností v oblasti zdravia v EÚ); keďže Svetová zdravotnícka organizácia vymedzuje túto úroveň sociálneho postavenia ako súvislosť medzi sociálno-ekonomickými nerovnosťami a nerovnosťami v oblasti zdravotníctva a prístupu k zdravotnej starostlivosti,
- M. keďže mnoho projektov a štúdií potvrdilo, že predovšetkým vznik nadváhy a obezity charakterizujú skoré rozdiely súvisiace so sociálno-ekonomickým prostredím, a že najväčší podiel prípadov nadváhy a obezity je zaznamenaný u nižších sociálno-ekonomických skupín; keďže táto situácia by mohla viesť k ešte väčším zdravotným a sociálno-ekonomickým rozdielom spôsobeným rizikom chorôb spojených s obezitou,
- N. keďže napriek sociálno-ekonomickému a environmentálnemu pokroku, ktorý dlhodobo viedol k celkovému zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva, majú rozličné činitele, ako sú hygienické podmienky, podmienky bývania a pracovné podmienky, podvýživa, vzdelanie, príjem, konzumácia alkoholu alebo užívanie tabaku naďalej priamy vplyv na nerovnosti v oblasti zdravia,
- O. keďže sa očakáva, že zmena klímy bude mať sériu potenciálnych vplyvov na zdravie vzhľadom na častejší výskyt extrémneho počasia, napríklad horúčav či záplav, na zmeny charakteru infekčných chorôb a na vyššiu mieru vystavenia ultrafialovému žiareniu; keďže nie všetky krajiny EÚ sú rovnako pripravené riešiť tieto problémy,
- P. keďže nerovnosti v oblasti zdravia sú spôsobené nielen rôznymi hospodárskymi činiteľmi, environmentálnymi činiteľmi a spôsobom života, ale aj problémami v oblasti prístupu k zdravotnej starostlivosti,
- Q. keďže nerovnosti v oblasti zdravia sú spojené aj s problémami v oblasti prístupu k zdravotnej starostlivosti, a to tak z ekonomických dôvodov (nejde ani tak o intenzívnu starostlivosť, ktorú členské štáty riadne poskytujú, ale skôr o bežnú starostlivosť, ako je zubná a očná starostlivosť), ako aj z dôvodu zlého rozdelenia zdravotníckych zdrojov v niektorých oblastiach EÚ,
- R. keďže nedostatok zdravotníckych odborníkov v niektorých častiach EÚ a skutočnosť, že sa môžu ľahko presťahovať do iných častí EÚ, sú skutočným problémom a keďže táto situácia spôsobuje zásadné nerovnosti z hľadiska prístupu k zdravotnej starostlivosti a bezpečnosti pacientov,
- S. keďže ľudia žijúci v odľahlých a ostrovných oblastiach majú naďalej obmedzený prístup k rýchlej a vysoko kvalitnej zdravotnej starostlivosti,
- T. keďže pacienti trpiaci chronickými ochoreniami alebo stavmi tvoria osobitnú skupinu, ktorá trpí nerovnosťami v prístupe k diagnostike a starostlivosti, sociálnym a iným podporným službám a znevýhodnením vrátane finančných problémov, ťažkostí v prístupe k zamestnaniu, spoločenskej diskriminácie a stigmatizácie,
- U. keďže násilie voči ženám je rozšíreným javom vo všetkých krajinách a vo všetkých sociálnych vrstvách a dramaticky vplyva na telesné, ako aj na emočné zdravie žien a detí,
- V. keďže neplodnosť je zdravotným stavom, ktorý uznáva Svetová zdravotnícka organizácia a ktorý má osobitný vplyv na zdravie žien, a keďže celoštátny prieskum informovanosti v rámci Spojeného kráľovstva preukázal, že viac ako 94 % žien trpiacich neplodnosťou trpí zároveň aj nejakou formou depresie,
- W. keďže v oblasti prístupu k liečbe neplodnosti existujú medzi členskými štátmi veľké rozdiely,

Utorok 8. marca 2011

- X. keďže podľa štatistického úradu EÚ Eurostat dosiahla v septembri 2010 miera nezamestnanosti v EÚ-27 úroveň 9,6 % a keďže Výbor pre sociálnu ochranu Rady Európskej únie vo svojom stanovisku z 20. mája 2010 vyjadril znepokojenie nad tým, že súčasná hospodárska a finančná kríza by mohla mať negatívny vplyv na prístup ľudí k zdravotnej starostlivosti a na rozpočet členských štátov vyčlenený na zdravotníctvo,
- Y. keďže súčasná hospodárska a finančná kríza môže mať v niektorých členských štátoch EÚ vážny vplyv na sektor zdravotníctva tak na strane ponuky, ako aj dopytu,
- Z. keďže obmedzenia spôsobené súčasnou hospodárskou a finančnou krízou spolu s dôsledkami nadchádzajúcich demografických problémov, ktoré bude musieť Únia riešiť, by mohli vážne narušiť finančnú a organizačnú udržateľnosť zdravotníckych systémov členských štátov, a tým obmedziť rovnaký prístup k starostlivosti na ich území,
- AA. keďže kombinácia chudoby s inými formami zraniteľnosti, ako sú detstvo či staroba, zdravotné postihnutie alebo príslušnosť k menšine, ešte viac zvyšuje riziká nerovností v oblasti zdravia a keďže naopak, zlý zdravotný stav môže viesť k chudobe a/alebo sociálnemu vylúčeniu,
- AB. keďže prvé roky života majú celoživotný vplyv na mnohé aspekty zdravia a pohody – od obezity, ochorenia srdca a duševného zdravia po vzdelanie, pracovné úspechy, hospodársky štatút a kvalitu života,
- AC. keďže nerovnosti v oblasti zdravia majú pre EÚ a pre členské štáty významné hospodárske dôsledky; keďže sa odhaduje, že straty spojené s nerovnosťami v oblasti zdravia predstavujú približne 1,4 % HDP,
- AD. keďže v mnohých krajinách EÚ nie je zaručený spravodlivý prístup neevidovaných migrantov k zdravotnej starostlivosti, či už v praxi alebo z právneho hľadiska,
- AE. keďže v členských štátoch sa stále objavujú prípady, keď príslušníci rôznych sociálnych skupín (napríklad ľudia so zdravotným postihnutím) čelia prekážkam v rovnocennom prijímaní do zdravotníckych zariadení, čo obmedzuje ich prístup k zdravotníckym službám,
- AF. keďže v súvislosti so starnutím obyvateľstva členské štáty čelia problémom závislosti a narastajúcich potrieb v oblasti geriatrickej starostlivosti a liečby; keďže je preto potrebné zmeniť prístup k organizovaniu zdravotnej starostlivosti; a keďže možno konštatovať prehĺbenie nerovností v oblasti prístupu k zdravotnej starostlivosti v prípade starších osôb,
1. víta kľúčové návrhy Komisie, ktoré predložila vo svojom oznámení s názvom Solidarita v oblasti zdravia: zmierňovanie nerovností v oblasti zdravia v EÚ: 1) zaradiť spravodlivejšiu distribúciu zdravia medzi naše celkové ciele v oblasti sociálneho a hospodárskeho rozvoja, 2) zdokonaľovať databázy údajov a vedomostí (vrátane merania, monitorovania, hodnotenia a podávania správ), 3) angažovať do znižovania rozdielov v oblasti zdravia celú spoločnosť, 4) napĺňanie potrieb zraniteľných skupín a 5) zabezpečovať, aby politiky EÚ prispievali k zmierňovaniu uvedených rozdielov;
2. zdôrazňuje, že je dôležité, aby služby zdravotnej starostlivosti boli poskytované spôsobom, ktorý je v súlade so základnými právami; poukazuje na potrebu zachovať a zlepšiť všeobecný prístup k systémom zdravotnej starostlivosti a k cenovo dostupnej zdravotnej starostlivosti;
3. poukazuje na význam zlepšovania prístupu k prevencii ochorení, podpore zdravia a základným i špecializovaným službám zdravotnej starostlivosti a zmierňovania nerovností medzi rôznymi sociálnymi skupinami a zdôrazňuje skutočnosť, že tieto ciele by sa mohli dosiahnuť optimalizáciou verejných výdavkov na preventívnu a liečebnú zdravotnú starostlivosť a na ciele programy zamerané na zraniteľné skupiny obyvateľstva;

Utorok 8. marca 2011

4. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyvinuli úsilie na vyriešenie sociálno-ekonomických nerovností, čo by v konečnom dôsledku umožnilo znížiť niektoré nerovnosti v oblasti zdravotnej starostlivosti; ďalej na základe všeobecných hodnôt ľudskej dôstojnosti, slobody, rovnosti a solidarity vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa zamerali na potreby zraniteľných skupín vrátane znevýhodnených skupín migrantov a ľudí z etnických menšín, detí a dospelujúcej mládeže a osôb so zdravotným postihnutím s osobitným zameraním na duševné choroby, pacientov s diagnózou chronickej choroby alebo stavu, starších ľudí, ľudí žijúcich v chudobe a ľudí trpiacich alkoholizmom a drogovou závislosťou;

5. vyzýva členské štáty, aby zaistili, aby najzraniteľnejšie skupiny vrátane nevidovaných migrantov mali nárok na spravodlivý prístup k zdravotnej starostlivosti a aby im tento prístup zabezpečili; vyzýva členské štáty, aby posúdili uskutočniteľnosť podpory zdravotnej starostlivosti pre nelegálnych migrantov tým, že vymedzia zdravotnú starostlivosť na základe spoločných zásad pre základné prvky zdravotnej starostlivosti v zmysle svojich vnútroštátnych právnych predpisov;

6. vyzýva členské štáty, aby zohľadnili konkrétne potreby prisťahovalkyň v oblasti ochrany zdravia s osobitným zreteľom na zaručené poskytovanie príslušných jazykových sprostredkovateľských služieb zo strany zdravotníckych systémov; tieto systémy by mali vytvoriť iniciatívy v oblasti odbornej prípravy, ktoré by lekárom a ďalším kvalifikovaným pracovníkom umožnili zaujať medzikultúrny prístup založený na uznávaní a rešpektovaní rozmanitosti a citlivosti ľudí z rôznych geografických regiónov; prioritu musia mať aj opatrenia a informačné kampane zamerané na boj proti mržčeniu ženských pohlavných orgánov vrátane prísnych trestov pre osoby, ktoré takéto mržčenie vykonávajú;

7. vyzýva EÚ a členské štáty, aby urýchlili naštývané spôsoby boja proti diskriminácii na základe etnického pôvodu, najmä v niektorých členských štátoch, v ktorých sa neuplatňuje smernica Rady 2000/43/ES a v ktorých ženy z etnických menšín nemajú žiadnu alebo majú len obmedzenú sociálnu ochranu alebo prístup k zdravotným službám;

8. vyzýva členské štáty, aby v súčinnosti s organizáciami občianskej spoločnosti presadzovali prístup k právnomu poradenstvu a k právnym informáciám vysokej kvality s cieľom pomáhať bežnej verejnosti vrátane prisťahovalcov bez platných dokladov dozvedieť sa viac o ich individuálnych právach;

9. zdôrazňuje, že hospodárska a finančná kríza a úsporné opatrenia, ktoré prijali členské štáty, môžu najmä na strane ponuky viesť k zníženiu úrovne financovania verejného zdravia a podpory zdravia, prevencie ochorení a služieb dlhodobej starostlivosti v dôsledku znížovania rozpočtových prostriedkov a nižších daňových príjmov, zatiaľ čo dopyt po službách zdravotnej a dlhodobej starostlivosti sa môže zvýšiť v dôsledku kombinácie faktorov prispievajúcich k všeobecnému zhoršeniu zdravotného stavu obyvateľstva;

10. zdôrazňuje, že nerovnosti v oblasti zdravia v EÚ sú pre členské štáty a ich systémy zdravotnej starostlivosti značným bremenom a že účinné fungovanie vnútorného trhu, ako aj dôrazné a podľa možnosti koordinované verejné politiky prevencie môžu prispieť k zlepšeniu v tejto oblasti;

11. zdôrazňuje, že boj proti sociálno-ekonomickým faktorom, ako sú obezita, fajčenie atď., dostupnosť systémov zdravotnej starostlivosti (ohrozená nepreplácaním nákladov na zdravotnú starostlivosť a lieky, nedostatočnou prevenciou a roztrieštenosťou lekárskej demografie) a účinná diagnostika by sa mali považovať za kľúčové aspekty opatrení zameraných proti nerovnosti v oblasti zdravia a že okrem toho by sa dostupnosť a cenová prístupnosť farmaceutickej liečby mala vnímať ako dôležitý prvok zdravia jednotlivých ľudí; vyzýva preto členské štáty, aby zabezpečili riadne vykonanie smernice o transparentnosti (89/105/EHS) a náležité zohľadnenie záverov obsiahnutých v oznámení Komisie z roku 2008 o vyšetrovaní vo farmaceutickom odvetví;

12. zdôrazňuje, že zdravotná starostlivosť nie je verejným tovarom ani službou a nemala by sa za ne ani považovať;

Utorok 8. marca 2011

13. vyzýva Radu a členské štáty, aby vyhodnotili a zaviedli nové opatrenia na zlepšenie efektívnosti svojich výdavkov na zdravotníctvo, najmä investíciami do preventívnej zdravotnej starostlivosti tak, aby sa znížili budúce dlhodobé náklady a sociálna záťaž, a aby reštrukturalizovali systémy zdravotnej starostlivosti tak, aby zabezpečovali rovnaký prístup k vysoko kvalitnej zdravotnej starostlivosti (najmä základnej zdravotnej starostlivosti) bez diskriminácie v celej EÚ, a vyzýva Komisiu, aby preštudovala použitie existujúcich európskych fondov s cieľom ďalej podporovať investície do infraštruktúry v zdravotníctve, výskumu a vzdelávania a aby presadzovala a posilnila prevenciu chorôb;

14. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili začlenenie rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti a možnostiam liečby starších pacientov do svojich politík a programov a aby v roku 2012, ktorý je Európskym rokom aktívneho starnutia a medzigeneračnej solidarity, stanovili za prioritu náležitý prístup starších ľudí k zdravotnej starostlivosti a liečbe; vyzýva členské štáty, aby podporovali iniciatívy zamerané na riešenie spoločenskej izolácie starších pacientov, keďže to má významný dosah na dlhodobé zdravie pacientov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby Európska únia i jej členské štáty predvídali pomocou vhodnej dlhodobej stratégie sociálny a hospodársky dosah starnutia európskej populácie, aby sa zabezpečila finančná a organizačná trvalá udržateľnosť systémov zdravotnej starostlivosti, ako aj rovnaké a nepretržité poskytovanie starostlivosti pacientom;

15. vyzýva členské štáty, aby zlepšili svoju schopnosť podrobne monitorovať dôsledky krízy na zdravie a jej sociálny dosah, a to na vnútroštátnej, regionálnej i miestnej úrovni;

16. vyzýva Komisiu, aby podporila výmenu skúseností v oblasti zdravotnej výchovy, propagácie zdravého životného štýlu, prevencie, včasnej diagnostiky a správnej liečby, najmä pokiaľ ide o alkoholizmus, fajčenie, výživu, obezitu a drogy; vyzýva členské štáty, aby propagovali telesnú aktivitu, správnu výživu a programy „Zdravé školy“ zamerané na deti, najmä vo viac znevýhodnených oblastiach, a aby zlepšili úrovne osobnej, sociálnej a zdravotnej výchovy s cieľom propagovať zdravšie správanie a nabádať k pozitívnemu životnému štýlu;

17. nabáda všetky členské štáty k tomu, aby investovali do infraštruktúry v sociálnej oblasti a v oblasti vzdelávania, životného prostredia a zdravotníctva v súlade so zásadou „zdravie vo všetkých politikách“ a aby zároveň koordinovali opatrenia týkajúce sa kvalifikácie, odborného vzdelávania a mobility zdravotníckych pracovníkov a zabezpečili tak kapacitu a udržateľnosť zdravotníckej infraštruktúry a pracovnej sily na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni;

18. zdôrazňuje, že nerovnosti v oblasti zdravia v Únii sa neprekonajú bez spoločnej a celkovej stratégie pre európsku pracovnú silu v zdravotníctve vrátane koordinovaných politík riadenia zdrojov, vzdelávania a odbornej prípravy, minimálnych noriem kvality a bezpečnosti a registrácie odborného personálu;

19. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili dostupnosť informácií o zdraví, zdravom životnom štýle, starostlivosti o zdravie, možnostiach prevencie, včasnom diagnostikovaní chorôb a o ich vhodnej liečbe formou a v jazyku, ktoré sú zrozumiteľné pre všetkých, a využitím nových informačných a komunikačných technológií, najmä v oblasti elektronického zdravotníctva;

20. vyzýva členské štáty, aby podporovali zavádzanie technológií telemedicíny, ktoré môžu významne znížiť geografické rozdiely v dostupnosti niektorých druhov zdravotnej starostlivosti, najmä špecializovanej starostlivosti, predovšetkým v prihraničných regiónoch;

21. vyzýva členské štáty, aby podporovali verejné politiky zamerané na zabezpečenie zdravých životných podmienok pre všetky dojčatá, deti a dospievajúcu mládež vrátane prekoncepčnej starostlivosti, starostlivosti o matky a opatrení na podporu rodičov a najmä tehotných a dojčiacich žien, s cieľom zabezpečiť všetkým novorodencov zdravý štart do života a vyhnúť sa ďalším nerovnostiam v oblasti zdravia, čím by uznali význam investovania do rozvoja dieťaťa v ranom veku a do celoživotných prístupov;

Utorok 8. marca 2011

22. vyzýva členské štáty, aby v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi zabezpečili, aby všetky tehotné ženy a deti bez ohľadu na svoje postavenie mali právo na sociálnu ochranu a aby sa im tejto ochrany skutočne dostávalo;

23. pripomína záväzok EÚ podľa Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím zabezpečiť právo osôb so zdravotným postihnutím na najvyššiu dosiahnuteľnú úroveň zdravia bez akejkoľvek diskriminácie na základe zdravotného postihnutia; trvá na tom, že kľúčovým krokom k splneniu tohto záväzku je začlenenie zdravotného postihnutia do všetkých príslušných ukazovateľov merania zdravia;

24. vyzýva EÚ a členské štáty, aby začlenili zdravotný stav žien a otázku starnutia (starších žien) ako faktory pri uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti a aby využívali zostavovanie rozpočtu zohľadňujúce otázky rodovej rovnosti vo svojich politikách, programoch a výskume v oblasti zdravia, a to od ich prípravy a vypracovania až po posúdenie vplyvu; žiada, aby rámcové výskumné programy financované EÚ, ako aj verejné agentúry na financovanie výskumu začlenili posúdenie rodového vplyvu do svojich politík, aby umožnili zhromažďovanie a analýzu údajov rozčlenených podľa pohlavia a veku na určovanie hlavných rozdielov medzi ženami a mužmi z hľadiska zdravia v záujme podpory zmeny politiky a aby zaviedli a vyhodnotili epidemiologické nástroje na analýzu príčin existencie rozdielov medzi očakávanou dĺžkou života mužov a žien;

25. domnieva sa, že EÚ a členské štáty by mali ženám zaručiť ľahký prístup k metódam antikoncepcie, ako aj právo na bezpečný potrat;

26. vyzýva Komisiu, aby členským štátom poskytla príklady osvedčených a najlepších postupov s cieľom podnietiť jednotnejší prístup k liečbe neplodnosti;

27. naliehavo žiada EÚ a členské štáty, aby sa zamerali na ľudské práva žien, najmä pokiaľ ide o zamedzenie nútej sterilizácii žien a mrzačeniu ženských pohlavných orgánov, ich zákaz a trestné stíhanie páchatel'ov;

28. vyzýva EÚ a členské štáty, aby všetky formy násillia páchaného mužmi na ženách uznali za problém verejného zdravia;

29. vyzýva EÚ a členské štáty, aby prijali nevyhnutné opatrenia, pokiaľ ide o prístup k metódam asistovanej reprodukcie, na odstránenie diskriminácie žien na základe ich rodinného stavu, sexuálnej orientácie alebo etnického či kultúrneho pôvodu;

30. vyzýva členské štáty, aby podobne ako Svetová zdravotnícka organizácia uznali obezitu za chronické ochorenie a zabezpečili tak prístup k programom na prevenciu obezity a aby osobám trpiacim obezitou, ktoré potrebujú lekársku starostlivosť, zaručili prístup k liečbe v prípade preukázaného pozitívneho lekárskeho nálezu, a to aj s cieľom predchádzať ďalším chorobám;

31. vyzýva EÚ a členské štáty, aby v rámci kontroly tabaku uplatňovali rodové hľadisko, ako sa odporúča v Rámcovom dohovore WHO o kontrole tabaku, a aby zaviedli kampane proti fajčeniu zamerané na mladé dievčatá a ženy;

32. vyzýva členské štáty, aby podnecovali a podporovali lekárske a farmaceutický výskum chorôb, ktoré postihujú predovšetkým ženy, a to vo všetkých fázach ich života, nielen počas ich reprodukčného obdobia;

33. vyzýva členské štáty, aby vyriešili problémy týkajúce sa nerovnosti v prístupe k zdravotnej starostlivosti, napríklad v oblasti zubného a očnému lekárstva, ktoré vplývajú na každodenný život ľudí;

Utorok 8. marca 2011

34. navrhuje, aby EÚ a členské štáty zaviedli súdržné politiky a podporné opatrenia zamerané na ženy, ktoré nepracujú alebo sú zamestnané v odvetviach, v ktorých sa na ne nevzťahuje individuálne zdravotné poistenie, a aby hľadali spôsoby, ako tieto ženy poistiť;
35. naliehavo vyzýva Komisiu, aby v rámci spolupráce s príslušnými orgánmi členských štátov podporovala osvedčené postupy pri stanovovaní cien liekov a ich preplácaní vrátane funkčných modelov na diferenciáciu cien farmaceutických výrobkov s cieľom optimalizovať cenovú dostupnosť liekov a znížiť nerovnosti v prístupe k nim;
36. pripomína, že prijatie európskeho patentu s primeranými jazykovými opatreniami a jednotným systémom urovnávania sporov je pre oživenie európskeho hospodárstva mimoriadne dôležité;
37. berie na vedomie, že doterajšia činnosť Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa s ohľadom na bezpečnosť výrobkov a ich propagáciu okrem iného pomohla riešiť určité aspekty týkajúce sa nerovností v oblasti zdravia v EÚ, a v súvislosti s tým zdôrazňuje význam dôslednej kontroly informácií, ktoré poskytujú farmaceutické firmy pacientom, najmä najzraniteľnejším a najmenej informovaným skupinám, ako aj potrebu účinného a nezávislého systému farmakovigilancie;
38. vyzýva členské štáty, aby prispôsobili svoje systémy zdravotnej starostlivosti potrebám najviac znevýhodnených skupín tým, že vypracujú metódy stanovovania poplatkov účtovaných zo strany odborného zdravotníckeho personálu, ktoré zaručia všetkým pacientom prístup k zdravotnej starostlivosti;
39. naliehavo žiada Komisiu, aby vynaložila čo najviac úsilia a nabádala členské štáty, aby pacientom poskytovali úhradu nákladov a robili všetko potrebné na zníženie nerovností v dostupnosti liekov na liečbu takých stavov alebo chorôb, ako sú postmenopauzálna osteoporóza a Alzheimerova choroba, ktorých liečba sa v niektorých členských štátoch neuhrádza, a aby tak urobili okamžite;
40. zdôrazňuje, že v mnohých štátoch majú v oblasti verejného zdravia, podpory zdravia, prevencie ochorení a poskytovania zdravotníckych služieb popri vláde dôležitú úlohu regionálne orgány, ktoré sa musia preto tiež aktívne zapájať; zdôrazňuje, že regionálne a miestne samosprávy a ostatné zainteresované subjekty môžu tiež prispieť významnou mierou, a to aj na pracovisku či v školách, najmä pokiaľ ide o zdravotnú výchovu, propagáciu zdravého životného štýlu, účinnú prevenciu chorôb a včasné vyšetrenie a diagnostiku chorôb;
41. vyzýva členské štáty, aby podporovali systém starostlivosti v zariadeniach nachádzajúcich sa v blízkosti pacienta a aby poskytovali komplexnú zdravotnú starostlivosť, ktorá je dostupná na miestnej alebo regionálnej úrovni a umožňuje pacientom získavať väčšiu podporu v rámci ich vlastného miestneho alebo spoločenského prostredia;
42. povzbudzuje všetky členské štáty, aby prehodnotili svoje politiky v otázkach, ktoré majú významný dosah na nerovnosti v oblasti zdravia, ako sú politiky týkajúce sa tabaku, alkoholu, potravín, liečiv, ale aj verejného zdravia či poskytovania zdravotnej starostlivosti;
43. nabáda členské štáty, aby vytvárali partnerstvá v pohraničných regiónoch zamerané na spoločné znášanie nákladov na infraštruktúru a personál a aby pritom obmedzovali nerovnosti v oblasti zdravia, najmä čo sa týka prístupu k najmodernejšiemu vybaveniu;
44. žiada Komisiu, aby preskúmala dôsledky rozhodnutí, ktoré sa zakladajú na národných a regionálnych hodnoteniach účinnosti liekov a zdravotníckych pomôcok na vnútornom trhu, a to vrátane ich dostupnosti pre pacientov, inovácie v oblasti nových výrobkov a liečebných postupov, ktoré patria medzi hlavné prvky ovplyvňujúce rovnosť v oblasti zdravia;

Utorok 8. marca 2011

45. domnieva sa, že po vykonaní smernice 2011/24/EÚ o právach pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti by malo nasledovať posúdenie jej vplyvu s cieľom čo najpresnejšie určiť jej účinnosť v boji proti nerovnostiam v oblasti zdravia a zabezpečiť, aby sa zachovala primeraná úroveň verejnej ochrany a zaručila bezpečnosť pacientov, najmä čo sa týka geografického rozmiestňovania zdravotných zdrojov, a to ľudských i materiálnych;

46. poznamenáva, že kvalitná a efektívna cezhraničná zdravotná starostlivosť si vyžaduje zvýšenú transparentnosť informácií pre verejnosť, pacientov, regulačné orgány a poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v širokej škále otázok vrátane práv pacientov, prístupu k náprave a regulácie v oblasti odborného zdravotníckeho personálu;

47. vyjadruje poľutovanie nad tým, že smernicu o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti nesprevádzal legislatívny návrh o mobilite odborného zdravotníckeho personálu, v ktorom by sa vzalo do úvahy riziko úniku mozgov v rámci EÚ, ktoré by nebezpečne zvýšilo geografické nerovnosti v niektorých členských štátoch, a vyzýva Komisiu, aby napravila tento nedostatok, napríklad v spojitosti s budúcou revíziou smernice o uznávaní odborných kvalifikácií (2005/36/ES);

48. naliehavo žiada členské štáty, aby plne vykonali existujúcu smernicu o odborných kvalifikáciách (2005/36/ES); so zreteľom na komplexnosť zdravotníckych kvalifikácií nabáda Komisiu, aby sa vo svojom hodnotení a preskúmaní smernice zaoberala niektorými regulačnými medzerami, ktoré môžu poškodiť zraniteľných pacientov a ohroziť ich právo na bezpečnú liečbu; vyzýva Komisiu, aby ďalej zvažila, či by sa registrácia v informačnom systéme o vnútornom trhu (IMI) mala stať pre príslušné orgány povinnou a či sa zlepšil rozsah, v akom sa môžu príslušné orgány aktívne deliť o disciplinárne informácie o zdravotníckom personáli tým, že sa vytvorí vhodný výstražný mechanizmus;

49. naliehavo žiada Komisiu, aby vo svojom nadchádzajúcom legislatívnom návrhu o odborných kvalifikáciách smerovala k posilnenému mechanizmu uznávania kvalifikácií v členských štátoch;

50. poukazuje na to, že zintenzívnenie inovácií často vedie k lepšej dostupnosti liečby, čo je zvlášť dôležité pre izolované alebo vidiecke komunity;

51. vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi podporovala rozvoj služieb telemedicíny ako nástroja na zníženie nerovnej geografickej dostupnosti zdravotných služieb, a to aj na regionálnej a miestnej úrovni;

52. žiada Radu a Komisiu, aby v rámci stratégie Európa 2020 viac uznali skutočnosť, že telesné i duševné zdravie a pohoda majú zásadný význam v boji proti sociálnemu vylúčeniu, aby do monitorovania stratégie Európa 2020 zahrnuli porovnateľné ukazovatele odstupňované podľa sociálno-ekonomického postavenia a stavu verejného zdravia a aby brali do úvahy diskrimináciu na základe veku, a to predovšetkým v rámci klinických testov zameraných najmä na liečbu, ktorá je viac prispôbená potrebám starších ľudí;

53. domnieva sa, že EÚ a členské štáty musia podporovať občiansku spoločnosť a ženské organizácie, ktoré presadzujú ľudské práva žien vrátane ich sexuálnych a reprodukčných práv, práva na zdravý životný štýl a práva na prácu, s cieľom zabezpečiť, aby ženy mali právo vyjadrovať sa k otázkam európskej a vnútroštátnej zdravotnej politiky;

54. povzbudzuje všetky členské štáty, aby v rámci rozvoja a realizácie politik, ktorými sa zmierňujú nerovnosti v oblasti zdravia, podporovali a budovali kapacity a medzinárodné výmeny a spoluprácu medzi všetkými príslušnými zainteresovanými stranami z viacerých odvetví;

Utorok 8. marca 2011

55. vyzýva členské štáty, aby podporovali a uplatňovali spoločný prístup k tvorbe politiky na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni a usilovali sa takto dosiahnuť uplatňovanie prístupu zohľadňovania zdravia vo všetkých politikách;

56. žiada Komisiu a členské štáty, aby vytvorili spoločný súbor ukazovateľov na sledovanie nerovností v oblasti zdravia podľa veku, pohlavia, sociálno-ekonomického postavenia, geografickej polohy, ako aj rizík, ktoré vyplývajú z alkoholizmu a drogovej závislosti, a aby pripravili metódy preverovania situácie v oblasti zdravia v členských štátoch zamerané na určenie a prioritizáciu oblastí, ktoré si vyžadujú zlepšenie, a na stanovenie osvedčených postupov;

57. zdôrazňuje, že príčinou nerovností v oblasti zdravia sú sociálne rozdiely, pokiaľ ide o životné podmienky a modely sociálneho správania, ktoré súvisia s pohlavím, rasou, vzdelávacími štandardmi, zamestnaním a tiež s rozdielnym príjmom, no okrem toho aj s nerovnakým prístupom k lekárskej pomoci, prevencii chorôb a službám zameraným na podporu zdravia;

58. zdôrazňuje, že za problémom nerovností v oblasti zdravia treba vidieť zdravotné riziká, ktorým sú vystavení ľudia zo znevýhodnených (chudobnejších) skupín obyvateľstva, pričom tieto riziká narastajú, keď okrem chudoby trpia aj inými nedostatkami;

59. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila úplné riešenie otázok týkajúcich sa znižovania nerovností v oblasti zdravia a zlepšenia prístupu k službám súvisiacim s telesným a duševným zdravím a ich začlenenie do jej súčasných iniciatív, ako sú partnerstvo zamerané na aktívne a zdravé starnutie a platforma EÚ proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, a do budúcich iniciatív týkajúcich sa rozvoja detí v ranom veku a politik zameraných na vzdelávanie, odbornú prípravu a zamestnanosť mládeže;

60. vyzýva na lepšiu koordináciu medzi agentúrami EÚ, ktoré majú dôležitú úlohu v rámci boja proti nerovnostiam v oblasti zdravia, a to predovšetkým medzi Európskou nadáciou pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok, Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb a Európskou agentúrou pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci;

61. vyzýva Komisiu, aby pomáhala členským štátom lepšie využívať otvorenú metódu koordinácie s cieľom podporovať projekty zamerané na odstraňovanie základných činiteľov prispievajúcich k nerovnostiam v oblasti zdravia;

62. žiada Komisiu, aby hľadala spôsoby, ako zapojiť všetky zainteresované strany na úrovni EÚ do podpory preberania a šírenia osvedčených postupov v oblasti verejného zdravia;

63. upozorňuje na osobitný význam pestrej a kvalitnej stravy v rámci rozličných faktorov vplyvujúcich na zdravie a v tejto súvislosti naliehavo vyzýva Komisiu, aby vo väčšej miere využívala účinné programy vytvorené v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (bezplatná distribúcia mlieka a ovocia v školských zariadeniach a potravín pre ľudí v najväčšej núdzi);

64. vyzýva členské štáty, aby pre ženy, páry a rodiny vytvorili sieť osobitných sociálnych, zdravotných a poradenských služieb s vyhradenými telefónnymi linkami pomoci s cieľom predchádzať domácejmu násiliu a poskytovať kvalifikovanú odbornú pomoc a podporu tým, ktorí ich potrebujú, a to v spolupráci s ďalšími subjektmi činnými v tejto oblasti;

65. vyzýva Komisiu, aby pomáhala členským štátom lepšie využívať politiku súdržnosti a štrukturálne fondy EÚ na podporu projektov, ktoré prispievajú k riešeniu sociálnych faktorov zdravia a k zmierneniu nerovností v oblasti zdravia; taktiež vyzýva Komisiu, aby pomohla členským štátom lepšie využívať program PROGRESS;

Utorok 8. marca 2011

66. naliehavo žiada členské štáty, aby zastavili súčasné znižovanie verejných výdavkov na zdravotné služby, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní vysokej úrovne zdravotnej ochrany ženám a mužom;
67. žiada Komisiu, aby do tvorby všetkých vnútorných a vonkajších politík EÚ zahrnula prístup založený na hospodárskych a environmentálnych faktoroch zdravia a na zásade „rovnosť a zdravie vo všetkých politikách“, najmä s ohľadom na dosahovanie rozvojových cieľov tisícročia a obzvlášť zdravie matiek;
68. naliehavo žiada všetky členské štáty, aby uznali dôležitosť zdravia pre spoločnosť a aby pri hodnotení rozvoja spoločnosti, spoločenstva a jednotlivcov neuplatňovali iba hľadisko HDP;
69. žiada Radu, aby prostredníctvom opatrení v oblastiach, ako sú spotrebiteľská politika, zamestnanosť, bývanie, sociálna politika, životné prostredie, poľnohospodárstvo a potraviny, vzdelávanie, životné a pracovné podmienky a výskum, podporovala úsilie zamerané na riešenie nerovností v oblasti zdravia ako politickej priority vo všetkých členských štátoch so zreteľom na sociálne faktory ovplyvňujúce zdravie a rizikové faktory životného štýlu, ako je alkohol, tabak a výživa;
70. vyzýva Komisiu, aby podporovala činnosti financované v rámci súčasných i budúcich akčných plánov týkajúcich sa verejného zdravia s cieľom riešiť otázku sociálnych faktorov zdravia;
71. žiada Komisiu, aby vypracovala usmernenia na zlepšenie mechanizmov sledovania nerovností v oblasti zdravia v EÚ (medzi členskými štátmi a v rámci nich) zlepšením zhromažďovania údajov prostredníctvom systematickejších a porovnateľných informácií, ktoré dopĺňajú existujúce údaje o nerovnostiach v oblasti zdravia, a tiež prostredníctvom pravidelných sledovaní a analýz;
72. žiada Komisiu, aby zvažila vypracovanie návrhu odporúčania Rady, prípadne nejakú inú vhodnú iniciatívu Spoločenstva, s cieľom podnietiť a podporiť v členských štátoch vypracovanie komplexných národných alebo regionálnych stratégií zameraných na zmierňovanie nerovností v oblasti zdravia;
73. vyzýva Komisiu, aby vo svojich správach o pokroku posúdila účinnosť opatrení na zníženie nerovností v oblasti zdravia a na dosiahnutie zlepšení v oblasti zdravia prostredníctvom politík súvisiacich so sociálnymi, ekonomickými a environmentálnymi faktormi ovplyvňujúcimi zdravie;
74. vyzýva Komisiu, aby pri tvorbe politiky na úrovni EÚ uplatňovala prístup zohľadňovania zdravia vo všetkých politikách a aby vykonala účinné posúdenie vplyvu, ktoré zohľadňuje otázky rovnosti v oblasti zdravia;
75. tvrdí, že otvorené, konkurencieschopné a riadne fungujúce trhy môžu stimulovať inováciu, investovanie a výskum v odvetví zdravotnej starostlivosti, a uznáva, že to musí byť spojené s výraznou finančnou podporou verejného výskumu, aby sa ďalej rozvíjali udržateľné a účinné modely v oblasti zdravotnej starostlivosti a aby sa podporil vývoj nových technológií a ich uplatňovanie v tejto oblasti (napr. telemedicína), ako aj so spoločnou metodikou hodnotenia zdravotníckych technológií, čo by malo prinášať osôh každému jednotlivcovi vrátane tých, ktorí pochádzajú z nižších sociálno-ekonomických vrstiev, pričom treba brať do úvahy starnutie obyvateľstva;
76. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali informačné a osvetové programy pre verejnosť a zintenzívnili dialóg s občianskou spoločnosťou, sociálnymi partnermi a mimovládnyimi organizáciami, pokiaľ ide o zdravotnícke a lekárske služby;
77. považuje za potrebné zvýšiť počet žien, ktoré sa zúčastňujú na vypracúvaní politík v oblasti zdravia, plánovaní programov a poskytovaní zdravotných služieb;
78. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a Komisii.

Utorok 8. marca 2011

Spolupráca s rozvojovými krajinami na podpore dobrej správy v daňových záležitostiach

P7_TA(2011)0082

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o daniach a rozvoji – spolupráca s rozvojovými krajinami na podpore dobrej správy v daňových záležitostiach (2010/2102(INI))

(2012/C 199 E/05)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. februára 2010 o podpore dobrej správy v daňových záležitostiach ⁽¹⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Dane a rozvoj – Spolupráca s rozvojovými krajinami na podpore dobrej správy v daňových záležitostiach (KOM(2010)0163),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2010 o následkoch celosvetovej finančnej a hospodárskej krízy pre rozvojové krajiny a rozvojovú spoluprácu ⁽²⁾ a na deklaráciu z Monterrey z roku 2002, konferenciu o financovaní rozvoja v Dauhe v roku 2008, Parížsku deklaráciu z roku 2005 a akčný program z Akkry z roku 2008, v ktorých boli úniky kapitálu a nezákonné finančné toky výslovne označené za jednu z najväčších prekážok využívania domácich príjmov na rozvoj,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. júna 2010 o pokroku pri dosahovaní rozvojových cieľov tisícročia: priebežné hodnotenie v rámci prípravy zasadnutia OSN na vysokej úrovni v septembri 2010 ⁽³⁾,
- so zreteľom na samit G20, ktorý sa konal 11. - 12. novembra 2010 v Soule, a na iniciatívu zameranú na posilnenie medzinárodnej spolupráce s rozvojovými krajinami v oblasti boja proti daňovým únikom a vyhýbaniu sa daniam, ktorú spustilo nemecké ministerstvo pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, známu pod názvom International Tax Compact (ITC),
- so zreteľom na závery medzinárodnej konferencie o daniach, ktorá sa uskutočnila v Pretórii dňa 29. augusta 2008,
- so zreteľom na závery londýnskeho samitu skupiny G20, ktorý sa uskutočnil v dňoch 2. – 3. apríla 2009,
- so zreteľom na vyhlásenie vedúcich predstaviteľov po samite skupiny G20, ktorý sa uskutočnil v Pittsburgu v dňoch 24. a 25. septembra 2009, a na svoje uznesenie z 8. októbra 2009 k nemu ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 24. apríla 2009 o londýnskom samite skupiny G20 z 2. apríla 2009 ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. novembra 2007 o návrhu nariadenia Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1725/2003, ktorým sa prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002, pokiaľ ide o Medzinárodný štandard finančného výkazníctva (IFRS) 8 o zverejňovaní informácií o prevádzkových segmentoch ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 341 E, 16.12.2010, s. 29.⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 4 E, 7.1.2011, s. 34.⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0210.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 230 E, 26.8.2010, s. 1.⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 184 E, 8.7.2010, s. 94.⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 282 E, 6.11.2008, s. 323.

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom na správu komisie nórskej vlády s názvom Daňové raje a rozvoj z júna 2009,
- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre rozvoj a stanoviská Výboru pre hospodárske a menové veci a Výboru pre medzinárodný obchod (A7-0027/2011),
- A. keďže posilnenie daňového systému je jedným z hlavných problémov, s ktorými sa rozvojové krajiny stretávajú pri dosahovaní rozvojových cieľov tisícročia (RCT),
- B. keďže zdaňovanie môže byť spoľahlivým a trvalo udržateľným zdrojom rozvojových financií, pokiaľ existuje systém progresívneho zdaňovania, efektívna a účinná daňová správa na dodržiavanie daňových povinností a transparentné a zodpovedné využívanie verejných príjmov,
- C. keďže rozvojové krajiny majú pri získavaní daňových príjmov vážne problémy z dôvodu nedostatočných ľudských a finančných zdrojov na výber daní, nízkej administratívnej kapacity, korupcie, nelegitímneho politického systému, nerovného rozdelenia príjmov a slabej správy v daňových záležitostiach,
- D. keďže k hlavným formám nezákonných finančných tokov a úniku kapitálu patria najmä nesprávne oceňovanie transferov medzi krajinami na prilákanie priamych zahraničných investícií, operácie typu „tam a späť“ (round-tripping), double dipping, pohyby veľkých súm hotovosti, neprehľadné a nevýhodné investičné protokoly a pašovanie,
- E. keďže zahraničné (off-shore) centrá a daňové raje uľahčujú nezákonný únik kapitálu vo výške 1 bilión USD ročne; keďže tieto nezákonné odlivy kapitálu predstavujú približne desaťnásobok finančných prostriedkov poskytovaných v rámci pomoci rozvojovým krajinám na zmiernenie chudoby a hospodársky rozvoj,
- F. keďže daňové raje, ktoré ponúkajú pravidlá o utajení a fiktívne sídla v kombinácii s režimami nulovej dane v záujme prilákania kapitálu a príjmov, ktoré by mali byť v iných krajinách zdanené, vytvárajú škodlivú daňovú súťaž,
- G. keďže daňová súťaž spôsobuje presun daňového zaťaženia na pracujúcich a domácnosti s nízkymi príjmami a vyvoláva škodlivé obmedzovanie vo verejných službách v chudobných krajinách,
- H. keďže daňové podvody v rozvojových krajinách vedú k ročným stratám daňových príjmov, ktoré zodpovedajú desaťnásobku rozvojovej pomoci poskytovanej rozvinutými krajinami,
- I. keďže možnosť väčšieho využívania domácich zdrojov je naďalej ovplyvňovaná globálnym kontextom liberalizácie medzinárodných trhov, čo spôsobuje nahradzovanie colných príjmov inými vnútroštátnymi zdrojmi, keďže z prieskumu MMF vyplýva, že kým bohaté krajiny dokázali vyrovnať pokles daní z obchodu ako hlavného zdroja príjmov inými zdrojmi príjmov, konkrétne DPH, najchudobnejšie krajiny nahradili maximálne 30 % stratených daní z obchodu ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Pozri napríklad štúdiu Baunsgaard & Keen (2005), uvedenú v správe MMF z 15. februára 2005 s názvom Dealing with the Revenue Consequences of Trade Reform (Vyrovnanie sa dôsledkami reformy obchodu v oblasti príjmov), v ktorej MMF vyvodila záver, že mnoho krajín s nízkymi príjmami a niektoré krajiny so stredne vysokými príjmami zaznamenali ťažkosti pri nahrádzaní daňových príjmov z obchodovania.

Utorok 8. marca 2011

- J. keďže mapovacia štúdia ITC poukazuje na potrebu ďalšej koordinácie darcov v oblasti zdaňovania a rozvoja,
- K. keďže existencia rozsiahleho neoficiálneho sektora brzdí mobilizáciu domácich zdrojov,
- L. keďže pre mnohé rozvojové krajiny nebude znamenať rast cien na komoditnom trhu veľký prínos, pretože nezískajú taký podiel na poplatkoch z ťažby surovín, na aký majú nárok,
- M. keďže mnohé rozvojové krajiny nedosahujú ani len minimálnu daňovú úroveň potrebnú na financovanie verejných služieb a medzinárodných záväzkov, ako je znižovanie chudoby,
- N. keďže dane predstavujú zdroj príjmov, ktorý je potenciálne stabilnejší a udržateľnejší než toky pomoci, a keďže dane lepšie upevňujú vlastnú zodpovednosť príslušných krajín,
- O. keďže účtovníctvo na konsolidovanom základe často sťažuje určenie podnikov, ktoré sa majú zdaňovať, ako aj stanovenie správnej dane z dôvodu zložitých podnikových štruktúr a rozdelenia hospodárskej činnosti medzi podnikmi,
- P. keďže takzvané dravé fondy, ktoré majú často sídla v daňových rajoch, čoraz viac nakupujú dlhy rozvojových krajín so značnými rabatmi a následne súdne vymáhajú pôvodný dlh (často aj s úrokmi a pokutami), čím značne obmedzujú rozsah, v ktorom môžu rozvojové krajiny vďaka svojim dodatočným daňovým príjmom konať,
- Q. keďže neexistujú zákony, ktoré by obmedzovali výšku zisku, ktorý môže dravý fond nahromadiť vedením sporov o splatné dlhy proti rozvojovým krajinám a keďže neexistujú regulačné štruktúry, ktoré by dokázali odhaliť, kto stojí za dravými fondmi a koľko zaplatili za dlh, ktorý sa predtým považoval za bezcenný,
- R. keďže v mnohých rozvojových krajinách existujú viacnásobné dane z príjmu fyzických a právnických osôb založené nielen na príjme a dividendách, ale aj na hospodárskych odvetviach, čo znamená, že sektorové rozdeľovanie zdrojov je narušené rozdielmi v daňových sadzbách,
- S. keďže dodržiavanie daňových povinností by sa malo vymedziť ako pripravenosť zaplatiť na správnom mieste a v správnom čase, pričom pojem správny znamená, že ekonomická podstata uskutočnených transakcií sa zhoduje s miestom a s formou, v ktorej sú predkladané na daňové účely,

Význam daní pre plnenie RCT

1. súhlasí s Komisiou, že efektívne a spravodlivé daňové systémy majú pre znižovanie chudoby, dobrú správu a budovanie štátu zásadný význam;
2. víta iniciatívu Komisie, ktorá má za cieľ posilniť kapacity dobrej správy v daňových záležitostiach pre rozvoj, a považuje za potrebné vytvoriť regulačný rámec určený na podporu medzinárodnej spolupráce v oblasti daní, transparentnosti, rozvoja verejného a súkromného sektora a hospodárskeho rastu;

Utorok 8. marca 2011

3. zdôrazňuje, že pomer dane k HDP v rozvojových krajinách dosahuje od 10 do 20 % oproti 25 až 40 % v rozvinutých krajinách; vyjadruje poľutovanie nad tým, že darcovia doteraz poskytli príliš malú podporu pomoci v oblasti daní; víta v tejto súvislosti návrh Komisie poskytovať väčšiu pomoc rozvojovým krajinám pri uskutočňovaní daňových reforiem a posilňovaní daňovej správy, pokiaľ ide o ERF pre krajiny AKT, nástroj financovania rozvojovej spolupráce a nástroj európskeho susedstva a partnerstva, ako aj podporu vnútroštátnym orgánom dohľadu, parlamentom a neštátnym subjektom;

4. poznamenáva, že väčší dôraz by sa mal klásť na úsilie v záujme budovania kapacít v rozvojových krajinách s cieľom pomôcť im účinne využívať výmenu informácií a účinne bojovať proti daňovým únikom prostredníctvom vlastnej internej legislatívy;

Ťažkosti, ktorým čelia rozvojové krajiny pri získavaní daňových príjmov

5. konštatuje so znepokojením, že daňové systémy v mnohých chudobných krajinách naďalej charakterizuje mimoriadne úzky daňový základ, oslobodenie od dane pre elitu, daňové prázdny pre podniky poskytujúce silný stimul k daňovým únikom, keďže zdaňované podniky môžu vytvárať hospodárske vzťahy s vyňatými podnikmi s cieľom presúvať zisky, neevidovanie veľkej časti príjmov z prírodných zdrojov a veľký objem nezákonných kapitálových tokov súvisiacich s rozsiahlymi daňovými únikmi;

6. zdôrazňuje, že príjmy z daní sa nesmú považovať za alternatívu k zahraničnej pomoci, ale skôr za kľúčový prvok verejných príjmov umožňujúci rozvoj týchto krajín;

7. poukazuje na to, že efektívne, progresívne a spravodlivé daňové systémy majú pre rozvoj zásadný význam, keďže prispievajú k financovaniu poskytovania verejných statkov a k budovaniu štátu a dobrej správe, ďalej poukazuje na to, že cieľom chudobných krajín musí byť nahradenie závislosti od zahraničnej pomoci daňovou sebestačnosťou a že daňové úniky a vyhýbanie sa daniam však bránia plneniu týchto rozvojových cieľov;

8. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že daňové raje oslabujú demokratickú správu, zvyšujú rentabilnosť hospodárskej kriminality, podporujú tzv. vyhľadávanie renty (rent-seeking) a zvyšujú nerovné rozdelenie daňových príjmov; nalieha na EÚ, aby boj proti daňovým rajom a korupciou postavila do popredia vo svojom programe v oblasti medzinárodných financií a rozvojových inštitúcií;

9. pripomína, že daňové úniky predstavujú pre rozvojové krajiny značnú finančnú stratu a že opatrenia na boj proti daňovým rajom a daňovým únikom sú jednou z priorit EÚ s cieľom poskytnúť rozvojovým krajinám účinnú pomoc pri získaní prístupu k ich príjmom z daní; pripomína, že v tejto súvislosti je potrebné prijať primerané opatrenia na európskej a medzinárodnej úrovni v súlade so záväzkami, ktoré prijala najmä skupina G20;

10. pripomína, že hoci pozitívne účinky dohôd o hospodárskom partnerstve sa prejavajú až v strednodobom až dlhodobom časovom horizonte, straty z príjmov sú bezprostredným dôsledkom zníženia colných poplatkov;

11. zdôrazňuje, že dodatočná pozornosť by sa mala venovať ťažkostiam, na ktoré rozvojové krajiny narazili pri zvyšovaní domácich príjmov v globálnych súvislostiach, pričom sa udelili viaceré výnimky veľkým domácim a zahraničným podnikom s cieľom prilákať investície; vyzýva EÚ, aby pomáhala rozvojovým krajinám pri vytváraní daňových systémov, ktoré im umožnia profitovať z procesu globalizácie;

12. zdôrazňuje, že najchudobnejšie krajiny majú ťažkosti nahradiť pokles daní z obchodu, ktorý je dôsledkom súčasnej globálnej liberalizácie obchodovania, inými druhmi domácich zdrojov, ktorými nahradili v najlepšom prípade približne 30 % výpadku svojich daní z obchodu;

Utorok 8. marca 2011

13. zdôrazňuje, že daňové raje prostredníctvom zvyšovania konkurencie v prípade mobilného kapitálu narušujú suverenitu rozvojových krajín zdaňovať výnosy z kapitálu ako prostriedok rozširovania daňového základu, pretože daňové raje už majú užší daňový základ než bohaté krajiny;

14. pripomína, že informačná asymetria, ktorá vyplýva z pravidiel daňových rajov o utajení, znižuje účinnosť medzinárodných finančných trhov, pretože to vedie k vyšším rizikovým prirážkam, a tým aj k zvýšeným nákladom na požíciavanie pre bohaté i chudobné krajiny;

15. uznáva, že kvalitatívne a kvantitatívne zlepšenie mobilizácie vnútroštátnych finančných zdrojov rozvojových krajín priniesie primerané výsledky v dlhodobom horizonte; vyzýva Európsku úniu, aby zachovala svoju ponuku pomoci vo všetkých jej formách, pokiaľ ju rozvojové krajiny budú považovať za potrebnú na financovanie svojho rozvoja;

Podpora účinných, efektívnych, spravodlivých a udržateľných daňových systémov

16. pripomína, že dobrá správa a kvalita inštitúcií predstavuje najdôležitejší stimul pre ekonomickú prosperitu; nalieha preto na Komisiu, aby pomáhala daňovým orgánom, justičným a protikorupčným agentúram v rozvojových krajinách pri ich úsilí vybudovať progresívny a udržateľný daňový systém, ktorý by prípadne priniesol „dividendu zo spravovania“ prostredníctvom zvýšenej legitimity a zodpovednosti, a aby účinne integrovala zásady dobrej správy v daňových záležitostiach do plánovania, vykonávania a monitorovania národných a regionálnych strategických dokumentov; naliehavo vyzýva členské štáty, aby plnili svoje záväzky týkajúce sa pomoci v súvislosti s daňami a aby bojovali proti podplácaniu zo strany podnikov usadených vo ich jurisdikciách, ktoré pôsobia v rozvojových krajinách; odporúča, aby Komisia zapojila národné parlamenty rozvojových krajín do rozpočtového postupu, čím by posilnila harmonický vzťah a podporila väčšiu transparentnosť tohto procesu;

17. pripomína, že dobrú správu v daňovej oblasti nemožno exportovať alebo vnucovať zvonka a že každý štát má možnosť rozhodovať o svojej daňovej politike; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a vlády jednotlivých štátov, aby sa nebránili a spolupracovali s každou krajinou, ktorá by sa rozhodla dôsledne a spravodlivo zvýšiť daňové zaťaženie zahraničných podnikov pôsobiacich na jej území, najmä v oblasti ťažby primárnych zdrojov, ktoré sú pre rozvojové krajiny významným bohatstvom;

18. vyzýva Komisiu, aby začlenila doložku o správe v oblasti daní vrátane jej uplatňovania do príslušných dohôd medzi EÚ a tretími krajinami;

19. zdôrazňuje, že znižovanie colných príjmov predovšetkým v dôsledku dohôd o hospodárskom partnerstve s Európskou úniou má negatívny vplyv na bezprostredne dostupné finančné zdroje rozvojových krajín; v tejto súvislosti a v záujme náhrady týchto strát vyzýva Komisiu, aby nabádala rozvojové krajiny, aby v rámci prípadnej pomoci zameranej na zlepšenie vnútroštátnych daňových systémov uprednostňovali priame progresívne dane pred nepriamymi daňami; týka sa to najmä daní, ktoré sa uplatňujú na spotrebu a ktoré majú zo svojej podstaty výraznejší dosah na obyvateľstvo s nízkymi príjmami;

20. žiada, aby sa v rámci dohôd o hospodárskom partnerstve (DHP) systematicky vykonávali opatrenia na podporu daňových reforiem, a to v podobe materiálnej (systémy IT), ako aj organizačnej pomoci (vzdelávanie v právnej a daňovej oblasti určené pre pracovníkov pôsobiacich v daňovej správe), pokiaľ o to rozvojová krajina požiada; zdôrazňuje, že je potrebné venovať osobitnú pozornosť africkým krajinám, ktorým sa stále neposkytuje dlhodobá pomoc v daňovej oblasti;

21. opätovne potvrdzuje, že je potrebné posilniť mieru súdržnosti rozvojovej a obchodnej politiky Európskej únie; pripomína, že hoci v dôsledku krízy sa možno zvýšila nestabilita cien komodít a nastal pokles prílivu kapitálu do rozvojových krajín, Európska únia ako celok vrátane svojich členských štátov zostáva naďalej hlavným poskytovateľom rozvojovej pomoci, ktorá v roku 2009 predstavovala 49 miliárd EUR, čo je 56 % celosvetového objemu; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pre rozvojové krajiny by malo byť prioritné zavedenie účinného systému zdaňovania s cieľom znížiť ich závislosť od zahraničnej pomoci a ostatných nepredvídateľných vonkajších finančných tokov;

Utorok 8. marca 2011

22. žiada posilniť súlad medzi finančnou podporou od EÚ a poskytovaním prístupu na trhy EÚ určitým krajinám a stupňom ich spolupráce, pokiaľ ide o zásady dobrej správy v oblasti daní;

23. víta regionálnu iniciatívu týkajúcu sa spolupráce v daňovej oblasti s cieľom umožniť rozvojovým krajinám, aby prediskutovali úlohu zdaňovania pri budovaní štátu a rozvoji kapacít a vymieňali si najlepšie postupy v oblasti daňovej správy;

24. pripomína, že hlavnou úlohou, ktorá stojí pred chudobnými krajinami, je rozšírenie daňového základu; poukazuje na to, že okrem iných faktorov viedol pokles v daniach z obchodu k zavádzaniu spotrebných daní (DPH alebo energetických daní); domnieva sa, že aj keď DPH môže pomôcť rozšíriť daňový základ v ekonomikách s rozsiahlym neoficiálnym sektorom, nediskriminačný charakter DPH najviac zasahuje chudobných ľudí; domnieva sa, že rozvojová pomoc EÚ by mala uprednostňovať iniciatívy na zlepšenie účinnosti a transparentnosti daňových systémov, napr. prostredníctvom preskúmania spôsobov, akými by si rozvojové krajiny mohli rozšíriť svoj daňový základ/zdroj daňových príjmov prostredníctvom priameho alebo nepriameho zdanenia;

25. pripomína, že rozšírenie obchodných výmen s rozvojovými krajinami musí mať za cieľ podporu trvalo udržateľného hospodárskeho rastu a rozvoja týchto krajín; konštatuje, že zrušenie cieľ nevyhnutne povedie k strate príjmov z cieľ, a preto musí podliehať prísnejšiemu dohľadu, musí byť postupnejšie a musí byť spojené s realizáciou daňových reforiem, ktoré využívajú alternatívne formy príjmov na kompenzáciu deficitu (DPH, daň z nehnuteľností, daň z príjmu);

26. s obavami poznamenáva, že v rokoch 1991 až 2004 došlo každoročne k odlivu miliárd dolárov z afrického kontinentu; osobitne zdôrazňuje, že tieto odlevy sa odhadujú na 7,6 % ročného HDP tohto regiónu, čím sa africké krajiny stávajú čistými poskytovateľmi úverov darcovským krajinám; domnieva sa, že ODA a odpustenie dlhov poskytované rozvinutými krajinami budú len vtedy, ak konkrétne opatrenia prijmú naraz krajiny G20, OECD a EÚ s cieľom zabezpečiť, že potenciálny daňový základ rozvojových krajín nebude ohrozený daňovými únikmi; podnecuje v tejto súvislosti OSA a OECD, aby v úzkej spolupráci s Africkým fórom pre daňovú správu presadzovali svoje kroky v tejto oblasti;

27. trvá na tom, aby vhodné formy nachádzania alternatívnych zdrojov výberu príjmov nenarušovali inováciu, podnikanie a vytváranie MSP, posilňovanie vlastníctva a miestny rozvoj, ale aby ich podporovali;

28. zdôrazňuje, že administratívne náklady hlavne v prípade systému rozdielných sadzieb DPH by mohli byť príliš vysoké pre rozvojové krajiny, ktorých daňové orgány nie sú vybavené potrebnými finančnými a ľudskými zdrojmi, a preto by mali byť riadne kontrolované; je presvedčený, že v týchto prípadoch by mali spotrebné dane podliehať dôkladnému výberu a úzko sa sústrediť na pár tovarov, pričom by sa malo zohľadňovať to, či ich spotreba nevytvára negatívne externality pre spoločnosť, keďže dopyt po nich nie je zvyčajne neelastický (tabak, alkohol atď.); požaduje v prípade obmedzenia aj identifikáciu a zdaňovanie tých podnikov, ktoré môžu prispieť k zvýšeniu daňových príjmov (napríklad podniky pôsobiace v ťažbe surovín);

29. zdôrazňuje, že dôležitým predpokladom zvýšenia priameho zdaňovania by malo byť začlenenie neoficiálneho sektora do formálneho hospodárstva a zlepšenie podnikateľského prostredia;

30. zdôrazňuje, že v globálnej súvislosti daňovej súťaže rozvojové krajiny získavajú väčšinu svojich daňových príjmov z kapitálu a majú obmedzenú možnosť výberu alternatívnych daní; poznamenáva, že pokles v daňových výnosoch zapríčinený takouto súťažou by sa mal riešiť rozšírením daňového základu alebo celkovým zdržaním sa takejto súťaže, ak to bude vhodné a ak dôjde k ohrozeniu ďalších faktorov v rámci súťaže o priame zahraničné investície, ako je dobrá správa, právna istota a zabránenie znárodňovaniu; zdôrazňuje, že krajiny z nízkym príjmom potrebujú kapacity na účinné rokovanie s nadnárodnými spoločnosťami s cieľom zabezpečiť spravodlivý podiel na ziskoch podnikov, a pripomína, že tieto krajiny by mali mať primeraný politický priestor na presadzovanie kontrol kapitálu, ako je právo na výber a prerozdelenie daňových výnosov, čo je kľúčovým kritériom suverenity a legitimacy štátov, a preto aj predpokladom dobrej správy;

Utorok 8. marca 2011

31. zdôrazňuje, že francúzska vláda zadala výskum na tému politické stimuly zdaňovania, no vyžaduje sa viac; preto vyzýva Komisiu, aby preskúmala, či rozdielne prístupy k poskytovaniu pomoci, t. j. granty oproti úverom, by mohli pomôcť obmedziť alebo nahradiť potenciálne negatívne účinky pomoci na zvyšovanie výnosov, a či rozpočtová podpora a súvisiace zlepšenia v transparentnosti a účinnosti riadenia verejných výdavkov prispievajú v dlhšom období k zvýšenej ochote občanov platiť dane;

32. poznamenáva, že sa malá pozornosť venuje tomu, ako môžu vlády využívať daňové politiky na zníženie nerovností v príjme a blahobyte prostredníctvom minimalizovania existujúcich rodových rozdielov v daňových záväzkoch;

33. vyzýva na zameranie sa na zásady neutrality, rovnosti a jednoduchosti v súvislosti s daňovými systémami v rozvojových krajinách, ktoré by sa mali dosiahnuť prostredníctvom:

- a) dane, ktorá pri svojom zvýšení nezasiahne väčší podiel príjmu chudobného obyvateľstva, ale väčší podiel príjmu alebo bohatstva daňového poplatníka;
- b) dane, ktorá nebude diskriminačná na základe pohlavia, sexuálnej orientácie, druhu domácnosti, občianstva ani občianskeho stavu;
- c) jasného, jednoduchého a transparentného daňového systému, ktorý vylučuje rôzne spôsoby neželaných interpretácií daňových zákonov s cieľom získať rozsiahle daňové zníženia na úkor sociálnych výdavkov;
- d) rovnakého zaobchádzania na daňové účely so skutočnými ziskami a skutočnými stratami z akéhokoľvek zdroja príjmu, čo znamená, že zisky sú zdaniteľné a straty odpočítateľné;
- e) úrovne zdanenia, ktorá je pevne spätá s rozličnými fázami hospodárskeho rozvoja;
- f) zjednotenia rozdielnych sadzieb korporátnej dane z príjmu prostredníctvom výpočtu sadzby dane na základe objemu činnosti namiesto obchodných odvetví;

34. domnieva sa, že je potrebné, aby OECD vypracovala nové usmernenia pre transferové oceňovanie, ktoré je nevyhnutným prostriedkom na to, aby sa niektorým nadnárodným spoločnostiam zabránilo v transfere ich ziskov do krajín s najvýhodnejšími daňovými systémami a aby sa zabezpečilo, že svoje dane zaplatia v krajinách (vrátane rozvojových krajín), v ktorých skutočne dosiahli zisk;

35. domnieva sa, že je nevyhnutné vytvoriť daňový systém s nízkymi daňovými sadzbami pre nízke a stredne vysoké príjmy, ktorý bude vychádzať zo širšieho základu dane a vylučovať všetky daňové výnimky a zvýhodnenia na základe voľného uváženia, aj pokiaľ ide o ťažobný priemysel; zdôrazňuje potrebu verejných investícií do projektov, ktoré majú pozitívny vplyv na miestnej úrovni v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti bez toho, aby sa umožnila akákoľvek forma daňového dampingu;

Úsilie o transparentné, na spoluprácu zamerané a spravodlivé medzinárodné daňové prostredie

Nesprávne stanovovanie obchodných cien

36. zdôrazňuje, že nesprávne stanovovanie obchodných cien je jednou z najvýznamnejších stimulov nezákonného odlevu finančných prostriedkov; vyzýva Komisiu, aby prispela k rozšíreniu verejných znalostí o týchto otázkach v rozvojových krajinách a aby vypracovala konkrétne návrhy s cieľom zabezpečiť, aby skupina G20, organizácie OECD, OSN a WTO zvažili prijatie širšieho súboru ukazovateľov a metód na riešenie problému nesprávneho stanovovania obchodných cien, medzi ktorými sa ako sľubná metóda odhaľovania nesprávneho ocenenia transakcií ukázali „metódy porovnávania ziskov“, používané USA;

Utorok 8. marca 2011

37. vyzýva, aby sa vyvinuli kroky proti nelegitímnemu manipulovaniu ceny za prevod (TPM) a preskúmali celosvetové daňové pravidlá, ktoré presahujú metódu porovnateľných ziskov, v prípade, že existujú iné sľubnejšie alternatívy, ktoré účinnejšie riešia problematiku nesprávneho oceňovania; zdôrazňuje, že EÚ, G20 a WTO by vo všeobecnosti mali sústrediť svoje úsilie na prístupy, ktoré vychádzajú z tzv. zásady nezávislého vzťahu (ALP), ktorá uvádza, že transakcie podliehajúce dani musia podliehať rovnakým podmienkam, ako transakcie, ktoré by sa uskutočnili medzi nezávislými podnikmi;

38. naliehavo žiada EÚ, aby v rámci G20 a OECD obhajovala zásadu automatickej výmeny daňových informácií v súlade so smernicou EÚ o zdaňovaní úspor ako spôsob obmedzenia nezákonných finančných tokov v jurisdikciách umožňujúcich utajovanie informácií (secrecy jurisdictions);

39. vyzýva na zavedenie dane z finančných transakcií, príjem z ktorej by zlepšil fungovanie trhu tým, že by sa obmedzili špekulácie, a prispelo by sa k financovaniu globálnych verejných statkov, ako je rozvoj a boj proti zmene klímy, a k zníženiu verejných deficitov; vyzýva Komisiu, aby urýchlene vypracovala štúdiu uskutočniteľnosti, pričom by zohľadnila rovnaké podmienky na celosvetovej úrovni a prípadne predložila konkrétne legislatívne návrhy;

40. navrhuje začleniť osobitné ustanovenie o dobrej správe v oblasti daní do revízie Dohody z Cotonou;

41. vyzýva členské štáty EÚ, aby v rámci svojich programov dvojstrannej pomoci prijali podobné opatrenia;

Ťažobný priemysel

42. naliehavo požaduje vypracovanie iniciatív na podporu väčšej transparentnosti príjmov z prírodných zdrojov, okrem iného prostredníctvom Dohovoru OECD o boji proti podplácaniu a iniciatívy za transparentnosť v ťažobnom priemysle; víta prijatie Konžského zákona o nerastoch z konfliktných oblastí a úpravy z dôvodu transparentnosti k zákonu o finančnej regulačnej reforme a žiada Komisiu, aby navrhla legislatívnu iniciatívu v tomto zmysle bez toho, aby sa znížovala zodpovednosť vlád v rozvojovom svete, a bez toho, aby sa na podniky uvalovala zbytočná byrokratická záťaž, čo už kritizovali zainteresované strany v rozvojovom svete a čo by sa mohlo ukázať ako kontraproduktívne;

43. zdôrazňuje, že čerpanie prírodných zdrojov by sa malo uskutočňovať s cieľom pomôcť krajine splniť jej širšie sociálne a hospodárske ciele, čo pre vlády v rozvojových krajinách znamená zdôraznenie vízie zapadnutia odvetvia zdrojov do ekonomickej budúcnosti krajiny v prípade, že to bude spoločným cieľom s medzinárodnými zúčastnenými stranami a odborníkmi; domnieva sa, že pre niektoré krajiny môže byť najlepším riešením ponechanie zdrojov na využitie v budúcnosti, zatiaľ čo pre iné to môže byť rýchla ťažba ako dočasný zdroj domácich príjmov, aby sa vytvorili príjmy na udržanie investícií potrebných pre rast a na vykrytie naliehavých ľudských potrieb;

44. zdôrazňuje, že rozvojové krajiny by mali byť rovnocennými partnermi pri rokovaní a prijímaní nových iniciatív v odvetví ťažby zdrojov surovín; zdôrazňuje, že nové pravidlá v tejto oblasti by mali mať formu všeobecných medzinárodných noriem, aby sa predišlo vytvoreniu ďalších nesúrodých nariadení, ktoré by boli kontraproduktívne z pohľadu vlád, daňových správ a medzinárodných spoločností;

45. zdôrazňuje, že návrhy Komisie a mimovládne iniciatívy za transparentnosť v súvislosti s odvetvím ťažobného priemyslu, napríklad Charta prírodných zdrojov, Rovníkové zásady a Usmernenia pre investorov a podniky v súvislosti s kritickými zdrojmi sú v skutočnosti podporujúce podnikanie; vytvárajú právnu bezpečnosť, udržateľné dlhodobé partnerstvá a slúžia ako ochrana proti opätovnému znárodňovaniu, otváraniu rokovaní alebo vyhosteniu; poznamenáva, že existujú problémy, ktoré treba taktiež riešiť, napríklad skutočnosť, že podniky by museli zverejniť komerčne citlivé informácie, ktoré by im spôsobili konkurenčnú nevýhodu, ale že niektoré dohody s vládami vychádzajú z utajovaných informácií;

Utorok 8. marca 2011

46. poznamenáva, že renty získané zo zdrojov by sa vždy mali považovať za dočasné prostriedky na zvýšenie domácich príjmov; zdôrazňuje, že úspech v zdaňovaní zdrojov často prináša pokroky v priamych daniach, ako korporátne dane z príjmu a nedaňové príjmy, ako sú poplatky;

47. zdôrazňuje, že veľký počet štátov využívajúcich prínosy z renty z prírodných zdrojov, najmä z ropy a surovín, majú málo stimulov k tomu, aby boli zodpovedné, agilné alebo účinné; pripomína, že silné mechanizmy inštitucionálnej a demokratickej kontroly sú kľúčové v boji proti hospodárskej kriminalite; osobitne vyzýva Komisiu, aby posilnila svoju rozvojovú pomoc zameranú na formuláciu kontraktov medzi nadnárodnými spoločnosťami a rozvojovými krajinami o otázkach využívania prírodných zdrojov;

48. žiada Komisiu a Radu, aby sa viac zaoberali iniciatívou za transparentnosť v ťažobnom priemysle prostredníctvom, a to aj prostredníctvom poskytovania financií a účasti v jej riadiacich orgánoch;

49. pripomína, že kvalita finančného výkazníctva má pre účinný boj proti daňovým únikom zásadný význam; domnieva sa, že výkazníctvo podľa krajín má kľúčový význam pre ťažobný priemysel, ale pripomína, že by to bolo rovnako prínosné pre investorov do všetkých odvetví, čím by sa prispelo k celkovej dobrej správe; žiada preto Komisiu, aby podporovala začlenenie požiadavky do medzinárodného štandardu finančného výkazníctva IASB, aby všetky nadnárodné spoločnosti vykazovali svoje príjmy a zaplatené dane podľa jednotlivých krajín; pripomína, že takáto požiadavka je v súlade s potrebou zlepšiť sociálnu zodpovednosť nadnárodných podnikov; vyzýva Komisiu, aby začlenila výkazníctvo podľa krajín do svojej reformy smerníc o účtovníctve;

50. požaduje zavedenie povinností finančného výkazníctva podľa jednotlivých krajín v prípade cezhraničných spoločností vrátane ziskov pred zdanením a po ňom s cieľom posilniť transparentnosť a prístup daňových správ k relevantným údajom; domnieva sa, že s cieľom zabezpečiť, aby boli jednotne zahrnuté všetky odvetvia a spoločnosti, EÚ by mala zaviesť túto zásadu ako súčasť nadchádzajúcich revízií smernice o transparentnosti a smerníc EÚ o účtovníctve, pričom by Komisia na medzinárodnej úrovni mala vyvíjať tlak na IASB, aby urýchlene vytvorila príslušnú komplexnú normu; opätovne žiada Komisiu, aby do nasledujúcich šiestich mesiacov podala Parlamentu správu o výsledku jej verejnej konzultácie a jej rokovaní s IASB;

51. zdôrazňuje význam výkazníctva podľa jednotlivých krajín a žiada, aby sa rokovania v tejto oblasti zintenzívnili, pričom

- a) vlády a medzinárodné zoskupenia (vrátane G20 a OSN) by mali podporiť štandardizáciu finančného výkazníctva podľa jednotlivých krajín a formálne požiadať Radu pre medzinárodné účtovné štandardy, aby ich schválila;
- b) OECD by mala pokračovať v štúdiu uskutočniteľnosti výkazníctva podľa jednotlivých krajín a v priebehu roka 2011 podať o tom správu G20 a OSN;
- c) Rada pre medzinárodné účtovné štandardy by mala prijať nový štandard, ktorý by zahŕňal výkazníctvo podľa krajín;
- d) občianska spoločnosť a médiá by mali v budúcnosti využívať informácie zverejnené v rámci výkazníctva podľa jednotlivých krajín, aby bolo možné brať vlády a nadnárodné spoločnosti na zodpovednosť;

Utorok 8. marca 2011

Zlepšenie koordinácie darcov

52. berie na vedomie zistenie z mapovacej štúdie ITC, z ktorej vyplýva potreba ďalšej koordinácie darcov v oblasti daní a rozvoja; podnecuje Komisiu, aby podnikla iniciatívy v tomto smere a zintenzívnila podporu mnohostranných a regionálnych iniciatív, ako sú Africké fórum pre daňovú správu a Medziamerické centrum daňových správ;

Zlepšenie medzinárodnej štruktúry na boj proti daňovým rajom

53. zdôrazňuje, že prostredníctvom štandardnej oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) sa nepodari odstrániť celosvetovú chudobu, ak nebudú v rámci G20, OECD a EÚ prijaté ambiciózne opatrenia proti daňovým rajom a škodlivým daňovým štruktúram;

54. konštatuje, že od samitu G20 z 2. apríla 2009 sa zámorské (offshore) finančné centrá zaviazali dodržiavať normy OECD týkajúce sa transparentnosti a výmeny informácií; konštatuje však, že škodlivé štruktúry daňových rajov naďalej existujú; opäť vyzýva na prijatie opatrení nad rámec OECD s cieľom bojovať proti daňovým rajom vzhľadom na ich rôzne nedostatky; v tejto súvislosti opätovne pripomína svoje obavy z toho, že medzinárodné štandardy OECD vyžadujú výmenu informácií na základe žiadosti, ale neexistuje automatická výmena informácií ako v rámci smernice o zdaňovaní úspor; kritizuje tiež skutočnosť, že OECD umožňuje vládam vyhnúť sa tomu, aby boli uvedené na jej čiernom zozname, iba na základe sľubu, že sa podriadia zásadám výmeny informácií bez toho, aby sa ubezpečila, že sa tieto zásady účinne uplatňujú v praxi; zároveň sa domnieva, že požiadavka uzatvoriť dohody s ďalšími 12 krajinami, aby mohli byť vyškrtnuté z čierneho zoznamu, je sporná, pretože sa nezakladá na žiadnych kvalitatívnych ukazovateľoch objektívneho hodnotenia splňania praktík dobrej správy;

55. zdôrazňuje, že až 800 miliárd EUR sa každoročne vytráca z rozvojových krajín do daňových rajov a stráca sa v nezákonných finančných tokoch; poznamenáva, že väčšia transparentnosť vo finančnom procese by bola kľúčovým krokom smerom k odstraňovaniu chudoby a k významnému vytváraniu hodnôt;

56. domnieva sa, že automatická výmena informácií by sa mala uskutočňovať za každých okolností; víta v tejto súvislosti návrh Komisie na administratívnu spoluprácu v daňovej oblasti s cieľom rozšíriť spoluprácu medzi členskými štátmi, zahrnúť všetky druhy daní, zrušiť bankové tajomstvo a zaviesť automatickú výmenu informácií ako všeobecné pravidlo;

57. víta skutočnosť, že niektoré členské štáty sú signatármi Dohovoru Rady Európy a OECD o vzájomnej administratívnej pomoci v daňových otázkach, a nalieha na 17 členských štátov, ktoré nie sú signatármi, aby dohovor podpísali;

58. vyzýva EÚ, aby zintenzívnila svoju činnosť a prijala konkrétne opatrenia, ako napríklad sankcie, proti daňovým únikom a nezákonnému odlevu kapitálu; žiada Radu, aby preskúmala možnosť viacstranného mechanizmu automatickej výmeny daňových informácií v úzkej spolupráci s výborom expertov OSN pre medzinárodnú spoluprácu v daňových záležitostiach;

59. vyzýva Komisiu, aby prijala prísnejšie kritériá určovania daňových rajov a usilovala sa o dosiahnutie medzinárodne záväznej mnohostrannej dohody o automatickej výmene informácií týkajúcich sa daní, a to i v prípade trustov a nadácií, ktorou by sa zaviedli opatrenia pre prípad nedodržania stanovených povinností; vyzýva Komisiu, aby podporovala rozvojové krajiny v ich boji proti nezákonnému odlevu a úniku kapitálu, čo sa považuje za závažnú prekážku mobilizácie domácich príjmov na rozvoj; upriamuje pozornosť Komisie najmä na pozíciu Európskeho parlamentu z 24. apríla 2009 o návrhu smernice Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/48/ES o zdaňovaní príjmu z úspor v podobe výplaty úrokov⁽¹⁾ a na opatrenia odporúčané na boj proti daňovým rajom;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 184 E, 8.7.2010, s. 488.

Utorok 8. marca 2011

60. vyjadruje znepokojenie nad nepriaznivým dosahom daňových dohôd na rozdelenie daňových príjmov; konštatuje, že metóda určovania práva na zdanenie podľa sídla, a nie podľa krajiny pôvodu prispieva k zvyhodňovaniu daňových rajov; domnieva sa, že daňové dohody by sa mali preskúmať z hľadiska spravodlivosti, s čím súvisí možnosť poskytnúť primárne právo na zdanenie v krajine pôvodu, kde sa činnosť skutočne vykonáva;

61. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že G20 doposiaľ nepredložila jasný harmonogram a konkrétny mechanizmus sankcií na účinný boj proti daňovým rajom; požaduje prijatie medzinárodného dohovoru s cieľom odstrániť škodlivé daňové štruktúry, ktorý by obsahoval sankcie pre nespolupracujúce jurisdikcie, ako aj pre finančné inštitúcie, ktoré spolupracujú s daňovými rajmi; naliehavo žiada EÚ, aby prijala opatrenia podobné zákonu USA na zastavenie zneužívania daňových rajov a aby zvažila možnosť odňatia bankovej licencie finančným inštitúciám, ktoré operujú s daňovými rajmi;

62. domnieva sa, že EÚ by mala tiež zabezpečiť dôslednosť pri dodržiavaní noriem v oblasti obozretného dohľadu, zdaňovania a prania špinavých peňazí, a to v rámci EÚ i medzinárodnej úrovni;

63. vyzýva k medzinárodnému zverejneniu štruktúr daňových fondov s cieľom identifikovať ich a zakázať ich činnosti;

64. žiada, aby sa v rámci dohody o hospodárskom partnerstve vypracoval nezávislý monitorovací mechanizmus na hodnotenie čistého daňového dosahu vyplývajúceho zo zrušenia cieľ, ako aj na hodnotenie pokroku dosiahnutého v oblasti daňovej reformy za každú krajinu; žiada, aby sa zaviedla doložka pre povinnú komplexnú revíziu všetkých dohôd o hospodárskom partnerstve do troch až piatich rokov a aby sa zmenili a doplnili ustanovenia každej dohody, aby vo väčšej miere umožňovali odstránenie chudoby, trvalo udržateľný rozvoj a regionálnu integráciu; ďalej žiada, aby sa vykonala povinná revízia pokroku jednotlivých krajín pri realizácii daňových reforiem alebo účinného vyberania daní v súlade s najnovšou aktualizáciou vzorového dohovoru OECD o daniach z príjmu a kapitálu;

65. zdôrazňuje, že administratívy v rozvojových krajinách musia spolupracovať, ak nie sú súčasťou príslušných ministerstiev financií, najmä v oblasti daňovej a rozpočtovej politiky, takým spôsobom, ktorý nepodnecuje rivalitu a nevraživosť, ale ktorý podporuje dobré vzťahy a dobrú správu daňových záležitostí;

66. vyzýva k vytvoreniu alebo (ak už existujú) k inštitucionálnemu zlepšeniu takzvaných (semi-) autonómnych príjmových orgánov (ARA) prostredníctvom primeraných systémov kontroly a protiváhy, aby sa predišlo zneužívaniu daňových orgánov;

67. zdôrazňuje v tejto súvislosti, že vysoký štatút a riadiaca autonómia ARA by sa mala kompenzovať pluralistickými pravidlami riadenia, ktoré zabezpečia:

- a) že ARA má zaručený rozpočet, ktorý nemožno zmeniť vládou;
- b) že jej štatutárne zodpovednosti a právomoci budú zakotvené v právnych predpisoch a budú môcť byť chránené políciou a súdmi;
- c) že vymenovania do dozornej rady (ktorá sa má zriaďiť) vykonávajú rôzne verejné orgány (rôzne ministerstvá, podnikateľské odvetvie a združenia právnych zástupcov);
- d) že vymenovania do dozornej rady sú dlhodobého a stáleho charakteru;
- e) a že riadiaci a technickí pracovníci sa budú zodpovedať výlučne dozornej rade;

Utorok 8. marca 2011

68. domnieva sa, že vypracovanie účinného daňového systému v rozvojových krajinách sa musí stať kľúčovým prvkom ich verejných financií; domnieva sa, že nová investičná politika EÚ v rozvojových krajinách by mala prispieť k vytvoreniu prostredia, ktoré bude priaznivejšie pre súkromné zahraničné a domáce investície, a podmienok na účinnejšiu medzinárodnú pomoc; pripomína, že investičná politika EÚ sa musí zameriavať na rozvoj MSP, okrem iného aj poskytovaním mikroúverov, a podporovať inovácie, efektívnosť verejných služieb, verejno-súkromné partnerstvá a transfer vedomostí v záujme podpory rastu;

*

* *

69. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

Poľnohospodárstvo a medzinárodný obchod

P7_TA(2011)0083

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o poľnohospodárstve a medzinárodnom obchode EÚ (2010/2110(INI))

(2012/C 199 E/06)

Európsky parlament,

- so zreteľom na tretiu časť hlavy III a na piatu časť hlavy II a V Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na zásady týkajúce sa požiadaviek dobrých životných podmienok zvierat stanovených v článku 13 ZFEÚ,
- so zreteľom na dohody WTO a konkrétne na dohodu o poľnohospodárstve, o ktorej sa rokovalo počas uruguajského kola a ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 1995,
- so zreteľom na vyhlásenie prijaté na 4. ministerskej konferencii, ktorá sa konala v dňoch 9. – 14. novembra 2001 v Dauhe, na rozhodnutie prijaté Generálnou radou WTO 1. augusta 2004 a na vyhlásenie prijaté na 6. ministerskej konferencii, ktorá sa konala v dňoch 13. – 18. decembra 2005 v Hong Kongu,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 4. apríla 2006 o hodnotení rokovaní z Dauhy po ministerskej konferencii WTO v Hongkongu ⁽¹⁾,
- so zreteľom na revidované návrhy zmien pre poľnohospodárstvo, ktoré rozposlal predseda WTO pre rokovania o poľnohospodárstve 6. decembra 2008,
- so zreteľom na memorandum o porozumení z 15. mája 2009 medzi Spojenými štátmi americkými a Európskou komisiou o dovoze hovädzieho mäsa zo zvierat, ktorým sa nepodávali určité rastové hormóny, a o zvýšených clách uplatňovaných Spojenými štátmi na určité výrobky Európskych spoločstiev,
- so zreteľom na vzájomnú dohodu, ktorú dosiahla Kanada a Európska únia 15. júla 2009 v súvislosti so sporom s názvom Európske spoločstvá – Opatrenia týkajúce sa schvaľovania biotechnologických produktov a ich uvedenie na trh,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 293 E, 2.12.2006, s. 155.

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom na dohodu parafovanú 15. decembra 2009 medzi EÚ a krajinami Latinskej Ameriky, ktorou sa ustanovujú podmienky pre konečné urovnanie nedoriešených sporov o dovoznom režime EÚ pre banány (Ženevská dohoda),
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. decembra 2009 o perspektívach rozvojového programu z Dauhy (DDA) po siedmej ministerskej konferencii WTO ⁽¹⁾,
- so zreteľom na rokovania ukončené 17. decembra 2009 medzi EÚ a Marokom o dohode týkajúcej sa liberalizačných opatrení pre poľnohospodárske výrobky a produkty rybného hospodárstva,
- so zreteľom na rokovania ukončené 1. marca 2010 medzi EÚ, Peru a Kolumbiou o podpise mnohostrannej dohody,
- so zreteľom na vzájomnú dohodu, ktorú dosiahla Argentínska republika a Európska únia 18. marca 2010 v súvislosti so sporom s názvom Európske spoločenstvá – Opatrenia týkajúce sa schvaľovania biotechnologických produktov a ich uvedenie na trh,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2010 o politike kvality poľnohospodárskych výrobkov: akú stratégiu zvolí? ⁽²⁾,
- so zreteľom na rokovania ukončené 19. mája 2010 medzi EÚ a Strednou Amerikou o obchodnom pilieri dohody o pridružení,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. júla 2010 o budúcnosti spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2013 ⁽³⁾,
- so zreteľom na dohodu o voľnom obchode medzi EÚ a Južnou Kóreou, ktorá bola podpísaná 6. októbra 2010,
- so zreteľom na prebiehajúce rokovania medzi EÚ a Mercosurom o uzavretí dohody o pridružení,
- so zreteľom na prebiehajúce rokovania medzi EÚ a Kanadou o uzavretí komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody,
- so zreteľom na prebiehajúce rokovania medzi EÚ a Indiou o uzavretí dohody o voľnom obchode,
- so zreteľom na prebiehajúce rokovania medzi EÚ a Ukrajinou o uzavretí dohody o pridružení,
- so zreteľom na svoju štúdiu z júna 2009 s názvom Zhodnotenie rokovaní o poľnohospodárstve vo WTO po zlyhaní rozhovorov z roku 2008,
- so zreteľom na príručku s názvom Zemepisné označenia a Dohoda TRIPs: po 10 rokoch. Príručka pre štáty EÚ, ktoré sú držiteľmi zemepisného označenia, na získanie ochrany v iných členských krajinách WTO, ktorú vypracovala Komisia,
- so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o mimoburzových derivátoch, centrálnych zmluvných stranách a archívoch obchodných údajov (KOM(2010)0484), ktorý predložila Komisia 15. septembra 2010,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 286 E, 22.10.2010, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 4 E, 7.10.2011, s. 25.

⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0286.

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom na otázku liberalizácie cla pre Pakistan, stanovenú v článku 1 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zavádzajú núdzové autonómne obchodné preferencie pre Pakistan (KOM(2010)0552),
 - so zreteľom na rozvojové ciele tisícročia OSN,
 - so zreteľom na článok 208 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a stanoviská Výboru pre medzinárodný obchod a Výboru pre rozvoj (A7-0030/2011),
- A. keďže EÚ je aj naďalej najväčším dovozcom poľnohospodárskeho tovaru na svete, pričom objem dovozu sa za uplynulé desaťročie takmer zdvojnásobil a v súčasnosti predstavuje takmer 20 % svetového objemu dovozu,
- B. keďže podiel EÚ na svetovom vývoze poľnohospodárskych výrobkov klesá v dôsledku rýchlejšieho rastu iných kľúčových poľnohospodárskych obchodných partnerov; keďže konečné výrobky predstavujú 68 % hodnoty vývozu EÚ za obdobie 2007 – 2009, pričom medziprodukty predstavujú 23 % a komodity 9 %, keďže okrem toho sa výška cien na svetovom trhu podieľa na ťažkostiach, ktoré má EÚ pri vývoze svojich produktov, vzhľadom na skutočnosť, že ceny sú vo všeobecnosti nízke a EÚ má vyššie výrobné náklady,
- C. keďže obchodný deficit EÚ v sektore poľnohospodárstva dosiahol v roku 2008 rekordnú výšku 7 miliárd EUR; keďže obchodný deficit EÚ sa napríklad vo vzťahu k Mercosuru od roku 2000 viac než zdvojnásobil a dovoz poľnohospodárskych výrobkov z Mercosuru do EÚ dosahuje v súčasnosti hodnotu 19 miliárd EUR v porovnaní s vývozom, ktorého hodnota je 1 miliarda EUR,
- D. keďže EÚ je najväčším dovozcom poľnohospodárskych výrobkov z rozvojových krajín na svete a dováža viac než USA, Japonsko, Kanada, Austrália a Nový Zéland dovedna; keďže približne 71 % celkového objemu dovozu EÚ v sektore poľnohospodárstva pochádza z rozvojových krajín v dôsledku iniciatívy Všetko okrem zbraní (EBA) pre najmenej rozvinuté krajiny, v dôsledku všeobecného systému preferencií a dohôd o hospodárskom partnerstve,
- E. keďže návrhy zmien WTO pre sektor poľnohospodárstva z roku 2008 by si vyžadovali ešte väčšie ústupky zo strany EÚ než tie, ktoré sú ustanovené v už aj tak významnej ponuke, ktorú predložila EÚ v októbri 2005,
- F. keďže uplatňovanie súdržnosti politík v záujme rozvoja (PCD) na poľnohospodárstvo a obchod sa prejaví aj na plnení rozvojového cieľa tisícročia č. 1 (odstránenie extrémnej chudoby a hladu) a č. 8 (globálne partnerstvo pre rozvoj), a to okrem iného ustanoveniami pre spravodlivejší obchod a prístup na trh,
- G. keďže EÚ už drasticky obmedzila svoju obchod narušajúcu domácu pomoc, na rozdiel od kľúčových obchodných partnerov, osobitne USA, ktoré v zmysle zákona o poľnohospodárstve z roku 2008 svoje nástroje zachovali a v niektorých prípadoch dokonca posilnili,
- H. keďže EÚ jednostranne významne znížila svoje vývozné náhrady, pričom ich podiel v rozpočte spoločnej poľnohospodárskej politiky klesol z 29,5 % v roku 1993 na iba 1,2 % v roku 2009 a podiel poľnohospodárskeho vývozu, na ktorý sa vyplácajú vývozné náhrady, klesol z 25 % v roku 1992 na 0,9 % v roku 2009; keďže niektorí kľúčoví obchodní partneri naďalej podstatným spôsobom využívajú iné formy vývozných stimulov,

Utorok 8. marca 2011

- I. keďže v rámci sporu o hormónoch v hovädzom mäse USA naďalej používajú voči EÚ sankcie a dokonca oznámili, že budú sankcie striedavo uplatňovať tak, aby sa vzťahovali na ďalšie poľnohospodárske výrobky EÚ a aby tak sa zvýšil ich vplyv (tzv. kolotočové právne predpisy); keďže v súlade s memorandom o porozumení EÚ poskytuje nulovú dovozovú colnú sadzbu na kvótu 20 000 ton hovädzieho mäsa,
- J. keďže USA v rámci WTO napadli pravidlá EÚ týkajúce sa hygieny hydiny a jej uvádzania na trh,
- K. keďže s Kanadou a Argentínou sa dosiahlo vzájomná dohoda o riešení sporu o geneticky modifikovaných organizmoch; keďže USA požiadali o všeobecné protiopatrenie,
- L. keďže rozhodnutie skupiny WTO o cukre bolo jedným z hlavných podnetov na uskutočnenie cukrovej reformy v roku 2006 a stále má silný dosah na obchod s cukrom; keďže spoločná organizácia trhu s cukrom rešpektuje všetky obchodné záväzky EÚ; keďže v priebehu troch rokov sa EÚ zmenila z druhého najväčšieho vývozcu cukru na druhého najväčšieho čistého dovozcu, najmä v prospech rozvojových krajín (najmenej rozvinutých krajín a krajín AKT),
- M. keďže cukrová reforma z roku 2006 dosiahla ciele zvýšiť konkurencieschopnosť, znížiť ceny cukru a znížiť kvóty na produkciu cukru o približne 30 %; keďže to však viedlo k zániku 83 závodov z celkového počtu 189 v 27 členských štátoch EÚ, k strate vyše 16 500 priamych pracovných miest vo vidieckych oblastiach a približne 140 000 poľnohospodárov prestalo pestovať cukrovú repu,
- N. keďže svetový trh s cukrom je jedným z najnestálejších trhov s poľnohospodárskou komoditou a je ovládaný jedinou krajinou (Brazília); keďže výroba cukru v EÚ zabezpečuje spoľahlivé zásobovanie svetového trhu a pravidelné vnútorné dodávky vysokokvalitných a udržateľných výrobkov pre európskych užívateľov,
- O. keďže EÚ podporuje udržateľnú výrobu obnoviteľnej energie prostredníctvom požiadaviek, ktoré sa uplatnia do konca roku 2010; keďže EÚ už dováža viac ako 25 % zo svojej spotreby bioetanolu, mimo bioetanolu dovážaného vo forme zmesi s cieľom vyhnúť sa dovozovým clám; keďže Komisia musí zabezpečiť rovnováhu medzi vnútornou výrobou bioetanolu a dovozom v súlade s článkom 25 ods. 5 písm. a) smernice o obnoviteľnej energii (smernica 2009/28/ES)⁽¹⁾,
- P. keďže 4. zasadnutie konferencie zmluvných strán rámcového dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku sa bude konať v novembri 2010; keďže sa začali verejné konzultácie o možnej revízii smernice o tabakových výrobkoch (smernica 2001/37/ES)⁽²⁾; keďže viacerí členovia WTO prišli s otázkou, či kanadský návrh zákona C-32, ktorý v podstate vedie k zákazu všetkých tradičných miešaných tabakových výrobkov s výnimkou tých, ktoré používajú výlučne viržínsky tabak, ktorý je jedinou odrodou, ktorá sa pestuje v Kanade a využíva k výrobe kanadských tabakových výrobkov, je v súlade s dohodou o technických bariérach obchodu,
- Q. keďže EÚ sa musí v medzinárodných obchodných dohodách usilovať o rovnováhu medzi liberalizáciou trhu a ochranou hospodárskych odvetví a práv pracujúcich a spotrebiteľov,
- R. keďže obchodné dohody EÚ s tretími krajinami musia chrániť odvetvia v EÚ, ktoré majú ťažkosti – najmä odvetvie ovocia a zeleniny, dobytká a obilnín, v ktorých príjmy sa podstatne znížili – a zároveň im poskytnúť skutočné vývozné príležitosti,
- S. keďže miestni malí poľnohospodári, ktorí významným spôsobom prispievajú k potravinovej bezpečnosti vo svojich regiónoch, nesmú byť nepriaznivo ovplyvnení medzinárodnými obchodnými dohodami, ktoré uzatvára EÚ,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16.⁽²⁾ Ú. v. ES L 194, 18.7.2001, s. 26.

Utorok 8. marca 2011

- T. keďže EÚ sa musí zamerať na zabezpečenie lepšieho monitorovania ľudských práv a sociálnych a environmentálnych noriem pri uzatváraní medzinárodných obchodných dohôd,
- U. keďže na uzavretie obchodných dohôd, o ktorých rokuje Komisia, je potrebný súhlas Parlamentu,

Súlad medzi poľnohospodárskymi a spoločnými obchodnými politikami EÚ

1. nazdáva sa, že odvetvie poľnohospodárstva EÚ predstavuje pre európske hospodárstvo jasnú pridanú hodnotu a zohráva strategickú úlohu v stratégii Európa 2020 zameranej na riešenie hospodárskych, sociálnych a environmentálnych problémov, ktorým čelí EÚ; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť súdržnosť medzi politikami EÚ v oblasti poľnohospodárstva, obchodu a rozvoja;
2. zdôrazňuje, že politika zahraničného obchodu nesmie ohrozovať schopnosť EÚ udržať si silné odvetvie poľnohospodárstva a zabezpečiť potravinovú istotu v situácii zvýšenej nestability trhov; vyzýva Komisiu, aby vo všetkých fórach, a najmä v rámci WTO, hájila mnohofunkčnú úlohu poľnohospodárstva EÚ vrátane životne dôležitej úlohy, ktorú zohráva pri poskytovaní pracovných príležitostí a pri udržiavaní životaschopnosti vidieckych oblastí, ako aj európsky agropotravinový model, ktorý je strategickou súčasťou európskeho hospodárstva;
3. odsudzuje prístup Komisie, ktorá robí v poľnohospodárstve príliš často ústupky, aby získala lepší prístup na trh v tretích krajinách pre priemyselné výrobky a služby; vyzýva Komisiu, aby poľnohospodárske záujmy už viac nekládla za záujmy priemyselného sektora a sektora služieb;
4. vyzýva Komisiu, aby navrhla prístup, ktorý zabezpečí rovnováhu medzi domácou produkciou a dovozom, a pritom zohľadní pre každé odvetvie poľnohospodárstva vývoj mnohostranných a dvojstranných rokovaní, ako aj environmentálne, sociálne a bezpečnostné normy EÚ a normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a dodržiavanie ľudských práv;
5. zdôrazňuje, že v súvislosti s odvetvím poľnohospodárstva musí Komisia uskutočniť posúdenia vplyvu, ktoré musia byť zverejnené pred začiatkom rokovaní, a navrhnúť aktualizáciu s cieľom zohľadniť nové stanoviská vyplývajúce z rokovaní; zdôrazňuje potrebu náležitého a transparentného procesu konzultácií so všetkými zainteresovanými stranami, najmä v Parlamente a Komisii; pripomína, že do dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Južnou Kóreou bola začlenená domáca poradná rada a poznamenáva, že by to mohlo predstavovať precedens pre zapojenie zainteresovaných a zúčastnených strán do budúcich obchodných dohôd;
6. zdôrazňuje, že posúdenie vplyvu sa musí zamerať na osobitosti každej komodity, napr. trh s hovädzím dobytkom, a musí zohľadniť segmentáciu trhu; zdôrazňuje, že predchádzajúce posúdenia vplyvu poskytovali iba súhrnné údaje; preto nalieha na Komisiu, aby predkladala podrobné posúdenia vplyvu a zohľadňovala účinky na konkrétne segmenty trhu vyplývajúce zo skutočnosti, že poľnohospodárske trhy EÚ sa otvorili pre obchodný blok Mercosuru;
7. zastáva názor, že rozhodnutia o ďalšom otvorení trhu EÚ pre dovoz poľnohospodárskych výrobkov by sa nemali prijať bez toho, aby sa zabezpečilo, že poľnohospodári v EÚ dostanú kompenzácie za svoje straty;
8. zdôrazňuje skutočnosť, že finančné kompenzácie nemôžu vyrovnať negatívny dosah prerušenia poľnohospodárskej produkcie EÚ, ktorá je zárukou potravinovej bezpečnosti a kvality a má zásadný význam pre prosperitu vidieckych oblastí EÚ a ochranu vidieka pred hrozbou opúšťania pôdy a vyludňovania vidieckych oblastí; preto zdôrazňuje potrebu zachovania podmienok, ktoré poľnohospodári v EÚ potrebujú na to, aby prežili a dostali primeraný príjem vo všetkých členských štátoch, a tým umožniť opätovne oživiť poľnohospodárstvo v Európe vzhľadom na kľúčovú úlohu, ktorú SPP zohráva v rámci EÚ;

Utorok 8. marca 2011

9. pripomína, že výrobcovia EÚ sú nútení splňať tie najvyššie normy v oblasti kvality, hygieny výrobkov, udržateľných výrobných metód, zdravia rastlín, dobrých životných a zdravotných podmienok zvierat, výsledovateľnosti, kontroly zvyškov pesticídov, veterinárnej medicíny a doplnkových látok;

10. je pevne presvedčený, že výrobné metódy, ktoré tretie krajiny používajú pri produktoch určených na vývoz do EÚ, musia európskym spotrebiteľom poskytovať rovnaké záruky, pokiaľ ide o zdravie, bezpečnosť potravín, dobré životné podmienky zvierat, udržateľný rozvoj a minimálne sociálne normy, aké sa vyžadujú od výrobcov z EÚ; zdôrazňuje, že je to jediný možný spôsob, ako v rámci hospodárskej súťaže s tretími krajinami zabezpečiť pre výrobcov z EÚ rovnaké podmienky, a trvá na tom, že je potrebné zaviesť prísnejšie dovozné kontroly na hraniciach a posilniť kontroly podmienok výroby a uvádzania výrobkov na trh, ktoré by vykonávali veterinárne a potravinárske inšpekcie krajín vyvážajúcich do EÚ, aby sa zaistil súlad s normami EÚ;

11. zdôrazňuje, že v súvislosti s dovozom je potrebné prísne dodržiavať pravidlá o pôvode a mechanizmy na prevenciu trojuholníkového obchodu;

12. naliehavo žiada Komisiu, aby iniciatívne podporovala ofenzívne záujmy poľnohospodárstva EÚ a aby umožnila výrobcom EÚ získať ľahší prístup na trhy v tretích krajinách – vzhľadom na obrovský vývozný potenciál vysoko kvalitných agro-potravinárskych výrobkov EÚ a na ich potenciál stabilizovať svetový trh, medzitým zdôrazňuje potrebu posilniť podporné programy; poznamenáva, že tieto opatrenia sú v súlade s predpismi WTO, pretože patria do tzv. kategórie green box;

13. poznamenáva, že najvzdialenejšie regióny sú integrálnou súčasťou EÚ a obchodné dohody sa na tieto regióny vzťahujú v celom rozsahu; zdôrazňuje, že nižšie colné sadzby ohrozujú krehké hospodárstvo najvzdialenejších regiónov, ktoré je založené najmä na poľnohospodárstve a výrobe tovaru, ktorý je podobný tovaru, ktorý vyrábajú, okrem iných, latinskoamerické partnerské krajiny; upozorňuje, že podľa čl. 349 ZFEÚ, sa politiky EÚ môžu prispôbiť konkrétnym geografickým a hospodárskym podmienkam týchto regiónov; vyzýva preto Komisiu, aby počas rokovaní zohľadnila konkrétnu situáciu najvzdialenejších regiónov, aby sa tým zabezpečilo, že ich rozvoj nebude narušený;

Poľnohospodárstvo v mnohostrannom obchodnom systéme

Rozvojová agenda z Dauhy (DDA)

14. nazdáva sa, že v záujme zabezpečenia úspešného výsledku rozvojovej agendy z Dauhy EÚ predostrela v súvislosti s poľnohospodárstvom mimoriadne veľkodušnú ponuku, ktorú už nemožno vylepšiť, ale doteraz nenašla rovnakú mieru odozvy od ostatných rozvinutých a vyspelejších rozvojových krajín;

15. pripomína, že reforma SPP z roku 2003 a preskúmanie stavu z roku 2008 preukázali, že EÚ je naozaj pripravená svoje reformné záväzky, pretože predvídala pravdepodobné výsledky Dauhaského kola rokovaní, zatiaľ čo od obchodných partnerov EÚ sa ekvivalentné ústupky ešte len očakávajú;

16. vyzýva Komisiu, aby dôsledne plnila svoj rokovací mandát, ktorý jej udelila Rada a podľa ktorého sa ako hranica jej pôsobnosti ustanovuje najnovšia reforma SPP, za predpokladu, že od svojich obchodných partnerov získa rovnaké ústupky; žiada ju, aby sa zdržala akýchkoľvek návrhov, ktorými by predurčila rozhodnutie v súvislosti s budúcnosťou SPP po roku 2013;

17. zdôrazňuje úlohu neobchodných záujmov v rámci rozvojovej agendy z Dauhy; zastáva názor, že v rokovaníach o poľnohospodárskom sektore musí byť hospodársky rozmer obchodu vyvážený neobchodárskymi hodnotami, ako sú sociálne hodnoty, environmentálne záujmy, ľudské zdravie a zdravie a dobré životné podmienky zvierat;

Utorok 8. marca 2011

18. vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa nedosiahol žiaden pokrok pri vypracovaní mnohostranného zoznamu vín a liehovín, ani pri rozšírení ochrany zemepisných označení na všetky poľnohospodárske výrobky; pripomína, že tieto prvky sú sine qua non pre dosiahnutie vyváženého výsledku poľnohospodárskych rokovaní; zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa na mnohostrannej a dvojstrannej úrovni v širšej miere podporovali zásady, na ktorých stojí kvalita poľnohospodárskych výrobkov EÚ;

19. pripomína, že EÚ už vo významnej miere obmedzila svoju obchod narúšajúcu pomoc, a žiada ostatných obchodných partnerov, aby sa rozhodne zaviazali k rovnakému kroku;

20. pripomína záväzok, ktorý na seba prevzali členovia WTO počas ministerskej konferencie v roku 2005 v Hongkongu, že odstránia všetky formy vývozných dotácií a zároveň uvalia sankcie na všetky vývozné opatrenia s rovnakým účinkom, predovšetkým vývozné úvery, štátne poľnohospodárske obchodné podniky a reguláciu potravinovej pomoci;

21. domnieva sa, že celkové zníženie colných sadzieb by sa malo prehodnotiť v súvislosti s ponukou EÚ týkajúcej sa piliera domácej pomoci a piliera hospodárskej súťaže vo vývoze a malo by závisieť od toho, či bude možné zachovať osobitnú ochrannú doložku, osobitne oslobodiť od opatrení na zjednodušenie colných sadzieb a zachovať si primeranú pružnosť pri stanovovaní vzorca na výpočet zníženia colných sadzieb a pri označovaní citlivých výrobkov; zastáva názor, že navrhované mechanizmy na označovanie citlivých výrobkov vážne narušajú povinnosť značne rozšíriť colné kvóty;

22. zdôrazňuje, že v rokovaníach o rozvojovej agende z Dauhy s WTO treba dodržiavať zásadu „jednotného konania“; poukazuje na to, že už istý čas majú rokovania tendenciu zameriavať sa na obmedzený rozsah oblastí vrátane poľnohospodárstva, v ktorom má EÚ hlavné defenzívne záujmy, pričom v ostatných oblastiach sa dosiahol len pomerne malý pokrok, čo ohrozuje a podkopáva rokovaciu pozíciu EÚ; okrem toho poukazuje na to, že je v dôsledku toho je ťažké hodnotiť kolo rokovaní ako celok;

23. opätovne potvrdzuje, že rozvojové krajiny by mali mať legitímnu možnosť uzákoníť politiky, ktoré na vnútroštátnej úrovni vytvárajú pridanú hodnotu;

24. zdôrazňuje, že výkyvy cien vážne zhoršili problémy s podvýživou na celosvetovej úrovni, ako skonštatovala aj FAO, a že väčšia liberalizácia svetového obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami, ktorú podporujú dohody WTO, doteraz neumožnila zastaviť hrozbu hladu vo svete; zdôrazňuje, že EÚ má aj povinnosť prispievať k celosvetovej potravinovej bezpečnosti;

Riešenie sporov s WTO

25. berie na vedomie skutočnosť, že dohoda o obchode s banánmi rieši dvadsať rokov trvajúci spor, jeden z technicky najzložitejších, politicky najcitlivejších a najvýznamnejších sporov, ktoré WTO kedy riešila, a že predstavuje dôležitý krok smerom ku konsolidácii mnohostranného obchodného systému založenému na pravidlách a zároveň by mohla rozhodujúcim spôsobom prispieť k riešeniu problémov týkajúcich sa tropických produktov a preferencií v rámci rokovaní WTO;

26. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby urovanie sporu o „hormónoch v hovädzom mäse“ umožnilo pozastaviť sankcie voči výrobkom EÚ a zároveň zaručila, aby dovoz hovädzieho mäsa do EÚ splňal požiadavky EÚ;

27. domnieva sa, že v súvislosti so sporom o „chlórovom hydínovom mäse“ by dovoz podobných produktov do EÚ bol v rozpore s verejným dopytom po bezpečných výrobkoch v EÚ a so zásadami, o ktoré sa opiera európsky potravinový model;

28. žiada Komisiu, aby rozhodne obhajovala systém EÚ na povoľovanie geneticky modifikovaných organizmov a ich uvádzanie na trh pred námietkami vo WTO;

Utorok 8. marca 2011

Poľnohospodárstvo v mnohostranných, medziregionálnych a dvojstranných obchodných vzťahoch

29. je presvedčený, že prioritou, o ktorú by sa EÚ mala snažiť, je ukončenie mnohostranných rokovaní; je presvedčený, že dvojstranné obchodné dohody musia dopĺňať mnohostranné procesy tým, že budú rešpektovať rovnaké pracovné podmienky, spoločné predpisy v oblasti životného prostredia a normy v oblasti bezpečnosti potravín, ktoré už v Európskej únii platia, a tým, že nebudú podporovať výlučne udržateľné rozvojové programy; pripomína, že EÚ má v poľnohospodárstve významné ofenzívne záujmy, najmä pokiaľ ide o vysokokvalitné spracované produkty; je presvedčený, že dvojstranné obchodné dohody s hlavnými obchodnými partnermi môžu úspešne podporovať vývozné záujmy agropotravinárskeho priemyslu EÚ a priniesť značné ekonomické výhody;

30. žiada, aby poľnohospodársky dovoz do EÚ poskytoval spotrebiteľom rovnaké záruky v oblasti ochrany spotrebiteľa, dobrých životných podmienok zvierat, noriem ochrany životného prostredia a minimálnych sociálnych noriem ako sú tie, ktoré poskytujú európske metódy produkcie, a upozorňuje na rozhodné stanovisko Parlamentu v tejto záležitosti; vyzýva Komisiu, aby do bilaterálnych obchodných dohôd zahrnula ustanovenia, ktoré by tretie krajiny zaväzovali k tomu, aby spĺňali rovnaké sanitárne a fytosanitárne podmienky, aké sa vyžadujú od európskych výrobcov; domnieva sa, že takéto dohody musia prinajmenšom zabezpečovať dodržiavanie medzinárodných záväzkov a noriem;

31. zdôrazňuje, že s cieľom vyhnúť sa „dvojitým platbám“ – najprv na dvojstrannej a potom na mnohostrannej úrovni – je nevyhnutné podporiť koncepciu tzv. dohody spoločného vrečka, v rámci ktorej budú ústupky v dvojstranných dohodách spojené s konečným výsledkom rokovaní v Dauhe;

32. zdôrazňuje význam prísneho uplatňovania preferenčných pravidiel o pôvode; žiada o preskúmanie všetkých obchodných preferencií udelených Európskou úniou rýchlo sa rozvíjajúcim sa krajinám, ktoré sú členmi skupiny G20;

33. zastáva názor, že by sa mali stanoviť obmedzenia potrebné na predchádzanie nekalým praktikám v agropotravinárskom obchode, ako je trojstranný obchod, keď krajina vyváža svoju výrobu do EÚ, pričom využíva výhody prednostného prístupu na trh EÚ, a svoje vlastné potreby uspokojuje dovážaním výrobkov zo zahraničia; domnieva sa, že v snahe predchádzať takýmto nekalým praktikám by ústupky v oblasti prístupu na trh EÚ, ktoré EÚ ponúkla v rámci obchodných dohôd uzavretých s tretími krajinami, nemali presahovať súčasnú produkciu a vývozné kapacity príslušných krajín;

34. rozhodne vyzýva Komisiu, aby obhajovala zahrnutie zemepisných označení do hlavnej časti mnohostrannej obchodnej dohody týkajúcej sa boja proti falšovaniu (ACTA); vyjadruje poľutovanie nad tým, že v rámci nedávno ukončených alebo prebiehajúcich rokovaní budú naši obchodní partneri chrániť iba obmedzený zoznam zemepisných označení; poukazuje na skutočnosť, že v súlade s globálnou európskou stratégiou musia dvojstranné dohody zabezpečiť posilnenie úrovne medzinárodnej ochrany zemepisných označení prostredníctvom ustanovení WTO+; zdôrazňuje potrebu náležitého a transparentného procesu konzultácií so všetkými zainteresovanými stranami, najmä v Parlamente a Komisii;

35. pripomína, že dohoda o voľnom obchode s Južnou Kóreou umožnila uznanie mnohých zemepisných označení; žiada, aby sa v budúcich obchodných dohodách aj naďalej vyvíjalo úsilie v tomto smere; pripomína, že ochrana a uznanie geografických označení v tretích krajinách má potenciálne veľký význam pre agropotravinárske odvetvie EÚ;

36. poznamenáva, že podľa Komisie, by sa dohodou o voľnom obchode medzi EÚ a Južnou Kóreou oslobodili vývozcovia EÚ od bremena 380 miliónov EUR v podobe každoročnej platby cla, pretože by sa ňou odstránilo clo z 99 % objemu poľnohospodárskeho vývozu EÚ;

37. žiada Komisiu, aby zabezpečila, aby obchodné dohody neohrozili systém vstupných cien ovocia a zeleniny v EÚ a zároveň sa zachoval súčasný harmonogram dovozu; napriek tomu naliehavo žiada Komisiu, aby čo najskôr vykonala zmeny potrebné na zlepšenie fungovania systému;

Utorok 8. marca 2011

38. zdôrazňuje najmä, že problémy spôsobuje zložitý systém vstupných cien, ktorý sa uplatňuje na dovoz paradajok z Maroka; preto vyzýva Komisiu, aby bezodkladne uskutočnila príslušné zmeny;
39. vyjadruje hlboké znepokojenie nad dohodou medzi EÚ a Marokom; poukazuje na skutočnosť, že zatiaľ čo sa európske trhy takmer úplne otvorili dovozu z Maroka, na niektoré poľnohospodárske výrobky vyvážené z EÚ vrátane významných výrobkov, akými je jadrové ovocie, sa stále vzťahujú kvóty;
40. vyjadruje poľutovanie nad tým, že počas rokovaní s Marokom o poľnohospodárskej kapitole dohody o pridružení neboli poskytnuté žiadne záruky v súvislosti s dodržiavaním preferenčných dovozných kvót alebo vstupnými cenami uplatňovanými na marocký vývoz;
41. vyzýva Komisiu, aby dodržiavala svoje záväzky týkajúce sa sektora cukru EÚ a skončila so systematickými ústupkami v dvojstranných a mnohostranných obchodných rokovaníach o cukre; berie v tejto súvislosti na vedomie iniciatívy v sektore cukru, ktorými sa zvýšila jeho konkurencieschopnosť a zároveň zlepšila jeho environmentálna udržateľnosť, a z ktorých má prostredníctvom preferencií udelených krajinám AKT a najmenej rozvinutým krajinám úžitok rozvojový program EÚ;
42. poukazuje na skutočnosť, že všetky dodatočné dvojstranné ústupky EÚ o prístupe na trh s cukrom udelené tretím krajinám (napríklad krajinám Latinskej Ameriky a Ukrajine) budú mať destabilizačný účinok na trh s cukrom v EÚ a spôsobia narušenie systému preferencií pre najmenej rozvinuté krajiny a krajiny AKT; je ešte viac znepokojený skutočnosťou, že pokiaľ k týmto ústupkom dôjde voči čisto dovážajúcim krajinám, povzbudí to využívanie mechanizmov swap; vyzýva Komisiu, aby aj naďalej do rozsahu dvojstranných rokovaní nezahrňovala cukor a výrobky z neho vyrobené vrátane etanolu;
43. vyzýva Komisiu, aby dozrela na obchádzanie dovozných ciel na etanol, pretože do EÚ sa dostávajú čoraz väčšie množstvá etanolu v podobe zmesí, na ktoré sa vzťahuje veľmi nízke dovozné clo;
44. vyzýva Komisiu, aby v dohodách o voľnom obchode medzi EÚ a krajinami s významnými kapacitami v oblasti poľnohospodárskej výroby a vývozu poľnohospodárskych výrobkov, akými sú napr. krajiny Mercosuru, zabezpečila symetrickosť ústupkov v oblasti colných sadzieb;
45. berie na vedomie obnovenie rokovaní o dohode o pridružení medzi EÚ a združením Mercosur – dohody, ktorá má mimoriadny význam a týkala by sa 700 miliónov ľudí a ktorá by bola najambicióznejšou dohodou dvoch regiónov na svete – a preto zdôrazňuje, že Európsky parlament by mal byť úzko zapojený do všetkých etáp rokovaní;
46. považuje za neprijateľné, aby Komisia obnovila rokovania s Mercosurom bez toho, aby sprístupnila verejnosti podrobné posúdenie vplyvu a bez toho, aby sa zapojila do riadnej politickej debaty s Radou a Parlamentom; žiada, aby sa vypracovala štúdia o vplyve týchto rokovaní na európske poľnohospodárske odvetvia a regióny a aby sa uskutočnila diskusia pred tým, ako si EÚ vymení akékoľvek návrhy na colné sadzby s Mercosurom; poukazuje na skutočnosť, že vzhľadom na dôsledky týchto rokovaní pre poľnohospodárstvo sa musí vytvoriť prepojenie s kolom rokovaní v Dauhe; vyzýva preto Komisiu, aby neuzavrela rokovania s Mercosurom, dokým sa neukončí kolo rokovaní WTO, ako sa uvádza v jej mandáte; vyzýva Komisiu, aby riadne informovala Radu a Parlament o pokroku v rokovaníach s Mercosurom a aby v budúcnosti Radu a Parlament informovala pred začiatkom takýchto rokovaní;
47. vyjadruje hlboké znepokojenie nad dosahom možnej dohody o pridružení s Mercosurom na celé odvetvie poľnohospodárstva EÚ vzhľadom na žiadosť Mercosuru z marca 2006 o prístup k poľnohospodárskemu trhu EÚ, ktorá značne prekračovala už aj tak významnú ponuku EÚ z roku 2004; považuje preto za potrebné ústupky prehodnotiť, aby sa chránili záujmy našich poľnohospodárov;

Utorok 8. marca 2011

48. domnieva sa, že pri rokovaní medzi EÚ a Mercosur na základe poverenia Rady z roku 1999 nebola zohľadnená pozícia nových členských štátov;

49. poznamenáva, že poľnohospodárske podniky v krajinách Mercosuru majú omnoho nižšie výrobné náklady vrátane cien pozemkov, pracovnej sily a iných kapitálových nákladov, a že výrobcovia Mercosuru nemusia splňať rovnaké normy v oblasti životného prostredia, dobrých životných podmienok zvierat, potravinovej bezpečnosti a fytosanitárnych opatrení ako výrobcovia EÚ; zdôrazňuje, že pre obidve strany je potrebné dosiahnuť vyvážený výsledok, a to tak, že sa v rokovaní v plnom rozsahu zohľadnia dôsledky a vplyvy dohody najmä pokiaľ ide o environmentálne a sociálne problémy; vyzýva Komisiu, aby uskutočnila posúdenie vplyvu týkajúce sa dôsledkov, ktoré takáto dohoda môže mať pre poľnohospodárske odvetvie;

50. zastáva názor, že miera trhovej integrácie do colnej únie Mercosuru je v súčasnosti nedostačujúca a nemôže zaručiť primeraný pohyb dovezeného tovaru po regióne; zastáva názor, že bez ustanovení zaručujúcich plný a účinný pohyb tovaru v rámci oblasti Mercosur by dohoda nepriniesla žiadne skutočné výhody;

51. vyjadruje poľutovania nad ústupkami v oblasti colných sadzieb, ktoré nedávno Komisia priznala krajinám, ktoré vyvážajú banány do EÚ; žiada o prehodnotenie pomoci, ktorú európski výrobcovia dostali v rámci programov pomoci pre najvzdialenejšie regióny (POSEI) s cieľom odškodniť týchto výrobcov za následky, ktoré toto zníženie colných sadzieb bude mať na ceny na trhu EÚ; je presvedčený, že v rámci budúcich podobných rokovaní sa musia zohľadniť záujmy výrobcov Spoločenstva a výrobcov z krajín AKT, aby nedošlo k oslabeniu týchto odvetví, ktoré sú zdrojom mnohých pracovných miest;

52. zdôrazňuje skutočnosť, že rad správ Potravinového a veterinárneho úradu zdôrazňuje, že mäso z Brazílie aj naďalej nespĺňa normy výrobcov a spotrebiteľov EÚ týkajúce sa bezpečnosti potravín, identifikácie a výsledovateľnosti zvierat, zdravia zvierat a kontroly chorôb;

53. naliehavo žiada Komisiu, aby preštudovala rôzne správy zverejnené Brazílskou národnou agentúrou pre zdravotnícky dohľad (Anvisa) o rozsiahлом používaní pesticídov v Brazílii, ktoré sú v EÚ a vo väčšine ostatných štátov sveta zakázané, ktoré upozorňujú na závažné zdravotné riziká vyplývajúce z tejto praxe;

54. vyjadruje silné znepokojenie nad politikou, ktorú presadzuje Argentína a ktorou porušuje svoje povinnosti v rámci WTO, keď obmedzuje dovoz potravinových výrobkov konkurujúcich domácej výrobe; poukazuje na skutočnosť, že tieto opatrenia dopĺňajú neautomatický dovozný licenčný systém, ktorý už nepriaznivo vplyva na vývoz EÚ; vyzýva Komisiu, aby prijala všetky potrebné kroky, ktorými zabezpečí, že budú tieto opatrenia, ktoré odporujú duchu rokovaní o dohode medzi EÚ a Mercosur, skutočne pozastavené;

55. vyjadruje znepokojenie nad ústupkami v oblasti ovocia a zeleniny, ktoré vyplývajú z euro-stredozemských dohôd; v tejto súvislosti trvá na tom, že komplementárnosť medzi vegetačnými obdobiami v južných a severných krajinách Stredozemia by mala byť aj naďalej rozhodujúcim faktorom v liberalizácii poľnohospodárskeho obchodu v rámci Únie pre Stredozemie;

56. zdôrazňuje, že zatiaľ čo tabakové výrobky sa musia riadiť prísnyim regulačným rámcom, regulácia jednotlivých prísad v tabakových výrobkoch na úrovni EÚ na medzinárodnej úrovni si vyžaduje primeraný prístup vychádzajúci z vedecky dokázaných rizík; varuje pred zákazom akejkoľvek prísady na základe nevedeckých zistení, čo by v podstate viedlo k zákazu tradičných európskych tabakových výrobkov na základe zmesi, pretože by to malo vážne spoločensko-hospodárske dôsledky na pestovateľov tabaku v EÚ (orientálnych odrôd a odrôd Burley), ale pre verejné zdravie by z toho nevyplynuli žiadne výhody;

Utorok 8. marca 2011

57. vyzýva Komisiu, aby pri rokovaní o obchodných dohodách EÚ vrátane rokovaní s Kanadou a Ukrajinou zohľadňovala záujmy občanov EÚ, zachovávala otvorenosť a pravidelne informovala Parlament o napredovaní rokovaní; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia doposiaľ neinformovala Parlament o rokovaní o dohode o voľnom obchode medzi EÚ a Kanadou, hoci tieto rokovania začali už v októbri 2009; vyzýva Komisiu, aby Parlamentu a príslušným výborom poskytla podrobné informácie o každom kole rokovaní; je rovnako znepokojený možnými ústupkami Komisie pri rokovaní, najmä v oblasti otvorenia trhov, geneticky modifikovaných organizmov, mlieka, ochrany duševného vlastníctva a označovania pôvodu, a vyzýva Komisiu, aby nepristúpila na žiadne ústupky, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na európske poľnohospodárstvo;

58. vyjadruje znepokojenie nad možnosťou ústupkov v rokovaní s Ukrajinou o obilí, vzhľadom na skutočnosť, že produkcia Ukrajiny je vysoko konkurencieschopná a že Ukrajina už v najväčšej miere využíva kvóty na obilniny (pšenicu a jačmeň) so zníženými colnými sadzbami, ktoré sú ponúkané tretím krajinám; vyzýva preto Komisiu, aby svoju ponuku v tejto oblasti obmedzila;

59. opätovne potvrdzuje význam obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami pre hospodársky rozvoj a zmiernenie chudoby v rozvojových krajinách; vyzýva EÚ, aby pomohla krajinám AKT prispôbiť sa čoraz väčšej svetovej konkurencii;

60. vyzýva Komisiu, aby toto uznesenie riadne zohľadnila pri návrhu a vykonávaní svojej budúcej stratégie v oblasti obchodu;

*

* *

61. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

Deficit bielkovín v EÚ

P7_TA(2011)0084

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o deficite bielkovín v EÚ: ako riešiť dlhodobý problém? (2010/2111(INI))

(2012/C 199 E/07)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 18. novembra 2010 s názvom SPP do roku 2020: Zvládnutie budúcich výziev v oblasti potravín, prírodných zdrojov a území (KOM(2010)0672),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 16. júla 2010 nazvané Druhý plán prekonávania TSE – Strategický dokument o prenosných spongiformných encefalopatiách na roky 2010 – 2015 (KOM(2010)0384),
- so zreteľom na rozhodnutie Rady 93/355/EHS z 8. júna 1993 o záveroch memoranda o porozumení v oblasti osív určitých olejní medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Spojenými štátmi americkými v rámci GATT⁽¹⁾, ktorým bola prijatá dohoda z Blair House, stanovujúca obmedzenia na produkciu olejní a bielkovinových plodín v Európskej únii a osobitné tarify pre takéto plodiny,
- so zreteľom na správu Hodnotenie opatrení uplatňovaných v sektore bielkovinových plodín v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky z novembra 2009⁽²⁾, ktorú Komisii predložil LMC International,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 147, 18.6.1993, s. 25.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/agriculture/eval/reports/protein_crops/index_en.htm.

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 1431/82 ⁽¹⁾ a (ES) č. 1251/1999 ⁽²⁾, ktorými sa ustanovili osobitné opatrenia v sektore bielkovinových plodín a zaviedla sa maximálna zaručená plocha, nariadenie Rady (ES) č. 1782/2003 ⁽³⁾ a články 76 až 78 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009 ⁽⁴⁾, ktorými sa ustanovilo postupné rušenie osobitnej podpory bielkovinových plodín, a nariadenie Komisie (ES) 1121/2009, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá poskytovania prémie na pestovanie bielkovinových plodín ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na nariadenie (ES) č. 767/2009 o uvádzaní krmív na trh a ich používaní ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na článok 68 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009, ktorý umožňuje členským štátom poskytovať podporu na bielkovinové plodiny na ich území a ktorý uplatňujú najmä Francúzsko, Španielsko, Poľsko a Fínsko,
- so zreteľom na štúdiu generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka nazvanú Hospodárske dôsledky neschválených GMO na dovoz krmív do EÚ a živočíšnu výrobu v EÚ (Economic Impact of Unapproved GMOs on EU Feed Imports and Livestock Production) z roku 2007,
- so zreteľom na odporúčania v súvislosti s úlohou výskumu a miestnych poznatkov vrátane úlohy bielkovinových strukovín, uvedené v správe Medzinárodné hodnotenie poľnohospodárskej vedy a rozvojovej technológie (IAASTD) o celosvetových zásobách potravín, ktorú vypracovali Rozvojový program Organizácie Spojených národov, Organizácia pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) a Svetová banka,
- so zreteľom na štúdie, ktoré boli vypracované na žiadosť Výboru EP pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a boli prednesené na pracovnom seminári 11. októbra 2010,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. marca 2008 o trvalo udržateľnom poľnohospodárstve a bioplyne: potreba revízie právnych predpisov EÚ ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a stanovisko Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (A7-0026/2011),

Základné údaje o deficite bielkovín: ponuka, dopyt a medzinárodný obchod

- A. keďže bielkovinové plodiny v EÚ sa produkujú len na 3 % ornej pôdy Únie a tvoria len 30 % bielkovinových plodín spotrebúvaných v EÚ ako krmivá, pričom vývoj za posledné desaťročie smeruje k zvyšovaniu tohto deficitu,
- B. keďže v niektorých členských štátoch zostávajú významné plochy poľnohospodárskej pôdy každoročne ležať úhorom, čím sa znehodnocuje ich produktívny potenciál,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 162, 12.6.1982, s. 28.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 160, 26.6.1999, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 270, 21.10.2003, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 30, 31.1.2009, s. 16.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 316, 2.12.2009, s. 27.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 229, 1.9.2009, s. 1.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 66 E, 20.3.2009, s. 29.

Utorok 8. marca 2011

- C. keďže korene tohto deficitu v produkcii bielkovinových plodín na jednej strane siahajú k medzinárodným obchodným dohodám uzatvoreným v minulosti, najmä so Spojenými štátmi, ktoré umožnili, aby EÚ chránila svoju produkciu obilnín, a na druhej strane umožnili bezcolný dovoz bielkovinových plodín a olejní do EÚ (GATT a dohoda z Blair House z roku 1992), keďže to súviselo s výrazným pokrokom v produkcii bielkovinových plodín a s využívaním nových technológií mimo EÚ, čo viedlo ku konkurenčnému znevýhodneniu poľnohospodárov EÚ, pre ktorých je produkcia bielkovinových plodín hospodársky neatraktívna,
- D. keďže 70 % (42 miliónov ton v roku 2009) spotrebovaných surovín bohatých na rastlinné bielkoviny, najmä sójová múka, sa dováža, a to hlavne z Brazílie, Argentíny a USA a keďže približne 60 % tohto dovozu (26 miliónov ton) tvoria vedľajšie produkty z výroby rafinovaného rastlinného oleja a používajú sa ako krmná múčka v krmivách, (najmä ako sójová múka),
- E. keďže pre nízky objem produkcie spracuje odvetvie krmných zmesí v EÚ každoročne len 2 milióny ton bielkovinových plodín, pričom toto odvetvie odhaduje, že by dokázalo spracovať takmer 20 miliónov ton ročne,
- F. keďže tieto dovozy predstavujú 20 miliónov hektárov pôdy obrábanej mimo EÚ alebo viac než 10 % ornej pôdy EÚ, a keďže na túto produkciu sa nevzťahujú rovnaké environmentálne a hygienické obmedzenia a regulácia v oblasti GMO ako na produkciu v EÚ,
- G. keďže skutočnosť, že dodávatelia z Južnej Ameriky získavajú nových zákazníkov, najmä z Číny, ktorí majú v porovnaní s Európskou úniou miernejšie nároky v oblasti podmienok produkcie a netransparentnú stratégiu zásobovania, môže v strednodobom horizonte ohroziť stabilitu trhov a zásobovanie Únie,
- H. keďže celé odvetvie živočíšnej výroby v EÚ sa stalo citlivé na nestálosť cien a narušenie obchodu a závisí od dovozu dostupných a kvalitných bielkovinových plodín; keďže konkurencieschopnosť tohto odvetvia podlamujú dodatočné náklady na dovoz bielkovinových plodín pre krmivá spôsobené tým, že chýba technické riešenie súčasnej politiky nulovej tolerancie pre nízkoúrovňovú prítomnosť neschválených GMO v plodinách,
- I. keďže nedostatočný objem dovozu sóje a kukurice predstavuje dodatočnú záťaž pokiaľ ide o náklady odvetvia chovu hospodárskych zvierat a krmovinárskeho sektoru EÚ a ohrozuje hospodársku životaschopnosť domácej výroby mäsa,
- J. keďže v dôsledku malého podielu krmovinových strukovín (lucerna siata, ďatelina, vičenec vikolistý atď.) a bôbových strukovín (hrach, sója, vlčí bôb, bôb obyčajný, vika vtáčia atď.) pestovaných v EÚ poklesol počet výskumných programov týkajúcich sa bielkovinových plodín v EÚ z 50 v roku 1980 na 15 v roku 2010 a keďže sa zanedbáva odborná príprava a nadobúdanie praktických skúseností v domácej produkcii bielkovinových plodín, čo vedie k nízkej úrovni inovácie a regionálne prispôbenej produkcii olejnatých osív v EÚ,
- K. keďže EÚ je veľmi závislá od dovozu sójových bôbov a kukurice z tretích krajín a akékoľvek prerušenie dodávok týchto produktov z dôvodu prítomnosti bezvýznamného množstva nepovolených GMO má veľmi nákladné dôsledky pre európsky krmovinársky priemysel,
- L. keďže politika výskumu a vývoja môže uspieť len vtedy, ak sa začlení do strednodobých a dlhodobých záväzkov, čo v súčasnosti v prípade bielkovinových plodín neplatí,
- M. keďže by sa mohli vytratiť poznatky poľnohospodárov o udržateľných postupoch, v ktorých sa prepája rastlinná a živočíšna výroba vo forme vyváženého striedania plodín a vhodného využívania trávnatých plôch, a keďže okrem toho kvalita domácich bielkovinových plodín neponúka kvalitu krmných zmesí potrebnú v jednotlivých odvetviach živočíšnej výroby,

Utorok 8. marca 2011

- N. keďže na udržateľné začlenenie bielkovinových plodín do systémov pestovania treba krátkodobo zvýšiť príjmy z tejto produkcie, a to najmä prostredníctvom osobitnej podpory v rámci SPP,

Základné informácie o výhodách zníženia deficitu bielkovín

- O. keďže opätovné nadobudnutie rovnováhy medzi ponukou a spotrebou obilnín, bielkovinových plodín a olejnin v EÚ by mohlo priniesť značný hospodársky úžitok poľnohospodárom a potravinárskemu a krmovinárskemu priemyslu, ako aj zlepšiť rozmanitosť zdravých, kvalitných potravín pre spotrebiteľov, ak by politický rámec nadchádzajúcej reformy SPP plne riešil nové výzvy, na ktoré upozornila Komisia vo svojom oznámení,
- P. keďže na povzbudenie ľudskej spotreby obilnín, bielkovinových plodín a olejnin, ktoré by mali byť navyše chránené podľa systému sledovania kvality poľnohospodárskych produktov na ochranu zeme-pisných alebo tradičných produktov, čo by pomohlo zachovať miestne a regionálne potraviny vyrobené z týchto komodít, by sa mali využiť všetky možnosti, ktoré poskytujú rozličné opatrenia na podporu,
- Q. keďže v súvislosti so zmenou klímy môže produkcia bielkovinových plodín podstatne znížiť emisie skleníkových plynov, a to prostredníctvom pohlcovania a viazania dusíka v pôde (až do 100 kg N/ha za mesiac) a následného zníženia používania syntetických dusíkatých hnojív, ktorých potenciál škodlivosti pre klímu prostredníctvom oxidu dusného je 310-krát vyšší, než potenciál oxidu uhličitého,
- R. keďže program EÚ nazvaný GL-pro dokázal, že začlenením bielkovinových plodín do striedania pestovaných plodín raz za štyri roky sa dosiahne výrazné zníženie emisií CO₂, a to približne o 10 až 15 %, ako aj zníženie tvorby ozónu,
- S. keďže pokiaľ ide o úrodnosť pôdy, vyšší podiel bielkovinových plodín pestovaných na ornej pôde v rámci systému zvýšeného striedania plodín a striedavého osievania polí prispieva k vyváženejšiemu ukladaniu živín, menšiemu prekysleniu pôdy, posilneniu odolnosti voči chorobám, lepšej štruktúre pôdy (vrátane vyššej energetickej efektívnosti pri ošetrovaní pôdy), zníženiu miery využívania herbicídov a k vyššej miere biodiverzity, ktoré prospeievajú opeleniu,
- T. keďže počet plodín pestovaných v rámci striedania je faktorom, ktorý znižuje riziko napadnutia rastlín chorobami a rozmnoženia buriny, a teda aj potrebu fytosanitárneho ošetrovania a keďže vyšší podiel bielkovinových plodín pestovaných na ornej pôde v rámci striedania môže prispieť k zníženiu spotreby energie o 10 %,
- U. keďže pokiaľ ide o vodné hospodárstvo, môže predovšetkým používanie strukovín na výrobu krmív – ako je napríklad trvalá zmes trávy a ďateliny alebo zmes obilnín a bielkovinových plodín – a trvalé využívanie pôdy podstatne znížiť odplavovanie živín, najmä dusičnanov a fosfátov, do podzemných vôd,
- V. M. keďže pokiaľ ide o poľnohospodársku biodiverzitu, rozšírené používanie bielkovinových plodín, ktoré sú prispôbené európskym klimatickým podmienkam, ako sú fazuľa, sója, hrach, šošovica, vľčí bôb, cícer, lucerna/Alfalfa, ďatelina, Phacelia spp., Lotus corniculatus a vičenec vikolistý, výrazne stabilizuje a posilní rozmanitosť systému produkcie,
- W. keďže pokiaľ ide o produkciu bielkovinových plodín a svetovú potravinovú bezpečnosť, je potrebné dosiahnuť lepšiu rovnováhu medzi produkciou rastlinných a živočíšnych bielkovín, najmä čo sa týka množstva energie, vody a vonkajších vstupov potrebných v súčasnosti na intenzívnu produkciu živočíšnych bielkovín v porovnaní s produkciou bielkovinových plodín pre ľudskú spotrebu, pričom hlavnou osou tejto úvahy musí zostať svetová potravinová rovnováha,
- X. keďže viaceré politiky EÚ majú vplyv na deficit dodávky bielkovín v rámci EÚ a keďže Komisia musí taktiež preskúmať otázky produkcie GMO na území EÚ a mimo neho, rozvoja biopalív a prehodnotenia úplného zákazu živočíšnych bielkovín v krmivách,

Utorok 8. marca 2011

- Y. keďže okrem používania pôvodných bielkovinových plodín je možné zlepšiť kvalitu nedovážaných krmných zmesí aj používaním vedľajších produktov olejnin, ako je sója, a slnečnicového a repkového oleja,
- Z. keďže používanie krmných alebo bôbových strukovín namiesto dovážaných bielkovín – tvorených zväčša sójovými pokrutinami – môže priniesť významné zmeny metód pestovania, a tak prispieť k zvýšeniu kvality poľnohospodárskych produktov (prechod z normálnych na certifikované produkty so zmenami platných špecifikácií) a príjmov producentov,
- AA. keďže zákaz používať v krmivách živočíšne bielkoviny bol zavedený po kríze BSE, aby sa predišlo kontaminácii spongiformnými encefalopatiami; keďže tento zákaz by sa mal zrušiť iba na základe vedeckých skutočností a dostatočných opatrení na prevenciu a kontrolu; keďže vzhľadom na tieto podmienky by sa malo zvážiť používanie spracovaných živočíšnych bielkovín z jatočného odpadu na výrobu krmovín pre monogastrické zvieratá (ošípané a hydina) za podmienky, že zložky pochádzajú z mäsa, ktoré bolo schválené na ľudskú spotrebu, a že sa plne vykonajú a podrobia kontrole zákaz recyklácie v rámci druhu a vylúčenie vynúteného kanibalizmu,

Základné vyhlásenia v reakcii na oznámenie Komisie: príprava podkladov pre odporúčania a požiadavky

- AB. keďže oznámenie Komisie zverejnené 17. novembra 2010 jasne zdôrazňuje potrebu zvýšiť produkciu bielkovinových plodín v rámci integrovanejšieho systému striedania plodín,
- AC. keďže rôzne štúdie, ktoré uskutočnili FAO, Komisia a príslušné orgány v členských štátoch, poukázali na to, že lepšie využívanie bielkovinových plodín v poľnohospodárstve EÚ má potenciál zvýšiť spoľahlivosť dodávok, ak sa použijú agro-environmentálne opatrenia,
- AD. keďže pre poľnohospodárov je výhodné pestovať bielkovinové plodiny v niekoľkých oblastiach: vo výrobe krmív v poľnohospodárskom podniku s použitím zmiešaných plodín, napr. obilnín a fazule; vo výrobe bielkovín pre ľudskú spotrebu a vo všetkých druhoch udržateľného poľnohospodárstva,
- AE. keďže v súčasnosti môžu členské štáty poskytovať osobitnú podporu na produkciu bielkovinových plodín v rámci agro-environmentálnych programov a opatrení „článku 68“ s cieľom zlepšiť kvalitu výrobných systémov a potravín,
- AF. keďže popri pestovaní obilnín a kukurice na výrobu krmovín a energie sa musí podporovať aj využívanie systémov rozšíreného striedania plodín, miešania plodín a zmesí trávy a ďateliny v poľnohospodárskom podniku, ktoré môže mať environmentálne a agronomické výhody, pretože pestovanie strukovín v rámci systému striedania plodín môže zabrániť chorobám a regenerovať pôdu a môže mať pozitívny vplyv na populáciu opeľovačov a chrániť klímu,
- AG. keďže zvýšenie výnosov obilnín v strednej Európe uvoľní ornú pôdu v celej Európe a poskytne možnosť na premiestnenie pestovania plodín, najmä bielkovinových plodín, v celej Európe,
- AH. keďže nedávne zvýšenie volatility cien poľnohospodárskych komodít vyvolalo vážne obavy z konkurencieschopnosti európskeho odvetvia chovu hospodárskych zvierat a jeho vysokej závislosti od dovozov bielkovinových plodín; keďže EÚ potrebuje skutočný strategický plán rozvoja v oblasti rastlinných bielkovín a ich osobitnej úlohy pri odpovedi na nové výzvy SPP (zmena klímy, lepšie riadenie prírodných zdrojov); keďže znižovanie bielkovinového deficitu si tiež vyžaduje úsilie o zintenzívnenie výskumu a šľachtiteľstva, ako aj opatrenia, ktoré zlepšia príslušnú infraštruktúru produkcie, uskladnenia a spracovania bielkovinových plodín; keďže za živočíšne krmivo možno považovať aj vedľajšie produkty výroby olejnin a poľnohospodárskych palív za podmienky, že sú dodržané prísne pravidlá na zaručenie uplatňovania zásady predbežnej opatrnosti a že nie je ohrozené zdravie zvierat ani ľudí,

Utorok 8. marca 2011

- AI. keďže o probléme nulovej tolerance pri dovoze krmív sa musí viac diskutovať a keďže je nevyhnutné vypracovať prístupy vedúce k praktickým riešeniam,
- AJ. keďže výrobné postupy poľnohospodárskych a priemyselných produktov sú v mnohých ohľadoch prepojené a niektoré vedľajšie produkty výroby biopalív sú vhodné na využitie pri kŕmení,
1. vyzýva Komisiu, aby sa pri prehodnocovaní svojej politiky v oblasti bielkovín pridržala strednodobého až dlhodobého hľadiska a zaručila tak, aby jej legislatívne návrhy týkajúce sa reformy SPP zahŕňali adekvátne a spoľahlivé nové opatrenia a nástroje, ktoré podporia poľnohospodárov pri zlepšovaní systémov striedania plodín, aby sa tak výrazne znížil súčasný deficit bielkovín a cenová volatilita;
 2. vyzýva Komisiu, aby urýchlene predložila Parlamentu a Rade správu o možnostiach ako zvýšiť domácu produkciu bielkovinových plodín v EÚ prostredníctvom nových politických nástrojov (aj pri zohľadnení využitia olejnin a ich vedľajších produktov vrátane možnosti nahradiť dovoz), potenciálneho vplyvu na príjmy poľnohospodárov, prínosu k zmierneniu zmeny klímy, účinku na biodiverzitu a úrodnosť pôdy a možnosti znížiť nutné používanie minerálnych hnojív a pesticídov;
 3. vyzýva Komisiu, aby podala správu o dôsledkoch pravidla nulovej tolerance pre prítomnosť GMO, ktoré nie sú v Európe povolené, v dovážaných krmivách a aby osobitne zvažila možnosť zavedenia hraničných hodnôt a ich praktického uplatňovania;
 4. vyzýva Komisiu, aby zachovala spoločnú organizáciu trhu sušených krmovín do roku 2013, aby sa zabezpečilo prežitie tohto kľúčového odvetvia, ktoré je životne dôležité pre produkciu krmivových bielkovín pre odvetvie chovu hospodárskych zvierat;
 5. vyzýva Komisiu, aby podporovala výskum v oblasti šľachtenia osív bielkovinových plodín a zásobovania nimi v EÚ vrátane ich príspevku k riadeniu chorôb a aby predložila návrhy na výskum a vývoj zameraný na zlepšenie osvetových služieb a v rámci okruhu vidieckeho rozvoja zameraný na služby v oblasti odbornej prípravy pre poľnohospodárov pri využívaní striedania plodín, miešania plodín a technického zariadenia na výrobu krmív v poľnohospodárskom podniku;
 6. vyzýva Komisiu, aby v rámci podpory rozvoja vidieka predložila opatrenia na presadenie zvýšenia počtu zvierat s hodnotným biologickým materiálom a produktívnym potenciálom a na šírenie osvedčených postupov pri zavádzaní optimálnych vzorcov kŕmenia, a to s cieľom zabezpečiť primeraný výnos bielkovinových plodín používaných v krmivách;
 7. vyzýva Komisiu, aby predložila rámec opatrení na rozvoj vidieka, ktorými sa zavedú zdokonalené, decentralizované zariadenia na výrobu krmív, a to na základe miestnych a regionálnych odrôd plodín, možnosti uskladňovania týchto odrôd a výberu a vývoja osív;
 8. vyzýva Komisiu, aby uskutočnila vyhodnotenie, v ktorom posúdi dôsledky súčasných dovozných taríf a obchodných dohôd v prípade rôznych olejnin a bielkovinových plodín, a aby Parlamentu a Rade predložila podrobnú právnu štúdiu o súčasnom dosahu dohody z Blair House na produkciu bielkovinových plodín v Európe;
 9. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila dodávky sóje na trh EÚ bez prekážok tým, že poskytne technické riešenie pre prítomnosť malého množstva GMO v bielkovinových plodinách dovážaných do EÚ na potraviny a krmivá; pripomína, že výpadky dodávok sóje zaťažujú odvetvie živočíšnej výroby a krmovinárske odvetvie EÚ ďalšími nákladmi a ohrozujú hospodársku životaschopnosť domácej výroby mäsa;

Utorok 8. marca 2011

10. vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi zvažila či do svojich legislatívnych návrhov a reformu SPP a nad jej rámec nezačleniť podporu striedania obilnín s bielkovinovými plodinami ako preventívne opatrenie proti chorobám a príspevok k zlepšeniu poľnohospodárskych postupov a novým výzvam, akými sú bezpečnosť, zmeny klímy, riadenie zdrojov atď.;

11. vyzýva Komisiu, aby prijala vhodné opatrenia vytvárajúce také podmienky na trhu, ktoré budú viac podporovať miestne než dovážané produkty a ktoré budú spĺňať požiadavky krmovinárskeho priemyslu, vrátane zavedenia modelov pre krátke dodávateľské reťazce bez GMO a pre certifikovanú produkciu; uznáva, že miestne poľnohospodárstvo je pre životné prostredie prospešnejšie;

12. vyzýva Komisiu, aby Parlamentu a Rade preložila legislatívny návrh, v ktorom sa povolí využívanie spracovaných živočíšnych bielkovín z jatočného odpadu na výrobu krmovín pre monogastrické zvieratá (ošípané a hydina) za podmienky, že zložky pochádzajú z mäsa, ktoré bolo schválené na ľudskú spotrebu, a že sa plne vykonajú a podrobia kontrole zákaz recyklácie v rámci druhu a vylúčenie vynúteného kanibalizmu;

13. vyzýva Komisiu, aby zaviedla osobitný rámcový program na decentralizovaný výskum poľnohospodárstva a rozvoja vidieka a aby zlepšila európsku a medzinárodnú spoluprácu vrátane programov odbornej prípravy v poľnohospodárskych podnikoch o zdokonaľovaní pestovania lokálne prispôbených bielkovinových plodín, a to s cieľom vytvoriť z tejto oblasti v rozličných členských štátoch oblasť inovácií;

14. vyzýva Komisiu, aby navrhla ucelený globálny politický prístup v oblasti uplatňovania poľnohospodársko-environmentálnych pravidiel na potravinové výrobky predávané v Únii so zreteľom na dovoz geneticky modifikovaných bielkovinových plodín;

15. vyzýva Európsku komisiu, aby vytvorila mechanizmus na sledovanie pôvodu bielkovinových plodín dovážaných do Európskej únie, ktorý by najmä odhalil udržateľnosť poľnohospodárskych postupov uplatňovaných v krajine pôvodu, ako je zmena využívania pôdy a udržateľnosť využívania vody, a využívanie geneticky modifikovaných organizmov; zdôrazňuje, že na tento účel sú potrebné aj pravidelné kontroly na mieste;

16. vyzýva Komisiu, aby vo svojich legislatívnych návrhoch týkajúcich sa reformy SPP zvažila začlenenie poskytovania podpory poľnohospodárom, ktorí pestujú bielkovinové plodiny v systémoch striedania plodín, ktoré prispievajú k zníženiu emisií skleníkových plynov a bielkovinového deficitu EÚ a zlepšujú riadenie chorôb a úrodnosť pôdy;

17. vyzýva Komisiu, aby predložila stimulačné opatrenia na podporu obrábania pôdy ležiacej úhorom, čo by mohlo výrazne prispieť k zníženiu bielkovinového deficitu v EÚ;

*

* *

18. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

Utorok 8. marca 2011

Rovnosť žien a mužov v Európskej únii – 2010

P7_TA(2011)0085

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o rovnosti žien a mužov v Európskej únii – 2010 (2010/2138(INI))

(2012/C 199 E/08)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 2 a článok 3 ods. 3 druhý pododsek Zmluvy o Európskej únii (ZEU) a článok 157 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na článok 23 Charty základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (EDLP),
- so zreteľom na Štokholmský program ⁽¹⁾,
- so zreteľom na smernicu Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod ⁽²⁾, smernicu Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani ⁽³⁾, a so zreteľom na smernicu Rady 2004/113/ES z 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na výročné správy Komisie o rovnosti žien a mužov v Európskej únii – 2000, 2001, 2002, 2004, 2005, 2006, 2007 a 2008 (t. j. KOM(2001)0179, KOM(2002)0258, KOM(2003)0098, KOM(2004)0115, KOM(2005)0044, KOM(2006)0071, KOM(2007)0049 a KOM(2008)0010),
- so zreteľom na správu Komisie z 18. decembra 2009 o rovnosti žien a mužov – 2010 (KOM(2009)0694),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania (prepracované znenie) ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2010/41/EÚ zo 7. júla 2010 o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby a o zrušení smernice Rady 86/613/EHS ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Dokument Rady Európskej únie č. 5731/10 z 3. marca 2010.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 180, 19.7.2000, s. 22.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 303, 2.12.2000, s. 16.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 373, 21.12.2004, s. 37.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 23.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 180, 15.7.2010, s. 1.

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom na smernicu Rady 2010/18/EÚ z 8. marca 2010, ktorou sa vykonáva revidovaná Rámcová dohoda o rodičovskej dovolenke uzavretá medzi BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP a ETUC a zrušuje smernica 96/34/ES ⁽¹⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. októbra 2008 nazvané Lepšia rovnováha medzi pracovným a súkromným životom: väčšia podpora zosúladenia pracovného, súkromného a rodinného života (KOM(2008)0635),
- so zreteľom na smernicu 89/552/EHS o televízii bez hraníc,
- so zreteľom na správu Komisie z 3. októbra 2008 nazvanú Realizácia barcelonských cieľov týkajúcich sa zariadení starostlivosti o deti v predškolskom veku (KOM(2008)0638),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 21. septembra 2010 nazvané Stratégia rovnosti žien a mužov – 2010 – 2015 (KOM(2010)0491),
- so zreteľom na Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien z roku 1979 a na Pekinskú akčnú platformu OSN,
- so zreteľom na Európsky pakt pre rodovú rovnosť, ktorý Európska rada prijala 23. a 24. marca 2006,
- so zreteľom na stanovisko Poradného výboru Európskej komisie pre rovnosť príležitostí žien a mužov k rozdielom v odmeňovaní práce žien a mužov, ktoré bolo prijaté 22. marca 2007,
- so zreteľom na tematický dokument komisára Rady Európy pre ľudské práva o ľudských právach a rodovej identite (2009),
- so zreteľom na správu Agentúry pre základné práva o homofóbii, transfóbii a diskriminácii na základe sexuálnej orientácie a rodovej identity (2010),
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. mája 2009 o aktívnom začleňovaní osôb vylúčených z trhu práce ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. februára 2010 o rovnosti žien a mužov v Európskej únii – 2009 ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. júna 2010 o rodových aspektoch hospodárskeho poklesu a finančnej krízy ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. júna 2010 o hodnotení výsledkov plánu uplatňovania rovnosti žien a mužov na roky 2006 – 2010 a o odporúčaniach do budúcnosti ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 68, 18.3.2010, s. 13.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 212 E, 5.8.2010, s. 23.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 341 E, 16.12.2010, s. 35.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0231.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0232.

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. októbra 2010 o otázke žien na neistých pracovných miestach,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 13. marca 2007 o pláne uplatňovania rovnosti žien a mužov (2006 – 2010) ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 3. septembra 2008 o rovnosti medzi ženami a mužmi – 2008 ⁽²⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 18. novembra 2008 obsahujúce odporúčania pre Komisiu, týkajúce sa uplatňovania zásady rovnakého odmeňovania žien a mužov ⁽³⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 15. decembra 2010 o vplyve reklamy na správanie spotrebiteľov ⁽⁴⁾,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť a stanovisko Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci (A7-0029/2011),
- A. keďže rovnosť medzi ženami a mužmi je jedna zo základných zásad EÚ, ktorá je uznaná Zmluvou o Európskej únii a Chartou základných práv; keďže medzi ženami a mužmi pretrvávajú mnohé nerovnosti,
- B. keďže Európska únia nezostala ušetrená od hospodárskej a finančnej krízy, ktorá mala ničivý vplyv na zamestnanosť žien rovnako ako mužov, najmä na hospodárske postavenie žien, a z dlhodobého hľadiska by sa mohla vážnejšie dotknúť žien,
- C. keďže rovnosť medzi ženami a mužmi má pozitívny vplyv na produktivitu a hospodársky rast a pomáha zvyšovať účasť žien na trhu práce, čo má opäť množstvo sociálnych a hospodárskych výhod,
- D. keďže štatistické údaje diferencované podľa pohlaví sú nevyhnutné na porovnanie vplyvu krízy na ženy a na mužov; keďže Európsky inštitút pre rodovú rovnosť má v tejto oblasti významné kapacity a keďže sú potrebné údaje na účely posúdenia vplyvu chudoby na zdravie žien, najmä tých starších, pretože je dôležité zaručiť ochranu zdravia žien,
- E. keďže miera nezamestnanosti žien je často podhodnotená, pretože sa do nej nezapočítava miera neaktívnych žien (dve tretiny zo 63 miliónov neaktívnych osôb vo veku od 25 do 64 rokov) ani miera nezamestnanosti pri čiastočnom úväzku, pričom obe tieto miery sú vysoké,
- F. keďže miera zamestnanosti je nižšia vo vidieckych oblastiach; keďže okrem toho mnoho žien nie je zahrnutých do oficiálneho trhu práce, a tieto ženy preto nie sú registrované ako nezamestnané ani zahrnuté v štatistikách o nezamestnanosti, čo spôsobuje osobitné finančné a právne problémy, pokiaľ ide o materské práva a zdravotnú dovolenku, získavanie dôchodkových práv a prístup k sociálnemu zabezpečeniu, ako aj problémy v prípade rozvodu; keďže vidiecke oblasti sú znevýhodnené v dôsledku nedostatku kvalitných pracovných miest,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 301 E, 13.12.2007, s. 56.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 295 E, 4.12.2009, s. 35.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 16 E, 22.1.2010, s. 21.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0484.

Utorok 8. marca 2011

- G. keďže ženy sú na trhu práce znevýhodnené, pretože v ich prípade je pravdepodobnejšie, že budú zamestnané na čiastočný pracovný úväzok alebo na nedobrovoľné krátkodobé zmluvy, a predovšetkým za nižší plat v porovnaní s mužmi; keďže tieto rozdiely sa odrážajú v dôchodkoch, a ženy sú tak ohrozené chudobou viac ako muži,
- H. keďže mzdové rozdiely žien a mužov stále dosahujú v Európskej únii priemerne výšku 18 %, pričom v niektorých krajinách presahujú 25 % a v jednom členskom štáte dokonca 30 %, a keďže tieto rozdiely sa napriek úsiliu a dosiahnutému pokroku znižujú veľmi pomaly,
- I. keďže materstvo by nemalo byť prekážkou v profesionálnom raste žien a keďže štatistiky jasne poukazujú na to, že ženy s deťmi venujú práci menej času ako bezdetné ženy, na rozdiel od otcov rodín, ktorí pracujú viac ako bezdetní muži,
- J. keďže Európska rada na svojom zasadnutí, ktoré sa konalo v marci 2002 v Barcelone, vyzvala členské štáty, aby do roku 2010 zriadili zariadenia starostlivosti o deti pre najmenej 90 % detí vo veku od troch rokov do veku začiatku povinnej školskej dochádzky a pre najmenej 33 % detí vo veku do troch rokov, ale počet týchto zariadení financovaných z verejných prostriedkov je v mnohých krajinách stále nepostačujúci, čo má obzvlášť negatívny vplyv na znevýhodnené rodiny,
- K. keďže existuje súvis medzi mierou zamestnanosti žien a ich rodinnými povinnosťami; keďže viac ako 20 miliónov Európanov (z nich dve tretiny tvoria ženy) sa stará o dospelé závislé osoby, čo im znemožňuje vykonávať prácu na plný úväzok; keďže hrozí, že tento jav sa so starnutím obyvateľstva ešte zhorší,
- L. keďže prístup k službám starostlivosti o deti a pomoci pre staršie osoby a iné závislé osoby je kľúčový na to, aby sa zabezpečil rovnaký podiel žien a mužov na trhu práce, vzdelávaní a odbornej príprave,
- M. keďže záťaž zodpovednosti za domáce práce je pre ženy oveľa vyššia ako pre mužov a nie je ocenená ani finančne, ani z hľadiska uznania jej hodnoty, a keďže práca doma pri opatrovaní detí, chorých alebo starších ľudí je ťažkou a neplatenou prácou,
- N. keďže je nevyhnutné odstrániť rodové stereotypy pri vzdelávaní, v dôsledku ktorých sú deti často vedené k školským a univerzitným odborom, ktoré sa tradične považujú za ženské alebo mužské; keďže je dôležité zabezpečiť diverzifikáciu výberu školy a povolania,
- O. keďže počet žien a dievčat, ktoré sa rozhodnú pre vedecké špecializácie, najmä oblasť matematiky a IT, je stále veľmi malý, čo vedie k výraznej rodovej segregácii podľa odvetví,
- P. keďže kríza môže zhoršiť odvetvovú a profesijnú segregáciu žien a mužov, ktorá sa v niektorých krajinách nielenže nezmenšuje, ale stále rastie,
- Q. keďže v stratégii EÚ - 2020 sa zdôrazňuje ekologická transformácia, sektory obnoviteľných zdrojov a zelené pracovné miesta v oblastiach s intenzívnym využívaním vedy a technológií s významom pre nové udržateľné hospodárstvo; keďže aktívne a opätovné začlenenie žien do trhu práce je kľúčovým predpokladom na dosiahnutie cieľa zamestnanosti 75 % pre ženy i mužov,
- R. keďže vo všeobecnosti je počet absolventiek vysokých škôl vyšší ako počet absolventov (58,9 % vysokoškolských diplomov je udelených ženám), ale keďže platy žien sú stále v priemere o 18 % nižšie ako platy mužov a ženy sú v zodpovedných funkciách v podnikoch, vo verejnej správe a v politických orgánoch zastúpené menej,

Utorok 8. marca 2011

- S. keďže sieť žien, ktoré sa zúčastňujú na rozhodovaní v politike a ekonomike, vytvorená v júni 2008 môže prispieť k zlepšeniu rodovej vyváženosti v zodpovedných funkciách,
- T. keďže na dosiahnutie úspechu v oblasti rovnosti žien a mužov v našich spoločnostiach je potrebné lepšie zastúpenie žien v politike tak na európskej, ako aj vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni; keďže v niektorých členských štátoch je podiel žien v národnom parlamente nižší ako 15 %,
- U. keďže pozitívne opatrenia prijaté v prospech žien sa ukázali byť rozhodujúce pri zaručovaní ich plného začlenenia do trhu práce a do spoločnosti vo všeobecnosti,
- V. keďže ženy sú chudobou ohrozené viac ako muži v dôsledku prerušenia profesionálnej činnosti, nižších plátov a dôchodkov; keďže v rámci Európskeho roka boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu sa dostatočne nezaoberáme základnými príčinami chudoby žien,
- W. keďže rok 2011 bude venovaný dobrovoľníckej práci a keďže treba zdôrazniť pozitívnu úlohu, ktorú by mohlo zohrávať presadzovanie zásady rovnosti žien a mužov v programoch dobrovoľníckej práce,
- X. keďže príslušníčky menšín, predovšetkým rómske ženy, sa pravidelne stávajú obeťami viacnásobnej a prierezovej diskriminácie a sú znevýhodňované nielen v porovnaní so ženami patriacimi k väčšinovej spoločnosti, ale aj v porovnaní s mužmi patriacimi k etnickým menšinám a riziko vylúčenia je v ich prípade obzvlášť vysoké,
- Y. keďže násilie na ženách je porušením ich základných práv, nepozná zemepisné, hospodárske, kultúrne ani sociálne hranice a je základnou prekážkou rovnosti; keďže sa odhaduje, že 20 až 25 % európskych žien je v priebehu svojho života vystavených fyzickému násiliu; keďže psychické násilie môže mať rovnako ničujúce následky ako fyzické násilie,
- Z. keďže Európsky parlament pri viacerých príležitostiach požadoval vyhlásenie Európskeho roka boja proti násiliu páchanom na ženách,
- AA. keďže ženy sú terčom viacerých foriem diskriminácie a sú zraniteľnejšie voči sociálnemu vylúčeniu, chudobe a extrémnym porušovaniu ľudských práv, ako je napríklad obchodovanie s ľuďmi, najmä ak nepatria k väčšinovej spoločnosti,
1. pripomína, že kríza najprv zasiahla odvetvia, ktoré boli vo väčšine zastúpené mužmi, napr. stavebníctvo a priemysel, pričom sa však rozšírila na ďalšie odvetvia, v ktorých je zastúpenie žien a mužov rovnomernejšie, čím sa miera nezamestnanosti žien zvýšila; zdôrazňuje, že plat sa najviac znižoval v sektore služieb, v ktorých dominujú ženy, a v sektoroch, ktoré sú financované zo štátnych rozpočtov, kde väčšinu zamestnancov tvoria ženy, a tak ženy dostávajú nižšie dôchodky, čoho dôsledkom je vyššia miera chudoby medzi staršími ženami;
2. poukazuje na to, že v krajinách, kde sa podarilo dosiahnuť rovnaké zaobchádzanie so ženami aj mužmi na trhu práce, sa preukázal jeho pozitívny vplyv na hospodársky a spoločenský rozvoj krajiny, a preto by sa nemalo prestať s politikami rovnosti v čase krízy, a že napriek deklarovanému zámeru členských štátov a Komisie sa ešte stále nedosiahli dôsledne rovnaké podmienky; upozorňuje na to, že recesia prehĺbila nepretržitú tendenciu zaznamenanú v poslednom desaťročí, keď ženy omnoho častejšie než muži upadajú do chudoby, prichádzajú o pracovné miesta alebo majú neisté zamestnanie, čím sa zvyrazňuje feminizácia chudoby v EÚ;
3. zdôrazňuje, že cieľom lisabonskej stratégie je začleniť do trhu práce 60 % práceschopných žien, zatiaľ čo úsilie v demografickej oblasti by malo byť zamerané na podporu zlepšenia miery pôrodnosti s cieľom čeliť výzvam budúcnosti;

Utorok 8. marca 2011

4. zdôrazňuje, že prítomnosť žien na trhu práce je pozitívnym prvkom v zmysle hospodárskeho rastu, podľa údajov OBSE totiž ženská zložka trhu práce prispela štvrtinou k ročnému rastu od roku 1995 do roku 2008;
5. zdôrazňuje, že v prípade straty zamestnania, je riziko, že osoba nebude opäť prijatá do práce, vyššie u žien;
6. žiada, aby sa stanovili ciele pre zapojenie žien do činností alebo sektorov, alebo na úrovniach, z ktorých boli predtým vylúčené a na ktorých majú stále podpriemerné zastúpenie, prostredníctvom opatrení zameraných na informovanie a motivovanie zamestnávateľov, aby prijímali a podporovali ženy, najmä v uvedených sektoroch a kategóriách;
7. zdôrazňuje, že je nevyhnutné venovať viac pozornosti primeranosti dôchodkov žien, pretože pracujúce ženy prerušujú svoju kariéru častejšie ako muži, aby sa starali o deti a chorých a starších členov rodiny, a v dôsledku svojich rodinných záväzkov majú väčší sklon pracovať na čiastočný pracovný úväzok alebo prijímať neisté zamestnanie;
8. žiada, aby sa kvantifikoval vplyv krízy na ženy, a to vypracovaním presných štatistík, ktorých ukazovatele diferencované podľa pohlaví budú pravidelne aktualizované a prehodnocované; dodáva, že tieto štatistiky by mali umožniť cielenejšiu reakciu na cyklické a štrukturálne problémy týkajúce sa zamestnávania s cieľom prekonať krízu a podporiť šírenie osvedčených postupov;
9. kritizuje skutočnosť, že plány hospodárskej obnovy sú zamerané na sektory práce, ktorým dominujú muži; zdôrazňuje, že preferenčná podpora pracovnej budúcnosti mužov nad rámec podpory žien skôr zvyšuje ako znižuje rodovú nerovnosť; zdôrazňuje potrebu integrácie politík rodovej rovnosti do národných, európskych a medzinárodných plánov hospodárskej obnovy zameraných na riešenie krízy;
10. zdôrazňuje, že v prípade mužov aj žien je miera zamestnanosti nižšia vo vidieckych oblastiach a že z tohto dôvodu sú ľudia žijúci na vidieku znevýhodnení kvôli nedostatku príležitostí na získanie kvalitných pracovných miest; mnohé ženy navyše nepracujú na oficiálnom trhu práce, a preto nie sú vedené ako nezamestnané, čo im spôsobuje finančné a právne problémy, pokiaľ ide o právo na materskú dovolenku, nemocenské dávky a získanie práva na dôchodok;
11. zdôrazňuje, že súčasná hospodárska kríza priniesla negatívny vplyv na zamestnancov, a hoci úroveň vzdelania žien v posledných rokoch výrazne vzrástla a počet žien s ukončeným vysokoškolským vzdelaním je vyšší ako počet mužov v rovnakej kategórii, ženy sú ešte stále nútené zastávať druhoradé a horšie platené miesta;
12. zdôrazňuje, že ženy majú nadmerné zastúpenie na neistých pracovných miestach, v nedobrovoľnej práci na čiastočný úväzok a medzi chudobnými ľuďmi, a preto vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, aby boli politiky na dosiahnutie cieľa stratégie EÚ - 2020 v oblasti chudoby a sociálneho začlenenia zamerané na ženy v závislosti od toho, aký podiel na počte ľudí žijúcich v chudobe predstavujú;
13. pripomína, že nerovnosti medzi ženami a mužmi pretrvávajú aj napriek rastúcej účasti žien na trhu práce; zdôrazňuje, že hospodárska a finančná kríza sa musí vnímať ako príležitosť navrhnúť nové a inovačné riešenia v oblasti miery zamestnanosti, výšky odmeňovania, pracovného času a obsadzovania zodpovedných funkcií;
14. zdôrazňuje pozitívny vplyv, ktorý má rovnosť žien a mužov na hospodársky rast; poukazuje na to, že niektoré štúdie vyčíslili, že v prípade, ak by boli zamestnanosť, zamestnanosť na čiastočný úväzok a produktivita žien podobné ako u mužov, zvýšil by sa HDP o 30 %;

Utorok 8. marca 2011

15. pripomína, že pri vypracúvaní politík zamestnanosti treba vziať do úvahy nové odvetvia, ktoré majú vysoký potenciál tvorby pracovných miest, ako sú ekológia, životné prostredie a nové technológie; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že významnú úlohu v týchto odvetviach zohrávajú zohrávať ženy; vyzýva členské štáty, aby podporovali dievčatá, aby neopomínali tieto druhy odvetví; nabáda Európsku komisiu, aby zabezpečila trvalú komunikáciu o týchto nových perspektívach;

16. vyzýva členské štáty, aby vzhľadom na posun k udržateľnému hospodárstvu v spolupráci s Komisiou vytvárali formou posilnenia existujúcich opatrení podmienky na zvýšenie účasti žien na odbornej príprave v rámci celoživotného vzdelávania so zameraním na malé a stredné podniky a posilňovali týmto spôsobom zamestnateľnosť pracujúcich žien;

17. požaduje podporu prístupu žien k širším príležitostiam pri vzdelávaní, odbornej príprave a zamestnaní v netradičných sektoroch a s vyššou mierou zodpovednosti;

18. vyzýva Komisiu, aby podporovala dialóg so sociálnymi partnermi zameraný na otázky, ako sú transparentnosť miezd, podmienky zmlúv na čiastočný pracovný úväzok a na dobu určitú pre ženy, a podporila účasť žien v ekologických a inovačných odvetviach;

19. pripomína, že pri oživení hospodárstva môžu ústrednú úlohu zohrávať organizácie aktívne v oblasti sociálneho hospodárstva (nadácie, vzájomné spolky a družstvá) a že ich zamestnancami sú vo väčšine prípadov ženy; vyzýva členské štáty, aby tento druh činnosti náležite zohľadnili pri vypracúvaní politík na oživenie hospodárstva;

20. zdôrazňuje význam rozvoja právnej koncepcie spoločného vlastníctva pre zaručenie plného uznania práv žien v poľnohospodárskom odvetví, primeranej ochrany, čo sa týka sociálneho zabezpečenia a uznania ich práce, a tiež potreby zmeny a doplnenia nariadenia o Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka, aby sa podobne, ako pri Európskom sociálnom fonde, mohli prijať pozitívne kroky pre ženy v budúcom programovom období 2014 – 2020, čo bolo možné v predchádzajúcich obdobiach, ale nie v súčasnom období, pretože tieto opatrenia budú veľmi výhodné, pokiaľ ide o zamestnanosť žien vo vidieckom prostredí;

21. zdôrazňuje, že odstránenie mzdových rozdielov je prioritou, a preto vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia nevyvinula dostatočné úsilie o obnovenie diskusie na európskej úrovni, najmä prostredníctvom revízie súčasných právnych predpisov o uplatňovaní zásady rovnakej odmeny pre ženy a mužov, ako to Európsky parlament žiadal vo svojom uznesení z 18. novembra 2009;

22. vyzýva členské štáty, aby sa intenzívnejšie usilovali zabrániť rodovej segregácii trhov práce a pôsobili proti trendu, keď mnohé ženy pracujú v horšie platených zamestnaniach, prebudením záujmu u chlapcov i dievčat už počas školskej dochádzky o celú škálu možných povolání a rozšírením príležitostí na vzdelávanie pre ženy s cieľom umožniť im prispôbiť sa zmenám na trhu práce počas ich kariéry; vyjadruje vážne znepokojenie nad nespravodlivou situáciou, ktorá trvá viac ako polstoročie po zapracovaní zásady rovnakej odmeny mužov a žien do zmlúv Spoločenstva, keď občianka EÚ, musí pracovať v priemere 418 kalendárnych dní, aby si zarobila rovnako ako muž za jeden kalendárny rok;

23. trvá na nevyhnutnosti naliehavých opatrení v boji proti mzdovej diskriminácii, buď zmenou existujúcej smernice, či vypracovaním postupných plánov v tejto oblasti, s presnými cieľmi, ako je napríklad zníženie mzdových rozdielov do roku 2020 na 0,5 %, so zámerom ukončiť priamu a nepriamu diskrimináciu buď nabádaním na uzavretie kolektívnych zmlúv, školením poradcov pre rovnosť, riešením problémov nerovnosti medzi ženami a mužmi v neplatennej práci a vypracovaním plánov pre rovnosť v podnikoch a na iných pracoviskách; domnieva sa, že transparentnosť v skladbe miezd musí byť bežnou praxou, aby sa posilnilo rokovacie postavenie pracujúcich žien;

24. vyzýva Európsku komisiu a členské štáty, aby zaviedli opatrenia zamerané na vyriešenie súčasného paradoxu, podľa ktorého ženy, napriek tomu, že sú lepšie vzdelané, sú stále horšie platené ako muži; zdôrazňuje, že na dosiahnutie optimálneho hospodárskeho rastu a skutočne udržateľného rozvoja treba plne využiť potenciál žien;

Utorok 8. marca 2011

25. zdôrazňuje, že oddelený príjem žien a ich kvalitné, platené zamestnanie sú kľúčom k hospodárskej nezávislosti žien a k väčšej rovnosti žien a mužov v rámci celej spoločnosti;
26. vyzýva členské štáty, aby uplatňovali zásadu rodovej rovnosti vo vnútroštátnych systémoch dôchodkového zabezpečenia, čo sa týka veku i mzdy;
27. vyzýva členské štáty EÚ, aby riadne zaviedli právne predpisy o rovnakom plate za rovnakú prácu a vyzýva Komisiu na uplatnenie sankcií voči členským štátom, ktoré tieto predpisy nedodržiavajú;
28. zdôrazňuje, že rodová rovnosť nie je len otázkou sociálnych rozdielov a spravodlivosti, ale vytvára aj jeden z predpokladov dosiahnutia cieľov udržateľného rozvoja, zamestnanosti, konkurencieschopnosti a sociálnej súdržnosti podľa predpokladov stratégie Európa - 2020; vyzýva preto Komisiu, aby posilnila rodový rozmer vo všetkých oblastiach stratégie EÚ - 2020 vrátane účinného uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti a osobitných opatrení a cieľov pre zrovnoprávnenie mužov a žien pri všetkých opatreniach na zlepšenie európskej stratégie zamestnanosti;
29. vyzýva Komisiu, Radu a členské štáty, aby v oblasti rodovej rovnosti uprednostňovali záväzné návrhy pred nezáväznými stratégiami a politickými dokumentmi;
30. nazdáva sa, že Komisia a členské štáty, by mali vyvíjať vzdelávacie a vykonávacie nástroje, ktoré umožnia všetkým zúčastneným stranám zohľadniť hľadisko rovnosti príležitostí pre ženy a mužov v príslušných oblastiach svojej zodpovednosti, a to vrátane vyhodnotenia konkrétneho vplyvu politík na ženy a mužov;
31. zdôrazňuje význam vypracúvania kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov a štatistík podľa pohlavia, ktoré sú spoľahlivé, porovnateľné a v prípade potreby prístupné, a ktoré sa musia používať na monitorovanie zavádzania rodového hľadiska do všetkých politík;
32. domnieva sa, že jednou z priorít by mal byť boj za odstránenie chudoby, a to prehodením makroekonomických, peňažných a sociálnych politík, ako aj politiky práce, ktoré stoja pri koreňoch chudoby, aby sa ženám zaručila hospodárska a sociálna spravodlivosť; nazdáva sa, že metódy používané na určenie miery chudoby by sa mali prehodnotiť, aby sa podporilo spravodlivé rozdeľovanie príjmu, zaručili minimálny príjem, plat a slušné dôchodky, vytvoril väčší počet kvalitných pracovných miest s právami žien, zaručil prístup ku kvalitným verejným službám pre všetky ženy a mladé dievčatá a zlepšilo sociálne zabezpečenie a príslušné miestne služby, najmä detské jasle, materské školy, centrá celodennej starostlivosti, komunálne centrá a centrá voľného času, ako aj služby na podporu rodiny;
33. víta kampaň zameranú na pomoc pri riešení rozdielov v odmeňovaní práce mužov a žien, ktorú spustila Komisia v celej EÚ; konštatuje však, že rozdiely v odmeňovaní práce mužov a žien pretrvávajú, a preto žiada, aby sa na európskej úrovni otvorila diskusia zameraná na boj proti stereotypom spojeným s úlohou mužov a žien; zdôrazňuje preto význam organizovania kampaní na zvyšovanie informovanosti na školách, pracoviskách a v médiách s cieľom boja proti pretrvávajúcim rodovým stereotypom a najmä proti znevažujúcim obrazom; poukazuje na to, že tieto kampane by mali zdôrazňovať úlohu muža pri zabezpečovaní spravodlivého rozdelenia rodinných povinností a rovnováhy medzi pracovným a rodinným životom;
34. domnieva sa, že z dôvodu demografických zmien je nutné využiť potenciál žien a zvýšiť ich zamestnanosť s cieľom dosiahnuť cieľovú 75-percentnú mieru zamestnanosti žien a mužov vo veku 20 až 64 rokov v súlade so znením stratégie EÚ - 2020; zároveň sa domnieva, že ľudia by sa mali slobodne rozhodnúť, či budú mať deti a že správna rovnováha medzi pracovným a súkromným životom je kľúčovou podmienkou pri zvyšovaní účasti žien na trhu práce;
35. žiada, aby sa vypracovali konkrétne návrhy v záujme dosiahnutia rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, najmä v oblasti pomoci pri starostlivosti o závislé osoby a deti;

Utorok 8. marca 2011

36. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby Európska komisia i členské štáty oceňovali, podporovali a posilňovali úlohu žien v sociálnom hospodárstve vzhľadom na vysokú mieru zamestnanosti žien v tomto odvetví, a tiež význam služieb, ktoré sú poskytované na zladenie pracovného a súkromného života;
37. žiada Komisiu, aby prostredníctvom prispôsobenia pracovných podmienok medzi mužmi a ženami dohliadala na správnu transpozíciu jednotlivých európskych právnych predpisov týkajúcich sa zladenia pracovného a súkromného života v členských štátoch;
38. konštatuje, že zamestnanie na čiastočný úväzok môže mať negatívny vplyv na príslušnú osobu, napríklad tým, že kladie prekážky v kariére a vedie k chudobe v starobe, alebo tiež môže vzhľadom na nižšie príjmy vyžadovať doplnkovú štátnu pomoc k životnému minimu či v prípade choroby alebo nezamestnanosti;
39. zdôrazňuje význam komunikačných kampaní pre zabezpečenie rodovej neutrality tradične mužských alebo ženských povolání alebo činností; v rovnakej súvislosti vyzýva členské štáty, aby začali diskusiu o úlohe jazyka pri pretrvávaní stereotypov, najmä vzhľadom na feminizáciu alebo maskulinizáciu niektorých názvov povolání;
40. vyzýva verejné a súkromné ustanovizne, aby do svojich vnútorných predpisov a smerníc zaviedli plány rovnosti spolu s prísnyimi krátkodobými, strednodobými a dlhodobými cieľmi a aby dosiahnutie týchto cieľov každoročne vyhodnocovali;
41. žiada, aby sa vypracovali konkrétne návrhy v záujme dosiahnutia rovnováhy medzi pracovným, rodinným a súkromným životom prostredníctvom podporovania väčšej delby pracovných, rodinných a sociálnych povinností medzi mužmi a ženami, najmä v oblasti pomoci pri starostlivosti o závislé osoby a deti;
42. vyzýva členské štáty, aby podporovali zamestnanosť znevýhodnených skupín, ako sú tehotné ženy alebo slobodné matky, a zabezpečili im tak slušnú a stabilnú prácu, ktorá im umožní zladiť rodinný a pracovný život;
43. nazdáva sa, že v záujme lepšieho zladenia práce a starostlivosti je nevyhnutné zlepšiť podmienky dovolenky na starostlivosť o deti; vyzýva preto Radu, aby urýchlene prijala spoločnú pozíciu k pozícii Parlamentu z 20. októbra 2010 ⁽¹⁾ o revízii smernice Rady 92/85/EHS;
44. vyzýva členské štáty, aby podporovali zriaďovanie alebo zdokonaľovanie zariadení starostlivosti o deti, ako sú jasle a materské školy, a zariadení pre staršie a iné závislé osoby s cieľom poskytovať kvalitné a cenovo dostupné služby v časoch zlučiteľných s pracovným časom na plný úväzok, ktoré budú prístupné pre čo najväčší počet ľudí; domnieva sa, že tieto zariadenia sú pre rodičov nesmiernou podporou a uľahčili by im prístup na trh práce;
45. zdôrazňuje, že rodina je základom našej spoločnosti a je neodmysliteľne spätá s postupovaním hodnôt a solidárnym spoložitím; zdôrazňuje, že zavedenie flexibilného pracovného času a poskytovanie možností práce na diaľku, ako aj rozširovanie starostlivosti o deti a profesionalizácia domácej starostlivosti o starších ľudí sú dôležitým krokom k umožneniu súladu pracovného a rodinného života a k podpore rovnakej účasti žien a mužov na trhu práce a na vzdelávaní a odbornej príprave; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že nedostatok primeraných systémov dovoleniek, systémov rodičovských dovoleniek a flexibilných foriem práce pre oboch rodičov často bráni ženám aktívne sa zúčastňovať na trhu práce alebo pracovať na plný úväzok; patrí sem aj zmena podnikovej kultúry, pokiaľ ide o prijímanie a zamestnávanie žien; vyzýva preto Radu, Komisiu a členské štáty, aby zabránili znižovaniu dávok alebo obmedzovaniu sociálnych služieb v oblasti starostlivosti o deti, starostlivosti o staršie osoby a zraniteľných ľudí v dôsledku hospodárskej a finančnej krízy;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0373.

Utorok 8. marca 2011

46. pripomína Komisii a členským štátom, že je nevyhnutné prijať pozitívne opatrenia v prospech žien a mužov, najmä na uľahčenie ich návratu do práce po období venovanom rodine (výchove detí a/alebo starostlivosti o chorého alebo invalidného člena rodiny), a podporovať politiky na (re)integráciu do trhu práce, a teda opätovné získanie finančnej nezávislosti;

47. zdôrazňuje, že vzdelávanie hrá kľúčovú úlohu pri vstěpovaní dôležitosti rodovej rovnosti deťom od najútlejšieho veku a pri akceptácii rôznych kultúr a chápaní vplyvu diskriminácie a predsudkov; vyzýva členské štáty, aby zavádzali programy vzdelávania, ako aj informačné programy a programy na zvyšovanie povedomia o hodnotách Charty základných práv Európskej únie, najmä jej článku 23, počas celej školskej dochádzky detí;

48. zdôrazňuje potrebu ponechať mladým ľuďom slobodu výberu povolania; pripomína v tejto súvislosti význam toho, aby učitelia nevedli svojich žiakov automaticky k výberu povolania podľa rodových stereotypov a aby sa zdôrazňovala celá paleta pracovných príležitostí;

49. vyzýva členské štáty, aby prostredníctvom programov na zvyšovanie povedomia v rámci sektora vzdelávania zabezpečili, že dievčatá nebudú automaticky vedené k odvetviam a povolaniam tradične považovaným za ženské;

50. zdôrazňuje, že je potrebné zintenzívniť úsilie na európskej úrovni s cieľom zvýšiť zastúpenie žien v politickej sfére; nabáda v tejto súvislosti na účasť žien vo všetkých európskych inštitúciách, najmä na zodpovedných funkciách; zdôrazňuje, že na vnútroštátnej, regionálnej a komunálnej úrovni sa musí vyvíjať ďalšie úsilie; vyzýva na stanovenie záväzných cieľov na zabezpečenie rovnakého zastúpenia žien a mužov; v tejto súvislosti berie na vedomie pozitívny vplyv využívania kvót na zastúpenie žien; preto v tejto súvislosti poukazuje na to, že využívanie volebných kvót má pozitívny vplyv na zastúpenie žien;

51. poukazuje na to, že len v prípade 3 % veľkých podnikov stojí na čele ich hlavného rozhodovacieho orgánu žena; zdôrazňuje preto príklad Nórska, ktoré od roku 2003 úspešne uplatňuje politiku kvót, aby sa zaručila rovnoprávnosť v správnych radách spoločností, a z ktorého si v súčasnosti berú príklad Španielsko a Francúzsko; vyzýva členské štáty, aby prijali účinné opatrenia, ako napríklad kvóty, ktoré zabezpečia lepšie zastúpenie žien vo veľkých spoločnostiach kótovaných na burze a v správnych radách podnikov všeobecne, najmä tých s verejnou účasťou;

52. zdôrazňuje, že z dôvodu rodovej nerovnosti v oblasti zamestnania by sa v členských štátoch mali zaviesť prevádzkové a odvetvové – zákonom stanovené – plány na zabezpečenie rovnosti, ktoré by mali zavádzať a kontrolovať sociálni partneri;

53. zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty prijali kroky na stanovenie záväzných cieľov na zaručenie rovnoprávnosti medzi mužmi a ženami na pracovných miestach so zodpovednosťou v spoločnostiach, vo verejnej správe a v politických orgánoch;

54. vyzýva členské štáty, aby identifikovali podniky, ktoré podporujú rodovú rovnosť a dobrú rovnováhu medzi pracovným, rodinným a súkromným životom, a aby v širokom rozsahu širili najlepšie postupy, najmä prostredníctvom obchodných a priemyselných komôr;

55. víta všeobecnú rozpravu o zvýšení podielu žien na vedúcich pozíciách v oblasti hospodárstva a žiada, aby sa v podnikoch na tento účel stanovila dobrovoľná kvóta zameraná na rodové zastúpenie zamestnancov;

Utorok 8. marca 2011

56. vyzýva na prijatie krokov na vnútroštátnej a európskej úrovni zameraných na podporu podnikania medzi ženami vytvorením štruktúr na odborné vzdelávanie, profesijných štruktúr a štruktúr právneho poradenstva a uľahčovaním prístupu k verejným a súkromným finančným prostriedkom;

57. nabáda na pravidelnú výmenu informácií a skúseností medzi zúčastnenými stranami, ktorá by podporovala rodovú rovnosť, s cieľom uplatňovať osvedčené postupy v rámci celej spoločnosti, na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni a rovnako v súkromnom, ako aj verejnom sektore;

58. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby venovali osobitnú pozornosť zraniteľným skupinám žien, ako sú ženy so zdravotným postihnutím, staršie ženy, prisťahovalkyne, lesbické, bisexuálne a transrodové ženy, príslušníčky menšín a ženy s obmedzenou odbornou prípravou alebo bez nej, ktoré sú zodpovedné za závislé osoby, pretože ide o osobitné skupiny, v prípade ktorých je potrebné uplatňovať opatrenia prispôbené ich podmienkam; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila kontinuitu tak, aby európsky rok 2011 venovaný dobrovoľníckej práci podporoval aj presadzovanie rovnosti žien a mužov;

59. vyzýva Komisiu, aby podporovala členské štáty v úsilí zvyšovať prostredníctvom prístupu znevýhodnených žien, ako napríklad prisťahovalkýň, žien z etnických menšín, žien so zdravotným postihnutím a slobodných matiek, k vzdelávaniu a odbornej príprave ich pracovné vyhliadky, a tým šance na hospodársky nezávislý život; poukazuje na viacnásobnú diskrimináciu na základe pohlavia, etnickej či rasovej príslušnosti a často i veku, ktorá postihuje prisťahovalkyne;

60. vyzýva vnútroštátne, regionálne a miestne orgány zodpovedné za rovnosť, aby prijali integrované prístupy na zlepšovanie svojej reakcie na viacnásobnú diskrimináciu a riešenie prípadov jej výskytu; rovnako zdôrazňuje, že tieto orgány by mali ponúkať odbornú prípravu sudcov, porôt a zamestnancov vo všeobecnosti, aby mohli identifikovať, predvídať a riešiť situácie viacnásobnej diskriminácie;

61. pripomína, že zdravotne postihnuté ženy sú často diskriminované v oblastiach sociálneho, kultúrneho, politického a profesionálneho života; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby predložili konkrétne návrhy na zlepšenie ich situácie;

62. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby mimoriadnu pozornosť pri realizácii európskej stratégie pre začleňovanie Rómov venovali rómskym ženám;

63. konštatuje, že transrodové osoby sú aj naďalej veľmi odsúvanou a prenasledovanou skupinou, ktorá je terčom značnej stigmatizácie, vylúčenia a násilia, o čom svedčia správy Agentúry pre základné práva; rozhodne nabáda Komisiu a členské štáty, aby sa riadili odporúčaniami agentúry týkajúcimi sa dôraznejšej a jednoznačnejšej ochrany voči diskriminácii na základe rodovej identity;

64. zasadzuje sa za prístup žien a mužov k adekvátnym informáciám a podpore v súvislosti s reprodukčným zdravím a zdôrazňuje, že ženy by mali mať rovnaké práca a príležitosti ako muži na využívanie služieb v tejto oblasti; zdôrazňuje skutočnosť, že ženy musia mať možnosť rozhodovať o svojich sexuálnych a reprodukčných právach, najmä prostredníctvom ľahkého prístupu k antikoncepcii a umelému prerušeniu tehotenstva; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby prijali opatrenia a činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia mužov o ich zodpovednosti v otázkach sexuality a reprodukcie;

65. pripomína, že násilie voči ženám je závažnou prekážkou presadzovania rovnosti žien a mužov; vyzýva Komisiu, aby začala s prípravou návrhu komplexnej smernice o predchádzaní všetkým formám násilia voči ženám a boji proti nemu, či už ide o fyzické, sexuálne alebo psychické násilie, vrátane obchodovania so ženami;

Utorok 8. marca 2011

66. víta úsilie vynaložené na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni s cieľom bojovať proti násiliu voči ženám, ale zdôrazňuje, že tento jav zostáva vážnym, stále nevyriešeným problémom, a naliehavo vyzýva členské štáty, aby prijali opatrenia na zabezpečenie prístupu k službám podpory zameraným na predchádzanie násiliu založenému na rodovej príslušnosti a na ochranu žien pred takýmto násilím bez ohľadu na ich právne postavenie, rasu, vek, sexuálnu orientáciu, etnický pôvod alebo náboženské vyznanie; víta obnovenie diskusie o tomto druhu násilia, najmä prostredníctvom vytvorenia európskeho ochranného príkazu a smernice o obchodovaní s ľuďmi; vyzýva nasledujúce predsedníctva Únie, aby pokračovali touto cestou; zdôrazňuje, že je potrebné, aby Rada a Komisia prijali dohodu o európskom ochrannom príkaze dosiahnutú v Európskom parlamente, aby smernica mohla nadobudnúť účinnosť čo najskôr;

67. opätovne vyzýva Komisiu, aby počas nasledujúcich štyroch rokov vyhlásila Európsky rok boja proti násiliu páchanom na ženách; v tejto súvislosti poukazuje na to, že sa tým zvýši povedomie medzi európskymi občanmi a podnetia vlády, aby bojovali proti násiliu páchanom na ženách;

68. zdôrazňuje potrebu uskutočniť široký prieskum vo všetkých krajinách EÚ použitím spoločnej metodiky na stanovenie skutočného rozsahu problému; poukazuje na dôležitú prácu, ktorú musí v tejto oblasti vykonať Európske stredisko pre rodové násilie, ktoré bude poskytovať kvalitné štatistiky na podporu politických opatrení na boj proti tomuto sociálnemu moru;

69. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili lepšiu odbornú prípravu a vzájomnú spoluprácu pracovníkov v odvetví zdravotníctva, sociálnych služieb, polície a súdnictva a aby vytvorili štruktúry, v rámci ktorých bude možné riešiť všetky formy násilia voči ženám vrátane zriedkavých foriem závažného fyzického a psychického násilia, ako sú útoky kyselinou;

70. zdôrazňuje význam konania regionálnych a miestnych orgánov a členských štátov v oblasti napomáhania reintegrácie žien do trhu práce, ktoré sa stali obeťami rodového násilia, použitím nástrojov, ako sú napríklad ESF alebo program PROGRESS;

71. poukazuje na to, že treba zlepšiť programy pomoci organizáciám žien a občianskej spoločnosti vo všeobecnosti zamerané na spoluprácu v procesoch začleňovania rodového hľadiska;

72. zdôrazňuje potrebu začleniť rodové hľadisko a boj proti rodovému násiliu do vonkajšej politiky a politiky rozvojovej spolupráce Európskej únie;

73. vyzýva Európsku komisiu, aby nabádala členské štáty, aby v médiách vo všeobecnosti a osobitne v reklamách a propagačnom materiáli presadzovali zastúpenie obrazu žien, ktorý rešpektuje dôstojnosť, odlišnosť úloh a identitu žien;

74. vyzýva Komisiu a rozpočtový orgán, aby pri príprave rozpočtov a nového viacročného finančného rámca EÚ zohľadňovali kritériá rodového rozpočtovania; nabáda členské štáty, aby nasledovali tento príklad pri zostavovaní vnútroštátnych verejných rozpočtov;

75. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii, ako aj vládam členských štátov.

Utorok 8. marca 2011

Chudoba žien

P7_TA(2011)0086

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o podobe chudoby žien v Európskej únii (2010/2162(INI))

(2012/C 199 E/09)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 2 a článok 3 ods. 3 druhý pododsek Zmluvy o Európskej únii,
- so zreteľom na články 8, 151, 153 a 157 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, najmä na jej ustanovenia o sociálnych právach a o rovnosti medzi mužmi a ženami,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt OSN o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach z roku 1966,
- so zreteľom na Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) z roku 1979,
- so zreteľom na vyhlásenie a akčnú platformu, ktoré prijala Štvrtá svetová konferencia o ženách 15. septembra 1995 v Pekingu,
- so zreteľom na rozvojové ciele tisícročia, ktoré stanovila OSN v roku 2000, najmä na prvý cieľ (zníženie extrémnej chudoby a hladu) a tretí cieľ (podpora rodovej rovnosti),
- so zreteľom na rezolúciu 1558 Parlamentného zhromaždenia Rady Európy z roku 2007 o feminizácii chudoby,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania (prepracované znenie) ⁽¹⁾,
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1098/2008/ES z 22. októbra 2008 o Európskom roku boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (2010) ⁽²⁾,
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 283/2010/EÚ z 25. marca 2010, ktorým sa zriaďuje európsky nástroj mikrofinancovania Progress v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania ⁽³⁾,
- so zreteľom na návrh záverov Rady z 30. októbra 2007 o preskúmaní vykonávania Pekinskej akčnej platformy členskými štátmi a inštitúciami EÚ – ukazovatele vo vzťahu k problematike žien a chudoby (13947/07),

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 23⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 298, 7.11.2008, s. 20.⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 87, 7.4.2010, s. 1.

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom na správu Komisie z 3. októbra 2008 o realizácii barcelonských cieľov týkajúcich sa zariadení starostlivosti o deti v predškolskom veku (KOM(2008)0638),
- so zreteľom na správu Komisie o rovnosti žien a mužov – 2010 (KOM(2009)0694),
- so zreteľom na pracovný dokument Komisie, ktorý je pripojený k správe Komisie o rovnosti žien a mužov – 2010 (SEK(2009)1706),
- so zreteľom na oznámenie Komisie o stratégii rovnosti žien a mužov 2010 – 2015 (KOM(2010)0491),
- so zreteľom na pracovný dokument Komisie, ktorý je pripojený k oznámeniu Komisie o stratégii rovnosti žien a mužov 2010 – 2015 (SEK(2010)1079) a (SEK(2010)1080),
- so zreteľom na oznámenie Komisie: Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (KOM(2010)2020),
- so zreteľom na správu nadácie Eurofound z 24. marca 2010 nazvanú Druhý európsky prieskum kvality života: rodinný život a práca,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. októbra 2005 o ženách a chudobe v Európskej únii ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 18. novembra 2008 obsahujúce odporúčania pre Komisiu týkajúce sa uplatňovania zásady rovnakého odmeňovania žien a mužov ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. mája 2009 o aktívnom začleňovaní ľudí vylúčených z trhu práce ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. februára 2010 o rovnosti žien a mužov v Európskej únii – 2009 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. júna 2010 o rodových aspektoch hospodárskeho poklesu a finančnej krízy ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. júna 2010 o hodnotení výsledkov plánu uplatňovania rovnosti žien a mužov na roky 2006 – 2010 a o odporúčaníach do budúcnosti ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. septembra 2010 o úlohe žien v starnúcej spoločnosti ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 19. októbra 2010 o otázke žien na neistých pracovných miestach ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 233 E, 28.9.2006, s. 130.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 16 E, 22.1.2010, s. 21.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 212 E, 5.8.2010, s. 23.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 341 E, 16.12.2010, s. 35.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0231.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0232.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0306.

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0365.

Utorok 8. marca 2011

- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť a stanovisko Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci (A7-0031/2011),
- A. keďže v súlade s uvedeným rozhodnutím 1098/2008/ES by sa mali v činnostiach v rámci Európskeho roka boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu brať do úvahy odlišné riziká a rozmery chudoby a sociálneho vylúčenia žien a mužov; keďže 85 miliónov Európanov žije pod hranicou chudoby a 17 % všetkých žien v 27 krajinách EÚ je zaradených medzi obyvateľov žijúcich v chudobe; keďže navyše v posledných desiatich rokoch počet chudobných žien vzrástol nepomerne k počtu mužov; keďže chudoba rodičov často vedie k chudobe detí a má vážny vplyv na neskorší život detí,
- B. keďže Európska únia čelí silnej hospodárskej, finančnej a sociálnej kríze, ktorá osobitne znevýhodňuje ženy na trhu práce a ich osobný život, pretože v ich prípade existuje väčšia pravdepodobnosť, že majú neisté pracovné miesto a že budú prepustené, a je menej pravdepodobné, že budú mať sociálne zabezpečenie; keďže navyše v dobe hospodárskej recesie sa ešte viac zvyšuje zraniteľnosť ľudí, ktorí sú už aj tak vystavení riziku chudoby, pričom väčšina z nich sú ženy, a to predovšetkým skupiny, ktoré už aj tak čelia viacerým znevýhodneniam,
- C. keďže prísne opatrenia, ktoré boli prijaté v celej EÚ, budú mať osobitne škodlivý účinok na ženy, ktoré majú väčšinové zastúpenie vo verejnom sektore ako zamestnankyne aj ako príjemkyne služieb,
- D. keďže boj proti chudobe je jedným z piatich merateľných cieľov Komisie navrhnutých v rámci stratégie EÚ 2020; keďže integrované usmernenie č. 10 stratégie Európa 2020 (Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe) by podporilo prijímanie vnútroštátnych opatrení na ochranu žien, najmä pred hrozbou chudoby, a zároveň by zabezpečilo istotu príjmu pre neúplné rodiny alebo staršie ženy,
- E. keďže rodová rovnosť je zbraňou proti chudobe v radoch žien, pretože má pozitívny účinok na produktivitu a hospodársky rast a vedie k väčšej účasti žien na trhu práce, čo má následne mnohé sociálne a hospodárske výhody,
- F. keďže nezamestnanosť žien predstavuje v priemere 59,1 %; keďže od roku 2000 zostáva priemerný rozdiel v odmeňovaní mužov a žien naďalej značný – takmer 18 % v celej EÚ a viac ako 30 % v niektorých členských štátoch v roku 2010 – a keďže a zásada rovnakého odmeňovania mužov a žien je jednou zo základných zásad stanovených v európskych zmluvách; keďže rodovo segregovaný trh práce má priame dôsledky pre ženy,
- G. keďže v 16 členských štátoch riziko extrémnej chudoby u žien vo veľkej miere presahuje riziko chudoby u mužov,
- H. keďže samotné zamestnanie neposkytuje primeranú ochranu proti extrémnej chudobe; keďže najmä v dôsledku segregácie v zamestnaní má viac žien než mužov slabšie platenú prácu, pričom sa často stáva, že ani príspevky na sociálne zabezpečenie samotné neposkytujú ochranu pred extrémnou chudobou,
- I. keďže čím dlhšie trvá život v chudobe s mimoriadne nízkym príjmom, tým väčšie je riziko, že človek upadne do stavu permanentnej ekonomickej núdze a sociálneho vylúčenia; keďže opatrenia prijímané na boj proti chudobe by sa preto nemali zameriavať len na pomoc tým, ktorí už žijú v extrémnej ekonomickej núdzi, ale mali by sa snažiť pohotovo predchádzať faktorom, ktoré spôsobujú u občanov, najmä u žien, extrémnu ekonomickú a sociálnu núdzu, a riešiť ich,

Utorok 8. marca 2011

- J. keďže existujú významné vekové a rodové rozdiely, čo sa týka času stráveného pri neplatenej práci a každodennej opatrovateľskej činnosti; keďže najväčšiu časť neplatenej práce vykonávajú ženy,
- K. keďže všeobecný prístup k dostupným a vysokokvalitným podporným službám, ako sú zariadenia starostlivosti o deti, zariadenia pre starších ľudí a iné nezaopatrené osoby, je dôležitý pre rovnocennú účasť žien a mužov na trhu práce a ako prostriedok prevencie a znižovania chudoby,
- L. keďže starší ľudia čelia väčšiemu riziku chudoby ako ostatné bežné obyvateľstvo, pričom táto miera dosiahla v roku 2008 medzi obyvateľmi nad 65 rokov v EÚ-27 približne 19 %, keďže staršie ženy sú v mimoriadne nejstej situácii, pretože ich právo na dôchodok sa odvodzuje od ich stavu (dávky v manželstve alebo pozostalostné) a zriedkakedy majú náležitý nárok na vlastný dôchodok v dôsledku prestávky v pracovnej kariére, prerušenia zárobkovej činnosti, rozdielu v odmeňovaní žien a mužov a iných činiteľov, čo má za následok, že trvalá a extrémna chudoba postihuje viac ženy než mužov (22 % žien nad 65 rokov v porovnaní so 16 % mužov),
- M. keďže ženy, najmä na vidieku, sú častejšie súčasťou neformálneho hospodárstva než muži, bez registrácie na oficiálnom trhu práce alebo len s krátkodobými pracovnými zmluvami, čo vytvára špecifické problémy, pokiaľ ide o sociálne práva žien vrátane práv počas tehotenstva, materskej dovolenky a obdobia dojčenia, o nadobúdanie dôchodkových práv a prístup k sociálnemu zabezpečeniu,
- N. keďže chudoba je činiteľ, ktorý sa spája s narastajúcim rizikom násilia založeného na rodovej príslušnosti, čo je veľkou prekážkou rodovej rovnosti; keďže domáce násilie často vedie k strate zamestnania, zlému zdravotnému stavu a bezdomovstvu, v dôsledku čoho sa ženy môžu dostať do začarovaného kruhu chudoby; keďže navyše obchodovanie s ľuďmi je modernou formou otroctva, ktorá vo veľkej miere postihuje ženy a dievčatá a predstavuje významný faktor, ktorý vyplýva z chudoby a zároveň k nej prispieva,
- O. keďže násilie proti ženám vo všetkých jeho podobách je jednou z najrozšírenejších foriem porušovania ľudských práv, ktoré nepozná žiadne geografické, hospodárske alebo sociálne hranice; keďže toto násilie predstavuje v Únii závažný problém, pričom približne 20 až 25 % žien je v dospelosti vystavených fyzickému násiliu a viac ako 10 % z nich je obeťami sexuálneho násilia,
- P. keďže ženy so zdravotným postihnutím sú diskriminované v rodinnom prostredí i v oblasti vzdelávania, ich možnosti zamestnania sú obmedzené a sociálna podpora, ktorú dostávajú, väčšinou nestačí na prekonanie chudoby; keďže členské štáty by preto mali venovať ženám so zdravotným postihnutím osobitnú starostlivosť, aby si mohli uplatňovať svoje práva, a mali by navrhnúť opatrenia zamerané na uľahčenie integrácie týchto žien prostredníctvom doplnkových podporných programov,
- Q. keďže chudoba čím ďalej tým viac postihuje ženy, pričom riziko chudoby hrozí najmä skupinám žien s osobitnými potrebami, ako sú ženy so zdravotným postihnutím, staršie ženy a rodičia, ktorí bez partnera vychovávajú dieťa (najmä osamelé matky a vdovy, ktoré sa starajú o nezaopatrené deti), ako aj skupiny s najvyšším rizikom vylúčenia, ako sú rómske ženy, ktoré podľa tradície vykonávajú domáce a opatrovateľské práce výlučne samy, v dôsledku čoho predčasne ukončujú vzdelávanie a opúšťajú zamestnanie, ako aj prisťahovalkyne; keďže sú potrebné vhodné pracovné podmienky so zabezpečením ochrany takých práv, ako je dôstojný plat, materská dovolenka a pracovné prostredie bez diskriminácie, ktoré majú pre tieto ženy rozhodujúci význam,
- R. keďže program Progress je určený na podporu účinného uplatňovania zásady rodovej rovnosti a jej presadzovania vo všetkých politikách EÚ; keďže tento program je mimoriadne dôležitým nástrojom na boj proti feminizácii chudoby,
- S. keďže stredná dĺžka života u žien je o šesť rokov viac než u mužov, keďže štatistika EÚ-27 za rok 2007 uvádza, že muži žijú priemerne 76 rokov a ženy 82 rokov; keďže táto skutočnosť má výrazný vplyv na chudobu žien, najmä preto, že ženy majú ťažší prístup k systémom sociálneho a dôchodkového zabezpečenia než muži,

Utorok 8. marca 2011

Feminizácia chudoby

1. domnieva sa, že prevencia a znižovanie chudoby žien je významnou súčasťou základnej zásady sociálnej solidarity, ku ktorej sa Európska únia zaviazala, ako sa uvádza v článku 3 Zmluvy o Európskej únii, a ktorá zahŕňa uplatňovanie rovnosti žien a mužov, sociálnu spravodlivosť a ochranu a boj proti sociálnemu vylúčeniu a diskriminácii;
2. uznáva, že „feminizácia chudoby“ znamená, že ženy postihuje chudoba častejšie ako mužov, že chudoba je v ich prípade krutejšia než u mužov a že chudoba medzi ženami je na vzostupe;
3. upozorňuje, že podľa ukazovateľa ohrozenia chudobou stanoveného Eurostatom bolo v Európskej únii v roku 2008 takmer 85 miliónov osôb ohrozených chudobou a že na základe ukazovateľa materiálnej deprivácie sa odhaduje, že tento údaj by mohol stúpnuť na 120 miliónov; domnieva sa, že na základe rozhodnutia Rady o ukazovateľoch chudoby môže dôjsť k nejednoznačnostiam, pokiaľ ide o celkový cieľ zníženia miery chudoby – zbaviť chudoby a vylúčenia 20 miliónov osôb do roku 2020 (zníženie o 23,5 % podľa ukazovateľa ohrozenia chudobou stanoveného Eurostatom, ale iba o 16,7 % podľa ukazovateľa materiálnej deprivácie); zdôrazňuje, že väčšinu osôb žijúcich v chudobe tvoria ženy a túto situáciu zapríčiňuje nezamestnanosť, nepravidelná práca, nízke platy, dôchodky pod úrovňou životného minima a všeobecne problematický prístup ku kvalitným verejným službám;
4. zdôrazňuje, že rodová nerovnosť bráni zmierňovaniu chudoby a ohrozuje nádej na hospodársky a ľudský rozvoj;
5. vyzýva členské štáty, aby zahrnuli koncepciu rodovej rovnosti do všetkých politík a osobitných opatrení v oblasti zamestnanosti s cieľom zlepšiť prístup k zamestnaniu, zabrániť nadmernému zastúpeniu žien v neistých zamestnaniach, zvýšiť ich účasť v trvalom zamestnaní, podporiť postup žien v sektore zamestnanosti a znížiť delenie trhu práce podľa rodového hľadiska riešením priamych a nepriamych príčin;
6. poukazuje na to, že chudoba žien nie je len výsledok nedávnej hospodárskej krízy, ale aj následok rozličných faktorov vrátane stereotypov, existujúcich platových rozdielov medzi mužmi a ženami, bariér spôsobených nedostatočným zosúladením rodinného a pracovného života, vyššej strednej dĺžky života žien a – vo všeobecnosti – rozličných druhov diskriminácie na základe pohlavia, ktorej obeťami sú prevažne ženy;
7. pripomína, že Komisia vyhlásila rok 2010 za Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu s cieľom opäť potvrdiť a posilniť politický záväzok Európskej únie dosiahnuť rozhodujúci pokrok v boji proti chudobe a s cieľom uznať základné právo ľudí žijúcich v chudobe a v podmienkach sociálneho vylúčenia na dôstojný život a plnú účasť na živote spoločnosti;
8. pripomína, že Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu 2010 mal byť nielen mediálnou kampaňou, ale aj iniciatívou, ktorá by poskytla ďalší podnet pre viacdimenzionálne politiky na odstránenie chudoby a lepšie vypracované ukazovatele chudoby; žiada preto Komisiu, aby poskytla kritický prehľad o nových opatreniach, ktoré v tejto súvislosti prijali členské štáty na prekonanie chudoby a sociálneho vylúčenia;
9. navrhuje, že na európskej i národnej úrovni je potrebné pokračovať v plnení pevného záväzku dosiahnuť ďalší pokrok k rodovej rovnosti, a to prostredníctvom stratégií, ktoré podporujú usmernenia Európskej komisie o rovnocennom postavení žien a mužov, Európsky pakt pre rodovú rovnosť, ktorý prijala Rada Európy, a rámec opatrení v oblasti rodovej rovnosti, ktorý prijali európski sociálni partneri;

Utorok 8. marca 2011

10. zdôrazňuje, že rodová rovnosť je jedným zo základných predpokladov udržateľného rastu, zamestnanosti, konkurencieschopnosti a sociálnej súdržnosti;

11. vyzýva Komisiu a Radu, aby náležite zohľadnili požiadavky Európskeho parlamentu vznesené v uzneseniach z 15. novembra 2007 o zhodnotení sociálnej situácie ⁽¹⁾, z 9. októbra 2008 o podpore sociálneho začleňovania a boji proti chudobe, najmä chudobe detí, v Európskej únii ⁽²⁾, zo 6. mája 2009 o aktívnom začleňovaní ľudí vylúčených z trhu práce a z 20. októbra 2010 o úlohe minimálneho príjmu v boji proti chudobe a podpore inkluzívnej spoločnosti v Európe ⁽³⁾ pri navrhovaní politík a opatrení pre ďalšiu fázu OMK pre sociálne začleňovanie a sociálnu ochranu, stratégie sociálneho začleňovania a hlavnej iniciatívy Európa 2020 na boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, a to s účasťou všetkých zainteresovaných strán na participačnom procese;

12. berie na vedomie oznámenie Komisie o stratégii rovnosti žien a mužov 2010 – 2015; vyzýva Európsku komisiu a členské štáty, aby prijali rodovo špecifické hľadisko ako kľúčový prvok všetkých spoločných politík a národných programov na odstraňovanie chudoby a boj proti sociálnemu vylúčeniu;

13. víta iniciatívu Komisie Európska platforma proti chudobe; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v rámci tejto platformy presadzovali rodové hľadisko;

14. vyzýva Komisiu, aby posilnila európsku stratégiu pre sociálne začleňovanie a sociálnu ochranu v súlade s uvedenou iniciatívou Európska platforma proti chudobe a aby zintenzívnila najmä úsilie o zlepšenie situácie osamelých rodičov, aby mohli žiť dôstojne;

15. upozorňuje, že v niektorých členských štátoch v dôsledku hospodárskej krízy naďalej rastie nezamestnanosť a sociálne ťažkosti, ktoré rôznym spôsobom postihujú mladých a starých ľudí, mužov aj ženy a ich rodiny, a preto vyzýva Európsku úniu a členské štáty, aby posilnili svoj záväzok a prijali osobitné opatrenia s cieľom odstrániť chudobu a bojovať proti sociálnemu vylúčeniu, predovšetkým chudobu žien a jej priamy vplyv na rodinný život, keďže chudoba a sociálne vylúčenie sú porušovaním ľudských práv a týkajú sa najmenej jedného zo šiestich európskych občanov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby osobitnú pozornosť venovali najzraniteľnejším skupinám (domácnosti s jedným rodičom, rodiny s tromi alebo viac deťmi, osoby so zdravotným postihnutím, etnické menšiny, najmä Rómovia, ľudia žijúci v najviac znevýhodnených mikroregiónoch, ľudia so zníženou pracovnou schopnosťou a mladí ľudia bez pracovnej praxe); domnieva sa, že na dôstojný život je potrebný prístup k vzdelávaniu a pracovnému trhu a účasť na živote spoločnosti; vyzýva Európsku úniu a členské štáty, aby sa postarali o prijatie opatrení na odstránenie chudoby detí a aby zabezpečili, že všetky deti budú mať v živote rovnaké príležitosti;

16. poukazuje na to, že integrácia žien na trhu práce za posledné desaťročia znamená, že recesia bude mať väčší priamy vplyv nielen na samotné ženy, ale aj na domácnosti, ktorých príjmy budú výrazne zasiahnuté prepúšťaním žien; zdôrazňuje, že môžeme očakávať neúmerný nárast nezamestnanosti žien, keďže boli ohlásené obmedzenia prostriedkov v rozpočtoch verejného sektora, a práve ženy sú výrazne zastúpené v školstve, zdravotníctve a sociálnych službách;

17. nabáda Komisiu a členské štáty, aby používali ukazovatele vo vzťahu k problematike žien a chudoby vytvorené v súvislosti s Pekinskou akčnou platformou ako nástroj na monitorovanie vplyvu širšej sociálnej, hospodárskej a zamestnaneckej politiky na znižovanie chudoby; vyzýva členské štáty, aby hľadali vhodnejšie metódy merania miery chudoby medzi ženami;

18. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v národných správach a v spoločných výročných správach o sociálnej ochrane a sociálnom začleňovaní uvádzali systematické údaje a informácie osobitne podľa pohlavia;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 282E, 6.11.2008, s. 463.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 9E, 15.1.2010, s. 11.

⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0375.

Utorok 8. marca 2011

19. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaviedli nové samostatné ukazovatele, pokiaľ ide o problematiku žien a chudoby, ako nástroj na monitorovanie vplyvu širšej sociálnej, hospodárskej a zamestnaneckej politiky na ženy a chudobu;
20. vyzdvihuje potrebu prijať po rozsiahlych konzultáciách s Európskym parlamentom následné opatrenia k Charte žien a zohľadniť názory sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti s cieľom podporiť mechanizmy na dosiahnutie rodovej rovnosti vo všetkých aspektoch spoločenského, hospodárskeho a politického života;
21. upozorňuje osobitne na to, že je potrebné pokračovať vo výskumoch a analýzach feminizácie chudoby; vyzýva Komisiu a Eurofound, aby spolupracovali s Európskym inštitútom pre rovnosť pohlaví a aby iniciovali cieľový výskum s cieľom posúdiť o. i. vplyv globálnej krízy na ženy;
22. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zabezpečili prístup k základnej starostlivosti všetkým ľuďom, najmä mládeži a starším osobám;
23. nalieha na členské štáty, aby zaistili, že staršie ženy trpiace ochoreniami typickými pre svoj vek budú mať prístup k preventívnej a diagnostickej medicíne, pretože je to jeden z nástrojov boja proti sociálnemu vylúčeniu a chudobe;
24. vyzýva členské štáty, aby prisťahovalkyniam uľahčili prístup k zdravotnej starostlivosti v súvislosti s chorobami spôsobenými odlišnými stravovacími návykmi a rituálnymi praktikami; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby v oblasti zdravia vytvárali politiky zamerané na boj proti praktikám, ktoré ohrozujú zdravie žien a sú tiež príčinou sociálneho vylúčenia a chudoby, a na predchádzanie týmto praktikám;
25. žiada členské štáty, aby zabezpečili, že zásady rodovej politiky a EÚ sa budú uplatňovať na všetkých úrovniach, miestne i celoštátne;
26. pripomína, že boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu sa musí vykonávať v rámci Európskej únie i mimo nej s cieľom splniť záväzok Európskej únie a členských štátov týkajúci sa dosiahnutia rozvojových cieľov tisícročia OSN do roku 2015;

Boj proti chudobe žien prostredníctvom politiky práce a sociálnej ochrany

27. žiada členské štáty o osobitné programy na podporu aktívneho začleňovania alebo reintegrácie žien do pracovného trhu, ako aj o špecifické možnosti na celoživotné vzdelávanie zamerané na poskytovanie zručností a kvalifikácií, ako je posilňovanie schopností, budovanie sebadôvery a výkonnosti, potrebné v súvislosti so stratégiou EÚ 2020, ktorá kladie dôraz na projekty a programy z oblasti ekologickej transformácie, t. j. na odvetvie obnoviteľných zdrojov energie, vedu a technologicky náročné „zelené“ pracovné miesta pre nové, udržateľné hospodárstvo; v záujme toho, aby sa nezvyšovala neistota žien na trhu práce, požaduje zohľadňovať rodinné záväzky pri prepúšťaní zamestnancov a brať do úvahy skutočnosť, že v mnohých prípadoch je starostlivosť o deti zverená ženám;
28. pripomína, že existuje veľký rozdiel medzi obyvateľmi vo vidieckych a mestských oblastiach, čo sa týka dostupnosti vzdelávania, zamestnania a kvality práce; pripisuje veľký význam právu všetkých týchto obyvateľov, najmä najmladších a najzraniteľnejších, na získanie riadneho vzdelania vrátane odbornej prípravy a univerzitného vzdelania, a preto vyzýva členské štáty a Komisiu, aby tieto skupiny podporili pomocou efektívneho systému aktívnych politík a vhodných vzdelávacích opatrení s cieľom umožniť im rýchlo sa prispôsobiť požiadavkám trhu práce;
29. poukazuje na to, že sociálna ochrana, politiky trhu práce a sociálna politika významne prispievajú k zmierneniu hĺbky a trvania recesie stabilizovaním pracovných trhov a spotreby a že systém sociálnej ochrany je stabilizačným faktorom na strane príjmov i na strane výdavkov;

Utorok 8. marca 2011

30. považuje aktívnu politiku zamestnanosti (napr. ďalšie vzdelávanie na pracovisku, odborné vzdelávanie a školenie) za veľmi dôležitú pri predchádzaní chudobe, pričom v tomto procese zastávajú sociálni partneri kľúčovú úlohu; domnieva sa, že proaktívna politika zamestnanosti (napr. pracovná prax pre mladých, chránené dielne a pracoviská) má takisto zásadný význam pre zabezpečenie rovnováhy pracovného trhu, zlepšenie prístupu naň a udržanie zamestnanosti znevýhodnených skupín;

31. zdôrazňuje nevyhnutnosť vytvoriť transparentný právny rámec pre netypické formy zamestnávania s cieľom zabezpečiť primerané pracovné podmienky a dôstojné mzdy, keďže hybnou silou v boji proti chudobe je získanie zamestnania;

32. domnieva sa, že integrácia žien do trhu práce má v boji proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu kľúčový význam; zdôrazňuje, že je dôležité podporovať vytváranie nových pracovných miest, uľahčovať dodatočnú odbornú prípravu a vzdelávanie žien, ktorým hrozí chudoba, a posilňovať možnosti ich umiestňovania do zamestnania;

33. uznáva, že existuje priama spojitosť medzi ekonomickou nerovnosťou a závislým postavením žien, keďže naďalej pretrvávajú nerovnosti medzi mužmi a ženami, čo sa týka prístupu k vzdelaniu, rodinných povinností a celkovej starostlivosti o rodinu, a vyjadruje poľutovanie nad tým, že naďalej existuje rozdiel v odmeňovaní mužov a žien, čo má negatívny účinok;

34. zdôrazňuje, že v prípade straty zamestnania je riziko, že osoba nebude opäť prijatá do práce, vyššie u žien a v prípade prijímania do zamestnania je zas pravdepodobnejšie, že ženy budú znevýhodnené, keďže u žien je vyšší podiel neistých zmlúv či nedobrovoľnej práce na čiastočný úväzok, alebo existujú rozdiely v odmeňovaní, ktoré naďalej znevýhodňujú ženy;

35. poukazuje na to, že podľa osobitného prieskumu Eurobarometra Rodová rovnosť v EÚ v roku 2009 sa v Európe všeobecne uznáva potreba zníženia platových rozdielov medzi mužmi a ženami;

36. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v rámci stratégie EÚ 2020 prijali potrebné opatrenia na obmedzenie rodovej nerovnosti v zamestnaní; dôrazne nabáda k stanoveniu cieľa znížiť rozdiely v odmeňovaní žien a mužov o 1 % ročne, aby sa do roku 2020 dosiahol cieľ zníženia týchto rozdielov o 10 % aby sa zabezpečilo, že ženy by počas zákonnej materskej dovolenky poberali plat v plnej výške, ako sa to odporúča v legislatívnom uznesení EP o tejto téme z 20. októbra 2010 ⁽¹⁾, pretože to prispeje k odstráneniu rodovej nerovnosti v zamestnaní; okrem toho zdôrazňuje, že sú potrebné pozitívne opatrenia na zvýšenie zastúpenia žien v politických, hospodárskych a podnikových orgánoch s rozhodovacou právomocou;

37. poznamenáva, že podnikateľky majú obmedzený prístup k úverom, čo predstavuje hlavnú prekážku ich profesionálneho rozvoja a ekonomickej nezávislosti a je to v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania;

38. vyzýva tvorcov politík na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej úrovni, aby pri svojich politických reakciách zameraných na obmedzenie negatívnych dôsledkov hospodárskej krízy vždy vychádzali z analýz trhu práce, ktoré zohľadňujú rodový aspekt, ako aj zo systematických posúdení vplyvov a hodnotení podľa rodového hľadiska;

39. vyzýva Komisiu, aby pokračovala v uplatňovaní iniciatív zameraných na uznanie neformálnej ekonomiky a vyčíslenie hodnoty „ekonomiky života“ na základe prístupov špecifikovaných podľa pohlavia v súlade s projektom Nad rámec HDP, ktorý naštartovala Komisia; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili primerané sociálne poistenie ženám a mužom, ktorí sa starajú o starších, chorých alebo zdravotne postihnutých príbuzných, ako aj starším ženám, ktoré majú veľmi nízky dôchodok;

⁽¹⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 20. októbra 2010 o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 92/85/EHS o zavedení opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok (P7_TA(2010)0373).

Utorok 8. marca 2011

40. vyzýva Komisiu, aby preskúmala platné právne predpisy, ktoré sa týkajú uplatňovania zásady rovnakého odmeňovania žien a mužov, ako to žiadal Parlament vo svojom uznesení z 18. novembra 2008 ⁽¹⁾ (legislatívna iniciatíva, ktorou sa požaduje, aby Komisia do konca roku 2009 predložila primeraný návrh);

41. zdôrazňuje, že reforma makroekonomických, sociálnych a pracovnoprávných politík má kľúčový význam preto, aby bola zaručená hospodárska a sociálna spravodlivosť pre ženy, aby sa opätovne posúdili metódy zisťovania miery chudoby a aby sa vypracovali stratégie na podporu spravodlivého rozdelenia bohatstva, na zaručenie minimálneho príjmu a dôstojnej mzdy a dôchodku, aby sa vytváral väčší počet vysokokvalifikovaných pracovných miest pre ženy spojených s príslušnými právami, aby ženy a dievčatá mohli využívať vysokokvalitné verejné služby a aby sa zlepšila kvalita poskytovania sociálnych a miestnych služieb vrátane jasli, materských škôl a iných foriem predškolskej výchovy, centier dennej starostlivosti, komunálnych centier voľného času a služieb na podporu rodiny, ako aj medzigeneračných centier, ktoré by mali byť prístupné a cenovo dostupné pre ženy i mužov, mladších i starších, a mali by byť kompatibilné s prácou na plný úväzok;

42. vyzýva členské štáty, aby zriadili poradenské centrá, ktorých úlohou bude zisťovať a eliminovať prípady vykorisťovania pracujúcich žien, ktoré je jednou z hlavných príčin chudoby a sociálneho vylúčenia;

43. vyzýva členské štáty, aby zvážili preskúmanie systémov sociálnej ochrany s cieľom individualizovať práva v dôchodkových systémoch a systémoch sociálneho zabezpečenia a zabrániť situácii, keď je zárobkovo činný partner vo výhode, zaručiť rovnaké dôchodkové práva;

44. poukazuje na pozitívny vplyv, ktorý má rovnosť mužov a žien na hospodársky rast; poukazuje na to, že rôzne štúdie odhadujú, že pokiaľ by hodnoty týkajúce sa zamestnanosti, práce na čiastočný úväzok a produktivity boli u žien podobné ako u mužov, HDP by sa zvýšil o 30 %, čo by bolo prínosom nielen pre hospodárstvo ako celok, ale znížilo by sa tým aj riziko chudoby, ktoré hrozí mnohým ženám;

45. vyzýva Komisiu a Radu, aby bezodkladne vypracovali a uplatňovali stratégiu na zníženie detskej chudoby na polovicu do roku 2012 a aby celkovo zastavili špirálu chudoby, keďže existuje vysoké riziko prenesenia pretrvávajúcej chudoby z rodičov na deti, čo môže značne znevýhodniť šance detí na lepší život; zdôrazňuje preto, že je potrebné začleniť jednotlivé práva detí do všetkých politík a opatrení EÚ s cieľom sledovať a vyhodnocovať kroky prijaté v záujme odstránenia chudoby detí, identifikovať a rozvíjať prioritné činnosti, zlepšiť zhromažďovanie údajov a naďalej pracovať na vytváraní spoločných ukazovateľov na úrovni EÚ; domnieva sa, že v tejto súvislosti je nevyhnutné uľahčiť vstup a návrat osamelých rodičov na trh práce, ako aj sociálne opatrenia v prípade rodín s jedným rodičom v súvislosti s problémami, ktorým čelia, pričom je zároveň potrebné zabezpečiť konkrétnu podporu pre veľké rodiny; domnieva sa, že deťom z chudobných domácností, v ktorých nikto nepracuje, treba venovať mimoriadnu pozornosť a podporu, aby sa predišlo chudobe v budúcnosti;

46. žiada príslušné vnútroštátne orgány, aby v záujme odstránenia štrukturálnych prekážok, ktoré bránia plnohodnotnej účasti migrantov na trhu práce, preskúmali svoje prisťahovalecké politiky, aby zhromažďovali údaje o pokroku v súvislosti s diskrimináciou zraniteľných skupín a vyhodnotili vplyv zníženia výdavkov v súvislosti s prístupom k zdravotnej starostlivosti, vzdelaniu a sociálnej ochrane;

47. berie na vedomie rozhodnutie Rady zo 17. júna 2010 ponechať na členské štáty, aby v spolupráci s regiónmi stanovili vnútroštátne ciele na zníženie počtu ľudí, ktorým hrozí chudoba a vylúčenie na základe jedného alebo viacerých z troch ukazovateľov prijatých Radou; domnieva sa, že členské štáty výhradným používaním ukazovateľa „domácnosť nezamestnaných osôb“ môžu systematicky zanedbávať problémy ako chudoba zamestnaných, energetická chudoba, chudoba osamelých rodičov, chudoba detí a sociálne vylúčenie; naliehavo vyzýva členské štáty, aby nezneužívali možnosť vybrať si vlastné ukazovatele na dosiahnutie menej ambiciózných cieľov zameraných proti chudobe; upozorňuje na problémy miliónov európskych dôchodcov, ktorých dôchodky nie sú dostatočne vysoké na to, aby im postačovali a uspokojili osobitné potreby spojené s vekom, najmä v dôsledku vysokých cien liekov a lekárskej starostlivosti; zdôrazňuje, že školské a univerzitné vzdelávanie najzraniteľnejších skupín musí byť prvoradým cieľom, na základe ktorého musí každý členský štát stanoviť svoje ciele;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 16 E, 22.1.2010, s. 21.

Utorok 8. marca 2011

48. upozorňuje, že aktívne politiky sociálneho začleňovania by mali používať holistický prístup na odstránenie chudoby a sociálneho vylúčenia, predovšetkým zabezpečením plného prístupu ku kvalitným sociálnym službám a službám všeobecného (hospodárskeho) záujmu pre všetkých, keďže rovnocenná a plnohodnotná účasť na hospodárskom, politickom a sociálnom živote by sa mala považovať za individuálne právo;

49. zdôrazňuje, že v rámci boja proti chudobe, chudobe detí a sociálnemu vylúčeniu je potrebné vypracovať na vnútroštátnej úrovni pre oblasť zamestnanosti vhodné integračné a vzdelávacie politiky, ako aj osobitné daňové úpravy zamerané na rodiny s jedným rodičom;

50. zdôrazňuje, že na vnútroštátnej a európskej úrovni je potrebné prijať opatrenia zamerané na boj proti diskriminácii, pokiaľ ide o možnosti uplatnenia na pracovnom trhu a platové podmienky;

51. vyzýva Komisiu, aby dôkladne preverila prekážky sociálnej účasti, ako sú energetická chudoba, finančné vylúčenie a prekážky v prístupe k informačným a komunikačným technológiám (IKT);

52. zdôrazňuje, že v záujme účinného boja proti chudobe je dôležité koordinovať politiky zamerané na riešenie otázok nezamestnanosti a sociálneho vylúčenia na všetkých úrovniach verejnej správy;

53. vyzýva členské štáty, aby zjednodušili prístup k programom vzdelávania a odbornej prípravy pre prisťahovalcov a príslušníkov etnických menšín, čo uľahčí ich účasť na pracovnom trhu;

Zosúladenie rodinného a pracovného života u žien, ktoré žijú v chudobe, alebo ktoré sú vystavené jej riziku

54. žiada Európsku komisiu a členské štáty, aby prijali potrebné opatrenia na zosúladenie pracovného a rodinného života tak, aby ženy, ktorým hrozí chudoba, mali možnosť venovať sa svojej profesionálnej dráhe na plný pracovný úväzok, alebo aby mali možnosť pracovať na čiastočný úväzok či podľa iných flexibilných podmienok vrátane prispôsobenia čiastočných úväzkov v čase, keď sa venujú starostlivosti o inú osobu;

55. zdôrazňuje, že tretina rodín s jedným rodičom v Európe žije v chudobe;

56. vyzýva členské štáty, aby vzhľadom na uvedený postup úpravy smernice Rady 92/85/EHS prijali nevyhnutné opatrenia s cieľom zabrániť prepúšťaniu pracovníčok počas tehotenstva a materstva; vyzýva členské štáty, aby prijali aktívne opatrenia s cieľom zabrániť diskriminácii tehotných žien na pracovnom trhu, ako aj opatrenia s cieľom zabezpečiť, že materstvo nebude mať vplyv na právo pracovníčok na dôchodok a že materská dovolenka neovplyvní výšku ich dôchodku;

57. pripomína členským štátom, že zabezpečenie primeranej starostlivosti o deti je základnou súčasťou zásady rodovej rovnosti na pracovnom trhu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že ciele, ktoré v roku 2002 stanovila barcelonská Európska rada do roku 2010 a podľa ktorých má byť starostlivosť o deti v predškolskom veku zabezpečená pre 90 % detí od 3 rokov do začiatku školopovinného veku a pre najmenej 33 % detí mladších ako 3 roky, nie sú ani zďaleka splnené; žiada Radu a členské štáty, aby obnovili a splnili svoje záväzky týkajúce sa plnenia barcelonských cieľov v oblasti zabezpečenia prístupnej, cenovo dostupnej a vysokokvalitnej starostlivosti o deti a aby vypracovali nové ciele v oblasti starostlivosti o závislé osoby; vyzýva preto členské štáty, aby najmä prostredníctvom finančného príspevku na opateru dieťaťa zlepšili dostupnosť zariadení verejnej starostlivosti o deti a ich kvalitu a aby poskytovali podnikom stimuly na vytvorenie takýchto zariadení v rámci podnikov;

58. vyzýva členské štáty, aby prijali ciele opatrenia, prostredníctvom ktorých sa zabezpečí, aby ženy v znevýhodnenom prostredí mali spravodlivý prístup k systémom verejného zdravia, najmä k primárnej zdravotnej starostlivosti (vrátane ochrany matiek a detí), ako to stanovuje Svetová zdravotnícka organizácia, a takisto ku gynekologickej a pôrodnickej starostlivosti, dôstojnému bývaniu, justícii, vzdelávaniu, odbornej príprave, celoživotnému vzdelávaniu, športu a kultúre, aby sa zabránilo ich predčasnému ukončeniu školskej dochádzky a uľahčil sa im plynulý prechod zo školy na trh práce;

Utorok 8. marca 2011

59. vyzýva členské štáty, aby prijali primerané opatrenia na podporu dospelých matiek, ktoré si v dôsledku nízkeho vzdelania a sociálnych predsudkov často ťažko hľadajú prácu a žijú v chudobe;

Boj proti chudobe u starších žien

60. zdôrazňuje, že riziko chudoby je väčšie v prípade žien než mužov, najmä vo vyššom veku, pretože systémy sociálneho zabezpečenia sa zakladajú na zásade nepretržitého odmeňovaného zamestnania; poukazuje na to, že v niektorých prípadoch ženy nesplňajú túto požiadavku v dôsledku prerušenia pracovnej činnosti a že bývajú znevýhodnené pre diskrimináciu na trhu práce, najmä pre rozdiely v odmeňovaní, materskú dovolenku, prácu na čiastočný úväzok alebo v dôsledku prerušenia alebo ukončenia práce, aby si mohli plniť rodinné povinnosti, alebo preto, že pracovali v manželovom podniku, väčšinou v obchodnom alebo poľnohospodárskom sektore, bez mzdy a sociálneho zabezpečenia; vyzýva vlády členských štátov, aby uznali obdobie výchovy detí a zabezpečili, že tento čas sa započíta do nároku na dôchodok, čím ženy získajú možnosť poberať plný dôchodok; odporúča, aby členské štáty ženám zabezpečili poskytovanie primeraných dôchodkov;

61. žiada členské štáty, aby prijali opatrenia na zabezpečenie spravodlivého prístupu žien k systémom sociálneho a dôchodkového zabezpečenia, pričom zohľadnia skutočnosť, že ženy sa v priemere dožívajú vyššieho veku, a aby zabezpečili dôsledné uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi aj ženami v systémoch dôchodkového zabezpečenia s cieľom znížiť rozdiely v dôchodkoch žien a mužov;

62. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili primerané sociálne zabezpečenie ženám, ktoré sa starajú o chorých, starších alebo postihnutých členov rodiny, ako aj starším ženám s mimoriadne nízkym dôchodkom;

Vplyv násilia založeného na rodovej príslušnosti na riziko chudoby

63. zdôrazňuje, že násilie voči ženám, ktoré ovplyvní obeť aj páchateľov bez ohľadu na vek, vzdelanie, príjem a spoločenské postavenie, je naďalej závažným problémom na úrovni EÚ a má narastajúci vplyv na riziko marginalizácie, chudoby a sociálneho vylúčenia a môže byť prekážkou finančnej nezávislosti žien, ich zdravia a prístupu k trhu práce a vzdelaniu; opätovne vyzýva Komisiu, aby vyhlásila Európsky rok boja proti násiliu páchanému na ženách;

64. vyzýva členské štáty, aby prijali nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie riadneho zaznamenávania, analýzy a štúdia faktorov vedúcich k domácejmu násiliu, aby bolo možné ihneď vypracovať politiky na prevenciu a riešenie následkov takéhoto násilia, ako je poskytnutie prístrešia ženám bez domova, ktoré sú obeťami domáceho násilia;

65. zdôrazňuje, že je potrebné zintenzívniť európske úsilie zamerané na odstránenie obchodovania s ľuďmi a sexuálneho zneužívania prostredníctvom užšej súdnej a policajnej spolupráce; naliehavo vyzýva členské štáty, aby prijali potrebné opatrenia na odstránenie zažitých alebo tradičných škodlivých postojov a praktík vrátane mrzačenia ženských pohlavných orgánov, skorých a nanútených manželstiev a tzv. zločinov v mene cti;

66. žiada členské štáty, aby vypracovali národné plány boja proti všetkým formám násilia voči ženám, ak také plány už nemajú vypracované, aby zabezpečili nepretržité a systematické monitorovanie merania pokroku, zaistili najvyšší štandard právnych predpisov, pokiaľ ide o boj proti násiliu mužov voči ženám, a aby poskytli primerané finančné prostriedky na podporu a ochranu obetí násilia ako spôsob prevencie a znižovania chudoby;

67. uznáva, že nájdenie zmysluplných riešení problému chudoby žien môže byť jedným zo spôsobov, ako obmedziť násilie založené na rodovej príslušnosti, keďže chudobné ženy sú vystavené väčšiemu riziku zneužívania;

Utorok 8. marca 2011

68. zdôrazňuje význam prijímania opatrení členských štátov i regionálnych a miestnych orgánov na podporu opätovného začleňovania žien, ktoré sa stali obeťami násillia založeného na rodovej príslušnosti, do trhu práce, a to s využitím nástrojov, ako sú ESF alebo program PROGRESS;

69. vyzýva členské štáty, aby prijali rodovo špecifické opatrenia zamerané na riešenie otázok, ktoré súvisia nielen s chudobou vyplývajúcou z príjmov, ale ktoré sa týkajú aj kultúry, spoločenskej a politickej účasti a sociálnych sietí;

Sociálny dialóg a občianska spoločnosť v boji proti chudobe žien

70. zdôrazňuje význam štruktúrovaného sociálneho dialógu v boji proti chudobe žien; v tejto súvislosti poukazuje na potrebu zlepšenia systémov účasti v ženských organizáciách, iných mimovládnych organizáciách a relevantných systémoch a občianskej spoločnosti všeobecne, ako aj na spoluprácu s nimi;

71. domnieva sa, že cieľ skutočného dialógu by mal spočívať v tom, aby si príslušníci najviac znevýhodnených skupín mohli spolu s vnútroštátnymi a európskymi správnyimi orgánmi vymieňať názory a prispievať k prekonaniu extrémnej chudoby, a aby poskytol konkrétny príklad najlepšieho postupu v tejto oblasti na európskej úrovni;

72. žiada Komisiu, aby zachovala finančné príspevky, ktoré môžu využiť organizácie občianskej spoločnosti v boji proti chudobe žien a na potláčanie jej dôsledkov;

Zabezpečenie finančných prostriedkov ako spôsob boja proti chudobe

73. vyzdvihuje význam štrukturálnych fondov, najmä Európskeho sociálneho fondu, ako kľúčového nástroja na pomoc členským štátom v boji proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu; žiada členské štáty o intenzívnejšie spolufinancovanie opatrení na zvýšenú podporu služieb, ako sú zariadenia starostlivosti o deti, starších ľudí a závislé osoby, a to aj formou vyskúšania nových modelov verejno-súkromnej organizačnej a finančnej spolupráce a nových podmienok takejto spolupráce; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili regulárne a správne využívanie vyčlenených finančných prostriedkov;

74. zdôrazňuje význam vytvorenia právnej koncepcie spoločného vlastníctva s cieľom zabezpečiť plné uznanie práv žien v poľnohospodárskom sektore, aby získali primerané sociálne zabezpečenie a uznanie svojej práce; okrem toho zdôrazňuje, že je potrebné pozmeniť a doplniť nariadenie o Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka⁽¹⁾, ako to bolo v prípade Európskeho sociálneho fondu, aby sa dali prijať proaktívne opatrenia v prospech žien v programovom období 2014 – 2020, čo bolo realizovateľné v predchádzajúcich obdobiach, ale nie v súčasnom, a čo bude mať veľmi priaznivý účinok na zamestnanosť žien vo vidieckych oblastiach;

75. víta vytvorenie európskeho nástroja mikrofinancovania v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania; žiada, aby sa v jeho rámci prijali špecificky upravené opatrenia, predovšetkým opatrenia technickej pomoci a podporné opatrenia zamerané na zabezpečenie lepšieho prístupu k mikrofinancovaniu a jeho dostupnosti tým ženám, ktoré majú problémy vstúpiť na trh práce alebo ktoré sa chcú osamostatniť, prípadne založiť vlastný mikropodnik;

*

* *

76. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a parlamentom a vládam členských štátov.

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) (Ú. v. EÚ L 277, 21. 10. 2005, s. 1).

Utorok 8. marca 2011

Obnovenie reciprocity v oblasti vízového režimu

P7_TA(2011)0087

Vyhlásenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o obnovení reciprocity v oblasti vízového režimu – solidarita s rozdielnym postavením českých občanov po jednostrannom zavedení víz Kanadou

(2012/C 199 E/10)

Európsky parlament,

— so zreteľom na článok 123 rokovacieho poriadku,

- A. keďže v júli 2009 Kanada jednostranne zaviedla vízovú povinnosť pre občanov Českej republiky, v dôsledku čoho majú teraz rozdielne postavenie v porovnaní s ostatnými občanmi EÚ, a keďže Kanada napriek opakovaným výzvam neuviedla dátum zrušenia tejto vízovej povinnosti,
- B. keďže ďalšie odloženie ukončenia rozdielného postavenia českých občanov by mohlo ohroziť budúcu ratifikáciu komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody medzi EÚ a Kanadou,
- C. keďže Česká republika nemôže nezávisle zaviesť vízovú povinnosť pre kanadských občanov,
- D. keďže Komisia a Rada nekonajú v tejto záležitosti dostatočne dôrazne,
 1. vyzýva Komisiu a Radu, aby zvýšili politický tlak na Kanadu, aby stanovila čo najskorší možný dátum zrušenia vízového režimu pre českých občanov, ako aj ukončenia ďalšieho porušovania reciprocity v oblasti víz voči občanom Bulharska a Rumunska;
 2. zdôrazňuje, že pokiaľ sa toto porušovanie reciprocity čoskoro nevyrieši, je pravdepodobné, že EÚ následne prijme obdobné odvetné opatrenia;
 3. vyzýva Komisiu, aby namiesto bilaterálnych opatrení vytvorila nový mechanizmus, ktorý bude zárukou úplnej reciprocity v oblasti víz pre všetky členské štáty a zároveň zabezpečí, že ak nečlenská krajina EÚ poruší túto reciprocitu v oblasti víz, všetky členské štáty okamžite obnovia vízovú povinnosť pre štátnych príslušníkov tejto krajiny;
 4. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto vyhlásenie spolu so zoznamom podpísaných poslancov ⁽¹⁾ Komisii, Rade a parlamentom členských štátov.

⁽¹⁾ Zoznam podpísaných poslancov je uvedený v prílohe 2 k zápisnici z 8. marca 2011 (P7_PV(2011)03-08(ANN2)).

Streda 9. marca 2011

Usmernenia pre rozpočet na rok 2012 - oddiely I, II a IV až X

P7_TA(2011)0088

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2011 o usmerneniach pre rozpočtový postup na rok 2012, oddiel I – Európsky parlament, oddiel II – Rada, oddiel IV – Súdny dvor, oddiel V – Dvor audítorov, oddiel VI – Európsky hospodársky a sociálny výbor, oddiel VII – Výbor regiónov, oddiel VIII – Európsky ombudsman, oddiel IX – Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov, oddiel X – Európska služba pre vonkajšiu činnosť (2011/2017(BUD))

(2012/C 199 E/11)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 314 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 17. mája 2006 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne a riadnom finančnom hospodárení ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na rozhodnutie Rady 2007/436/ES, Euratom zo 7. júna 2007 o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločností ⁽²⁾,
 - so zreteľom na nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločností ⁽³⁾,
 - so zreteľom na výročnú správu Dvora audítorov o plnení rozpočtu za rozpočtový rok 2009 spolu s odpoveďami kontrolovaných inštitúcií ⁽⁴⁾,
 - so zreteľom na článok 23 ods. 7 a článok 79 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet (A7-0049/2011),
- A. keďže súčasná finančná, hospodárska a sociálna situácia EÚ zaväzuje inštitúcie k tomu, aby reagovali s požadovanou kvalitou a efektívnosťou a aby zaviedli prísne postupy riadenia s cieľom dosiahnuť úspory,
- B. keďže inštitúciám by sa mali poskytnúť dostatočné zdroje, no v súčasnom hospodárskom kontexte by sa s týmito zdrojmi malo hospodáriť obozretne a účinne,
- C. keďže Európsky parlament v tomto štádiu ročného rozpočtového postupu čaká na odhady ostatných inštitúcií a na návrhy svojho Predsedníctva v súvislosti s rozpočtom na rok 2012,
- D. keďže je obzvlášť žiaduce, aby Výbor pre rozpočet a Predsedníctvo pokračovali v roku 2012 už štvrtý rok v posilnenej spolupráci v priebehu celého rozpočtového postupu,
- E. keďže podľa článku 23 rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu je Predsedníctvo zodpovedné za prijímanie finančných, organizačných a administratívnych rozhodnutí týkajúcich sa internej organizácie Európskeho parlamentu a Výbor pre rozpočet je zodpovedný za vypracovanie odhadov návrhu rozpočtu Európskeho parlamentu v rámci ročného postupu,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 139, 14.6.2006, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 163, 23.6.2007, s. 17.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 303, 9.11.2010, s. 1.

Streda 9. marca 2011

- F. keďže vplyv nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy na okruh 5 by sa mal v roku 2012 stabilizovať, hoci je stále zložité zhodnotiť v tomto momente napríklad to, aký dosah bude mať ESVČ,
- G. keďže vzhľadom na pristúpenie Chorvátska plánované na rok 2013 bude mať na rozpočet na rok 2012 vplyv aj toto rozšírenie, najmä pokiaľ ide o prostriedky pre nových poslancov a na nábor zamestnancov,
- H. keďže v minulých rokoch rozpočtový orgán súhlasil s prijatím obozretného prístupu k administratívnym výdavkom, na základe čoho sa ponecháva výrazná rezerva pod stropom okruhu 5,
- I. keďže strop okruhu 5 viacročného finančného rámca (VFR) rozpočtu EÚ na rok 2012 dosahuje 8 754 000 000 EUR (čo predstavuje nárast o 340 000 000 EUR, čiže o 4 % v porovnaní s rokom 2011 vrátane inflácie vo výške 2 %),
- J. keďže Európsky parlament sa vo svojej funkcii spoluzákodarcu rozhodol nájsť rozumnú vyváženosť medzi svojimi ľudskými zdrojmi a novými úlohami vyplývajúcimi z nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy (19,67 % celkovej výšky okruhu 5 v roku 2009, 19,99 % v roku 2010 a 20,03 % v roku 2011),
- K. keďže v roku 2011 je dôležité monitorovať pohyby vo výdavkoch v rámci okruhu 5, aby bolo možné vypracovať primeraný odhad pre budúce rozpočty,
- L. keďže Predsedníctvo svojím rozhodnutím z 24. marca 2010 prijalo strednodobú stratégiu Európskeho parlamentu v oblasti budov, v ktorej sa stanovili niektoré kľúčové ukazovatele budúcej politiky Európskeho parlamentu v oblasti nehnuteľností; keďže v rámci tejto stratégie Európsky parlament rozhodol, aby sa naďalej uprednostňoval kúpa budov (ak to je opodstatnené) so zameraním na geografickú koncentráciu na pracoviskách Európskeho parlamentu; keďže skoré splatenie s cieľom znížiť finančné náklady zostáva jednou z kľúčových priorít do budúcnosti,

Všeobecný rámec a priority rozpočtu na rok 2012

1. zdôrazňuje ťažkú situáciu v súvislosti so stropom výdavkov v okruhu 5 na rok 2012 a plne si uvedomuje skutočnosť, že inštitúcie môžu čeliť problémom pri splňaní všetkých finančných požiadaviek a súčasnom zachovávaní rozpočtovej disciplíny a vlastnom uskromnení s cieľom dodržiavať súlad s viacročným finančným rámcom;
2. stanovuje zásadu prvotriedneho vykonávania legislatívnej činnosti za prioritu, aby sa zabezpečila primeraná reakcia na súčasné politické výzvy, čo si vyžaduje konsolidáciu zdrojov potrebných na riešenie otázok nového inštitucionálneho rámca vyplývajúceho z nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy; zastáva názor, že rozpočet Európskeho parlamentu a ostatných inštitúcií na rok 2012 by mal byť rozpočtom konsolidácie, a to najmä preto, že môže slúžiť ako základ pre nasledujúci viacročný finančný rámec;
3. zdôrazňuje, že toto úsilie o konsolidáciu by nemalo zabrániť investíciám (napr. investíciám do technológií), ktorých výsledkom by boli budúce dlhodobé úspory;
4. za ďalšiu prioritu považuje zásady riadneho hospodárenia (článok 27 nariadenia o rozpočtových pravidlách), a síce zásady hospodárnosti, účinnosti a efektívnosti; domnieva sa, že tieto zásady by mali byť z hľadiska zodpovednosti jasne odzrkadlené v rozpočtoch Európskeho parlamentu a ostatných inštitúcií, ako aj v ich organizačnej kultúre; je preto presvedčený, že pri vykonávaní rôznych politík treba zohľadniť dosiahnuté výsledky a že variabilné výdavky by mali, pokiaľ je to možné a ak to dovoľuje ich rozsah, podliehať pravidelným hodnoteniam nákladov a prínosov;
5. je presvedčený, že v dôsledku uplatňovania týchto zásad by inštitúcie mali predložiť plány na znížovanie nákladov; v tejto súvislosti sa nazdáva, že by sa mali zvážiť výhody centralizácie, aby sa dosiahli úspory z rozsahu (napríklad centralizované obstarávanie, spoločné útvary medzi inštitúciami), ako aj to, čo by malo zostať alebo byť decentralizované;

Streda 9. marca 2011

6. je presvedčený, že presnosť, jednoduchosť, jasnosť a transparentnosť musia byť výsledkom uplatňovania zásad riadneho hospodárenia; v tejto súvislosti požaduje predloženie organizačnej štruktúry každej inštitúcie spolu s príslušnými nákladmi za každú jednotlivú zložku; požaduje navyše, aby s cieľom splňať zásady vyrovnaného rozpočtu bol každý výdavok jasne špecifikovaný a odôvodnený s jasným rozlíšením medzi fixnými a variabilnými nákladmi;

7. domnieva sa, že najneskôr od nasledujúceho viacročného finančného rámca by mal byť rozpočet Európskeho parlamentu a rozpočty ostatných inštitúcií výsledkom viacročného plánovania pokrývajúceho dĺžku trvania tohto rámca;

8. zdôrazňuje, že treba vykonať nevyhnutné opatrenia na medziinštitucionálnej úrovni s cieľom pripraviť sa na prijatie zamestnancov z Chorvátska s ohľadom na možné rozšírenie EÚ;

9. zastáva názor, že Európsky parlament a ostatné inštitúcie by mali každé dva roky predkladať správy o plnení svojich rozpočtov, v ktorých by uvádzali podrobnosti o plnení každého rozpočtového riadka;

10. zastáva názor, že súčasťou organizačnej kultúry Európskeho parlamentu a ostatných inštitúcií by mali byť environmentálna politika a systém EMAS ⁽¹⁾ a že na tieto účely by sa mali predložiť opatrenia zamerané na zníženie spotreby papiera, energie, vody a emisií;

11. pripomína, že medziinštitucionálna spolupráca je v prípade, keď je to možné a vhodné, nevyhnutne potrebná na to, aby sa mohli vymieňať najlepšie postupy, ktoré zvyšujú efektívnosť a umožňujú dosahovať úspory; domnieva sa, že medziinštitucionálna spolupráca, pokiaľ ide o preklady, tlmočenie, nábor zamestnancov (EPSO) a systém EMAS, by sa mala zlepšiť a mala by sa rozšíriť aj na ďalšie oblasti; žiada, aby sa dôkladne preskúmalo využívanie služieb nezávislých prekladateľov, ako aj úloha prekladateľského strediska;

12. pripomína potrebu plne integrovaného systému riadenia vedomostí; víta informácie, ktoré administratíva poskytla v súvislosti so systémom riadenia vedomostí; požaduje správu o pokroku, čo sa týka množstva informačných zdrojov/systémov dostupných poslancom; požaduje stanovenie jasného harmonogramu, pokiaľ ide o vypracovanie prototypu; zdôrazňuje potrebu rýchlej implementácie politiky klasifikácie a indexácie; požaduje poskytnutie informácií o tom, ako možno zabezpečiť jednoduchý prístup k tomuto systému pre európskych občanov;

13. zdôrazňuje, že pre Európsky parlament a ostatné inštitúcie je dôležité prijať ambicióznu a rozsiahlu digitálnu stratégiu, najmä v súvislosti s nástrojmi Web 2.0 a sociálnymi sieťami, aby sa posilnil vzťah medzi Európou a jej občanmi; ďalej sa domnieva, že Európsky parlament a ostatné inštitúcie by mali rozvinúť stratégiu elektronickej správy; požaduje, aby sa vo vhodných prípadoch využívala práca z domu (teleworking); vyzýva Predsedníctvo, aby zvážilo zavedenie modelu „cloud computing“ s cieľom znížiť prevádzkové náklady na počítačový systém, zlepšiť jeho výkonnosť a zvýšiť mobilitu v rámci činnosti Európskeho parlamentu;

14. zdôrazňuje, že finančné výkazy a podobné typy analýz nákladov majú pre rozhodovací proces v rámci inštitúcie zásadný význam; trvá na tom, že tieto dokumenty by sa mali používať systematicky a že by mali identifikovať opakované a jednorazové náklady (t. j. fixné náklady a variabilné náklady) priamo spojené s každým konkrétnym opatrením;

15. požaduje, aby sa na zvýšenie mobility využívali presuny zamestnancov a ich preškoľovanie; odporúča, aby sa noví zamestnanci prijímali len vtedy, ak sa vnútorné presuny či školenia ukážu ako neúspešné a pokiaľ nie je vhodné využiť možnosť zaobstarania služby prostredníctvom externého dodávateľa;

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 z 19. marca 2001, ktorým sa umožňuje dobrovoľná účasť organizácií v systéme spoločenstva pre ekologické riadenie a audit (EMAS) (Ú. v. ES L 114, 24.4.2001, s. 1).

Streda 9. marca 2011

16. zastáva názor, že všetky inštitúcie, ktorých sa týka prístupenie Chorvátska, by sa mali dohodnúť na spoločnej a koordinovanej stratégii plnenia rozpočtu; požaduje, aby sa predložili odhady v súvislosti s dôsledkami na okruh 5;

17. je presvedčený, že všetky inštitúcie by mali mať aktívne politiky nediskriminácie a mali by prispôbiť svoje budovy a politiky v oblasti ľudských zdrojov tak, aby zaistili ľahší prístup pre osoby so zdravotným postihnutím;

18. zdôrazňuje, že v kontexte hospodárskej krízy, vysokého zaťaženia vyplývajúceho z verejného dlhu a obmedzení v čase prebiehajúcich vnútroštátnych snáh o konsolidáciu rozpočtu by mali Európsky parlament a ostatné inštitúcie ísť príkladom dodržiavaním rozpočtovej disciplíny a vlastným uskomnením;

Parlament

19. zastáva názor, že cieľom Európskeho parlamentu by malo byť prvotriedne vykonávanie legislatívnej práce a že na tento účel by mali byť k dispozícii všetky potrebné zdroje, pričom by sa mali dodržiavať rozpočtové obmedzenia;

20. domnieva sa, že Európsky parlament by mal ukázať príklad rozpočtovej zodpovednosti a vlastného uskomnenia tým, že sa bude riadiť úrovňou inflácie; v súlade s medziinštitucionálnou praxou sa potreby súvisiace s rozšírením začleňujú do rozpočtu buď prostredníctvom opravného listu, alebo opravného rozpočtu; potreby súvisiace s 18 novými poslancami Európskeho parlamentu v dôsledku Lisabonskej zmluvy sa tiež začlenia do rozpočtu prostredníctvom opravného listu alebo opravného rozpočtu;

21. domnieva sa, že dodatočné zdroje na zamestnancov vyčlenené pre administratívu Európskeho parlamentu, aby mohla čeliť novým výzvam vyplývajúcim z Lisabonskej zmluvy, by mali teraz vstúpiť do fázy konsolidácie; trvá na tom, že organizačné štruktúry by mali byť také, aby podporovali vytváranie synergií prostredníctvom využívania skúseností existujúcich špecializovaných útvarov;

22. zdôrazňuje, že rozpočet Európskeho parlamentu na rok 2011 dosahuje 1 685 000 000 EUR, čo predstavuje 20,03 % okruhu 5;

23. očakáva, že požiadavky Predsedníctva pri predkladaní odhadov budú realistické; je pripravený preskúmať jeho návrhy na základe zohľadnenia všetkých potrieb a obozretne, aby sa zabezpečilo náležité a efektívne fungovanie inštitúcie; zdôrazňuje, že účelom opravného listu, ktorý v septembri predkladá Predsedníctvo Výboru pre rozpočet, je zohľadniť potreby, ktoré v čase vypracovania odhadov neboli známe, a zdôrazňuje, že by sa to nemalo považovať za príležitosť prepracovať už dohodnuté odhady; v súlade s medziinštitucionálnou praxou sa potreby súvisiace s rozšírením začleňujú do rozpočtu buď prostredníctvom opravného listu, alebo opravného rozpočtu; potreby súvisiace s 18 novými poslancami Európskeho parlamentu v dôsledku Lisabonskej zmluvy sa tiež začlenia do rozpočtu prostredníctvom opravného listu alebo opravného rozpočtu;

24. požaduje podrobný a jasný prehľad rozpočtových riadkov, ktorých plnenie bolo v roku 2010 nedostatočné, a má v úmysle preskúmať dôvody vzniku tejto situácie; požaduje tiež prehľad všetkých prenosov a údajov o ich využití v roku 2010, ako aj aktualizované údaje o konečných pripísaných príjmoch v porovnaní so sumami zapísanými v rozpočte;

25. domnieva sa, že poslancom sa musia sprístupniť kvalitné služby, aby mohli vykonávať svoje úlohy za rovnakých podmienok; zdôrazňuje preto význam rovnakého zaobchádzania s poslancami všetkých národností a jazykov v zmysle ich možnosti plniť si svoje povinnosti a uskutočňovať politickú činnosť vyplývajúcu z ich funkcie vo vlastnom jazyku, ak sa tak rozhodnú; považuje napríklad za neprijateľnú absenciu tlmočenia na stretnutiach výborov; je presvedčený, že zásada riadneho finančného hospodárenia sa musí vzťahovať aj na tlmočenie a prekladanie;

Streda 9. marca 2011

26. domnieva sa tiež, že je potrebné vyvinúť maximálne úsilie o zvýšenie pružnosti tlmočnických služieb, čo je hlavný krok k zabezpečeniu dobrých pracovných postupov, a poznamenáva, že v mnohých prípadoch by sa dalo zabrániť problémom a plytvaniu finančnými prostriedkami, keby bolo možné v krátkom čase zmeniť jazyky podľa skutočnej, a nie plánovanej prítomnosti na rokovaníach;

27. naliehavo vyzýva na dôkladné preskúmanie možnosti účinnejšie zosúladiť právo na slobodný prístup európskych občanov k ich európskym zástupcom s naliehavou potrebou zaistiť bezpečnosť zamestnancov inštitúcií; žiada generálneho tajomníka, aby o tom predložil správu do 30. júna 2011;

28. zastáva názor, ako už bolo rozhodnuté, že sa musí realizovať plne fungujúca služba wifi, aby sa umožnilo dosiahnutie cieľa znížiť spotrebu papiera; domnieva sa, že by sa malo podporiť využívanie videokonferencií pre schôdze a rovnako aj využívanie nových ekologických technológií; požaduje analýzu nákladov a prínosov takýchto opatrení;

29. zdôrazňuje, že pokiaľ ide o politiku v oblasti budov, Európsky parlament sa usiluje o racionalizáciu využívania svojich existujúcich priestorov a o dosahovanie úspor nákladov a úspor z rozsahu; zdôrazňuje, že projekt rozšírenia budovy KAD, ktorý v súčasnosti prebieha a ktorého náklady sa odhadujú na zhruba 549,6 milióna EUR (v cenách z roku 2016), umožní geografické sústredenie administratívy Európskeho parlamentu v Luxemburgu a že všetky ostatné budovy, ktoré sú momentálne v Luxemburgu prenajímané, sa postupne uvoľnia, čo umožní výrazné úspory po zavŕšení projektu; poukazuje na skutočnosť, že financovanie tohto stavebného projektu si môže vyžadovať zriadenie osobitných právnych štruktúr (špecializovaný účelový nástroj), keďže nariadenie o rozpočtových pravidlách zakazuje priame požíčkovanie, a že úspory nákladov by sa mohli dosiahnuť, ak by sa tento projekt financoval priamo z rozpočtu alebo prostredníctvom priameho úveru, čo jasne dokazuje potrebu úprav nariadenia o rozpočtových pravidlách, aby sa zaručila väčšia transparentnosť a priamejšia realizácia budúcich stavebných projektov;

30. víta rozhodnutia Predsedníctva z 24. marca 2010; pripomína svoju výzvu na vypracovanie strednodobej a dlhodobej stratégie v oblasti budov; zastáva názor, že táto stratégia by sa mala usilovať o nájdenie najlepšieho riešenia, pričom by sa zohľadnili zásady riadneho hospodárenia a potreba zvážiť rôzne možnosti a alternatívne spôsoby financovania; upozorňuje na návrh v uvedenom rozhodnutí na použitie pripísaných príjmov od belgickej vlády na investovanie do infraštruktúry nových kancelárskych priestorov pre asistentov poslancov Európskeho parlamentu; požaduje dodatočné informácie, pokiaľ ide o použitie týchto pripísaných príjmov na takýto účel, ako aj podrobné informácie o alternatívnych možnostiach pred prijatím akéhokoľvek rozhodnutia;

31. zdôrazňuje potrebu ďalších informácií v súvislosti s Domom európskej histórie; požaduje najmä, aby bol Výboru pre rozpočet predložený podrobný podnikateľský plán; pripomína potrebu získať informácie o celkových nákladoch tohto projektu, ako aj o celkových budúcich finančných a právnych dôsledkoch pre Európsky parlament, a vyžaduje ďalšie informácie o súťaži architektonických návrhov, ktorá prebieha od roku 2009; zdôrazňuje, že všetky rozhodnutia týkajúce sa projektu podliehajú štandardnému parlamentnému postupu;

32. zastáva názor, že nezávislý pohľad zvonku na využívanie zdrojov a organizáciu práce je podobne ako v prípade všetkých veľkých organizácií niekedy potrebný a môže byť za predpokladu správneho prístupu iba prínosom; zdôrazňuje síce, že politická európska inštitúcia ako Európsky parlament má osobitný charakter, ale domnieva sa, že z dlhodobého hľadiska by sa malo zvážiť uskutočnenie takejto externej analýzy jeho organizácie a riadenia; zastáva názor, že v roku 2012 by sa mohli stanoviť a následne týmto spôsobom preskúmať niektoré konkrétne oblasti;

33. zdôrazňuje, že informačná a komunikačná politika Európskeho parlamentu je dôležitá a že by mala mať dosah na všetkých európskych občanov a zlepšiť ich schopnosť byť v priamom spojení s Európskym parlamentom, a preto žiada, aby sa zhodnotili výsledky dosiahnuté v rámci tejto politiky;

34. podporuje všetko úsilie o modernizáciu softvérových systémov finančných aplikácií Európskeho parlamentu;

Streda 9. marca 2011

35. plne podporuje všetko úsilie o presadzovanie účinnejšej a profesionálnejšej zamestnaneckej politiky vrátane presunu zamestnancov v rámci generálnych riaditeľstiev a medzi nimi;

36. považuje za dôležité následné kroky v súvislosti s viacerými politikami, ktoré majú finančné dôsledky, ako napríklad EMAS, verejné obstarávanie a kroky prijaté v reakcii na odporúčania v rámci udeľovania absolútoria za plnenie rozpočtu; zdôrazňuje, že je potrebné neustále kontrolovať a analyzovať plnenie rozpočtu Európskeho parlamentu vo všeobecnosti;

37. vyjadruje znepokojenie nad návrhom vytvoriť oddelenie pre posudzovanie európskej pridanej hodnoty s cieľom vyčíslieť náklady spojené s neexistenciou EÚ; vyjadruje pochybnosti nad tým, či je takéto oddelenie potrebné; požaduje podrobnejšie údaje o vytvorení takéhoto oddelenia;

Ostatné inštitúcie

38. žiada, aby ostatné inštitúcie uplatňovali realistické rozpočtové požiadavky, ktoré budú vychádzať z nákladov a ktoré budú v plnej miere zohľadňovať potrebu optimálneho hospodárenia s obmedzenými prostriedkami; víta zriadenie nového oddielu X v rozpočte EÚ pre Európsku službu pre vonkajšiu činnosť s vyčlenenými prostriedkami vo výške 464 miliónov EUR, je pripravený preskúmať potreby ESVČ v súvislosti s nehnuteľnosťami a personálom a je odhodlaný úzko monitorovať ich dosah na okruh 5, keďže zriadenie tejto služby sa plánovalo ako rozpočtovo neutrálné; je pripravený neohrozovať potreby existujúcich inštitúcií;

39. je presvedčený, že vytvorenie nového oddielu X v rozpočte EÚ pre Európsku službu pre vonkajšiu činnosť reaguje na potrebu poskytnúť Európskej únii inštitucionálny rámec, ktorý spolu novými ustanoveniami SZBP/SBOP umožní podporu ambícií EÚ v zahraničnej politike;

*

* *

40. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Súdnemu dvoru, Dvoru audítorov, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov, európskemu ombudsmanovi, európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov a ESVČ.

Stratégia EÚ pre atlantickú oblasť

P7_TA(2011)0089

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2011 o európskej stratégii pre atlantickú oblasť

(2012/C 199 E/12)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 225 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na závery Rady zo 14. júna 2010, v ktorých vyzvala Komisiu, aby do júna 2011 vypracovala európsku stratégiu pre atlantickú oblasť,
- so zreteľom na verejné konzultácie, ktoré začala Komisia s cieľom vydať oznámenie o európskej stratégii pre atlantickú oblasť,
- so zreteľom na stratégiu EÚ pre región Baltského mora a stratégiu EÚ pre podunajskú oblasť,

Streda 9. marca 2011

- so zreteľom na závery 5. správy o súdržnosti,
 - so zreteľom na článok 115 ods. 5 a článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže v článku 3 Zmluvy o Európskej únii a v hlave XVIII Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa územná súdržnosť stanovuje ako cieľ EÚ,
- B. keďže päť členských štátov EÚ leží na pobreží Atlantického oceánu: Francúzsko, Írsko, Portugalsko, Španielsko a Spojené kráľovstvo,
- C. keďže atlantická oblasť má svoje vlastné špecifické charakteristiky, ktorými sú:
- dynamická pobrežná oblasť (vďaka námornej doprave, rybolovu, morskej energii atď.),
 - oblasť, ktorej krehké prostredie musí zostať zachované a na ktorú vplyvajú následky zmeny klímy (pobrežná erózia, extrémne klimatické javy),
 - okrajová oblasť v rámci EÚ, ktorá má problémy s dostupnosťou a prepojením a s nízkym počtom veľkých mestských centier,
- D. keďže tieto špecifické charakteristiky pramenia z faktorov, ktoré presahujú národné hranice a pre ktoré treba nájsť politické odpovede na európskej úrovni,
- E. keďže v júni 2010 Rada požiadala Komisiu, aby do júna 2011 vypracovala stratégiu pre atlantickú oblasť, a keďže zverejnenie oznámenia Komisie je naplánované na rok 2011,
1. žiada Komisiu, aby čo najskôr sformovala stratégiu EÚ pre atlantickú oblasť ako integrovanú stratégiu, ktorá sa bude zaoberať námornými a územnými otázkami;
 2. zastáva názor, že táto stratégia by sa mala stanoviť v rámci cieľa politiky súdržnosti týkajúceho sa územnej spolupráce (cieľ 3) a opierať sa o zjednotený, medziodborový a územný prístup zameraný na lepšie koordinovanie politík medzi rôznymi úrovňami správy na danom území, a to s dôrazom na dôležité otázky; je presvedčený, že európska územná spolupráca môže výrazne prispieť k zintenzívneniu integračného procesu v rámci atlantickej oblasti prostredníctvom väčšej účasti občianskej spoločnosti na rozhodovaní a vykonávaní konkrétnych opatrení;
 3. zdôrazňuje, že za hlavný prínos makroregionálnych politík EÚ sa považuje viacúrovňová spolupráca, koordinácia a lepšie strategické investovanie dostupných finančných prostriedkov, a nie dodatočné pridelenie zdrojov; vyzdvihuje závery švédskeho predsedníctva, podľa ktorých sa neplánujú žiadne nové inštitúcie, nové právne predpisy ani nové rozpočty;
 4. žiada, aby táto stratégia bola otvorená pre všetky regióny EÚ na atlantickom pobreží vrátane najvzdialenejších regiónov Makaronézie;
 5. vyjadruje presvedčenie, že vonkajší rozmer tejto stratégie možno posilniť vďaka geostrategickej polohe atlantických regiónov, najmä v oblasti námornej bezpečnosti a dohľadu a vo sfére medzinárodných obchodných vzťahov; zastáva názor, že je nutné zaoberať sa aj iniciatívami v oblasti medzinárodnej spolupráce a trojstrannej spolupráce;

Streda 9. marca 2011

6. domnieva sa, že táto stratégia by mala uplatňovať lepšiu koordináciu cieľov a prostriedkov so silnými väzbami na stratégiu EÚ 2020 a na politiky EÚ na obdobie po roku 2013; v tejto súvislosti pripomína, že cieľom tejto stratégie je lepšie vynakladanie finančných prostriedkov EÚ a nie zvyšovanie výdavkov;
7. žiada, aby táto stratégia bola dobre prepojená s regionálnou politikou a integrovanou námornou politikou EÚ, a zastáva názor, že by tiež mala uľahčovať synergie s ďalšími politikami EÚ, ako sú napríklad transeurópske dopravné siete, spoločná rybárska politika, opatrenia v oblasti klímy a životného prostredia, rámcový program pre výskum a vývoj, energetická politika atď.;
8. domnieva sa, že územný rozmer tejto stratégie má zásadný význam a prispieje k územnej súdržnosti EÚ; zastáva názor, že v rámci tohto územného rozmeru sa bude treba zaoberať najmä otvorením a prepojením dopravných a energetických sietí, rozvojom morskej energie a mestských a vidieckych oblastí a zintenzívnením väzieb medzi pevninou a morom a medzi morom a vnútrozemskými vodami;
9. pripomína, že je dôležité zlepšiť dostupnosť atlantických prímorských regiónov a zvýšiť pohyb osôb, tovaru a služieb v týchto regiónoch, aby sa dosiahli ciele vnútorného trhu a politiky súdržnosti, najmä prostredníctvom rozvoja pobrežnej námornej dopravy a námorných diaľnic;
10. pripomína, že námorný rozmer je prioritou tejto stratégie, predovšetkým prostredníctvom prístupu založeného na morských oblastiach;
11. dôrazne odporúča Komisii, aby presadzovala a podporovala plánovanie a vytváranie námorných ciest v atlantickej oblasti, ako je námorná cesta medzi Gijonom a Nantes, čo je inovatívny spôsob zlepšovania a diverzifikovania transeurópskych dopravných sietí, ovplyvňovania medzinárodných obchodných vzťahov, stimulovania hospodárskej činnosti v prístavoch a posilňovania cestovného ruchu a prispievania k zníženiu emisií CO₂;
12. zastáva názor, že táto stratégia by sa mala zaoberať týmito otázkami spoločného záujmu: morská energia, životné prostredie a zmena klímy vrátane prevencie a boja proti znečisťovaniu morí loďami, doprava a prístupnosť, bezpečnosť, ochrana a dohľad, výskum, inovácie, tvorivé odvetvia, kultúra, voľný čas a cestovný ruch, námorné služby a odborná príprava, rybolov a odvetvie produkcie plodov mora;
13. domnieva sa, že táto stratégia musí vytvoriť synergie medzi príslušnými politikami EÚ a vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi politikami, a preto zastáva názor, že je potrebná obnovená viacúrovňová správa založená na užšom zapojení orgánov EÚ a vnútroštátnych, regionálnych a miestnych orgánov;
14. privítal by, keby sa v rámci tejto stratégie uplatňoval prístup zdola nahor počnúc miestnymi orgánmi a zahŕňajúc všetky zainteresované strany; trvá na tom, že je nutné, aby sa do navrhovania a vykonávania tejto stratégie zapojili regionálne a miestne verejné orgány, členské štáty, EÚ, súkromné subjekty a organizácie občianskej spoločnosti (vrátane príslušných medziregionálnych sietí a organizácií);
15. nástojí na tom, aby spolupráca v rámci tejto stratégie bola založená v prvom rade na potrebách príslušných zainteresovaných strán, takže zastáva názor, že o zvolených politických prioritách sa musí rozhodovať konsenzom;
16. zastáva názor, že Európske zoskupenie územnej spolupráce (EZÚS) by mohlo byť zaujímavým nástrojom na uľahčenie spolupráce v rámci stratégie EÚ pre atlantickú oblasť;
17. domnieva sa, že táto stratégia by sa mala vykonávať od roku 2014 a koordinovať s nasledujúcim viacročným finančným rámcom a že by ju mal sprevádzať akčný plán stanovený na európskej úrovni a zahŕňajúci zoznam štrukturálnych projektov;

Streda 9. marca 2011

18. zastáva názor, že vnútorný i vonkajší rozmer tejto stratégie si vyžadujú rozdelenie existujúcich finančných prostriedkov Spoločenstva pre atlantickú oblasť na základe spoločných priorít;
19. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby stanovili zjednodušené pravidlá na uľahčenie vykonávania tejto stratégie a zníženie súvisiaceho administratívneho zaťaženia;
20. vyzýva Komisiu, aby pri stanovovaní priorít vývoja stratégie EÚ pre atlantickú oblasť úzko spolupracovala s Európskym parlamentom, a žiada ju, aby pravidelne informovala Európsky parlament o stave vykonávania tejto stratégie a konzultovala s ním túto otázku;
21. vyjadrí svoje názory na budúce oznámenie Komisie prostredníctvom iniciatívnej správy;
22. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Výboru regiónov a ďalším príslušným inštitúciám.

Správa o pokroku Turecka za rok 2010

P7_TA(2011)0090

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2011 o správe o pokroku Turecka za rok 2010

(2012/C 199 E/13)

Európsky parlament,

- so zreteľom na správu Komisie o pokroku Turecka za rok 2010 (SEK(2010)1327),
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia z 27. septembra 2006 o pokroku, ktorý dosiahlo Turecko na ceste k pristúpeniu ⁽¹⁾, z 24. októbra 2007 o vzťahoch EÚ – Turecko ⁽²⁾, z 21. mája 2008 o správe o pokroku Turecka za rok 2007 ⁽³⁾, z 12. marca 2009 o správe o pokroku Turecka za rok 2008 ⁽⁴⁾ a z 10. februára 2010 o správe o pokroku Turecka za rok 2009 ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 21. septembra 2010 o obchodných a hospodárskych vzťahoch s Tureckom ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na rokovací rámec pre Turecko z 3. októbra 2005,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady 2008/157/ES z 18. februára 2008 o zásadách, prioritách a podmienkach obsiahnutých v prístupovom partnerstve s Tureckou republikou ⁽⁷⁾ (prístupové partnerstvo), ako aj na predchádzajúce rozhodnutia Rady o prístupovom partnerstve z rokov 2001, 2003 a 2006,
- so zreteľom na závery Rady zo 14. decembra 2010,
- so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 306 E, 15.12.2006, s. 284.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 263 E, 16.10.2008, s. 452.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 279 E, 19.11.2009, s. 57.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 87 E, 1.4.2010, s. 139.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 341 E, 16.12.2010, s. 59.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0324.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 51, 26.2.2008, s. 4.

Streda 9. marca 2011

- A. keďže prístupové rokovania s Tureckom sa začali 3. októbra 2005 po tom, čo Rada schválila rokovací rámec, a keďže začiatok týchto rokovaní je východiskovým bodom dlhodobého procesu s otvoreným koncom,
- B. keďže Turecko sa zaviazalo k reformám, dobrým susedským vzťahom a postupnému približovaniu k EÚ a keďže toto úsilie by sa malo chápať ako príležitosť Turecka modernizovať vlastnú krajinu,
- C. keďže úplný súlad so všetkými kodanskými kritériami a integračná kapacita EÚ podľa záverov zo zasadnutia Európskej rady z decembra 2006 zostávajú základom pre vstup do EÚ, ktorá je spoločenstvom založeným na spoločných hodnotách,
- D. keďže Komisia dospela k záveru, že Turecko v roku 2010 pokračovalo vo svojom procese politických reforiem, ale absencia dialógu a ducha kompromisu medzi hlavnými politickými stranami má negatívny vplyv na vzťahy medzi kľúčovými politickými inštitúciami a spomaľuje prácu na politických reformách,
- E. keďže je to už spolu päť rokov, čo Turecko stále neimplementovalo ustanovenia vyplývajúce z Dohody o pridružení medzi Európskym spoločenstvom a Tureckom a z dodatkového protokolu k tejto dohode,
1. oceňuje podporu ďalšej demokratizácii Turecka a odhodlanie budovať otvorenú a pluralitnú spoločnosť zo strany tureckých občanov a občianskej spoločnosti a vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby v tejto súvislosti plne využívali všetky nástroje politiky rozširovania EÚ pre kandidátske krajiny;
 2. berie na vedomie pomalý pokrok Turecka, pokiaľ ide o reformy, a pripomína, že turecká vláda sa zaviazala podstúpiť komplexné reformy s cieľom splniť kodanské kritériá a modernizovať Turecko; vyzýva vládu, aby v tomto smere zvýšila svoje úsilie;
 3. je znepokojený pokračujúcou konfrontáciou politických strán a nedostatočnou pripravenosťou vlády a opozície dosiahnuť konsenzus o kľúčových reformách; vyzýva všetkých politických aktérov, vládu a opozíciu, aby spolupracovali na posilňovaní politickej plurality v štátnych inštitúciách a aby presadzovali modernizáciu a demokratizáciu štátu a spoločnosti; vyzýva všetky opozičné sily, aby sa konštruktívne zúčastňovali na reformnom procese;
 4. upozorňuje na kľúčovú úlohu systému kontroly a rovnováhy pri riadení moderného demokratického štátu, ktorý musí byť založený na zásade delenia moci a rovnováhy medzi exekutívou, legislatívou a súdnictvom, dodržiavaní ľudských práv a základných slobôd, najmä slobody prejavu a slobody tlače, a na participatívnej politickej kultúre, ktorá skutočne zohľadňuje pluralitu demokratickej spoločnosti;
 5. zdôrazňuje úlohu Tureckého veľkého národného zhromaždenia ako inštitúcie, ktorá by mala byť kľúčovým príspevkom k posilňovaniu systému kontroly a rovnováhy a mala aktívne a konštruktívne podporovať modernizačné reformy na zásade odhodlania presahujúceho straníckosť a zároveň zabezpečovať demokratickú kontrolu vládnych politík;
 6. víta prijatie ústavných noviel ako kroku správnym smerom a žiada ich riadne vykonávanie v plnom súlade s normami Európskeho dohovoru o ľudských právach (EEDP) a judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP); súčasne zdôrazňuje naliehavú potrebu celkovej ústavnej reformy, ktorá by transformovala Turecko na plnohodnotnú pluralitnú demokraciu, ktorej jadrom by bola ochrana ľudských práv a základných slobôd; víta deklarovanú pripravenosť vlády a opozície na takúto reformu a vyzýva vládu, aby zabezpečila riadnu účasť všetkých politických strán a zástupcov občianskej spoločnosti na celom ústavnom procese; vyzýva na vykonávanie balíka ústavných noviel; odporúča, aby bola k účasti prizvaná aj Benátska komisia;

Streda 9. marca 2011

7. víta početné symbolické gestá a gestá dobrej vôle a niektoré konkrétne kroky vlády v oblasti práva na slobodu myslenia, svedomia a náboženstva, ochrany menšín a kultúrnych práv; trvá však na tom, že pre plné uznanie práv menšín sú nutné systematické zlepšenia; pobáda vládu, aby predovšetkým poskytla nový impulz demokratickému otváraniu sa, a vyzýva opozíciu, aby konštruktívne podporovala tento proces a zúčastňovala sa na ňom;

Plnenie kodanských kritérií

8. je znepokojený zhoršovaním sa situácie v oblasti slobody tlače, niektorými prípadmi cenzúry a rastúcou autocenzúrou tureckých médií, a to aj na internete; vyzýva vládu Turecka, aby dodržiavala zásady slobody tlače; zdôrazňuje, že nezávislá tlač je kľúčová pre demokratickú spoločnosť, a v tejto súvislosti zdôrazňuje významnú úlohu súdnictva pri ochrane a posilňovaní slobody tlače, ktorá zaručuje existenciu verejného priestoru na slobodný dialóg a prispieva k riadnemu fungovaniu systému kontroly a rovnováhy; zdôrazňuje potrebu prijatia nového zákona o médiách, ktorý by riešil okrem iného otázku nezávislosti, vlastníctva a administratívnej kontroly; rozhodol sa podrobne sledovať prípady Nedima Şenera, Ahmeta Şika a iných novinárov, ktorí čelia obťažovaniu zo strany polície alebo súdov;

9. víta nové zákony o rádiu a televízii, ktoré sú základom pre niekoľko pozitívnych posunov, napríklad zvýšenie podielu, ktorý môžu v tureckých mediálnych spoločnostiach legálne vlastniť zahraničné subjekty (až 50 % namiesto 25 %), vyjadruje však znepokojenie nad tým, že vysielanie je možné zastaviť z dôvodu národnej bezpečnosti bez použitia súdneho príkazu alebo rozhodnutia sudcu; berie so znepokojením na vedomie prax trestného stíhania novinárov zverejňujúcich dôkazy o porušovaní ľudských práv alebo iné skutočnosti vo verejnom záujme, a to najmä podľa článku 285 o porušení dôvernosti trestného vyšetrovania a článku 288 o pokuse o ovplyvnenie súdu trestného zákonníka; považuje kriminalizáciu názorov za kľúčovú prekážku ochrany ľudských práv v Turecku a odsudzuje neprimerané obmedzovanie slobody prejavu, združovania a zhromažďovania; naliehavo žiada Turecko, aby v tomto smere prísne dodržiavalo svoje medzinárodné záväzky v oblasti ľudských práv novelizovaním príslušných právnych predpisov a vyškoľením príslušníkov polície a sudcov;

10. odsudzuje skutočnosť, že viaceré ustanovenia, ako napríklad články 301 a 318 a článok 220 ods. 6 spolu s článkom 314 ods. 2 trestného zákonníka, článkom 7 ods. 2 zákona proti teroru a zákonom č. 5816 z 25. júla 1951, ako aj vyhlásenia vlády a kroky štátnych prokurátorov naďalej obmedzujú slobodu prejavu; pripomína svoje výzvy vláde, aby ukončila revíziu právneho rámca pre slobodu prejavu a čo najskôr ho zladila s EDLP a judikatúrou ESEP; v tejto súvislosti opakuje, že je potrebné, aby turecká vláda vydala jasné usmernenia pre prokurátorov, ktoré by sa týkali zákonov často využívaných na obmedzenie slobody prejavu; odsudzuje opakované neprimerané rušenie webových stránok a žiada vládu, aby vypracovala novelu zákona o internete (č. 5651) s cieľom zabezpečiť, aby už neobmedzoval slobodu prejavu a právo občanov na prístup k informáciám;

11. vyzýva vládu, aby dodržiavala právo na slobodu zhromažďovania a právo na slobodu združovania, ktoré je stanovené v článkoch 33 a 34 tureckej ústavy; ľutuje a odsudzuje v tejto súvislosti násilný policajný zásah proti študentským demonštráciám na Ankarskej univerzite v decembri 2010;

12. uznáva, že problematike práv Rómov v Turecku sa teraz venuje výrazná pozornosť a že sa ňou politicky zaoberá vláda a opozičné strany, odporúča, aby bolo pozorne sledované a kontrolované plnenie vládneho plánu týkajúceho sa bývania Rómov, najmä pokiaľ ide o udržateľnosť a metodiku vlastného plánu; nabáda tureckú vládu, aby aktívne zapájala rómske komunity do akéhokoľvek procesu začleňovania v rámci krajiny, ktorý sa týka Rómov, a doveryhodne s nimi konzultovala;

13. oceňuje pokrok reformy súdnictva a znovu opakuje svoj názor, že nezávislosť a nestrannosť súdov sú kľúčovými predpokladmi fungovania pluralitnej demokratickej spoločnosti; je znepokojený tým, že podmienky tureckého súdnictva sa ešte stále nezlepšili tak, aby zaistili právo na spravodlivý a včasný proces; žiada vládu, aby implementovala ústavné zmeny prijaté v tejto oblasti a plne dodržiavala zásadu delenia právomocí medzi výkonnou a súdnou mocou a nezávislosti a nestrannosti súdnictva v súlade s európskymi normami;

Streda 9. marca 2011

14. je však znepokojený tým, ako turecký najvyšší súd interpretuje trestný poriadok, keďže rozširuje dĺžku zadržiavania pred súdnym procesom až na 10 rokov, čo jasne odporuje európskym normám v tejto oblasti; vyzýva Veľké národné zhromaždenie Turecka, aby zmenilo uvedený zákon v súlade s judikatúrou EŠLP; súčasne pripomína povinnosť Turecka striktne dodržiavať svoj záväzok podľa článku 6 EDLP týkajúceho sa spravodlivého súdneho konania v primeranom čase, a to najmä vytvorením odvolacích súdov vo svojom právnom systéme a súčasne posilnením kapacity svojich najvyšších súdov;

15. víta rozhodnutie EŠLP vo veci Dink/Turecko zo 14. septembra 2010; vyzýva preto turecké orgány, aby sa v plnej miere stotožnili s dôsledkami tohto rozhodnutia a zaviedli primerané opatrenia na ochranu uplatňovania slobody prejavu; je znepokojený umelými prekážkami zo strany tureckej štátnej správy, ktoré bránia v odhalení skutočných páchatel'ov vraždy arménskeho novinára Hranta Dinka;

16. víta skutočnosť, že prijaté ústavné zmeny konečne poskytujú základ pre zriadenie inštitúcie ombudsmana, a naliehavo vyzýva vládu, aby vypracovala právny predpis, ktorý umožní, aby bola do tejto novej funkcie demokraticky vymenovaná všeobecne rešpektovaná osobnosť, a parlament, aby ho na schválil; víta navrhované vytvorenie národnej inštitúcie pre ľudské práva, a žiada národné zhromaždenie Turecka, aby uskutočnilo konzultácie s občianskou spoločnosťou a poskytlo dostatočné záruky nezávislosti tohto nového orgánu v súlade s tzv. parížskymi zásadami;

17. oceňuje pokrok dosiahnutý vo vzťahoch medzi civilnými zločkami a vojskom, najmä zvýšenie civilného dohľadu obmedzením jurisdikcie vojenských súdov umožnením preskúmania rozhodnutí najvyššej vojenskej rady súdmi a opatreniami prijatými na to, aby vysoko postavených dôstojníkov súdili civilné súdy; konštatuje, že tento proces by bolo potrebné viesť ďalej s cieľom zabezpečiť úplný civilný dohľad, a naliehavo vyzýva parlament, aby sa aktívne zasadzoval za zabezpečenie parlamentného dohľadu nad bezpečnostnými silami vrátane dôsledného dohľadu nad rozpočtom na obranu;

18. zdôrazňuje, že vyšetrovanie prípadov údajne plánovaných štátnych prevratov, napr. prípadov Erge-
nekon a Kladivo, musí preukázať silu a riadne, nezávislé a transparentné fungovanie tureckých demokratických inštitúcií a súdnictva; je znepokojený príliš dlhým zadržiavaním podozrivých osôb pred začatím súdneho konania a zdôrazňuje, že všetkým podozrivým musia byť poskytnuté účinné súdne záruky; je znepokojený nedostatočným pokrokom v týchto vyšetrovaniach a poznamenáva, že nedávne zadržanie známych novinárov, ako sú Nedim Şener, Ahmet Şık, môže viesť k strate dôveryhodnosti týchto súdnych konaní, ktoré by práve naopak mali demokraciu posilniť;

19. považuje za poľutovaniahodné, že zmeny týkajúce sa zákazu politických strán predložené v rámci nedávnej reformy ústavy nenašli vo Veľkom národnom zhromaždení Turecka väčšinovú podporu, a naliehavo žiada všetky politické strany, aby príslušné predpisy uviedli do súladu so stanoviskom Benátskej komisie;

20. opakuje žiadosť, ktorú vyslovil vo svojich predchádzajúcich uzneseniach, o uskutočnenie reformy volebného systému znížením súčasnej desaťpercentnej hranice, čo by posilnilo pluralitu strán a lepšie odrážalo rôznorodosť tureckej spoločnosti; osobitne ľutuje skutočnosť, že v roku 2010 sa v tejto oblasti neuskutočnila žiadna reforma; žiada komplexnú kontrolu pravidiel financovania strán a volieb s cieľom posilniť vnútornú demokraciu strán a podporiť otvorenejší politický systém; vyzýva politické strany, aby posilnili svoju vnútornú demokraciu a zvýšili zodpovednosť zvolených zástupcov voči ich voličom;

21. vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa ešte nedosiahol žiadny pokrok, pokiaľ ide o obmedzenie imunity poslancov parlamentu v prípade korupčného konania, a konštatuje, že existujú pochybnosti o zabezpečení dostatočnej ochrany vyjadrovania pokojných názorov v parlamente; vyzýva preto vládu a parlament, aby sa dohodli na vhodnej reforme systému poslaneckej imunity;

22. berie na vedomie, že Turecko v súčasnosti predsedá výboru ministrov Rady Európy, a nabáda ho, aby preukázalo svoje odhodlanie ctíť hodnoty Rady Európy podpisom a ratifikáciou Rámcového dohovoru o ochrane národnostných menšín a ratifikáciou všetkých dodatkových protokolov k Európskemu dohovoru o ľudských právach;

Streda 9. marca 2011

23. víta skutočnosť, že Veľké národné zhromaždenie Turecka ratifikovalo Opčný protokol k Dohovoru OSN proti mučeniu, a vyzýva Turecko, aby v úzkej spolupráci s Podvýborom pre zákaz mučenia a iného krutého, neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania bezodkladne plnilo jeho ustanovenia;

24. podporuje prebiehajúci dialóg medzi vládou a náboženskými komunitami vrátane komunít alevitov a gréckych, arménskych, aramejských a iných kresťanov; vyjadruje však sklamanie nad tým, že sa dosiahol len čiastočný pokrok, pokiaľ ide o právny rámec fungovania týchto komunít, najmä možnosť získať právnu subjektivitu, otvárať a prevádzkovať budovy pre bohoslužby, vzdelávať duchovných a riešiť majetkové problémy, ktoré neupravuje zákon o nadáciách; poukazuje na pretrvávajúce prietahy a procedurálne problémy a vyzýva na vyvíjanie skutočného a trvalého úsilia pri vykonávaní zákona o nadáciách, ktorý musí týmto náboženským komunitám umožniť fungovať bez zbytočných obmedzení v súlade s EDLP a judikatúrou ESEP; naliehavo žiada vládu, aby ešte viac podporovala slobodu svedomia a náboženskú pluralitu v tureckej spoločnosti;

25. vyzýva preto vládu, aby tieto otázky systematicky vyriešila tak, že zmení a doplní právne predpisy a zabezpečí ich riadne vykonávanie na všetkých úrovniach štátnej správy vrátane obcí; poukazuje v tejto súvislosti aj na odporúčania prijaté Benátskou komisiou na jar 2010, ktoré sa týkajú právnej subjektivity náboženských komunít a cirkevného titulu „ekumenický“ v pravoslávnom patriarcháte; víta rozhodnutie tzv. nadačného zhromaždenia o prevode gréckeho chlapčenského siroťinca na ostrove Büyükdada na ekumenický patriarchát v súlade s rozhodnutím ESEP a poskytnutie tureckého občianstva niekoľkým gréckym pravoslávny m kňazom na uľahčenie práce patriarchátu a Svätého synodu; víta náboženskú slávnosť v múzeu kláštora Sümela v meste Trabzon a slávnosť v kostole na ostrove Akdamar v provincii Van; považuje rozhodnutie tureckého najvyššieho súdu prijaté v neprospech kláštora Mor Gabriel, ktoré sa týka pozemkových sporov s obcami a tureckým ministerstvom financií, za poľutovaniahodné; pripomína, že očakáva, že vyhlásenia vlády o opätovnom otvorení gréckeho pravoslávneho seminára na ostrove Chalki budú čoskoro potvrdené konkrétnymi krokmi a opatreniami zabezpečujúcimi nehatené školenie kňazov kresťanských komunít v Turecku; naliehavo žiada vládu, aby venovala osobitnú pozornosť vzdelávacím materiálom v školách, ktoré by mali odzrkadľovať náboženskú pluralitu tureckej spoločnosti, a potrebe objektívnych výučbových materiálov;

26. dôrazne odsudzuje pokračujúce teroristické násilie páchané stranou PKK, ktorá je na zozname teroristických organizácií EÚ, a inými teroristickými skupinami na tureckom území; nabáda Turecko, EÚ a jej členské štáty, aby v boji proti terorizmu posilnili svoju spoluprácu, a to v úzkej spolupráci s protiteroristickým koordinátorom a s Europolom a v prísnom súlade s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv;

27. vyzýva vládu, aby v rámci procesu demokratického otvárania sa Turecka obnovila úsilie o komplexné vyriešenie kurdskej otázky s cieľom dosiahnuť mierové riešenie; predovšetkým zabezpečením konzistentného uplatňovania zákonov povolu júcich používanie kurdskeho jazyka v politickom a verejnom živote a v školách; novelizáciou protiteroristických právnych predpisov s cieľom zabrániť ich zneužívaniu alebo príliš širokému výkladu; zaručením práva na slobodu prejavu, združovania a zhromažďovania, účinným riešením problémov osôb vysídlených z domovských regiónov okrem iného v dôsledku dlhodobého konfliktu; a zlepšením sociálno-ekonomickej situácie na juhovýchode krajiny; v tejto súvislosti je znepokojený súdnymi procesmi so 151 kurdskými politickými aktivistami vrátane ôsmich zvolených a úradujúcich miestnych starostov, ktoré prebiehajú v meste Diyarbakir a ktoré sú zásahom do legálnych politických aktivít;

28. víta posilnenie právneho rámca, ktorý prostredníctvom ústavného balíka zaručuje práva žien a rodovú rovnosť; je znepokojený klesajúcou mierou zapojenia pracovných síl, a to aj v prípade žien s vysokou úrovňou vzdelania; naliehavo vyzýva vládu, podnikateľský sektor a občiansku spoločnosť, aby prijali komplexné opatrenia, akými sú boj proti negramotnosti žien, aktívna podpora dostupnosti stredoškolského vzdelania pre dievčatá alebo zabezpečenie zariadení na starostlivosť o deti, zamerané na odstraňovanie chudoby žien, lepšie sociálne začleňovanie žien a ich zapojenie do pracovného trhu; ďalej pobáda k zavedeniu systému vyhradených kvót s cieľom zabezpečiť zmysluplnú účasť žien na všetkých úrovniach v podnikovej a verejnej sfére a v politike; vyzýva najmä politické strany, aby využili príležitosť posilniť aktívne zapojenie žien do politiky, ktorú poskytujú nadchádzajúce voľby;

Streda 9. marca 2011

29. vyjadruje hlboké znepokojenie nad pretrvávajúcim vysokým výskytom domáceho násilia vrátane takzvaných zločinov v mene cti a manželstiev z donútenia; v tejto súvislosti víta iniciatívy ženských hnutí, ktoré zviditeľňujú tieto problémy, a naliehavo vyzýva vládu, aby na všetkých úrovniach zintenzívnila svoje úsilie v oblasti prevencie najmä uplatňovaním zákona č. 4320 o ochrane rodiny a sledovaním jeho vykonávania zo strany polície a súdnictva tým, uloží obciam nad 50 000 obyvateľov povinnosť zabezpečiť dostatočný počet útulkov pre ohrozené ženy a deti, účinnou kontrolou plnohodnotného dodržiavania tejto povinnosti a zavedením systému následnej pomoci ženám po opustení týchto zariadení s cieľom zabezpečiť im psychologickú podporu, právnu pomoc a zdravotnú starostlivosť a pomôcť im s návratom do spoločnosti; žiada vládu, aby vytvorila primeraný a účinný dohľad nad dodržiavaním tejto povinnosti obcami; žiada súdnicstvo, aby zabezpečilo dôsledné a riadne trestanie prípadov násilia voči ženám a neplnoletým osobám, ako aj osobám bojujúcim proti takzvaným zločinom v mene cti;

30. naliehavo žiada vládu, aby zákonom zabezpečila a účinne presadzovala rovnosť bez ohľadu na pohlavie, rod, rasový či etnický pôvod, náboženstvo či vieru, postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu; ľutuje nedávne súdne konania proti združeniam lesbičiek, homosexuálov, bisexuálov a transsexuálov (LGBT), ale víta skutočnosť, že súdy tieto prípady zamietli; konštatuje však, že sú potrebné ďalšie kroky zamerané proti homofóbii a diskriminácii na základe sexuálnej orientácie v zmysle odporúčania Výboru ministrov Rady Európy pre členské štáty o opatreniach na boj proti diskriminácii na základe sexuálnej orientácie alebo rodovej identity; vyzýva tureckú vládu, aby zabránila ozbrojeným silám klasifikovať homosexualitu ako „psychosexuálnu chorobu“; žiada o zladenie návrhu zákona o boji proti diskriminácii a výbore pre rovnosť s normami EÚ vrátane dôvodov pohlavia a sexuálnej orientácie; vyzýva národné a miestne orgány, aby ukončili pokračujúce vraždy transrodových osôb vrátane transrodových sexuálnych pracovníkov/pracovníčok;

31. domnieva sa, že Turecko by malo v súlade so svojimi záväzkami podľa medzinárodného práva prijať právne predpisy, ktoré zavedú ako alternatívu k vojenskej službe civilnú alebo sociálnu službu, ktorých dĺžka nebude mať trestajúci charakter, a ktoré umožnia slobodnú voľbu medzi týmito možnosťami; žiada vládu, aby zabezpečila dôsledné dodržiavanie rozsudku ESEP vo veci Ülke/Turecko zmenou a doplnením právnych predpisov, aby sa zabránilo pokračujúcemu trestnému stíhaniu osôb s výhradami svedomia odmietajúcich vykonať vojenskú službu; žiada vládu, aby vyšetrila obvinenia zo zlého zaobchádzania s osobami s výhradami svedomia vo vojenskej väzbe a prijala kroky, ktorými zabráni výskytu takéhoto zlého zaobchádzania v budúcnosti;

32. zdôrazňuje význam poskytovania účinnej ochrany obhajcom ľudských práv; vyjadruje znepokojenie z pretrvávajúcich prípadov súdneho konania proti obhajcom ľudských práv a ich trestného stíhania a osobitne upozorňuje na proces s Pinarou Selekovou, ktorý trval dvanásť rokov napriek trom oslobodzujúcim rozsudkom; vyzýva Komisiu, aby jej prípad aj iné podobné prípady pozorne sledovala a systematicky sa na takýchto súdnych konaniach zúčastňovala;

33. naliehavo žiada hlavné politické strany, aby našli riešenie v súvislosti so zákazom nosenia šatiek na univerzitách, ktoré by bolo protiváhou polarizujúcemu účinku tohto problému na tureckú spoločnosť; trvá na tom, aby toto riešenie vychádzalo z možnosti slobodnej voľby žien;

34. dôrazne opakuje svoju výzvu tureckej vláde, keďže sa v nadväznosti na rezolúciu Parlamentného zhromaždenia Rady Európy č. 1625 nedosiahol žiaden pokrok, aby realizovala politiky na zachovanie dvoj kultúrneho charakteru tureckých ostrovov Gökçeada (Imbros) a Bozcaada (Tenedos) a najmä aby riešila problémy, s ktorými sa stretávajú členovia gréckej menšiny v oblasti ich vzdelávania a majetkových práv;

Posilňovanie sociálnej súdržnosti a prosperity

35. chváli odolnosť tureckej ekonomiky v súvislosti s globálnou hospodárskou krízou; zdôrazňuje, že toto ekonomické oživenie je jedinečnou príležitosťou na zvýšenie miery účasti pracovnej sily a zamestnanosti, pretože obe sú veľmi nízke a dosahujú sotva 50 % hodnotu, a na začatie procesu postupného sociálneho začleňovania; poukazuje na spoločnú zodpovednosť vlády a sociálnych partnerov a nabáda ich na prehĺbenie spolupráce s cieľom posilniť základy sociálne orientovaného trhového hospodárstva;

Streda 9. marca 2011

36. naliehavo vyzýva tureckú vládu a vlády členských štátov, aby nevníмали a neprezentovali integráciu občanov EÚ tureckého pôvodu do spoločnosti ich nových domovských krajín ako hrozbu, ale ako príležitosť pre budúcnosť našej spoločnosti;

37. berie na vedomie vzájomnú závislosť hospodárstva EÚ a Turecka a poukazuje na to, že s postupujúcou integráciou Turecka do trhu EÚ môže táto vzájomná previazanosť pomôcť zvýšiť prosperitu oboch strán;

38. víta zlepšenia, ktoré priniesla novelizácia ústavy v oblasti sociálneho dialógu a práv odborov; trvá však na tom, že okrem toho je nutné komplexne prispôsobiť právny rámec i očakávaný právny predpis o odborových zväzoch normám Medzinárodnej organizácie práce a EÚ; nabáda všetky strany Hospodárskej a sociálnej rady, aby zvýšili úsilie a prehĺbili spoluprácu v záujme dosiahnutia tohto cieľa;

39. znovu opakuje, že je potrebné posilniť súdržnosť medzi jednotlivými tureckými regiónmi a medzi vidieckymi a mestskými oblasťami; poukazuje v tejto súvislosti na osobitnú úlohu vzdelávania a na nutnosť riešiť pretrvávajúce výrazné regionálne rozdiely v oblasti kvality školstva a školskej dochádzky;

40. naliehavo vyzýva vládu, aby riadne zvažila udržateľnosť a environmentálne dôsledky plánov novej vodnej a energetickej infraštruktúry, ktorú zamýšľa vybudovať v rámci projektu rozvoja juhovýchodnej Anatólie (GAP) a ktorá môže zničiť životné prostredie a jedinečnú krajinu v mnohých regiónoch, a najmä vplyv takéhoto projektu na susedný Irak; zdôrazňuje najmä potrebu zabezpečiť, aby bol návrh zákona o ochrane prírody a biodiverzity pozmenený tak, aby ochránil kultúrne a archeologické dedičstvo a bol plne harmonizovaný s európskymi normami, a jednoznačne vymedziť zodpovednosť za ochranu prírody v rámci výkonnej moci; vyzýva tureckú vládu, aby prijala ambicióznejší politický rámec podporený konkrétnymi akčnými plánmi na boj proti zvyšovaniu emisií uhlíka;

Budovanie dobrých susedských vzťahov

41. vyzýva tureckú vládu a všetky zainteresované strany, aby aktívne podporovali prebiehajúce rokovania a konkrétne prispeli k úplnému vyriešeniu cyperskej otázky, a žiada ju, aby okamžitým začatím sťahovania vojenských jednotiek z Cypru pomohla vytvoriť vhodnú klímu na vyjednávanie; dôrazne nabáda obe cyperské komunity k intenzívnej činnosti, ako ich vyzval generálny tajomník OSN, aby zúročili už dosiahnutý pokrok v rokovaníach s cieľom dosiahnuť udržateľné riešenie v súlade s príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN, predovšetkým s rezolúciou č. 550 (1984), a zásadami, na ktorých je založená EÚ, a to v prospech cyperských občanov, EÚ a Turecka;

42. vyzýva Turecko, aby zintenzívnilo podporu výboru pre nezvestné osoby na Cypre, najmä uľahčením prístupu do vojenských zón a archívov, a aby prijalo všetky ďalšie potrebné kroky v súlade s rozhodnutiami ESEP týkajúcimi sa humanitárnej problematiky nezvestných osôb;

43. vyzýva Turecko a turecko-cyperské orgány, aby na ostrove neusadzovali žiadnych nových tureckých občanov, keďže by to naďalej menilo demografickú rovnováhu a znižovalo lojalitu jeho občanov voči budúcemu spoločnému štátu na základe spoločnej minulosti; vyzýva Turecko, aby sa venovalo otázke usadzovania tureckých občanov na ostrove v súlade so Ženevským dohovorom a zásadami medzinárodného práva;

44. naliehavo vyzýva obe strany, Turecko a Arménsko, aby bezpodmienečne ratifikovali protokoly a otvorili hranice, a vyzýva Turecko, aby uplatnilo svoj vplyv v tomto regióne s cieľom posilniť opatrenia zamerané na budovanie dôvery;

45. berie na vedomie zvýšené úsilie Turecka a Grécka o zlepšenie vzájomných vzťahov; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že doteraz nebola odvolaná hrozba casus belli, ktorú vyhlásilo Veľké národné zhromaždenie Turecka voči Grécku; očakáva, že turecká vláda skoncuje s pretrvávajúcim narušovaním gréckeho vzdušného priestoru a s letmi nad gréckymi ostrovmi;

Streda 9. marca 2011

46. zdôrazňuje, že Dohovor OSN o morskom práve (UNCLOS), ktorý podpísala EÚ, 27 členských štátov a všetky ostatné kandidátske krajiny, je súčasťou *acquis communautaire*; vyzýva preto tureckú vládu, aby ho podpísala a ratifikovala bez ďalšieho odkladu;

47. oceňuje prehlbovanie vzťahov medzi Tureckom a Irakom a jeho kurdskú regionálnu vládu a vyzdvihuje najmä prínos Turecka k stabilizácii Iraku; naliehavo žiada Turecko, aby si s irackou vládou a ostatnými susedmi vyjasnilo opatrenia na vyváženie negatívneho vplyvu projektu výstavby hydroelektrárne, ktorý ohlásila turecká vláda;

Pokrok v spolupráci EÚ – Turecko

48. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že v Turecku ešte nebol implementovaný dodatkový protokol k dohode o pridružení medzi ES a Tureckom, čo ovplyvňuje proces rokovaní, a vyzýva tureckú vládu, aby protokol plne implementovala;

49. berie na vedomie pokrok, ktorý dosiahlo Turecko v kapitole o energetike, a znova vyzýva Radu, aby bez ďalších prieťahov začala rokovania o tejto kapitole; vyzýva tureckú vládu, aby posilnila svoje úsilie v rámci rokovaní o pristúpení k Zmluve o energetickom spoločenstve; víta ratifikáciu medzivládnej dohody o plynovode Nabucco a podpísanie memoranda o porozumení k prevádzke prepájacieho plynovodu medzi Tureckom, Gréckom a Talianskom, keďže oba tieto projekty sú dôležité pre energetickú bezpečnosť EÚ;

50. víta prebiehajúce rokovania o kapitole v oblasti potravinovej bezpečnosti, veterinárnej a fytosanitárnej politiky, ktoré sa začali 30. júna 2010; nabáda Turecko, aby dokončilo potrebné kroky na uzatvorenie niektorých kapitol, ako sú podniková a priemyselná politika a transeurópske siete;

51. oceňuje ukončenie rokovaní o readmisnej dohode medzi EÚ a Tureckom a vyzýva tureckú vládu, aby zabezpečila, že do nadobudnutia platnosti dohody budú plne uplatňované existujúce dvojstranné dohody; zdôrazňuje význam prehlbovania spolupráce medzi EÚ a Tureckom v oblasti riadenia migrácie a hraničných kontrol, okrem iného vzhľadom na to, že vysoký podiel nelegálnych prisťahovalcov prichádza na územie EÚ cez Turecko; víta skutočnosť, že tri návrhy zákonov v oblasti azylu boli konzultované s občianskou spoločnosťou, a naliehavo žiada vládu, aby zákony bez prieťahov predložila parlamentu; zastáva názor, že ihneď po nadobudnutí platnosti dohody o readmisii by Rada mala poveriť Komisiu, aby iniciovala dialóg o vízovom režime s osobitným zreteľom na podmienky vstupu podnikateľov a študentov do EÚ ako nevyhnutný krok v súvislosti s mobilitou;

52. berie na vedomie stále aktívnejšiu zahraničnú politiku Turecka, ktorej cieľom je posilniť jeho úlohu v regióne; vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku, aby riadne prihliadala na tento rozmer a v spolupráci s Tureckom sa zasadzovala o koordináciu cieľov a náležitú podporu záujmov EÚ; vyzýva tureckú vládu, aby zintenzívnila koordináciu svojej zahraničnej politiky s EÚ; v zásade víta nedávno oznámenú tzv. politiku nulových problémov voči susedom Turecka, pripomína však potrebu podporovať jednoznačné hlásenie sa Turecka k našim spoločným európskym hodnotám a záujmom; vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku, aby zintenzívnila jestvujúci dialóg s Tureckom o zahraničnopolitických otázkach spoločného záujmu; vzhľadom na to, že Turecko ako sekulárna demokracia s väčšinovým podielom moslimského obyvateľstva je pre mnohých v arabskom svete príkladom, dôrazne nabáda na vyvíjanie spoločného úsilia na podporu demokratizácie a rozvoja na Blízkom východe a v severnej Afrike;

53. zdôrazňuje strategický význam čiernomorského regiónu pre EÚ; domnieva sa, že Turecko je významným partnerom EÚ v tomto priestore, a vyzýva ho, aby podporovalo politiky a kroky EÚ v tomto regióne a aktívne prispievalo k ich plneniu, a to vrátane prípadnej stratégie EÚ pre Čierne more;

Streda 9. marca 2011

54. nalieha na tureckú vládu, aby plne podporovala úsilie medzinárodného spoločenstva zabrániť Iránu získať jadrové zbrane, a vyjadruje poľutovanie nad tým, že Turecko hlasovalo proti príslušnej rezolúcii Bezpečnostnej rady OSN; domnieva sa, že Turecko by mohlo prispieť k demokratizácii a posilneniu ľudských práv v Iráne, keby svoje úsilie koordinovalo s EÚ;

55. domnieva sa, že Turecko musí zohrávať dôležitú úlohu pri posilňovaní dialógu o mierovom procese na Blízkom východe a pri podpore stabilizácie Libanonu, a vyzýva ho, aby oživilo svoje úzke väzby s Izraelom, znovu pristúpilo ku konštruktívnej mediácii a najmä aby prispelo k posilneniu Palestínskej samosprávy;

56. oceňuje, že Turecko konštruktívne podporuje úsilie transatlantických partnerov v Afganistane a na Balkáne; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že námietky Turecka naďalej blokujú strategickú spoluprácu medzi NATO a EÚ nad rámec dohôd „Berlín plus“;

57. vyzýva tureckú vládu, aby podpísala štatút Medzinárodného trestného súdu a predložila ho na ratifikáciu, čím ďalej zvýši podieľanie sa a účasť Turecka na celosvetovom mnohostrannom systéme;

58. berie na vedomie závery a zdokonalenia, ktoré Komisia navrhla v ročnej správe o vykonávaní nástroja predvstupovej pomoci (IPA) za rok 2009 s cieľom prioritne uprednostniť ciele a projekty, ktoré sú v súlade s prístupovými kritériami, ako sa navrhuje v osobitnej správe Dvora audítorov č. 16/2009; zdôrazňuje dôležitosť komplexného sledovania vykonávania nástroja IPA, pretože sa rozbieha stále viac projektov;

*

* *

59. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, generálnemu tajomníkovi Rady Európy, predsedovi Európskeho súdu pre ľudské práva, vládam a parlamentom členských štátov a vláde a parlamentu Tureckej republiky.

Európsky integračný proces Čiernej Hory

P7_TA(2011)0091

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2011 o procese integrácie Čiernej Hory do EÚ

(2012/C 199 E/14)

Európsky parlament,

- so zreteľom na rozhodnutie Európskej rady zo 17. decembra 2010 udeliť Čiernej Hore štatút kandidátskej krajiny na vstup do EÚ,
- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade o stanovisku Komisie k žiadosti Čiernej Hory o členstvo v Európskej únii (KOM(2010)0670),
- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade o stratégii rozširovania a hlavných výzvach v rokoch 2010 – 2011 (KOM(2010)0660),

Streda 9. marca 2011

- so zreteľom na Dohodu o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Čiernou Horou na strane druhej z 29. marca 2010 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na dohodu medzi ES a Čiernou Horou o readmisii z 8. novembra 2007 ⁽²⁾ a na nariadenie Rady (ES) č. 1244/2009 z 30. novembra 2009, prijaté 1. decembra 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 539/2001, uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti ⁽³⁾,
 - so zreteľom na odporúčania Parlamentného výboru pre stabilizáciu a pridruženie EÚ – Čierna Hora z 27. – 28. septembra 2010,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Európska rada na zasadnutí v Solúne 19. – 20. júna 2003 opätovne potvrdila, že budúcnosť západného Balkánu je v EÚ; keďže toto vyhlásenie zopakovala Európska rada na zasadnutí v Bruseli 15. – 16. júna 2006 a na ďalších vrcholných schôdzach,
1. víta skutočnosť, že vláda Čiernej Hory i opozičné strany sa v súvislosti s integráciou do EÚ všeobecne zhodujú a považujú ju za vysoko prioritnú, čoho výsledkom je dobrý pokrok v procese reforiem od získania nezávislosti krajiny; víta nové politické vedenie v Podgorici a povzbudzuje novú vládu, aby pokračovala v európskom integračnom procese Čiernej Hory a aby urýchlila reformy vedúce k splneniu kodanských kritérií;
 2. víta rozhodnutie Európskej rady zo 17. decembra 2010 udeliť Čiernej Hore štatút kandidátskej krajiny na vstup do EÚ, vyjadruje však poľutovanie nad oddelením udelenia štatútu kandidátskej krajiny od práva na otvorenie rokovaní a zdôrazňuje, že rozhodnutie o ich začatí by sa nemalo neprimerane ani bezdôvodne odkladať; očakáva, že rokovania sa začnú najneskôr po zverejnení správy Komisie o pokroku za rok 2011 za predpokladu, že Čierna Hora dosiahne dostatočný pokrok v plnení kritérií stanovených Komisiou;
 3. víta rozhodnutie Rady poskytnúť občanom Čiernej Hory možnosť cestovať bez víz (úplná liberalizácia vízového režimu) do schengenského priestoru EÚ s platnosťou od 19. decembra 2009; zdôrazňuje význam takéhoto kroku pre rozvoj osobných kontaktov, najmä v oblasti vzdelávania, výskumu, cestovného ruchu, pre obchodné vzťahy a medzinárodnú spoluprácu odborov; vyzýva krajiny EÚ, ktoré nepatria do schengenského priestoru, aby takisto zvážili prijatie podobnej liberalizácie vízového režimu pre občanov Čiernej Hory, najmä vzhľadom na bezproblémové zavedenie liberalizácie vízového režimu s krajinami EÚ, ktoré patria do schengenského priestoru;
 4. víta skutočnosť, že proces tvorby právneho a ústavného rámca krajiny je už takmer dokončený; upozorňuje však na skutočnosť, že termín pre harmonizáciu platného právneho systému s novou ústavou bol už po štvrtýkrát predĺžený, a vyzýva príslušné orgány, aby urýchlili prijatie zvyšných právnych predpisov, predovšetkým zmenu volebného právneho rámca; vyzýva všetky politické strany, aby bez ďalšieho odkladu dosiahli zhodu o návrhu zákona v súlade s odporúčaniami OBSE – ODIHR (Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva) a Benátskej komisie a aby zlepšili mechanizmus overovania sťažností zaslaných volebnej komisii alebo súdom v súvislosti s voľbami; vyzýva čiernohorský parlament, aby naliehavo a výrazne posilnil svoje kapacity, pokiaľ ide o úlohu posudzovať, či sú zákony, ktoré navrhla vláda, v súlade s *acquis*, a žiada Komisiu, aby v tejto súvislosti poskytla potrebnú technickú pomoc v rámci nástroja predvstupovej pomoci; žiada vládu, aby zabezpečila väčšiu transparentnosť prijímania zákonov a lepšie sprístupnenie tohto procesu verejnosti;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 108, 29.4.2010, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 334, 19.12.2007, s. 25.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 336, 18.12.2009, s. 1.

Streda 9. marca 2011

5. s uspokojením konštatuje, že nástroj predvstupovej pomoci funguje v Čiernej Hore dobre; nabáda čiernohorskú vládu a Komisiu, aby zjednodušili administratívne postupy financovania z nástroja predvstupovej pomoci s cieľom viac ho sprístupniť menším a necentralizovaným občianskym organizáciám, odborom a iným príjemcom;

6. znovu pripomína, že pre rozvoj krajiny a dôveryhodnosť štátnych inštitúcií v očiach občanov je veľmi dôležité dodržiavanie zásad právneho štátu; víta v tomto smere intenzívnejšiu činnosť vlády a parlamentu pri príprave a prijímaní potrebných právnych predpisov; zdôrazňuje však, že je nutná účasť verejnosti na tvorbe právnych predpisov a ich účinné vykonávanie, aby pokrok videli aj občania;

7. víta iniciatívu čiernohorského parlamentu s cieľom profesionalizovať funkciu predsedu štátnej volebnej komisie, žiada však aj profesionalizáciu ostatných členov tohto orgánu a rozšírenie jeho kapacít, aby bolo možné zabezpečiť transparentné, demokratické a efektívne uskutočnenie volebného procesu;

8. berie na vedomie výrazný pokrok v prijímaní dôležitých právnych predpisov v oblasti boja proti korupcii a víta prijatie novej stratégie a akčného plánu, ako aj ustanovenie Národnej komisie pre ich uplatňovanie; zdôrazňuje však, že korupcia je stále v mnohých oblastiach rozšírená, najmä v najmä v oblasti stavebníctva, privatizácie a verejného obstarávania, a že predstavuje vážny problém; konštatuje však, že úspešnosť vyšetrovania, trestného stíhania a právoplatného odsúdenia vinníkov v prípadoch korupcie zostáva na nízkej úrovni; zdôrazňuje význam vytvorenia jasne formulovaného komplexného rámca na boj proti korupcii vrátane lepšieho vykonávania zákona o slobodnom prístupe k informáciám a lepšej koordinácie medzi orgánmi presadzovania práva, ako aj jedného orgánu, ktorý bude monitorovať a presadzovať dodržiavanie záväzkov vládnych orgánov a overovať riešenie sťažností verejnosti (ombudsman); upozorňuje, že je potrebné účinne vykonávať právne predpisy prijaté v tejto oblasti, aby mali orgány presadzovania práva nové nástroje na boj proti korupcii; naliehavo žiada zmenu legislatívneho rámca v oblasti financovania politických strán a volebných kampaní s cieľom zabezpečiť nezávislú kontrolu a transparentnosť mechanizmov financovania;

9. požaduje urýchléné prijatie krokov na odstránenie prípadov konfliktu záujmov vo verejnej správe posilnením výboru pre riešenie konfliktov s právomocou overovať majetkové priznania verejných činiteľov a stíhať porušenie zákona; požaduje tiež zmenu zákona o predchádzaní konfliktu záujmov pri výkone verejných funkcií, ktorý umožňuje poslancom parlamentu a iným voleným zástupcom byť členom riadiacich a dozorných orgánov; v niektorých prípadoch môže tento problém vyriešiť úplná transparentnosť a vyhlásenie volených zástupcov o finančných záujmoch;

10. poukazuje na to, že zákon o slobode informácií sa zavádza ťažko, najmä čo sa týka poskytovania dokumentov, ktoré by mohli odhaliť korupciu v oblasti privatizácie a verejného obstarávania; naliehavo žiada vládu, aby uľahčila prístup k príslušným údajom; naliehavo žiada štátne orgány, aby sa zdržali nátlaku na mimovládne a neziskové organizácie a všeobecne subjekty občianskej spoločnosti, ktoré vyšetrojú prípady korupcie a organizovaného zločinu a vykonávajú kontrolu;

11. berie na vedomie pokrok v reforme súdnictva, o čom svedčí prijatie významných zmien a doplnení v trestnom konaní a v iných predpisoch hmotného práva, zvýšenie ľudských zdrojov, ktoré sú k dispozícii, a zníženie nevyriešených súdnych prípadov; zdôrazňuje však potrebu zabezpečiť zodpovednosť a výkonnosť súdnictva a prokuratúry, ako aj ich nezávislosť od politického zasahovania; zdôrazňuje, že je potrebné plne dodržiavať etický kódex; naliehavo žiada zmeny v systéme vymenúvania sudcov a prokurátorov a zrušenie praxe, keď prokurátorov a členov súdnej rady a rady prokurátorov vyberá parlament jednoduchou väčšinou a vláda; okrem toho je znepokojený možnosťou nadmerného sústredenia moci v osobe predsedu najvyššieho súdu a generálneho prokurátora; žiada prijatie zákona o regulácii prístupu k bezplatnej právnej pomoci; žiada zjednotenie judikatúry v záujme zabezpečenia predvídateľného súdneho systému a dôvery verejnosti; zdôrazňuje význam posilnenia medzinárodnej spolupráce, najmä so susednými krajinami;

12. vyzýva Čiernu Horu, aby pokračovala v zlepšovaní jednotných kritérií odbornej justičnej prípravy, ktoré sa budú uplatňovať v stredisku odbornej justičnej prípravy, a aby na tento účel vyčlenila potrebné finančné prostriedky;

Streda 9. marca 2011

13. vyzýva Komisiu, aby do svojej najbližšej správy o pokroku zaradila posúdenie vplyvu výsledkov dosiahnutých v oblasti reformy súdnictva a boja proti korupcii vďaka fondom prideleným z EÚ;
14. zdôrazňuje skutočnosť, že organizovaný zločin, najmä pranie peňazí a pašeráctvo, pretrvávajú napriek zlepšeniam právneho rámca a jeho vykonávaniu; vyzýva príslušné orgány, aby prijali opatrenia na posilnenie kapacít v oblasti presadzovania práva, predovšetkým kapacít na aktívne vyšetrovanie, a opatrenia na zlepšenie koordinácie jednotlivých orgánov a agentúr, ako aj spolupráce s príslušnými susednými a medzinárodnými orgánmi s cieľom dosiahnuť primeranú úspešnosť v boji proti organizovanému zločinu; víta prijatie nového trestného poriadku a žiada jeho rýchle a riadne vykonávanie;
15. víta zlepšenie práce parlamentu, odporúča však, aby vynaložil ďalšie úsilie na zabezpečenie vysokej kvality prijatých právnych predpisov a ich súladu s *acquis*; žiada zvýšiť pridelovanie rozpočtových a ľudských zdrojov v rámci krajiny, ako aj viac pomoci pre parlament Čiernej Hory od EÚ, napr. vo forme nadviazania bližších vzťahov s parlamentmi členských štátov alebo s Európskym parlamentom, s cieľom rozšíriť možnosti poslancov a parlamentného sekretariátu vykonávať dohľad nad vládou a kontrolovať ju, ako sa uvádza v stanovisku Komisie;
16. žiada uskutočnenie ďalších reforiem verejnej správy, ktorá stále trpí nedostatkom zdrojov a je zjavne spolitizovaná, a najmä preskúmanie zákona o štátnych úradníkoch a štátnych zamestnancoch, s cieľom zaviesť komplexný systém zamestnávania na základe zásluh vrátane transparentných pravidiel prijímania zamestnancov a stanovenia pravidiel kariérneho postupu; rovnako zdôrazňuje potrebu posilniť ľudské zdroje na miestnej úrovni správy a poskytovať dostatočné finančné prostriedky na jej fungovanie, aby bola zabezpečená jej efektívnosť a transparentnosť, čo je obzvlášť dôležité z hľadiska prebiehajúceho procesu decentralizácie; upozorňuje na nutnosť dodržiavať právne záväzné rozhodnutia úradu riadenia ľudských zdrojov; zdôrazňuje, že je potrebné zlepšiť právny a inštitucionálny rámec s cieľom posilniť zodpovednosť a dodržiavanie zásad právneho štátu vo verejnej správe, najmä v oblastiach, ako je daňová správa, verejné obstarávanie, urbanistické plánovanie a udeľovanie koncesíí v rámci miestnej správy a cieľ; víta otvorenie Regionálnej školy verejnej správy v Danilovgrade;
17. víta prijatie všeobecného zákona o zákaze diskriminácie v oblasti zamestnania alebo poskytovania verejných služieb, podľa ktorého sa zakazuje akákoľvek diskriminácia okrem diskriminácie na základe zásluh, čo je dôležitým krokom vo vytváraní právneho rámca vedúceho k boju proti diskriminácii; všima si však aj možné ďalšie nedostatky v zákone a požaduje ich nápravu; zdôrazňuje, že ohrozené skupiny, ako sú Rómovia, Aškali, Egypťania a osoby s postihnutím, údajne stále trpia diskrimináciou a vo veľkej miere pretrvávajú diskriminácia na základe sexuálnej orientácie a rodového hľadiska, a to aj zo strany štátnych orgánov; naliehavo žiada čiernohorské orgány, aby posilnili vykonávacie mechanizmy v oblasti prevencie, monitorovania, sankcionovania a trestného stíhania prípadov diskriminácie; vyjadruje znepokojenie nad tým, že pracovné práva ľudí so zdravotným postihnutím sa plne nerešpektujú, a v súvislosti s tým víta memorandum o postavení ľudí so zdravotným postihnutím na trhu práce, ktoré podpísala Konfederácia odborových zväzov Čiernej Hory (CTUM) a mimovládne organizácie;
18. vyjadruje znepokojenie nad tým, že ženy sú naďalej nedostatočne zastúpené v rozhodovacích procesoch a na vedúcich pozíciách vo verejnej správe, napr. v parlamente, na ministerstvách a najvyšších vládných miestach, ako aj vo vedení verejných spoločností; žiada prijatie opatrení na rýchle uplatňovanie politiky v oblasti rodovej rovnosti prostredníctvom plnenia akčného plánu a zavedenie zásady rovnakého odmeňovania;
19. víta prijatie zákona o ochrane pred domácim násilím a vyzýva vládu, aby ho urýchlene začala vykonávať a aby poskytla finančnú pomoc organizáciám, ktoré poskytujú služby jeho obetiam; vyzýva orgány na podporu informačnej kampane, ktorej cieľom bude informovať ženy o ich právach a o politike nulovej tolerancie voči domácomu násiliu;
20. naliehavo žiada čiernohorské orgány, aby zabezpečili úplné vykonávanie príslušných právnych ustanovení vrátane zákona o právach a slobodách menšín; pripomína, že všetky menšiny treba chrániť prísny vykonávaním antidiskriminačného zákona; nabáda Čiernu Horu, aby vyvinula viac úsilia na zvýšenie informovanosti o všetkých druhoch diskriminácie; nabáda čiernohorské orgány, aby naďalej plne podporovali uplatňovanie akčného plánu na vyriešenie otázky postavenia vysídlených osôb;

Streda 9. marca 2011

21. víta skutočnosť, že v krajine sú celkovo dobré medzietnické vzťahy a dobrá všeobecná ochrana práv menšín, a pripomína, že je to dobrý základ na začatie procesu budovania mieru v regióne, pre ktorý bolo v minulosti charakteristické etnické násilie a masové vysídľovanie obyvateľstva, žiada však, aby sa na úrovni orgánov a administratívnych štruktúr viac bralo do úvahy stanovisko menšín, s cieľom pomôcť zmiereniu v regióne; v súvislosti s tým upozorňuje na potrebu spresniť ústavné opatrenie o náležitom zastúpení menšín a víta kroky v tejto oblasti na zhotovovanie presnej štatistiky; žiada zosúladenie zákona o štátnom občianstve a zákona o cudzincoch s európskymi normami; nabáda politických aj náboženských lídrov na oboch stranách srbskočiernohorskej hranice, aby prispeli k pozitívnemu prostrediu, v ktorom spolunažívajú viaceré etniká a náboženstvá, hľadaním kompromisných riešení v kontroverzných témach vrátane otázok sporných náboženských miest;

22. konštatuje, že komunity Rómov, Aškalov a Egyptanov naďalej čelia problémom častej diskriminácie; vyzýva orgány, aby zlepšili ich životné podmienky, prístup k sociálnemu zabezpečeniu, zdravotníctvu, vzdelávaniu a zamestnaniu a aby im vydali osobné preukazy totožnosti, ktoré sú predpokladom prístupu k akýmkoľvek verejným službám; zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné zlepšiť životné podmienky v tábore Konik a prijať a uplatňovať udržateľnú stratégiu na zlepšenie týchto podmienok a nakoniec na zatvorenie tábora;

23. opäť pripomína význam aktívnych a nezávislých organizácií občianskej spoločnosti pre demokraciu; víta zlepšenie spolupráce vlády s mimovládnyimi organizáciami, predovšetkým v boji proti korupcii; požaduje ďalšie posilnenie týchto vzťahov a rozsiahlejšie konzultácie s MVO, pokiaľ ide o tvorbu politiky vrátane formulovania politik a právnych predpisov, ako aj monitorovania činností orgánov; zdôrazňuje kľúčovú úlohu aktérov občianskej spoločnosti v podpore posilnenej regionálnej spolupráce týkajúcej sa sociálnych a politických aspektov; víta činnosť národnej rady pre európsku integráciu vrátane občianskej spoločnosti, vlády, súdnictva a opozície, žiada však posilnenie jej úlohy v ďalšom postupe pri integrácii do EÚ;

24. vyzýva čiernohorskú vládu, aby úzko spolupracovala s MVO, odbormi a ďalšími organizáciami občianskej spoločnosti a aby s nimi viedla pravidelný dialóg; víta v tejto súvislosti ustanovenie Rady pre spoluprácu medzi vládou Čiernej Hory a MVO; zdôrazňuje význam posilnenia inštitucionálneho rámca pre spoluprácu medzi vládou, MVO, odbormi a ďalšími organizáciami občianskej spoločnosti;

25. víta pokrok v uskutočňovaní bolonského reformného procesu a žiada vynaložiť ďalšie úsilie na zlepšenie kvality vzdelávania, všeobecného i odborného, aby mladí ľudia mohli získať potrebné zručnosti a úspešne sa uchádzať o miesto na trhu práce; naliehavo žiada účinnejšie uplatňovanie stratégie integrujúceho vzdelávania so začlenením detí z ohrozených skupín;

26. oceňuje kroky, ktoré urobila vláda Čiernej Hory na zabezpečenie slobody prejavu v médiách prijatím zákona o elektronických médiách, ako aj zmeny v trestnom poriadku, žiada však prijatie ďalších opatrení na zabezpečenie nezávislosti a profesionality médií vrátane posilnenia kapacity a nezávislosti verejnoprávneho vysielania; vyzýva čiernohorské orgány, aby naďalej preukazovali odhodlanie s cieľom zabezpečiť, že mediálny sektor bude fungovať bez politického zasahovania a bude zaručená nezávislosť regulačných orgánov; upozorňuje na neúmerne pokuty za ohováranie, čo naďalej obmedzuje slobodu a nezávislosť práce novinárov, a žiada, aby boli právne predpisy a prax v súvislosti s ohováraním zosúladené s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva; zdôrazňuje, že prípady zastrašovania novinárov a aktivistov občianskej spoločnosti a fyzického násilia voči nim, o ktorých sa informovalo, sa musia dôkladne vyšetriť a súdne stíhať; zdôrazňuje, že je dôležité, aby novinári pracovali na vysokej profesionálnej úrovni a riadili sa etickým kódexom novinárov;

27. víta dobré výsledky krajiny v zavádzaní hospodárskych reforiem, zdôrazňuje však skutočnosť, že finančná kríza ukázala potenciálne slabé miesta jej ekonomického modelu a zdôraznila nevyhnutnosť ďalších štrukturálnych zmien; žiada predovšetkým prijatie ďalších opatrení na zlepšenie monitorovania a presadzovania privatizačných zmlúv, zabezpečenie transparentnosti v poskytovaní štátnej pomoci, prijatie lepšej a jednoduchšej regulácie podnikateľského prostredia, a najmä opatrení na uľahčenie fungovania malých a stredných podnikov;

Streda 9. marca 2011

28. berie na vedomie zlepšenia vo fungovaní trhu práce, vyjadruje však obavy z vysokej úrovne nelegálneho zamestnávania; neformálnu ekonomiku považuje za hlboko zakorenený problém, ktorého riešenie si vyžaduje prepracované stratégie nevyhnutne zahŕňajúce všetky aspekty spoločnosti; upozorňuje na skutočnosť, že pre trh práce je stále charakteristická štrukturálna nezamestnanosť a súčasne sa nezapĺňajú voľné miesta vyžadujúce vysokú kvalifikáciu, čo poukazuje na nesúlad medzi požadovanou a ponúkanou odbornou kvalifikáciou; víta prijatie národného kvalifikačného rámca, ktorý sa zaoberá právnymi podmienkami riešenia týchto disproporcií, a vyzýva čiernohorskú vládu, aby ho urýchlene zaviedla;

29. zdôrazňuje, že pre rozvoj Čiernej Hory je dôležité zlepšenie dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie prepojenia jej dopravných systémov s dopravnými systémami susedných krajín; žiada ďalší rozvoj železničných systémov a modernizáciu existujúceho systému, čo je reálna a ekologická alternatíva k cestnej sieti, ktorá by mohla zabezpečiť podstatnú časť prepravy tovaru i cestujúcich;

30. zdôrazňuje, že Čierna Hora ratifikovala osem kľúčových dohovorov o pracovných právach Medzinárodnej organizácie práce (ILO) a revidovanú Európsku sociálnu chartu; podčiarkuje, že hoci zákonník práce zabezpečuje základné pracovné a odborové práva, stále ešte existujú určité obmedzenia; vyzýva Čiernu Horu, aby naďalej posilňovala pracovné práva a práva odborov; zdôrazňuje dôležitú úlohu sociálneho dialógu a podporuje čiernohorskú vládu v tom, aby zvýšila svoje ambície pri ďalšom posilňovaní Sociálnej rady; zdôrazňuje význam zvýšenia transparentnosti a účinnosti sociálnej rady;

31. víta skutočnosť, že ústava charakterizuje Čiernu Horu ako ekologický štát; berie na vedomie, že cestovný ruch zohráva v hospodárstve tejto krajiny významnú úlohu a má potenciál prispieť k jej rozvoju; poukazuje však aj na riziká, ktoré cestovný ruch znamená pre životné prostredie, a vyzýva vládu, aby prijala ďalšie opatrenia na ochranu prírody, ako je rýchle vykonávanie zákona o životnom prostredí a ďalších súvisiacich zákonov, ktoré sa zatiaľ neuplatňujú, a vyvinula ďalšie úsilie potrebné na predchádzanie možnému devastovaniu pobrežia Jadranského mora; upozorňuje na potrebu efektívneho nakladania s odpadom, predovšetkým na miestnej úrovni, aby sa zaistila jeho bezpečná likvidácia; víta opatrenia na budovanie nízkouhlíkového hospodárstva tým, že krajina využije svoj významný hydroelektrický potenciál a potenciál energie z ďalších obnoviteľných zdrojov, čo prispieje k uspokojeniu domácich potrieb a bude pre krajinu aj zdrojom vývozu a zdrojom príjmov v zahraničnej mene; upozorňuje však, že veľké priehrady majú často výrazne negatívny vplyv na životné prostredie, a žiada, aby sa pred ich schválením alebo povolením vykonali náležité a transparentné environmentálne posudky vrátane „ekologicky prijateľnejších alternatív“, účasti verejnosti a zapojenia občianskej spoločnosti v súlade s *acquis* EÚ;

32. naliehavo žiada orgány Čiernej Hory, predovšetkým ministerstvo hospodárstva, aby na svojej webovej stránke zverejnili všetky prílohy a dokumenty súvisiace s nedávnou dohodou o zavedení podmorského elektrického kábla medzi Čiernou Horou a Talianskom; žiada zverejnenie všetkých dôsledkov vrátane vplyvu na životné prostredie;

33. s uspokojením konštatuje, že Čierna Hora je pevne odhodlaná spolupracovať na regionálnej úrovni a je konštruktívnym regionálnym partnerom; vyjadruje Čiernej Hore uznanie za dobré vzťahy so susednými krajinami a za jej celkovú stabilizačnú úlohu v regióne; berie na vedomie, že krajina je aktívnym členom väčšiny regionálnych organizácií a že so svojimi susedmi uzavrela viacero dohôd v oblasti súdnicstva a polície; víta nedávno ratifikované dohody o readmisii s Chorvátskom a Srbskom, ako aj nedávno uzavretú dohodu o extradícii so Srbskom a Chorvátskom; vyzýva Čiernu Horu, aby prostredníctvom Medzinárodného súdneho dvora urýchlene vyriešila otázku hraníc s Chorvátskom;

34. zdôrazňuje, že čiernohorský parlament bol prvý v regióne, ktorý prijal uznesenie o genocíde v Srebrenici, a víta tento krok ako významný príspevok k zmiereniu v regióne;

35. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vláde a parlamentu Čiernej Hory.

Streda 9. marca 2011

Stratégia EÚ pre oblasť integrácie Rómov

P7_TA(2011)0092

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2011 o stratégii EÚ v oblasti začleňovania Rómov (2010/2276(INI))

(2012/C 199 E/15)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Chartu základných práv, najmä na jej články 1, 8, 19, 20, 21, 24, 25, 35 a 45,
- so zreteľom na medzinárodné právne predpisy o ľudských právach, najmä na Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie, na Deklaráciu OSN o právach osôb patriacich k národnostným, etnickým, náboženským alebo jazykovým menšinám z roku 1992, na Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a na Dohovor OSN o právach dieťaťa,
- so zreteľom na európske dohovory na ochranu ľudských práv a základných slobôd, najmä na Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (EDLP) a s ním spojenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, na Európsku sociálnu chartu a s ňou spojené odporúčania Európskeho výboru pre sociálne práva a na Rámcový dohovor Rady Európy na ochranu národnostných menšín,
- so zreteľom na články 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii, ktoré stanovujú základné práva a zásady, na ktorých stojí EÚ, vrátane zásady nediskriminácie a voľného pohybu,
- so zreteľom na článok 5 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii, na ktorého právnom základe EÚ koná vtedy, ak členské štáty nemôžu uspokojivo dosiahnuť ciele zamýšľané touto činnosťou, ale ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni EÚ,
- so zreteľom na článok 6 Zmluvy o Európskej únii, ktorý sa zaoberá základnými právami v Únii,
- so zreteľom na článok 7 Zmluvy o Európskej únii, ktorý uvádza sankcie a pozastavenie práv v prípade vážneho porušenia práva EÚ,
- so zreteľom na článok 9 a článok 10 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktoré EÚ zaväzujú k tomu, aby prihliadala na – ako na horizontálnu požiadavku – podporu vysokej úrovne zamestnanosti, záruku primeranej sociálnej ochrany, boj proti sociálnemu vylúčeniu, vysokú úroveň vzdelávania, odbornej prípravy a ochrany ľudského zdravia, ako aj na boj proti diskriminácii z dôvodu rasy alebo etnického pôvodu,
- so zreteľom na článok 19 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý Radu splnomocňuje na prijatie vhodných opatrení na boj proti diskriminácii založenej na rasovom alebo etnickom pôvode,
- so zreteľom na článok 151 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý ustanovuje ako ciele EÚ a členských štátov podporu zamestnanosti, lepšie životné a pracovné podmienky a riadnu sociálnu ochranu,

Streda 9. marca 2011

- so zreteľom na článok 153 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý vymedzuje oblasti, v ktorých EÚ podporuje a dopĺňa činnosti členských štátov, a najmä na článok 153 ods. 1 písm. h) o integrácii osôb vylúčených z trhu práce a článok 153 ods. 1 písm. j) o boji proti vylučovaniu osôb zo spoločnosti,
- so zreteľom na Hlavu XVIII Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorá sa týka hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti,
- so zreteľom na článok 352 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (doložka flexibility), ktorý umožňuje prijať vhodné opatrenia na dosiahnutie niektorého z cieľov uvedených v zmluvách,
- so zreteľom na články 3, 8, 16, 18, 20, 21 a 157 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na Odporúčanie Rady Európy č. 1355 (1998) o boji proti sociálnemu vylúčeniu a posilňovaní sociálnej súdržnosti v Európe,
- so zreteľom na Európsku chartu regionálnych alebo menšinových jazykov Rady Európy, ktorá sa týka uznania regionálnych alebo menšinových jazykov ako integrálnej súčasti európskeho kultúrneho dedičstva, ako aj na Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 28. apríla 2005 o situácii Rómov v Európskej únii ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 1. júna 2006 o situácii rómskych žien v Európskej únii ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. novembra 2007 o uplatňovaní smernice 2004/38/ES o práve občanov Európskej únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 31. januára 2008 o európskej stratégii riešenia rómskej otázky ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. júla 2008 o sčítaní Rómov v Taliansku na základe ich etnickej príslušnosti ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. marca 2009 o sociálnej situácii Rómov a zlepšení ich prístupu na pracovný trh v Európskej únii ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2010 o druhom európskom samite o Rómoch ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 45 E, 23.2.2006, s. 129.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 298 E, 8.12.2006, s. 283.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 282 E, 6.11.2008, s. 428.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 68 E, 21.3.2009, s. 31.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 294 E, 3.12.2009, s. 54.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 87 E, 1.4.2010, s. 60.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 4 E, 7.1.2011, s. 7.

Streda 9. marca 2011

- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. septembra 2010 o situácii Rómov a slobode pohybu v Európskej únii ⁽¹⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽²⁾,
- so zreteľom na smernicu Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod ⁽³⁾,
- so zreteľom na smernicu Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na rámcové rozhodnutie Rady 2008/913/SVV z 28. novembra 2008 o boji proti niektorým formám a prejavom rasizmu a xenofóbie prostredníctvom trestného práva ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 437/2010 z 19. mája 2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, pokiaľ ide o oprávnenosť zásahov v oblasti bývania v prospech marginalizovaných spoločností ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na závery Európskej rady z decembra 2007 a júna 2008, ako aj závery Rady pre všeobecné záležitosti z decembra 2008,
- so zreteľom na závery Rady pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a spotrebiteľské záležitosti o integrácii Rómov, prijaté 8. júna 2009 v Luxemburgu, a s osobitným zreteľom na desať spoločných základných zásad integrácie Rómov, ktoré tvoria súčasť týchto záverov,
- so zreteľom na oznámenie Komisie o sociálnej a ekonomickej integrácii Rómov (KOM(2010)0133), na vytvorenie pracovnej skupiny ⁽⁸⁾ (7. septembra 2010), na prvé zistenia pracovnej skupiny ⁽⁹⁾ a na správy Agentúry EÚ pre základné práva,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Rómovia v Európe: využívanie nástrojov a politík Európskej únie na začleňovanie Rómov – správa o pokroku za roky 2008 – 2010 (SEK(2010)0400),
- so zreteľom na prvý európsky samit o integrácii Rómov, ktorý sa uskutočnil 16. septembra 2008 v Bruseli, a druhý európsky samit o integrácii Rómov, ktorý sa uskutočnil 8. apríla 2010 v Córdobe,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0312.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 180, 19.7.2000, s. 22.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 303, 2.12.2000, s. 16.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 328, 6.12.2008, s. 55.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 132, 29.5.2010, s. 1.

⁽⁸⁾ IP/10/1097.

⁽⁹⁾ MEMO/10/701 z 21.12.2010.

Streda 9. marca 2011

- so zreteľom na správy o Rómoch, rasizme a xenofóbii v členských štátoch EÚ v roku 2009, ktoré zverejnila Agentúra pre základné práva ⁽¹⁾, a na správy komisára Rady Európy pre ľudské práva Thomasa Hammarberga,
 - so zreteľom na súvisiace odporúčania, stanoviská a vyhlásenia Rady Európy, napríklad závery stretnutia Rady Európy na vysokej úrovni o Rómoch (Štrasburg, 20. októbra 2010) ⁽²⁾,
 - so zreteľom na to, že v roku 2005 niekoľko členských štátov, kandidátskych krajín a ďalších krajín, v ktorých sú inštitúcie EÚ výrazným spôsobom činné, vyhlásili Dekádu začleňovania rómskej populácie a vytvorili Fond pre vzdelávanie Rómov,
 - so zreteľom na odporúčania prijaté Výborom OSN pre odstránenie rasovej diskriminácie na jeho 77. schôdzi (2. – 27. augusta 2010),
 - so zreteľom na správu Rady Európy s názvom Štvrtá správa výboru Európskeho výboru proti rasizmu a netolerancii o Francúzsku (*Fourth ECRI Report on France*), zverejnenú 15. júna 2010,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a stanoviská Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, Výboru pre regionálny rozvoj a Výboru pre kultúru a vzdelávanie (A7-0043/2011),
- A. keďže veľká časť z 10 až 12 miliónov európskych Rómov – pričom väčšina sú občania EÚ – trpí systematickou diskrimináciou, v dôsledku ktorej sa potýka s neznesiteľnou mierou sociálneho a hospodárskeho vylúčenia a s porušovaním ľudských práv a zažíva závažnú stigmatizáciu a diskrimináciu vo verejnom aj súkromnom živote,
- B. keďže stále existujú hospodárske a sociálne rozdiely medzi rôznymi regiónmi EÚ a keďže významná časť rómskeho spoločenstva žije v regiónoch, ktoré patria v EÚ medzi najmenej hospodársky a sociálne rozvinuté,
- C. keďže EÚ je založená na zásadách zakotvených v Charte základných práv EÚ a v zmluvách EÚ, medzi ktoré patria zásada nediskriminácie, osobitné práva vymedzujúce občianstvo EÚ, voľný pohyb a rovnosť,
- D. keďže trio EÚ sa vo svojom spoločnom vyhlásení na druhom európskom samite o Rómoch, ktorý sa konal 8. – 9. apríla 2010 v Córdobe, zaviazalo k pokroku v začleňovaní rómskych otázok do hlavných európskych a vnútroštátnych politík v oblasti základných práv a ochrany proti rasizmu, chudobe a sociálnemu vylúčeniu, k zdokonaleniu návrhu plánu integrovanej platformy na začleňovanie Rómov, s uprednostňovaním kľúčových cieľov a výsledkov; a zabezpečeniu toho, aby existujúce finančné nástroje EÚ, najmä štrukturálne fondy, boli pre Rómov dostupné,

⁽¹⁾ Správa o rasizme a xenofóbii v členských štátoch EÚ za rok 2009; Správa o prieskume v oblasti menších a diskriminácie v Európskej únii, Správa o kľúčových údajoch: Rómovia v roku 2009; Situácia rómskych občanov EÚ, ktorí sa sťahujú do iných členských štátov EÚ a usadia sa tam; a Podmienky bývania Rómov a kočovníkov v Európskej únii: porovnávací správa.

⁽²⁾ CM(2010)133.

Streda 9. marca 2011

- E. keďže vylúčenie rómskych detí zo vzdelávacieho systému má nepriaznivý vplyv na ďalšie práva členov rómskej komunity, najmä právo na prácu, a keďže táto skutočnosť zhoršuje ich marginalizáciu,
- F. keďže komunity, ktoré si chcú zachovať svoj tradičný putovný spôsob života v rámci Európy, sú najviac postihnuté negramotnosťou a keďže preto existujú kultúrne prekážky pre vzdelávanie ich detí,
- G. keďže treba zaistiť materiálne podmienky potrebné pre vzdelávanie rómskych detí a keďže to musí zahŕňať vymenovanie školských mediátorov,
- H. keďže EÚ vypracovala celý rad užitočných nástrojov, mechanizmov a finančných prostriedkov na podporu integrácie Rómov, ktoré sú však roztrieštené v rôznych oblastiach politiky a nie sú monitorované, v dôsledku čoho je ťažké merať ich účinok; keďže preto napriek existencii početných mechanizmov spolupráce a inštitúcií problémy a výzvy týkajúce sa integrácie Rómov neboli doposiaľ účinne vyriešené, a preto nie je súčasný stav udržateľný,
- I. keďže v roku 2005 sa začala realizovať Dekáda začleňovania rómskej populácie s cieľom bojovať proti diskriminácii a zlepšiť hospodársku a sociálnu situáciu Rómov a keďže signatári vyhlásenia o dekáde, t. j. Bulharsko, Chorvátsko, Maďarsko, Čierna Hora, Česká republika, Rumunsko, Srbsko, Slovensko a Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, sa zaviazali, že budú spolupracovať na odstránení diskriminácie a znižovaní neprijateľných rozdielov medzi Rómami a zvyškom spoločnosti,
- J. keďže skutočná integrácia Rómov je možná iba prostredníctvom obojstranného uznania práv a povinností zainteresovaných komunit,
- K. keďže v niekoľkých členských štátoch EÚ dochádza k repatriácii a návratu Rómov, čo často sprevádza stigmatizácia Rómov a všeobecné protirómske zmýšľanie v politickom diskurze,
- L. keďže nediskriminácia – i keď je nevyhnutná – stále nie je dostatočnou reakciou na doterajšiu situáciu štrukturálnej diskriminácie, ktorá postihuje Rómov, a keďže je preto nevyhnutné doplniť a upevniť právne predpisy a politiky v oblasti rovnoprávnosti riešením osobitných potrieb Rómov, pokiaľ ide o plné rešpektovanie, ochranu a presadzovanie základných práv, rovnosti a nediskriminácie, plnohodnotné a nediskriminačné uplatňovanie právnych predpisov, politik a mechanizmov na monitorovanie a trestanie prípadov porušenia práv Rómov, ako aj naplnenie ich osobitných ľudských práv v oblasti zamestnanosti, bývania, kultúry, zdravotnej starostlivosti, účasti na verejnom živote, vzdelávania a odbornej prípravy a voľného pohybu a prístupu k nim prostredníctvom stratégie na úrovni EÚ,
- M. keďže sa ukázalo, že tzv. mäkký politický prístup otvorenej metódy koordinácie spoliehajúci sa na dobrovoľné zapojenie členských štátov a bez akýchkoľvek prísnych stimulov nabádajúcich k skutočnému plneniu je na podporu začleňovania Rómov nedostatočný a toto obmedzenie je možné čiastočne odstrániť užším naviazaním mechanizmov financovania EÚ na procesy spoločnej kontroly,
- N. keďže príslušnícky etnických menšín, a najmä rómske ženy sú vystavené oveľa závažnejšej viacnásobnej diskriminácii než muži z tej istej etnickej skupiny alebo ženy patriace k väčšinovej skupine a keďže miera zamestnanosti rómskych žien je ešte nižšia ako miera zamestnanosti rómskych mužov, zatiaľ čo na druhej strane môžu byť ženy, so zreteľom na svoju úlohu v rodine, ťažiskom začleňovania marginalizovaných komunit,
- O. keďže je potrebné venovať v rámci vypracovania európskej stratégie pre oblasť integrácie Rómov osobitnú pozornosť mladistvým a deťom,

Streda 9. marca 2011

- P. keďže stratégia EÚ v oblasti začleňovania Rómov sa venuje všetkým formám porušovania základných práv Rómov vrátane diskriminácie, segregácie, nenávistných verbálnych prejavov, etnického profilovania a nezákonného odoberania odtlačkov prstov, ako aj nezákonného vystahovania a vyhostenia tým, že sa ňou zabezpečí úplná transpozícia a dôslednejšie vykonávanie všetkých súvisiacich smerníc a práva EÚ,
- Q. keďže rastúca stigmatizácia Rómov a protirómske zmyšľanie v politickom diskurze a medzi verejnosťou sú dôvodmi na znepokojenie, keďže sporné prípady repatriácie a návratov Rómov, ktoré sa odohrali v niekoľkých členských štátoch, vyvolali strach a úzkosť medzi Rómami, ako aj znepokojujúcu mieru rasizmu a diskriminácie,
- R. keďže šance Rómov na prístup k rovnakým právam a povinnostiam, aké majú občania členských štátov, z veľkej miery závisia od toho, či sa im poskytla právna dokumentácia občianstva,
- S. keďže prístup rómskeho obyvateľstva ku kvalitnému vzdelaniu a kvalitnej odbornej príprave, porozumenie ich kultúry a hodnôt, ktoré sú im vlastné, a ich kultúrneho dedičstva, ich zapojenie do spoločenského života a ich lepšie zastúpenie sú základnými rysmi komplexného prístupu k vykonávaniu národných stratégií aj európskej stratégie na ich začlenenie a zapojenie do života spoločnosti,
- T. keďže kvalitné vzdelanie a kvalitná odborná príprava ovplyvňujú budúcnosť každého jednotlivca na osobnej i pracovnej úrovni aj v rámci zapojenia do života spoločnosti a keďže je preto nevyhnutné dbať o to, aby podmienky prístupu k vzdelaniu a odbornej príprave boli rovnaké pre všetkých bez akejkoľvek diskriminácie; keďže začlenenie kultúrnej rozmanitosti a boja proti stereotypom do školských programov od čo najnižšieho veku predstavuje významný prostriedok na začleňovanie Rómov a vzájomné porozumenie,
- U. keďže 19. októbra 2010 Komisia ohlásila predloženie rámca EÚ pre národné stratégie týkajúce sa Rómov v apríli 2011 ⁽¹⁾,
1. žiada Komisiu, aby navrhla, a Radu, aby prijala Stratégiu EÚ pre oblasť integrácie Rómov (ďalej „stratégia“) ako orientačný, komplexný viacúrovňový akčný plán pre celú EÚ, ktorý bude vypracovaný a bude sa vykonávať na všetkých politických a administratívnych úrovniach a ktorý sa bude môcť podľa potreby vyvíjať, bude vybudovaný na základných hodnotách rovnosti, prístupu k právam, nediskriminácie a rodovej rovnosti a bude vychádzať z úloh, cieľov, zásad a nástrojov stanovených v zmluvách a v Charte základných práv, ako sa uvádza vyššie, a z príslušných právnych predpisov EÚ, a okrem toho bude založený na spoločných právomociach, ako aj podporných, koordinačných a dopĺňujúcich činnostiach EÚ;
2. uznáva, že rómske komunity čelia diskriminácii a/alebo častým predsudkom vo viacerých členských štátoch a že túto situáciu sťažuje súčasná hospodárska a finančná kríza, ktorej dôsledkom je úbytok pracovných miest; zdôrazňuje, že za začleňovanie rómskeho obyvateľstva sú zodpovedné všetky členské štáty aj inštitúcie EÚ; vyzýva členské štáty, aby v plnej miere spolupracovali s EÚ a so zástupcami rómskeho obyvateľstva na vytváraní integrovaných politik a aby na podporu začleňovania Rómov na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni využívali všetky finančné zdroje dostupné v rámci fondov EÚ, najmä EFRR, ESF a EPFRV; vyzýva Komisiu, aby venovala mimoriadnu pozornosť žiadostiam o technickú pomoc v snahe zlepšiť účinnosť všetkých dostupných nástrojov na integráciu rómskych komunit;
3. pripomína, že európske programy a financovanie sú k dispozícii a môžu sa využívať na sociálnu a hospodársku integráciu rómskeho obyvateľstva, ale je potrebné zlepšiť komunikáciu na všetkých úrovniach medzi miestnymi orgánmi, občianskou spoločnosťou a potenciálnymi cieľovými skupinami, aby rómske obyvateľstvo bolo o nich informované; okrem toho podporuje využívanie existujúcich fondov EÚ na výstavbu nových alebo renováciu existujúcich obydľí, zlepšenie inžinierskych sietí, miestnych služieb, komunikačných systémov, vzdelávania, opatrení na zabezpečenie prístupu na trh práce atď.;

⁽¹⁾ MEMO/10/502.

Streda 9. marca 2011

4. vyzýva Komisiu, aby:
- a) schválila prioritné oblasti stratégie, a to najmä:
- základné práva, najmä nediskrimináciu, rovnosť a voľný pohyb,
 - vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie,
 - kultúru,
 - zamestnanosť,
 - bývanie vrátane zdravého životného prostredia a primeranej infraštruktúry,
 - zdravotnú starostlivosť a zlepšovanie zdravotnej situácie Rómov, a
 - zapojenie Rómov vrátane rómskej mládeže do politického a občianskeho života;
- b) v rámci stratégie predložila plán zavádzania záväzných minimálnych noriem na úrovni EÚ pre prioritné oblasti vzdelávania, zamestnanosti, bývania a zdravotnej starostlivosti;
- c) vymedzila ciele stratégie, ktoré sa viažu na prioritné oblasti, a to najmä:
- prijatím a posilnením účinných antidiskriminačných právnych predpisov a opatrení na ochranu proti diskriminácii vo všetkých oblastiach života vrátane viacnásobnej diskriminácie, a s cieľom zaručiť, chrániť a podporovať základné práva, rovnosť a nediskrimináciu a právo na voľný pohyb vrátane krokov zameraných na zvyšovanie informovanosti zameraných na Rómov alebo osoby nerómskeho pôvodu, a to s cieľom odstrániť diskriminačné prekážky,
 - bojom proti rómskemu zníženiu, predsudkom, stereotypom, rasizmu a xenofóbi, stigmatizácii a nenávisťným slovným prejavom voči Rómom, najmä zaručením toho, že sa zavedú príslušné právne predpisy a zavedú sa vhodné tresty za rasovo motivované zločiny,
 - zaručením toho, aby médiá nešírili predsudky voči rómskej komunite a aby presadzovali pozitívny obraz rozmanitosti, a umožnením primeranejšieho zastúpenia Rómov v médiách,
 - predchádzaním porušovaniu ľudských práv a ochranou obetí, zabezpečením toho, aby sa im poskytla právna pomoc a účinné opravné prostriedky, a to s osobitným zameraním na situáciu rómskych detí a žien, ktoré sú často vystavené viacnásobnej diskriminácii,
 - zavedením preventívnych opatrení proti obchodovaniu s ľuďmi, ktorého obetí je medzi Rómami neprimerane mnoho,
 - odbornou prípravou osôb na všetkých úrovniach administratívy, justície a policajných služieb v oblasti nediskriminačných postupov,

Streda 9. marca 2011

- vytvorením dialógu medzi miestnymi orgánmi, justičnými orgánmi, políciou a rómskou komunitou s cieľom odstrániť diskrimináciu v justičnej sfére, zvýšiť dôveru a bojovať proti profilovaniu na základe etnickej príslušnosti,
- zabezpečením rovnakého prístupu ku kvalitnému vzdelaniu pre všetkých,
- zabezpečením rovnakého prístupu k odbornému vzdelávaniu dospelých a k celoživotnému vzdelávaniu,
- zaručením rovnakého prístupu k sociálnym službám a k infraštruktúre základnej starostlivosti, ako je starostlivosť o deti a o staršie osoby,
- odstránením segregácie na školách a v triedach, a to aj vytvorením školského prostredia podporujúceho začlenenie a zamestnávanie rómskych školských mediátorov,
- poskytovaním rovnakého prístupu k primeranej príprave na konkurencieschopnosť na trhu práce,
- zabezpečením rovnakého prístupu k vzdelávaniu v ranom detstve,
- zaručením vzdelávania dievčat,
- poskytovaním medzikultúrneho vzdelávania,
- uľahčením dialógu medzi rodinami a školami, najmä prostredníctvom mediátorov,
- zvyšovaním počtu rómskych učiteľov a zabezpečením ochrany jazyka a identity rómskych detí sprístupnením vzdelávania v ich vlastnom jazyku,
- zavedením opatrení, ktorými sa zabráni predčasnému ukončeniu školskej dochádzky a neúspechom v štúdiu,
- zavedením opatrení na vrátenie detí, ktoré vypadli zo školského systému, späť do škôl, napríklad vytvorením programov druhej šance,
- poskytovaním rovnakého prístupu ku kvalitným programom stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania,
- bojom proti nadmernému zastúpeniu Rómov v osobitných školách,
- bojom proti chudobe detí, znížením prípadov oddelenia detí od ich rodín a zabránením umiestňovania detí do detských domovov a osobitnej opatery v dôsledku chudoby,
- zaručením účinného prístupu na trh práce a rozvíjaním a sprístupnením mikropôžičiek na podnikanie a samostatnú zárobkovú činnosť,
- zaručením rovnakého prístupu k zdravému bývaniu za primerané ceny a odstránením územnej segregácie,
- zaručením práva na registrovanú adresu vrátane možnosti registrácie prostredníctvom organizácie občianskej spoločnosti a zaručením úplného a aktualizovaného registra pôrodov, sobášov a úmrtí pre všetkých rómskych občanov, ako aj bojom proti diskriminácii pri vystavovaní administratívnych dokumentov,

Streda 9. marca 2011

- bojom proti nerovnostiam v oblasti zdravia, a to zabezpečením spravodlivého prístupu ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti a podporou zdravia, najmä s cieľom znížiť rozdiely v oblasti zdravia s osobitným dôrazom na ochranu zraniteľných skupín vrátane žien, detí, starších ľudí a osôb so zdravotným postihnutím,
 - posilnením rómskej občianskej spoločnosti, a to aj politikou budovania kapacít tým, že sa posilní administratívna kapacita na národnej, regionálnej a miestnej úrovni a podporí sa účasť Rómov na občianskom a politickom živote,
 - zlepšovaním aktívneho občianstva, zapájaním Rómov do všetkých sfér verejného a politického života a posilnením ich zastúpenia v inštitúciách a volených orgánoch na miestnej a národnej úrovni a na úrovni EÚ,
 - začlenením hľadiska rozšírenia a susedstva do stratégie, požadovaním zlepšenia situácie Rómov v prístupujúcich a v kandidátskych krajinách, ako aj potenciálnych kandidátskych krajinách a v krajinách, ktoré sú zapojené do európskej susedskej politiky; ďalej prednostným hodnotením pokroku v tejto oblasti vo výročných správach o pokroku, ako aj v prieskumoch venovaných susedným krajinám EÚ,
 - zaručením rešpektovania a ochrany kultúry,
 - zabezpečením uplatňovania rodovej rovnosti riešením osobitných potrieb rómskych žien a súčasne ich zapájaním do rozvojových politík; zastavením uskutočňovania svadiel detí,
 - zastavením návratov Rómov do krajín, kde môžu byť vystavení mučeniu alebo krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu;
5. zdôrazňuje, že komplexné programy a programy prispôbené konkrétnym potrebám rómskych komunít žijúcich v rôznych podmienkach majú kľúčový význam a že v tejto súvislosti je potrebné poskytnúť Rómom prístup k takým službám v mieste ich bydliska, ktoré sú prispôbené ich osobným potrebám;
6. pripomína, že podpora primeraného príjmu, trhy práce prístupné pre všetkých a prístup ku kvalitným službám sú základnými piliermi stratégie aktívneho začleňovania obsiahnutej v odporúčaní 2008/867/ES;
7. zdôrazňuje, že sociálna pomoc, dôstojné bývanie a ošatenie, prístupné kvalitné programy rozvoja už v ranom veku a nesegregované kvalitné vzdelávanie v atmosfére otvorenosti pre všetkých a vôle zapojiť rodičov sú základným prvkom na zabezpečenie rovnakých príležitostí, šance na plnú účasť na živote spoločnosti a absenciu diskriminácie v budúcnosti; zdôrazňuje, že je potrebné bojovať proti záškoláctvu a predčasnému ukončeniu školskej dochádzky a poskytovať granty a finančnú podporu; trvá na tom, že príležitosti v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a pomoc v prístupe na trh práce, ktoré sa ponúkajú dospelým, majú kľúčový význam z hľadiska podpory prijímania a trvalého zamestnávania Rómov, s cieľom zamedziť šíreniu sociálneho vylúčenia;
8. naliehavo vyzýva, aby sa s preventívnymi opatreniami na boj proti marginalizácii začalo už v ranom detstve, pričom by sa každé dieťa hneď po narodení zaznamenalo v registri obyvateľstva spôsobom, ktorý zohľadní jeho národnosť, a tak bude mať prístup k všetkým sociálnym službám; domnieva sa, že predovšetkým rómske deti by mali mať zaručený prístup ku kvalitným službám v oblasti vzdelávania a že by sa mali prijať konkrétne opatrenia na podporu ich školskej dochádzky;
9. pripomína problémy, s ktorými sa Rómovia, najmä ženy a dievčatá, stretávajú, pokiaľ ide o extrémnu chudobu, diskrimináciu a vylúčenie, čo vedie k nedostatočnému prístupu k vysokoškolskému vzdelaniu, zamestnaniu a sociálnym službám; žiada Komisiu a členské štáty, aby sa zaoberali osobitnými potrebami rómskych žien a dievčat uplatňovaním rodového hľadiska vo všetkých politikách začleňovania Rómov a aby poskytovali ochranu osobitne zraniteľným podskupinám;

Streda 9. marca 2011

10. vyzýva členské štáty, aby prijali konkrétne kroky s cieľom informovať svojich občanov o historickej a súčasnej situácii Rómov a aby na tento účel využili ako zdroj informácií okrem iného aj správy Agentúry EÚ pre základné práva;
11. zdôrazňuje, že stratégia EÚ v oblasti začleňovania Rómov by mala zahŕňať aj opatrenia, ktorými sa zabezpečí monitorovanie situácie Rómov, čo sa týka dodržiavania a presadzovania ich základných sociálnych práv, rovnakého postavenia, nediskriminácie a voľného pohybu v EÚ;
12. zdôrazňuje, že prístup Rómov ku kvalitnému vzdelávaniu a odbornému vzdelávaniu, podieľanie sa na ich kultúre, hodnotách a kultúrnom dedičstve a ich pochopenie, ich zapájanie sa do združení a lepšie zastúpenie ich komunity sú nevyhnutnými súčasťami holistického prístupu k vykonávaniu vnútroštátnych a európskych stratégií ich začleňovania a zapájania do spoločnosti;
13. zdôrazňuje, že kvalitné vzdelávanie a odborná príprava majú vplyv na budúci život jednotlivca z osobného aj pracovného hľadiska a že je preto potrebné zabezpečiť, aby mal každý rovnaký prístup k systémom vzdelávania a odbornej prípravy bez akejkoľvek diskriminácie či vylúčenia;
14. zdôrazňuje, že je dôležité stratégiu schváliť a dohliadať na jej vykonávanie transparentným spôsobom, pričom hlavná zodpovednosť musí spočívať na demokraticky zodpovedných ministroch v rámci Rady, a zdôrazňuje, že stratégia by v žiadnom prípade nemala rozdeľovať EÚ a vytvárať rozpory medzi členskými štátmi, ale mala by, naopak, prispievať k posilňovaniu integrácie komunity;
15. zdôrazňuje dôležitosť náležitého využitia finančných zdrojov pridelených jednotlivým členským štátom v prioritných sektoroch stanovených stratégiou;
16. zdôrazňuje, že je potrebné podrobiť ciele stratégie preskúmaniu a meraniu miery ich plnenia, aby bolo možné zaviesť kritériá odmeňovania členských štátov v prípade plnenia a sankcií v prípade neplnenia;
17. vyzýva Komisiu, aby:
- sa ujala vedúcej úlohy, pokiaľ ide o strategickú koordináciu týkajúcu sa pokroku dosiahnutého v prioritných oblastiach a plnenia cieľov viažucich sa na stratégiu v spolupráci s členskými štátmi a v súlade so zásadou subsidiarity,
 - vytvorila pracovnú skupinu ako stály orgán, ktorý prevezme zodpovednosť za dohľad, koordináciu, monitorovanie, podávanie správ, hodnotenie, pomoc pri vykonávaní, usmerňovaní a kontrole, a reagovala tak na potrebu zaviesť nezávislý, viacsektorový orgán slúžiaci ako „vonkajší koordinátor“, ktorý môže posúdiť a vyvážiť rôzne národné a sektorové záujmy spôsobom, ktorý je prijateľný pre všetkých,
 - pravidelne preskúmavala stratégiu a v prípade potreby ju aktualizovala a usilovala sa o schválenie uskutočnených zmien Európskym parlamentom a Radou,
 - zohľadnila prioritné oblasti a ciele stratégie vo všetkých svojich príslušných politických iniciatívach a pri plánovaní programu na úrovni EÚ,

Streda 9. marca 2011

- podávala správy o vykonávaní a pokroku stratégie a národných akčných plánov a hodnotenia výsledkov vrátane hodnotiacich kritérií a ukazovateľov a každoročne informovala Radu a Európsky parlament, pričom poznamenáva, že účinnosť politiky a hodnotenie ex post by sa mali stať kritériami pre predĺženie poskytovania podpory,
 - zaistila zhromažďovanie a šírenie potrebných štatistických údajov a zaručila konsolidáciu a posilnenie osvedčených postupov vyvinutých na miestnej úrovni,
 - overila súlad národných plánov so stratégiou EÚ,
 - zmenila regulačný rámec krízového financovania, znížila byrokratické zaťaženie a zjednodušila a zrýchlila postupy týkajúce sa finančných prostriedkov EÚ a takisto vyzvala členské štáty, aby zaviedli jednoduché a normatívne postupy financovania a využívali globálne granty,
 - postupne zaviedla povinné inštitucionálne záruky s cieľom uplatňovať hľadisko opatrení zameraných na nediskrimináciu a opatrení proti segregácii so zreteľom na smernice 2000/43/ES a 2004/113/ES a takisto aby monitorovala takéto opatrenia a bojovala proti stigmatizácii,
 - prostredníctvom európskej rómskej platformy zabezpečila účasť príslušných zainteresovaných strán na všetkých úrovniach a vo všetkých fázach, ako aj účasť a rómskych komunít zo všetkých úrovní a spolupracovala s ďalšími inštitúciami, členskými štátmi, regionálnymi a miestnymi orgánmi, medzinárodnými finančnými inštitúciami, nadnárodnými plánovacími orgánmi a medzivládnyimi organizáciami, pričom konštatuje, že je potrebné zlepšiť koordináciu a spoluprácu medzi dotknutými politickými aktérmi a politickými sieťami, aby sa predišlo duplicite a zvýraznili sa vzájomne sa dopĺňujúce účinky politických krokov v tejto oblasti a aby sa odstránilo riziko prekryvania politik a konfliktov politik, ktoré vyplýva z rozširovania sietí zainteresovaných strán;
18. pripomína, že Komisia má osobitnú zodpovednosť za podporovanie stratégie EÚ v oblasti začleňovania Rómov, ale že táto stratégia sa musí vykonávať na miestnej úrovni;
19. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zmobilizovali jestvujúce stratégie a nástroje EÚ s cieľom zabezpečiť sociálno-ekonomické začleňovanie Rómov a navrhnúť a realizovať všetky príslušné politiky, v prípade potreby i zohľadnením spoločných základných zásad začleňovania Rómov;
20. domnieva sa, že výraznejšia spolupráca medzi rómskymi lídrami, miestnymi orgánmi a orgánmi EÚ je kľúčová pre určenie hlavných výziev a riešení, ktorým je vystavená EÚ a jej členské štáty v súvislosti so sociálno-ekonomickým začleňovaním rómskeho obyvateľstva;
21. vyzýva členské štáty, aby priznali rozhodovacím orgánom právomoci potrebné na zabezpečenie komplexného a rozvojovo orientovaného financovania EÚ, ktoré podporuje vhodné miestne iniciatívy a reaguje na rôzne potreby rómskeho obyvateľstva na miestnej úrovni; zdôrazňuje dôležitosť identifikácie a výmeny osvedčených postupov so zreteľom na integráciu Rómov a lepšieho zviditeľnenia úspešných prípadov; takisto vyzýva na rozvoj inštitucionálnych kapacít na poskytnutie potrebnej pomoci (administratívnej pomoci a pomoci v oblasti riadenia projektov) na miestnej úrovni;
22. domnieva sa, že rómske a nerómske organizácie, miestne, regionálne a vnútroštátne orgány a orgány EÚ by mali v priebehu celého procesu postupovať koordinovane a spoločne niesť zodpovednosť, pričom by mali stavať na najlepších postupoch, už existujúcich rozsiahlych znalostných základoch, ktoré vytvorili členské štáty, a skúsenostiach z prvého obdobia Dekády začleňovania rómskej populácie; zdôrazňuje, že je dôležité organizovať kampane na zvýšenie informovanosti, najmä v regiónoch s početnými rómskymi komunitami;

Streda 9. marca 2011

23. domnieva sa, že sociálne začleňovanie Rómov nie je možné bez toho, aby sa vytvorilo a posilnilo zastúpenie ich záujmov, a to aj pri prijímaní politických rozhodnutí, a ich občianske aktivity prostredníctvom mimovládnych organizácií na vnútroštátnej a európskej úrovni;
24. rozhodne odporúča orgánom EÚ, aby zaistili výraznejšie zapojenie orgánov na národnej úrovni do konzultácií a rozhodovacieho mechanizmu s cieľom dosiahnuť splnenie budúcej stratégie, ktorá môže byť prospešná pre všetky zúčastnené strany; zároveň upozorňuje Komisiu a členské štáty na to, že v záujme zlepšenia všeobecného prijatia a účinnosti politik je potrebné navrhnuť, vypracovať, vykonávať a hodnotiť politiky začleňovania Rómov v spolupráci s regionálnymi a miestnymi orgánmi, rómskymi a nerómskymi skupinami obyvateľstva, zástupcami a organizáciami občianskej spoločnosti, ako aj s Výborom regiónov a medzinárodnými organizáciami;
25. vyzýva Komisiu, aby zbierala a šírila informácie o skúsenostiach a opatreniach v rozličných členských štátoch, a to najmä v oblasti vzdelávania a kultúry;
26. žiada, aby sa zlepšilo poradenstvo pre organizátorov projektov, ktoré majú nárok na európske finančné prostriedky určené na integráciu rómskeho obyvateľstva, tým, že sa vytvoria platformy na informovanie, analýzy a výmenu osvedčených postupov;
27. trvá na tom, že súčasťou riešenia je aj plná zaangažovanosť členských štátov pri poskytovaní účinnej podpory organizátorom projektov a že je úlohou členských štátov, aby spoločne s Komisiou podporovali miestne orgány pri výbere projektov na integráciu rómskeho obyvateľstva;
28. vyzýva členské štáty, aby vypracovali stratégie na zníženie chudoby pre jednotlivé odvetvia, v ktorých sa zohľadní často citlivá otázka spolužitia rómskej komunity s väčšinovým obyvateľstvom, keďže obe skupiny sú postihnuté nedostatkom pracovných príležitostí, chudobou a marginalizáciou; zdôrazňuje význam stimulačných opatrení, ktoré formou zrejmých výhod nabádajú chudobných, aby sa začlenili do trhu práce namiesto toho, aby žili zo sociálnych dávok, prípadne pracovali na čiernom trhu; zdôrazňuje, že programy na podporu vzájomného porozumenia a tolerancie sú mimoriadne dôležité;
29. vyzýva Komisiu, aby do stratégie zapracovala hľadisko rozširovania prípravou pilotných projektov v kandidátskych krajinách a potenciálnych kandidátskych krajinách, ktoré by zabezpečili prípravu národných akčných plánov v súlade so stratégiou EÚ;
30. vyzýva členské štáty, aby menovali vládneho úradníka alebo správny orgán na vysokej úrovni, ktorý by slúžil ako národné kontaktné miesto pre transparentné a účinné vykonávanie stratégie, mal výkonné právomoci a bol zodpovedný za vykonávanie, koordináciu, monitorovanie, zavádzanie a presadzovanie stratégie na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, pričom bude zaistená minimálna byrokracia a efektívna správa a kontrola finančných prostriedkov, ako aj transparentnosť podávania správ;
31. vyzýva národné ministerstvá vzdelávania, ako aj Komisiu, aby zriadili inovatívne a pružné granty na výchovu talentov a zvýšili podporu jestvujúcich grantov a programov;
32. vyzýva Komisiu a Radu, aby schválili rozšírené a podrobné zloženie ukazovateľov z Laekenu, ktorými sa meria sociálne a územné vylúčenie a vyhodnocuje dosiahnutý pokrok; zdôrazňuje, že horizontálne členenie ukazovateľov z Laekenu sa musí rozšíriť aj na najmenšie štatisticko-administratívne jednotky (LAU 1 a LAU 2); okrem toho pripomína, že ukazovatele z Laekenu je možné pridať k budúcim ukazovateľom v rámci politiky súdržnosti, a to najmä pokiaľ ide o sociálny rozmer;
33. vyzýva Komisiu, aby tieto ukazovatele doplnila o systém cieľových hodnôt a hodnotiacich kritérií, aby mali skutočný politický význam pre pokrok; ďalej zdôrazňuje naliehavú potrebu dosiahnuť pokrok v zbere rozčlenených údajov, aby bolo možné merať pokrok pri dosahovaní cieľových hodnôt/hodnotiacich kritérií/ukazovateľov a vytvárať politiky založené na faktoch a zvyšovať účinnosť a posilňovať hodnotenie;

Streda 9. marca 2011

34. naliehavo žiada o stanovenie referenčných hodnôt, ukazovateľov a nezávislých mechanizmov na monitorovanie a posúdenie vplyvu, a to pomocou osvedčených postupov, pričom cieľom je podporovať a zhodnotiť efektívnosť a hmatateľné výsledky programov namiesto toho, aby sa len overilo, či projekty, ktoré získali grant, splnili procesné formality, a vyzýva na účinné monitorovanie používania finančných prostriedkov, aby sa finančné zdroje v konečnom dôsledku skutočne využili na zlepšenie životných podmienok, zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a zamestnanosti Rómov;

35. domnieva sa, že štruktúrovaná spolupráca členských štátov v rámci jestvujúcich otvorených metód koordinácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začlenenia Rómov má zásadný význam pri dosahovaní pokroku v otázke úplného začlenenia Rómov, a žiada Komisiu, aby zorganizovala výmeny osvedčených postupov a skúseností medzi členskými štátmi a všetkými stranami, ktorých sa rómska problematika týka;

36. s cieľom zabezpečiť, aby sa finančné prostriedky s presne stanovenými a konkretizovanými cieľmi skutočne dostali k Rómom, ktorí sú v núdzi, a priniesli dlhotrvajúce zlepšenie ich životných podmienok, vyzýva, aby Komisia a členské štáty prejavili skutočné odhodlanie k zavedeniu komplexnejších, pružnejších a udržateľnejších programov, ktoré budú cielenejšie a vo väčšej miere zamerané na rozvoj, budú mať dlhodobejší dosah a väčší územný význam, aby sa sústredili na najviac znevýhodnené mikroregióny s ich geografickou, sociálno-ekonomickou a kultúrnou situáciou a zároveň riešili problém chudoby na predmestiach a vidieku a v segregovaných rómskych štvrtiach a kladli osobitný dôraz na zlepšenie nevyhovujúcich podmienok v oblasti bývania (napríklad nedostatok pitnej vody, chýbajúce kúrenie, elektrina či hygienické zariadenia) a na poskytovanie ďalšej pomoci rodinám pri udržiavaní zlepšených podmienok ich bývania; takisto vyzýva Komisiu, aby monitorovala výsledky projektov po tom, ako sa minú vyčerpané finančné prostriedky, ktoré na ne boli vyčlenené;

37. vyzýva členské štáty, aby zlepšili hospodárske príležitosti pre Rómov vrátane podpory mikroúverového nástroja medzi podnikateľmi; vyzýva členské štáty, aby využívali skúsenosti s úspešnými projektmi, napríklad, keď sa pomocou odborníkov podarilo zmeniť nelegálne podnikanie na zákonnú hospodársku činnosť;

38. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby vypracovali jasné politiky začleňovania Rómov do trhu práce a aby navrhli a prijali opatrenia na boj proti nežiaducim dôsledkom dlhodobej závislosti od systému sociálneho zabezpečenia;

39. uznáva, že väčšina Rómov pracuje nelegálne, a vzhľadom na potrebu zabezpečiť udržateľnosť systémov sociálneho zabezpečenia vyzýva členské štáty, aby v spolupráci so sociálnymi partnermi účinne bojovali proti tomuto javu;

40. vyzýva členské štáty, aby preukázali odhodlanie a zapojili verejné subjekty, ako sú MSP a mikropodniky, do vykonávania opatrení na začleňovanie rómskeho obyvateľstva v oblasti zamestnateľnosti;

41. zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú môžu zohrávať MSP a mikropodniky pri integrácii Rómov, a obhajuje prijatie opatrení, na základe ktorých sa budú odmeňovať tí, ktorí prispievajú k dosiahnutiu tohto cieľa;

42. domnieva sa, že lepšie vyhliadky Rómov, najmä z hľadiska ich prístupu na trh práce, je možné zabezpečiť zvýšenými investíciami členských štátov do vzdelávania a odbornej prípravy, s osobitným zreteľom na nové technológie a internet, pričom treba zohľadniť opatrenia schválené medzinárodnou vedeckou obcou, nadáciami a MVO pôsobiacimi v oblasti vzdelávania a sociálneho začleňovania na regionálnej a miestnej úrovni;

Streda 9. marca 2011

43. vyzýva Komisiu, aby vypracovala európsky krízový plán, ktorý vymedzí, zhodnotí a preskúma tie mikroregióny EÚ, ktorých obyvateľstvo je najviac postihnuté chudobou, sociálnym vylúčením a diskrimináciou, aspoň na základe nasledujúcich charakteristík:

- dostupnosť pracovných miest,
- vzdialenosť od mestských centier alebo problematická nadmerná koncentrácia blízko mestských centier,
- vysoká miera nezamestnanosti,
- nedostatočné verejné služby,
- nevhodné environmentálne podmienky,
- nedostatok podnikov v blízkosti,
- chýbajúca vhodná infraštruktúra,
- nízke príjmy,
- nízka úroveň vzdelania,
- nedostatok kvalifikovaných ľudských zdrojov,
- slabá/drahá dopravná infraštruktúra,
- sociálne napätie,
- možnosti miestnej verejnej správy riešiť chudobu,
- situácie závažného porušovania ľudských práv, diskriminácie, vystahovania, vyhostenia, rasizmu voči rómskemu obyvateľstvu zo strany miestnych alebo regionálnych orgánov alebo tretích strán;

44. žiada členské štáty, aby sa zapojili do poskytovania údajov týkajúcich sa sociálno-ekonomickej situácie Rómov (najmä pokiaľ ide o ich vzdelávanie, zdravie, bývanie a zamestnanosť), vyzýva medzinárodné organizácie (napríklad ILO a OECD), aby v rámci svojich všeobecných prieskumov rozpracovali tieto otázky a pomohli stanoviť konkrétne ciele, napríklad čo sa týka percentuálneho podielu rómskej komunity s ukončeným stredoškolským a vysokoškolským vzdelaním, zamestnaním vo verejnej správe alebo zastúpením v rôznych sférach spoločenského a politického života, a žiada Komisiu o podporu pri vypracovaní jasnej a uskutočniteľnej stratégie EÚ v oblasti začleňovania Rómov za pomoci týchto údajov;

45. vyzýva preto Komisiu, aby týmto mikroregiónom poskytla konkrétnu podporu vrátane finančnej podpory a aby pripravila pilotné projekty, ktoré budú zahŕňať účasť mediátorov v súlade s programom Rady Európy a konkrétne kroky nadväzujúce na vývoj vykonávania stratégie;

46. vyzýva Komisiu, aby v rámci stratégie podnecovala členské štáty, príslušné medzinárodné a európske inštitúcie, MVO, rómske komunity, iné zainteresované strany a verejnosť k tomu, aby pri odkazovaní na túto menšinu používali označenie Rómovia/Rómovia a Sintovia;

Streda 9. marca 2011

47. vyzýva Komisiu a Radu, aby v budúcom viacročnom finančnom rámci z objemu finančných prostriedkov určených na kohéznu politiku vyčlenili jasne určenú časť explicitne na podporu stratégie prostredníctvom vytvorenia výkonnostnej rezervy pre stratégiu EÚ pre Rómov;

48. domnieva sa, že súčasná miera čerpania finančných prostriedkov EÚ je príliš nízka; vyzýva preto Komisiu, aby analyzovala dôvody tohto javu a vypracovala efektívnejšiu koncepciu na monitorovanie čerpania finančných prostriedkov EÚ, najmä tých, ktoré sú osobitne určené pre marginalizované skupiny; predovšetkým naliehavo žiada o zozbieranie údajov o účinnosti finančných prostriedkov EÚ s náležitým ohľadom na smernice o ochrane údajov, aby sa mohli vypracovať politiky vychádzajúce z dôkazov;

49. zdôrazňuje skutočnosť, že sociálne vylúčenie Rómov má veľmi silný územný rozmer chudoby a marginalizácie a sústreďuje sa v zaostalých mikroregiónoch, ktorým výrazne chýbajú finančné zdroje potrebné na zaplatenie príspevku do fondov Spoločenstva, na čerpanie z ktorých majú nárok, a zväčša nemajú administratívne kapacity ani ľudské zdroje, aby dokázali tieto prostriedky dobre využiť; zdôrazňuje, že na tieto mikroregióny, ktoré sú často periférnymi vnútroregionálnymi oblasťami, je potrebné sústrediť osobitné úsilie a podstatne zjednodušiť byrokratické postupy, aby im v rámci politiky súdržnosti bolo možné prideliť čo najviac zdrojov;

50. domnieva sa, že takisto sú potrebné nové predpisy o prideľovaní prostriedkov zo štrukturálnych fondov na stanovenie podmienenosti, pokiaľ ide o odstraňovanie segregácie a zabezpečenie rovnakého prístupu Rómov k verejným službám; zastáva názor, že na základe merateľných ukazovateľov a konkrétnych opatrení by sa mali aj na miestnej úrovni pripraviť plány zamerané na rovnosť príležitostí a proti segregácii;

51. naliehavo vyzýva Komisiu, aby poskytla primerané nástroje s cieľom usmerniť členské štáty pri zaistení komplementárnosti medzi ESF, EFRR a Európskym poľnohospodárskym fondom pre rozvoj vidieka (EPFRV), a vyzýva členské štáty, aby v záujme začleňovania Rómov využívali ostatné programy, ako je program PROGRESS, program v oblasti celoživotného vzdelávania, program v oblasti kultúry (2007 – 2013) a program v oblasti zdravia (2008 – 2013);

52. vyzýva na delegovanie orgánov EÚ pre podporu rozvoja pod dohľad a kontrolu pracovnej skupiny pre Rómov s cieľom:

- zaistiť financovanie EÚ zamerané na rozvoj v záujme podpory vhodných miestnych iniciatív,
- včas zistiť zneužívanie finančných prostriedkov a informovať o ňom,
- vykonávať pravidelné kontroly dôslednosti a efektívnosti používania finančných prostriedkov vo vzťahu k očakávanému výsledku, a to aj na účely, na ktoré sa vyčleňujú finančné prostriedky v rámci stratégie,
- pôsobiť ako poradný subjekt využívaním komplexných vedomostí celej EÚ za súčasného vypracúvania ukazovateľov, hodnotenia vplyvu atď., a
- poskytovať cieleňú podporu miestnych iniciatív, projektov a komplexných programov, ktoré najlepšie spĺňajú ciele stratégie a prinášajú efektívne riešenia konkrétnych problémov rómskych komunít;

53. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uplatňovali jednak participatívne monitorovacie hodnotenie, v ktorom sú zapojené rómske komunity a ktoré pomáha pri rozvoji predpokladov zainteresovaných strán, jednak externé odborné poradenstvo na získanie realistického a objektívneho pohľadu na celkový úspech alebo neúspech rôznych opatrení a nástrojov; navyše žiada Komisiu, aby predložila Európskemu parlamentu zoznam projektov v prospech Rómov financovaných Komisiou od roku 2000 s údajmi o dosiahnutých výsledkoch;

Streda 9. marca 2011

54. vyzýva členské štáty, aby v rámci štrukturálnych fondov EÚ realizovali horizontálnu prioritu „marginalizované spoločnosti“ a aby sa zapojili do siete medzi EÚ a Rómami, ktorá pracuje na dobrom uplatňovaní štrukturálnych fondov pre sociálne začlenenie Rómov; zdôrazňuje, že existujúce opatrenia, monitorovacie a hodnotiace mechanizmy sa musia výrazne zlepšiť; okrem toho zdôrazňuje, že agentúry a organizácie realizujúce projekty spolufinancované zo štrukturálnych fondov a zamerané priamo na Rómov alebo poskytujúce Rómom nepriamy prínos je nutné kontrolovať a že musia prijímať kroky transparentným spôsobom; ďalej požaduje trvalú analýzu nákladov a prínosov týkajúcu sa podielu finančných prostriedkov vyčlenených a vynaložených na aktuálne programy a priebežné výdavky;

55. vyzýva Komisiu a Radu, aby rozšírili rozsah financovania EÚ tak, aby okrem rozvoja bolo možné financovať aj poskytovanie kvalitných verejných služieb; ďalej zdôrazňuje, že spolufinancovanie by sa malo zrevidovať a prípadne rozčleniť, aby lepšie odrážalo rôznorodosť činností a príjemcov, takže v prípade projektov zameraných na Rómov by sa mohla vyžadovať nižšia miera spolufinancovania od krajín a vyššia miera spolufinancovania zo strany EÚ;

56. zdôrazňuje, že koordinácia medzi súvisiacimi politikami EÚ sa musí výrazne zlepšiť, aby sa podporovali synergie a vzájomné dopĺňanie sa; byrokratické a vykonávacie pravidlá sa musia výrazne zjednodušiť a všetky prekážky medzi rôznymi fondmi sa musia odstrániť, aby bolo možné dosiahnuť alokáciu zdrojov zo všetkých nástrojov v čo najvyššej možnej miere;

57. zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa v štrukturálnych fondoch spájal národný a miestny prístup tým, že budú pôsobiť prostredníctvom programov, ktoré fungujú súbežne s národnou stratégiou a poskytujú miestne reakcie na konkrétne potreby; okrem toho zdôrazňuje potrebu vytvoriť synergiu medzi používaním štrukturálnych fondov a vládnyimi stratégiami v otázkach Rómov, ako aj medzi riadiacimi orgánmi Európskeho sociálneho fondu a špecializovanými rómskymi odborníkmi alebo koordináčnymi štruktúrami zaoberajúcimi sa rómskymi záležitosťami;

58. vyzýva Komisiu a Radu, aby zlepšili prístup miestnych orgánov a MVO pôsobiacich v oblasti začleňovania Rómov k finančným prostriedkom EÚ zjednodušením postupu a pravidiel pre podávanie žiadostí;

59. vyzýva Komisiu, aby do stratégie zaviedla mechanizmus, ktorý by podporoval zamestnávanie Rómov vo verejnej správe na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni, a vyzýva členské štáty, aby zamestnávali rómskych obyvateľov vo verejnej správe, a to najmä v inštitúciách zapojených do plánovania a plnenia programov pre začleňovanie Rómov, ktoré sa financujú z prostriedkov EÚ a z vnútroštátnych prostriedkov;

60. zdôrazňuje, že je dôležité, aby členské štáty podpísali a ratifikovali Európsky dohovor o občianstve, v ktorom sa jasne uvádza, že vnútroštátne právne predpisy o občianstve nesmú obsahovať žiadnu diskrimináciu na základe pohlavia, náboženstva, národného alebo etnického pôvodu;

61. v tejto súvislosti zdôrazňuje, že treba pokračovať v programoch EÚ, ako je program Progress, zameraný na boj proti diskriminácii, a program JASMINE, ktorý podporuje investovanie do budovania kapacít, a vyzýva, aby sa takéto programy ďalej rozvíjali aj po roku 2013;

62. víta príležitosť, ktorá vznikla na základe ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 437/2010 z 19. mája 2010, podľa ktorých sa poskytne do 3 % pridelených prostriedkov EFRR na špecifické programy alebo 2 % celkových pridelených rozpočtových prostriedkov na obnovu bývania v prospech marginalizovaných skupín obyvateľstva; ľutuje, že doteraz neboli zmenené žiadne operačné plány tak, aby sa bývanie Rómov stalo prioritou; vyzýva členské štáty, aby urýchlili a v plnej miere využívali túto novú príležitosť v rámci štrukturálnych fondov s cieľom posilniť perspektívy účinného sociálneho začleňovania; vyzýva Komisiu, aby v súvislosti s týmto nariadením predložila osobitný akčný plán na urýchlienie využívania fondov, a odporúča, aby Komisia vypracovala správu o ich využívaní; okrem toho vyzýva členské štáty, aby pri vytváraní programov financovania zameraných na integráciu Rómov účinne využívali možnosti súčinnosti EFRR, ESF a EPFRV;

Streda 9. marca 2011

63. uznáva, že rómske komunity sú mimoriadne heterogénne skupiny, čo znamená, že nemožno uplatniť jednu stratégiu; preto odporúča, aby miestne a regionálne orgány členských štátov navrhli účinné integračné politiky, ktoré by sa mohli líšiť v závislosti od ich špecifického prostredia (geografického, hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho); odporúča, aby Komisia využila skúsenosti získané orgánmi, ktoré aktívne prispeli k integrácii rómskych komunít, a aby v záujme ich sociálneho začlenenia podporovala používanie najlepších postupov a návodov na dosiahnutie úspechu;

64. pripomína, že hlavným predpokladom úspešnej integrácie je spojené úsilie väčšiny spoločnosti a rómskej komunity; preto vyzýva členské štáty, aby pomohli zlepšiť situáciu rómskeho obyvateľstva v oblasti bývania a zamestnanosti, a odporúča, aby členské štáty a regionálne a miestne verejné orgány – v súlade s nariadením, podľa ktorého sa spravuje Európsky fond regionálneho rozvoja – začlenili pridelovanie nových obydli marginalizovaným skupinám obyvateľstva do širšieho komplexnejšieho politického rámca spoločného a obojsmerného sociálneho záväzku, ako je zveľaďovanie komunity, do ktorého je zahrnutá účasť Rómov na procese výstavby nových zariadení, ako aj spoločné úsilie o zlepšenie školskej dochádzky detí a podstatné zníženie nezamestnanosti; členské štáty tak môžu výrazne prispieť ku konkrétnemu riešeniu potrieb bývania marginalizovaných skupín žijúcich v zlých bytových podmienkach; nalieha tiež na členské štáty, aby využívali sieť EURoma na podporu výmeny najlepších postupov;

65. vyzýva Komisiu a Radu, aby v maximálne možnej miere využívali programy v rámci cieľa Európska územná spolupráca, ako sú programy cezhraničnej spolupráce, nadnárodné a medziregionálne programy spolupráce, a využili možnosti, ktoré ponúka Európske zoskupenie územnej spolupráce;

66. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby analyzovali a odstránili prekážky (opätovného) vstupu na pracovný trh a samostatnej zárobkovej činnosti rómskych žien, a okrem toho, aby pri posilňovaní hospodárskeho postavenia marginalizovaných Rómov a rozbiehaní podnikov adekvátne zdôraznili úlohu žien; ďalej vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaistili zapojenie rómskych žien do prípravy, plnenia, monitorovania a hodnotenia stratégie EÚ pre začleňovanie Rómov;

67. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby do všetkých prioritných oblastí stratégie EÚ v oblasti začleňovania Rómov zaradili ako horizontálny cieľ budovanie kapacít a posilňovanie postavenia rómskych žien;

68. vyzýva Komisiu a Radu, aby zaradili presadzovanie rodovej rovnosti, ako aj boj proti viaczásobnej a prierezovej diskriminácii medzi ciele stratégie;

69. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zbierali, analyzovali a zverejňovali spoľahlivé štatistické údaje rozčlenené podľa pohlavia, aby bolo možné stratégiu náležitým spôsobom hodnotiť a aktualizovať, ako aj merať vplyv projektov stratégie a ich splnenie cieľa v súvislosti s rómskymi ženami;

70. žiada, aby sa do stratégie začlenil mechanizmus pre spoluprácu, výmenu informácií a monitorovanie nielen na úrovni EÚ, ale aj na vnútroštátnej úrovni, spolu s Agentúrou pre základné práva, Radou Európy, ďalšími príslušnými medzinárodnými a európskymi inštitúciami, MVO, rómskymi komunitami a inými zainteresovanými subjektmi, a to s cieľom riešiť problémy a nájsť riešenia a zabezpečiť správnu a úplnú realizáciu stratégie na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni zo strany tých, ktorí za to zodpovedajú, čím sa zaručí úspech stratégie;

71. vyzýva Komisiu, aby poskytla technickú podporu, ktorá je potrebná na zlepšenie administratívnych kapacít orgánov zapojených do správy štrukturálnych fondov, a žiada členské štáty, aby poskytovali poradenstvo a administratívnu pomoc, napríklad organizovaním vzdelávacích kurzov a poskytovaním pomoci so žiadosťami o podporu a podávaním vysvetlení, s cieľom vo väčšej miere tak uľahčiť Rómom získavanie informácií týkajúcich sa európskych a vnútroštátnych programov financovania na podporu podnikania a zamestnanosti, ako aj podávanie príslušných žiadostí;

Streda 9. marca 2011

72. vyzýva členské štáty, aby stanovili konkrétne a špecifické ciele a podrobné a merateľné ciele zamerané na sociálne začleňovanie Rómov pri transpozícii cieľov stratégie Európa 2020 v oblasti chudoby a sociálneho začleňovania do národných programov, a naliehavo žiada opatrenia, ktoré pomôžu dosiahnuť stanovené ciele;

73. domnieva sa, že je možné zabezpečiť Rómom lepšiu budúcnosť prostredníctvom vzdelávania, a že je preto nevyhnutné investovať do vzdelávania rómskych detí a mládeže; zdôrazňuje, že vzdelávanie je nielen právom, ale aj povinnosťou, a vyjadruje podporu činnostiam zameraným na zlepšenie školskej dochádzky rómskych žiakov aj prostredníctvom aktívneho zapojenia ich rodín;

74. domnieva sa, že propagácia znalostí o rómskej kultúre v Európe uľahčuje vzájomné porozumenie medzi rómskym a nerómskym obyvateľstvom Európy a zároveň podporuje európsky medzikultúrny dialóg;

75. domnieva sa, že budúca stratégia pre rómsku menšinu by sa mala zamerať na vzdelávanie ako ústredný nástroj podpory sociálneho začleňovania;

76. domnieva sa, že pre mladých Rómov by sa mali vytvoriť podporné mechanizmy ako štipendiá a mentorská podpora, aby boli vedení nielen k získaniu diplomov, ale aj k účasti na vyššom vzdelávaní a zlepšeniu svojej kvalifikácie;

77. zastáva názor, že by sa mal vyvinúť nový typ štipendijných programov, aby sa zaistila čo najvyššia kvalita výučby rómskych študentov s cieľom vychovať novú generáciu vedúcich rómskych osobností;

78. domnieva sa, že vzdelávacie inštitúcie, ktorých znevýhodnení študenti sa dostanú na inštitúcie vyššieho vzdelávania alebo ktorých podiel na celkovom počte absolventov je nad priemerom, by mali byť odmenené, a vyzýva Komisiu, aby rozvíjala projekty v tomto smere;

79. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby členské štáty podporovali začleňovanie Rómov do spoločenského a kultúrneho života miest a krajín, v ktorých žijú, a zabezpečili ich dlhodobú účasť a zastúpenie v tomto smere, a to aj prostredníctvom opatrení určených na podporu programov odborného vzdelávania a prípravy a celoživotného vzdelávania zameraných na rómsku komunitu, pričom treba zohľadniť kultúrne dedičstvo a spôsob života rozličných skupín Rómov v Európe; poukazuje na to, že by sa napríklad mohlo vyvíjať úsilie zabezpečiť ponuku špeciálnych školení pre zamestnancov škôl, podporu prijímania rómskych učiteľov, posilnenie úzkej spolupráce s rómskymi rodinami a organizáciami a poskytovanie mimoškolskej podpory a štipendií; konštatuje, že do tohto procesu by sa mali aktívne zapojiť miestne orgány v členských štátoch a mal by byť signálom pre neziskový sektor, aby do svojich činností zahrnul programy na integráciu Rómov do spoločnosti;

80. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby bojovali proti každej forme sociálneho vylúčenia Rómov a ich vylúčenia zo vzdelávania a podporovali všetky programy, ktoré investujú do vzdelávania Rómov;

81. domnieva sa, že miestne samosprávy musia prevziať zodpovednosť za reintegráciu študentov, ktorí predčasne ukončia štúdium vo veku, keď je ešte školská dochádzka povinná; poznamenáva, že na tento účel musia vzdelávacie inštitúcie informovať miestnu samosprávu o osobách, ktoré predčasne ukončia školskú dochádzku;

82. vyzýva Komisiu, aby podporovala ďalšie iniciatívy zamerané na poskytovanie príležitostí na vzdelávanie v skorom detstve a starostlivosti pre rómske deti a mládež;

83. domnieva sa, že škôlky a/alebo alternatívne formy predškolskej starostlivosti a vzdelávania by sa mali zriadiť v komunitách, kde neexistujú, a rozšíriť tam, kde je nedostatok miest;

Streda 9. marca 2011

84. vyzýva Komisiu, aby podporila iniciatívy, ktoré sa ukázali ako účinné v predchádzaní akýmkoľvek formám segregácie a ktorých prioritou sú inkluzívne projekty zamerané na úspešné vzdelávanie, na ktorých sa zúčastňujú aj rómske rodiny;

85. vyjadruje znepokojenie nad vysokou mierou negramotnosti rómskeho obyvateľstva a považuje za dôležité, aby sa navrhovali a vyvíjali programy, ktoré zabezpečia kvalitné základné, stredoškolské a terciárne vzdelávanie rómskych dievčat a žien vrátane stratégií, ktoré uľahčia ich prechod zo základných škôl na stredné a počas celého procesu budú podporovať hlbšie chápanie rómskeho kultúrneho dedičstva, histórie a hodnôt medzi Rómami, ako aj nerómskym obyvateľstvom;

86. zdôrazňuje, že slabá dochádzka, vysoká miera absencie v školách a slabé študijné výsledky môžu naznačovať, že žiaci a rodičia si nie sú vždy vedomí dôležitosti vzdelania; medzi ďalšie relevantné faktory môžu patriť nedostatočné zdroje, zdravotné problémy, chýbajúce kvalitné vzdelávanie na mieste či dostupná preprava do školy, podpriemerné bývanie a oblečenie znemožňujúce školskú dochádzku, neinkluzívne školské prostredie a segregované školy, ktoré neposkytujú dostatočnú prípravu z hľadiska konkurencieschopnosti na trhu práce; zdôrazňuje preto význam opatrení zameraných na podporu školskej dochádzky rómskych študentov a trvalého, pravidelného dialógu o vzdelávacích otázkach s rodinami týchto študentov, rómskymi komunitami a všetkými zúčastnenými stranami;

87. kladie dôraz na kľúčovú úlohu, ktorú môže v procese začleňovania etnického rómskeho obyvateľstva zohrávať masový a výkonnostný šport;

88. podporuje propagáciu programov odbornej prípravy pre učiteľov, ktoré zvyšujú schopnosť učiteľov angažovať sa v práci s deťmi a mládežou rómskeho pôvodu, ako aj s ich rodičmi a osobami pôsobiacimi v úlohe rómskych sprostredkovateľov, najmä na základných školách, ako spôsob podpory pravidelnej školskej dochádzky Rómov;

89. navrhuje, aby sa prijali odlišné prístupy k vzdelávacej integrácii detí z rómskych rodín, ktoré sa chcú usadiť na jednom mieste – napríklad monitorovaním pravidelnej školskej dochádzky detí –, a z rodín, ktoré chcú pokračovať v kočovnom spôsobe života, napríklad opatreniami na uľahčenie školskej dochádzky v rámci rómskych táborísk;

90. zdôrazňuje význam mobility, celoživotného vzdelávania, odbornej prípravy a programov nadväzného vzdelávania vzhľadom na začlenenie mladých ľudí a dospelých z rómskych komunít a na zvýšenie ich potenciálu vstúpiť na trh práce;

91. domnieva sa, že systém vzdelávania v zamestnaní treba rozšíriť tak, aby umožňoval získanie potrebných zručností a schopností v širokom meradle;

92. domnieva sa, že poskytovanie vzdelávania je nutné zosúladiť s dopytom trhu práce, a preto požaduje, aby sa na národnej a regionálnej úrovni vypracúvali strednodobé predpovede očakávaného dopytu trhu práce;

93. vyzýva Komisiu, aby pre programy a projekty zavádzané do praxe v členských štátoch vyvinula a implementovala monitorovacie systémy spoločné pre inštitúcie EÚ, členské štáty a vedúcich predstaviteľov rómskych komunít;

94. považuje rómsku kultúru za neoddeliteľnú súčasť európskej kultúrnej mozaiky; poukazuje na to, že kľúčovým prostriedkom pre pochopenie Rómov a ich spôsobu života je zvýšiť povedomie ostatných Európanov o dedičstve, tradícii a jazyku Rómov, rovnako ako aj o súčasnej rómskej kultúre; rozhodne podporuje propagáciu a ochranu ich tvorivej činnosti ako zásadnú súčasť medzikultúrneho dialógu;

Streda 9. marca 2011

95. zastáva názor, že Rómovia by sa mali usilovať spoznať zvyky a kultúru obyvateľov, pri ktorých žijú, a tak uľahčiť svoju lepšiu integráciu do prostredia, v ktorom bývajú;
96. domnieva sa, že podpora dobrovoľníckych a športových činností, do ktorých sú zapojení Rómovia aj nerómski obyvatelia, je dôležitá pre posilnenie lepšieho sociálneho začlenenia;
97. vyzýva Komisiu, aby podporila najlepšie postupy, ako aj pozitívne vzory a skúsenosti z realizovaných programov a vlastných iniciatív Rómov s cieľom zlepšiť vnímanie a obraz Rómov v nerómskych komunitách a podporiť aktívnu účasť a tvorivú spoluprácu zo strany rómskych komunít v rámci programov na úrovni EÚ a členských štátov a miestnych programov;
98. požaduje, aby sa na všetkých úrovniach verejnej správy lepšie stanovovali a využívali existujúce finančné prostriedky EÚ, ktoré sú vyčlenené na podporu zamestnávania, vzdelávania a kultúry rómskych obyvateľov;
99. odporúča, aby budúce politiky EÚ zamerané na rómsku menšinu vychádzali z diferencovaného prístupu prispôbeného špecifickým charakteristikám rôznych členských štátov a osobitostiam jednotlivých komunít;
100. upozorňuje na dôležitosť vykonávania prísnejších kontrol využívania európskych finančných prostriedkov určených na začleňovanie Rómov;
101. domnieva sa, že výmena skúseností a osvedčených postupov medzi členskými štátmi, ktoré v oblasti začleňovania Rómov už dosiahli dobré výsledky, a tými, ktoré stále stoja pred týmto problémom, by bola užitočná;
102. uznáva, že zložitosť administratívy môže byť pre organizátorov projektov prekážkou; zdôrazňuje, že treba intenzívnejšie pracovať na zjednodušení postupov prideľovania grantov; zdôrazňuje, že európske fondy sa v tejto oblasti nevyužívajú dostatočne;
103. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

Priemyselná politika vo veku globalizácie

P7_TA(2011)0093

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2011 o priemyselnej politike vo veku globalizácie (2010/2095(INI))

(2012/C 199 E/16)

Európsky parlament,

- so zreteľom na hlavu XVII Zmluvy o fungovaní Európskej únie, článok 173 (pôvodný článok 157 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva), ktorý sa týka priemyselnej politiky Európskej únie a hovorí sa v ňom okrem iného o konkurencieschopnosti priemyslu Únie,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s 28. októbra 2010 s názvom Integrovaná priemyselná politika vo veku globalizácie: Konkurencieschopnosť a udržateľnosť v popredí záujmu (KOM(2010)0614),

Streda 9. marca 2011

- so zreteľom na svoje uznesenie z 16. júna 2010 o EÚ 2020 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. júna 2010 o inovačnej politike Spoločenstva v meniacom sa svete ⁽²⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 23. septembra 2009 s názvom Príprava na budúcnosť: vyvíjanie spoločnej stratégie pre základné podporné technológie v EÚ (KOM(2009)0512),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 22. mája 2008 o strednodobom hodnotení priemyselnej politiky: príspevok k Stratégii Európskej únie pre rast a zamestnanosť ⁽³⁾,
- so zreteľom na závery neformálneho zasadnutia Rady pre konkurencieschopnosť zo 14. – 15. júla 2010,
- so zreteľom na závery z 2999. zasadnutia Rady pre konkurencieschopnosť z 1. a 2. marca 2010,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. novembra 2008 s názvom Iniciatíva v oblasti surovín: zabezpečovanie našich nevyhnutných potrieb pre rast a zamestnanosť v Európe (KOM(2008)0699),
- so zreteľom na oznámenie Európskej komisie z 3. marca 2010 s názvom EURÓPA 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (KOM(2010)2020),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 6. októbra 2010 s názvom Európa 2020, vlajková iniciatíva inovačnej únie (KOM(2010)0546),
- so zreteľom na dokument Komisie z 26. apríla 2010, ktorý vypracovalo GR pre podnikanie a priemysel, s názvom Výrobný priemysel EÚ: Aké sú výzvy a možnosti na nadchádzajúce roky,
- so zreteľom na pracovný dokument Komisie s názvom Správa o vykonávaní iniciatívy SBA (KOM(2009)0680),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 16. júla 2008 s názvom o akčnom pláne pre trvalo udržateľnú spotrebu a výrobu a trvalo udržateľnú priemyselnú politiku (KOM(2008)0397),
- so zreteľom na správu z novembra 2008 s názvom Podpora inovatívnych obchodných modelov s environmentálnym prínosom (Promoting innovative Business Models with Environmental Benefits), realizovanú v mene Komisie,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. júla 2007 s názvom Strednodobé hodnotenie priemyselnej politiky: Príspevok k Stratégii EÚ pre rast a zamestnanosť (KOM(2007)0374),
- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a stanoviská Výboru pre medzinárodný obchod, Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa a Výboru pre regionálny rozvoj (A7-0022/2011),

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0223.

⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0209.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 279 E, 19.11.2009, s. 65.

Streda 9. marca 2011

- A. keďže globálna hospodárska kríza zasiahla európsky priemysel, čím ďalej sťažila jeho adaptáciu na výzvy globalizácie, zmeny klímy, vyčerpania zdrojov, demografických zmien a prechodu k priemyslu založenému na poznatkoch a efektívnosti, ktoré významne vplyvajú na priemyselný rozvoj, pracovný trh a vyhliadky do budúcnosti,
- B. keďže na to, aby EÚ bola schopná prekonať účinky krízy a čeliť týmto výzvam, potrebuje taký prístup k priemyselnej politike, ktorý bude spojením konkurencieschopnosti, udržateľnosti a dôstojnej práce a ktorý bude súčasne môcť stimulovať hospodárstvo, výrazne zvýšiť zamestnanosť, znížiť mieru zhoršovania životného prostredia a zlepšiť kvalitu života,
- C. keďže priemyselná politika v Európe môže byť úspešná iba vtedy, ak bude súčasťou novej architektúry finančného sektora, ktorá bude podporovať investície a zabráni špekuláciám, a zároveň bude súčasťou makroekonomickej politiky, ktorá nasmeruje daňovú, hospodársku a rozpočtovú politiku EÚ smerom k trvalo udržateľnému rastu a zamestnanosti,
- D. keďže rôzne európske priemyselné odvetvia trpia permanentnou krízou z dôvodu nečestnej konkurencie z tretích krajín, najmä v oblasti pracovných vzťahov, životného prostredia a ochrany duševného a priemyselného vlastníctva,
- E. keďže európsky priemysel čelí čoraz výraznejšej konkurencii zo strany priemyselných aj rozvíjajúcich sa krajín ako Čína, India a Brazília, a to v oblasti prístupu k zdrojom, technologickým inováciám a kvalifikovaným pracovníkom, ako aj v oblasti cieľných a ambiciózných priemyselných a inovačných politík,
- F. keďže stratégia EÚ v oblasti podpory
- solídnych a vyškolených ľudských zdrojov s výrazným tvorivým potenciálom a aktívnej účasti na inováciách a vývoji,
 - nových a inovatívnych technológií/procesov/riešení, ktoré vytvárajú pridanú hodnotu,
 - výskumu a vývoja, ktorý bude zameraný na potreby udržateľného rastu,
 - efektívneho dodávateľského reťazca zameraného na produkciu kvalitného tovaru a služieb,
 - lepšej organizačnej efektívnosti výrobného a riadiaceho systému,
 - celkovej lepšej efektívnosti využívania zdrojov, ktorá vedie k zníženiu uhlíkovej stopy,
 - úsporných a udržateľných spôsobov dopravy,
 - inteligentnej a efektívnej logistiky a infraštruktúry na vysokej úrovni,
 - konsolidovaného a plne funkčného jednotného vnútorného trhu,
 - rovnakých podmienok v obchodných vzťahoch s tretími krajinami,

je jediným spôsobom, ako zvýšiť udržateľnosť a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu a tým zachovať jeho vedúce postavenie v svetovom meradle,

Streda 9. marca 2011

- G. keďže rozširujúca sa priemyselná základňa v rozvíjajúcich sa krajinách je čoraz väčšou výzvou pre svetovo vedúce postavenie európskeho priemyslu a najväčší konkurenti, ako sú USA, Japonsko a Čína, uplatňujú aktívnu a silnú priemyselnú politiku, ktorá sa opiera o rozsiahle investície do špičkových produktov a služieb; preto je zachovanie a upevnenie konkurencieschopnosti európskeho priemyslu veľmi dôležité pre to, aby si udržal svoju úlohu hnacej sily trvalo udržateľného rastu a zamestnanosti v Európe,
- H. keďže je možné podporovať priemyselný pokrok prostredníctvom kombinácie vhodných rámcových podmienok, rozumnej, pokrokovej a cielenej regulácie a stimulácie trhu na základe presných očakávaní vývoja trhu a podpory globálnych trendov smerom k čistým, udržateľným a inovačným formám výroby a distribúcie a spotreby,
- I. keďže makroekonomickou prioritou EÚ musí byť všeobecná politika v prospech investícií do priemyslu a služieb, a to najmä v čase súčasnej krízy, keď investície (najmä do kapacity, už nie toľko do produktivity) predstavujú výdavky, ktoré sa obetujú najskôr; keďže členské štáty, EÚ a regionálne a miestne orgány by si mali stanoviť ciele v oblasti verejných investícií (teda podiel výdavkov na investície v rámci celkových verejných výdavkov), a to aj v rámci úsporných plánov,
- J. keďže akákoľvek ambiciózna európska priemyselná politika musí vychádzať zo silného vnútorného trhu, a to tak v rámci hraníc EÚ, ako aj v jeho vonkajšom rozmere; keďže je v tejto súvislosti nevyhnutné reagovať na možnosti a výzvy globalizácie kombináciou všetkých nástrojov priemyselnej politiky (napríklad politiky v oblasti výskumu a vývoja, regionálnej politiky, politiky v oblasti hospodárskej súťaže, regulačnej konvergenencie a obchodnej politiky),
- K. keďže deindustrializácia je v Európe nepopierateľnou skutočnosťou, ktorá z dôvodu rastúcej globalizácie a tuhej konkurencie zo strany rýchlo sa rozvíjajúcich krajín ohrozuje našu technologickú a hospodársku pozíciu,
- L. keďže treba radikálne znížiť byrokráciu, ktorej čelia podniky, a zaistiť im zjednodušenie legislatívneho a regulačného prostredia v súlade so zásadou lepšej tvorby práva,
- M. keďže celosvetový dopyt po nerastných surovinách a zdrojoch trvalo rastie, čo vedie k obavám z možného prerušenia dodávok,
- N. keďže podľa nemeckého štatistického úradu predstavujú až 45 % jednotkových nákladov náklady na materiál, a preto je pre európsky priemysel rozhodujúce rozumné využívanie zdrojov a účinné využívanie energie,
- O. keďže napriek výkonnosti niektorých členských štátov EÚ stratila podiel na trhu; keďže EÚ v oblasti vyspelých technológií nemá pozíciu, ktorá by jej náležala, a to najmä v oblasti nových informačných a komunikačných technológií (13 % pridanej hodnoty v USA, 5 % v EÚ); keďže vo výrobnom sektore EÚ sa spomaľuje produktivita,
- P. keďže výrobný sektor je hlavným zdrojom zvyšovania produktivity – a to v rámci tohto sektora aj vo zvyšku hospodárstva –, pričom priemyselné inovácie sú jedným z hlavných podnetov na vytváranie nových služieb, a teda dlhodobého rastu, a to najmä so zreteľom na demografické vyhliadky EÚ,
- Q. keďže priemysel je základnou zložkou európskeho hospodárstva, pretože ak vezmeme do úvahy s ním spojené služby, predstavuje 37 % hrubého domáceho produktu EÚ, 80 % výdavkov na výskum a vývoj a 75 % vývozu,

Streda 9. marca 2011

- R. keďže treba vziať do úvahy význam tradičného európskeho priemyslu, ktorého znalosti sú pre hospodárstvo nevyhnutné a ktoré treba zhodnotiť,
- S. keďže naši svetoví konkurenti, ako USA a ázijská oblasť, prijali proaktívne priemyselné politiky založené na masívnych investíciách do výskumu a vývoja v prospech kľúčových odvetví,

Nový prístup k udržateľnej priemyselnej politike

1. víta skutočnosť, že Komisia stratégiou Európa 2020 a oznámením o integrovanej priemyselnej politike EÚ konečne uznala význam prosperujúcej, a najmä výrobné základne pre udržateľný rast a zamestnanosť v Európe a odhodlala sa prijať integrovanú priemyselnú politiku založenú na zásade sociálneho trhového hospodárstva;
2. uznáva návrh integrovanej priemyselnej politiky predložený Komisiou a berie na vedomie jeho zameranie na obnovu konkurencieschopnosti priemyslu EÚ; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že so zreteľom na celosvetové výzvy je nevyhnutné, aby efektívne využívanie energie a zdrojov bolo základom obnovy európskeho priemyslu, ak si európsky priemysel chce do budúcnosti zachovať svoju konkurencieschopnosť;
3. zdôrazňuje skutočnosť, že rôzne opatrenia presadzované Komisiou musia ostať pre spotrebiteľov dostupné, a to najmä v čase, keď sa európske hospodárstvo, predovšetkým v nových členských štátoch, stále zotavuje zo svojej najhoršej krízy za desaťročia;
4. zdôrazňuje skutočnosť, že trvalo udržateľný rozvoj, ako ho vymedzila johannesburská konferencia v roku 2002, sa má zakladať na troch pilieroch: hospodárskom sociálnom a environmentálnom, a že v záujme čo najväčšej konkurencieschopnosti hospodárstva sa musí priemyselná politika opierať o vyváženú zmes týchto faktorov;
5. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili ambicióznú, ekologicky efektívnu a environmentálne orientovanú priemyselnú stratégiu EÚ s cieľom obnoviť výrobnú kapacitu na celom území EÚ a vytvoriť vysoko kvalifikované a dobre platené pracovné miesta v rámci EÚ;
6. zdôrazňuje potrebu dlhodobej regulačnej predvídateľnosti a stability, ktoré sú pre priemysel z hľadiska plánovania investícií životne dôležité; vyzýva preto Komisiu, aby spolu s Európskym parlamentom a Radou vyvinula komplexnú víziu pre európsky priemysel pre rok 2020, ktorá má na zreteli konkurencieschopnosť a udržateľnosť priemyslu a stanovuje usmernenia napríklad pre efektívne využívanie energie a zdrojov, s cieľom podnietiť rast, zamestnanosť, a tým aj prosperitu v Európe; v tomto smere ľutuje, že oznámenie Komisie neobsahuje hmatateľné návrhy;
7. žiada Komisiu a členské štáty, aby v rámci v súčasnosti plánovaných zmien zmlúv EÚ dbali o to, aby mala zamestnanosť medzi cieľmi Európskej centrálnej banky rovnaký význam ako boj proti inflácii;
8. zdôrazňuje, že vývoj nemôže existovať bez pevného a silného priemyselného základu; uznáva, že vývoj môže prispievať k väčšej miere vytvárania pracovných miest a k udržaniu životného štandardu občanov;
9. vyzýva verejné orgány, aby znížili byrokráciu, zabránili zdvojovaniu formalít a zvýšili transparentnosť v súvislosti s lehotami na uzavretie konaní;
10. zdôrazňuje, že toto bude možné, iba pokiaľ bude priemysel založený na znalostiach a bude sa opierať o silnú priemyselnú základňu;

Streda 9. marca 2011

11. zdôrazňuje, že úspech novej, udržateľnej priemyselnej politiky spočíva len v integrovanom prístupe naprieč odvetviami, ktorý podporujú praktické horizontálne a odvetvové iniciatívy založené na objektívnych ekonomických argumentoch, ktoré sa týkajú spoločných tém s výrazným vplyvom na množstvo odvetví a prinášajú hmatateľné výsledky na európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni;
12. upozorňuje na význam niektorých odvetví, ako je odvetvie energetiky a dopravy, v nákladovej štruktúre európskeho priemyslu; považuje za potrebné ďalej zlepšovať konkurencieschopnosť týchto odvetví prostredníctvom privatizácie; v tejto súvislosti je presvedčený, že je potrebné obmedziť úroveň verejného financovania v podnikoch, ktoré pôsobia na liberalizovaných trhoch, a zaviesť opatrenia zamerané na voľné poskytovanie služieb vo všetkých druhoch dopravy;
13. domnieva sa, že je potrebné vymedziť makroekonomické rámcové podmienky, v ktorých môže európsky priemysel prosperovať, a to pri zohľadnení skutočnosti, že zdrojov je málo a vyčerpávajú sa; v tejto súvislosti sa domnieva, že Európa musí smerovať nielen k podpore dnešnej konkurencieschopnosti, ale predovšetkým k zabezpečeniu konkurencieschopnosti v budúcnosti;
14. domnieva sa, že priemyselná stratégia EÚ by mala označiť strategické oblasti investícií, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby tieto priority zohľadnili v rámci ďalšieho finančného výhľadu, ročných rozpočtov a politík EÚ;
15. považuje za dôležité, aby sa prijala integrovaná priemyselná politika, v rámci ktorej európske iniciatívy vo všetkých oblastiach dopĺňajú spoločný cieľ rozvoja a nejdú proti nemu;
16. naliehavo žiada Komisiu, aby sa poponáhľala s dokončením jednotného trhu EÚ, keďže to je nevyhnutná podmienka pre konkurencieschopný priemysel a inovácie;
17. zdôrazňuje skutočnosť, že spravodlivá hospodárska súťaž spolu s otvorenými trhmi sú kľúčové pre vytvorenie nového a dynamického priemyslu;
18. je presvedčený, že nielen verejný sektor, ale najmä súkromný sektor zohrajú zásadnú úlohu pri investovaní do reštrukturalizácie a rozvoja nových odvetví priemyslu, čím sa zabezpečí jednak vytvorenie pracovných miest, jednak prechod k hospodárstvu, ktoré efektívne využíva zdroje a má nízke uhlíkové emisie; považuje preto za zásadne dôležité, aby sa zaviedol vhodný rámec na stimulovanie týchto súkromných investícií;
19. zdôrazňuje, že nový integrovaný prístup si vyžaduje veľmi dobre fungujúcu spoluprácu v rámci Komisie a súdržnosť jej rôznych politík; na tento účel vyzýva Komisiu, aby zriadila stálu pracovnú skupinu pre priemyselnú politiku, ktorej úlohou bude koordinácia a úprava smerovania a opatrení v rámci súčasnej novej a integrovanej európskej stratégie priemyselnej politiky a monitorovanie ich vykonávania;
20. vyzýva Komisiu, aby sa v rámci procesu hodnotenia vplyvov (tzv. kontrola z hľadiska konkurencieschopnosti) a pri hodnotení ex ante/ex post (tzv. kontroly vhodnosti) viac zamerala na aspekty konkurencieschopnosti a aby túto zásadne dôležitú súčasť inteligentnej regulácie zaviedla čo najskôr vo všetkých útvaroch Komisie; zdôrazňuje skutočnosť, že udržateľnosť má zásadný význam pre zachovanie konkurencieschopnosti a pre ekonomiku efektívne využívajúcu zdroje s nízkymi emisiami CO₂;
21. zdôrazňuje, že EÚ by mohla vytvoriť najviac konkurencieschopný priemysel na svete, a to okrem iného pomocou:
- nových noriem v oblasti kvality a účinnosti,
 - skrátenia času potrebného na uvedenie nového produktu na trh s pomocou rozvinutých analytických, dizajnových, výrobných a údržbových nástrojov, metód a postupov v oblasti informačno-komunikačných technológií,

Streda 9. marca 2011

— uľahčenia rozvoja MSP a odvetvia zariadení v rámci dodávateľského reťazca,

— rozhodnejšieho úsilia o vyrovnanie súčinnosti medzi civilným a vojenským výskumom;

22. podporuje iniciatívu Komisie z bodu 3 jej oznámenia konzistentne preskúmať priemyselno-politické dôsledky budúcich právnych predpisov a zhodnotiť vykonávanie týchto predpisov a zdôrazňuje, že sa musí zaistiť spolupráca so sociálnymi partnermi a čo najväčšia transparentnosť;

23. zdôrazňuje, že nová, udržateľná priemyselná politika EÚ môže fungovať len vtedy, keď sa vykonáva v úzkej koordinácii s priemyselnými politikami členských štátov, a žiada preto Komisiu, aby v roku 2011 využila iniciatívy možné vďaka článku 173 ods. 2 Lisabonskej zmluvy, ktorými sú usmernenia, ukazovatele, výmena a šírenie osvedčených postupov a technológií, monitorovacie a hodnotiace postupy;

24. vyzýva Komisiu, aby spolu s Európskym parlamentom a Radou pripravila nový rámec, ktorý podnikom z rôznych členských štátov umožní účinnejšie spolupracovať na určovaní a dosahovaní svojich priemyselných priorít a bude ich v tom podporovať; domnieva sa, že to posilní konkurencieschopnosť európskych produktov a zlepší reakcie na meniace sa podmienky na celosvetovom trhu;

25. je presvedčený, že úspech novej udržateľnej priemyselnej politiky závisí od toho, že sú zapojené všetky zainteresované strany vrátane sociálnych partnerov, regionálnych a miestnych orgánov, zástupcov MSP a občianskej spoločnosti; konštatuje, že od Komisie sa žiada, aby zakotvila jasnú zásadu partnerstva vo všetkých oblastiach a opatreniach, k čomu patrí aj spoločné monitorovanie a hodnotenie očakávaných opatrení vrátane posúdenia stratégie/opatrení/programov;

26. domnieva sa, že priemyselná politika EÚ vo veku globalizácie môže svoje ciele dosiahnuť len vtedy, ak sa bude zaoberať tým, do akej miery sú politiky EÚ prispôbené budúcim výzvam, ktorým čelia a v nadchádzajúcich rokoch budú čeliť európske regióny a ich miestny priemysel, a to len v prípade, že príslušné politiky EÚ prispievajú k zlepšeniu efektivity a konkurencieschopnosti MSP, ktoré sú hlavnou hybnou silou európskeho priemyslu; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že vplyv ekonomických, demografických a klimatických zmien a zmien v oblasti energetiky je potrebné hlbšie analyzovať, pokiaľ ide o ich regionálny rozmer, pričom treba zohľadniť možné regionálne rozdiely, ktoré v dôsledku týchto výziev vzniknú, čo ovplyvní homogénny rast priemyslu EÚ; zdôrazňuje vedúcu úlohu regiónov pri presadzovaní ekologickej konverzie priemyslu a pri podpore vývoja obnoviteľných zdrojov energie;

27. konštatuje, že priemyselná politika je do značnej miery závislá od ochrany priemyslu EÚ pred nečestnou konkurenciou tretích štátov;

28. vyzýva Komisiu, aby čo najrýchlejšie vypracovala konkrétny časový plán na monitorovanie vykonávania tejto stratégie a každoročne predkladala správu o pokroku; domnieva sa tiež, že Komisia by mala každoročne prehodnotiť účinnosť týchto usmernení a týchto iniciatív, aby bolo možné odhaliť problémy, s ktorými sa ich vykonávanie stretáva, a vymedziť doplnkové ciele na zabezpečenie toho, aby priemyselná politika EÚ bola vždy na čele pokroku;

29. pripomína, že internacionalizácia je kľúčovým faktorom konkurencieschopnosti podnikov, a preto vyzýva Komisiu, aby zvýšila snahu o maximálne využitie znalostí zo všetkých sietí na podporu podnikov tak, aby mohli byť k dispozícii tým podnikom, ktoré sa nachádzajú vo fáze internacionalizácie;

30. zdôrazňuje, že celoeurópske štruktúry a infraštruktúry, ktoré sa zameriavajú na spájanie zdrojov a prostriedkov, by mohli spustiť celoeurópsky priemyselný model, ktorý by dokázal konkurovať na celosvetovom trhu;

Streda 9. marca 2011

Financovanie

31. požaduje ambiciózne financovanie priemyselnej politiky a infraštruktúry – najmä infraštruktúry v oblasti výskumu, energetiky, telekomunikácií a dopravy (TEN) – t. j. všetkých tzv. verejných statkov, ktoré vytvárajú prostredie pre podniky; považuje na tento účel za nevyhnutné, aby sa vydali dlhopisy EÚ (tzv. eurobondy alebo projektové dlhopisy), čo by EÚ umožnilo financovať inovácie, infraštruktúru a reindustrializáciu;

Inovácie

32. zdôrazňuje, že inovácie sú hlavnou hybnou silou priemyselnej politiky aj rastu, a že všetky iniciatívy, ktoré podporujú inovácie:

- musia vychádzať z komplexného vymedzenia pojmu inovácie, ktoré zahŕňa výroby a výrobné systémy, služby, odbornú prípravu, postupy, organizáciu, kvalitu, riadenie, šírenie a ochranu,
- musia zohľadňovať politiky zavádzané v tretích krajinách a vhodne prispôbovať niektoré naše vnútorné politiky, napríklad politiky riadiace štátnu pomoc pre výskum, vývoj a inovácie,
- musia predovšetkým zahŕňať návrh, výrobu a zloženie výrobkov a služieb počas celého reťazca postupov a pridanej hodnoty, a to prostredníctvom podpory až po fázu pred uvedením produktu na trh,
- musia byť technologicky neutrálne,
- musia byť predovšetkým zamerané na poskytovanie priaznivého prostredia pre investície podnikov do výskumu, vývoja a inovácií prostredníctvom efektívnych plánov financovania a intenzívnejšej spolupráce medzi aktérmi v rámci rozličných priemyselných odvetví a medzi nimi a v rámci hodnotových reťazcov, výskumných inštitútov a univerzít,
- musia sa zameriavať na úlohu výroby v inovačnej fáze; presunom celej priemyselnej výroby do iných častí sveta stratí výroba na základe znalostí svoje základy v Európe a presunie sa tiež, lebo nápady od rysovacej dosky nebude možné ihneď overiť v praxi,
- musia podporovať kreativitu a zamestnanecké inovácie v rámci verejných aj súkromných organizácií;

33. zdôrazňuje potrebu jednoznačnejšieho rozlíšenia medzi výskumom a inováciou ako činnosťami, ktoré – aj keď sú silne prepojené – sa vyznačujú odlišnými cieľmi, prostriedkami, intervenčnými nástrojmi a pracovnými metódami: výskum, ktorý vedú firmy s cieľom podpory vlastného rastu, by mal generovať nové znalosti a svojou povahou by mal byť bádateľský, samostatný a riskantný; naopak, cieľom inovácie je vývoj nových výrobkov, služieb a procesov, ktoré majú priamy vplyv na trh, spoločnosť a fungovanie podnikov;

34. domnieva sa, že najmä vymedzenie hodnotiacich kritérií a noriem sa ukázalo byť silným podnetom na presadzovanie inovácií a udržateľnej konkurencieschopnosti v niekoľkých priemyselných odvetviach; žiada posilnenie európskeho normalizačného systému prostredníctvom opatrení na podporu zjednodušovania, transparentnosti, znižovania nákladov a zapojenia zainteresovaných subjektov;

35. zdôrazňuje potrebu lepšej koordinácie medzi členskými štátmi a lepšej spolupráce medzi podnikmi, a to prostredníctvom zoskupení a sietí podnikov a centier excelentnosti;

36. zdôrazňuje, že konkurencieschopnosť EÚ do veľkej miery závisí od inovačných kapacít, od zariadení pre výskum a vývoj a od prepojenia medzi inováciami a výrobným procesom;

Streda 9. marca 2011

37. žiada, aby sa výdavky na výskum v najbližšom programovom období po roku 2013 (8. program pre výskum a vývoj) prioritne zvýšili vo výraznej miere (cieľ EÚ: 3 % z HDP na výskum a vývoj, 1 % z HDP na verejné prostriedky), aby si tak európsky priemysel zachoval vedúcu pozíciu v oblasti technológií a udržal si konkurencieschopnosť na celosvetovej úrovni, a tak sa účinne použili súkromné investície; konštatuje, že popri silnom zameraní sa na výskum inovačných procesov, riadenia, organizácie a zapojenia pracovníkov v súvislosti s inováciami je potrebný výskum do základných generických technológií; navyše zdôrazňuje, že treba zjednodušiť administratívne postupy a postupy na prístup k finančným prostriedkom;

38. zdôrazňuje, že zväčšovanie regionálnych rozdielov v oblasti výskumného a rozvojového potenciálu je problémom, ktorý treba riešiť nielen v rámci politiky súdržnosti, ale aj politiky výskumu a inovácií; v tejto súvislosti žiada ako doplnok finančnej podpory určenej na výskum prerozdelenie finančných prostriedkov v rámci rovnakých operačných programov, aby sa podporili inovácie a posilnilo sa využívanie výsledkov výskumu v komerčných riešeniach v prospech celej spoločnosti;

39. berie na vedomie, že výrazné zvýšenie objemu súkromných aj verejných investícií do výskumu a vývoja je nevyhnutne potrebné na to, aby priemysel EÚ zostal technologickým lídrom a zachoval si celosvetovú konkurencieschopnosť v oblastiach ako obnoviteľné zdroje energie a efektívnosť dopravy; berie na vedomie, že na podporu vyššieho objemu súkromných investícií do výskumu a vývoja sú potrebné fungujúce trhy pre inovatívne produkty a stabilné investičné prostredie; zastáva názor, že vyšší objem verejného financovania výskumu a vývoja je potrebný na zvýšenie objemu súkromných investícií a na podporu spolupráce, a že zjednodušenie postupov verejného financovania, najmä v rámci rámcových programov EÚ, je nevyhnutnou podmienkou vyššej miery zapojenia priemyslu;

40. uznáva však, že aby Európa dosiahla takú úroveň investícií, ktorá je potrebná na to, aby sa inovácie stali hnacou silou hospodárskeho rastu, musí objem investícií do výskumu a vývoja zvýšiť súkromný sektor; preto vyzýva Komisiu, aby preskúmala prekážky, ktoré bránia tomu, aby európske podniky investovali na rovnakej úrovni ako iné medzinárodné podniky, napr. v USA, a aby podľa potreby prijala vhodné legislatívne aj nelegislatívne opatrenia;

41. domnieva sa, že spoločné technologické iniciatívy (napr. CleanSky) sú veľmi užitočné nástroje na mobilizáciu finančných prostriedkov štátov, Únie aj súkromného sektora pre inovačné projekty s výrazne motivačným účinkom; žiada, aby financovanie jestvujúcich projektov bolo zabezpečené tak, aby sa mohli realizovať do konca, a považuje za nevyhnutné, aby sa v sľubných odvetviach (biotechnológie, nanotechnológie, vesmírne technológie, obnoviteľné zdroje energie, spôsoby dopravy v budúcnosti, nové materiály atď.) pripravovali nové projekty;

42. vyzýva na dôsledné využitie a posilnenie súčasných vedeckých a technologických právomocí v členských štátoch, predovšetkým v oblasti základných podporných technológií (KET);

43. víta zriadenie expertnej skupiny na vysokej úrovni poverenej vytvorením spoločnej dlhodobšej stratégie a akčného plánu v oblasti KET, aby sa plne využil ich potenciál;

44. zdôrazňuje úspech finančného nástroja s rozdelením rizika (RSFF) ako dôležitej formy financovania výskumu, vývoja a inovácií prostredníctvom EIB; dôrazne povzbudzuje Komisiu k tomu, aby vyčlenila podstatne viac prostriedkov, a to aj prostredníctvom revolvingových fondov pre inováciu z prostriedkov fondu EFRR, a podporila priame súkromné investície a inovatívne finančné mechanizmy pre inovatívne vysokorizikové projekty a projekty za účasti vhodných MSP; zdôrazňuje tiež význam toho, aby sa inovačné programy pre MSP sprístupnili znížením objemu byrokratickej záťaže;

45. je znepokojený nedostatočným využívaním finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov podnikmi na financovanie ich inovatívnych projektov; zastáva názor, že správne orgány by sa mali zamerať na zvyšovanie informovanosti podnikov o operačných programoch a pomáhať im všetkými spôsobmi pri začatí projektov;

46. vyzýva Komisiu na vytvorenie prehľadu najlepších postupov súčasných a plánovaných finančných mechanizmov, daňových opatrení a finančných impulzov na podporu inovácií a žiada o každoročnú aktualizáciu a kontrolu účinnosti týchto opatrení;

Streda 9. marca 2011

47. žiada, aby sa zväžilo zavedenie nových, alternatívnych mechanizmov, ktoré umožňujú zmierniť nedostatok financií v európskych podnikoch, najmä v MSP; domnieva sa, že tieto mechanizmy musia:

- byť založené na tom, že súkromní investori a verejní investori nesú riziko spoločne, a to prostredníctvom partnerstiev verejného a súkromného sektora,
- zabezpečiť, aby pákový účinok verejných investícií bol optimálny, a priniesol tak významné súkromné investície,
- zohľadňovať osobitné potreby inovatívnych MSP, ktorým chýbajú vlastné prostriedky a aktíva umožňujúce financovanie svojej činnosti prostredníctvom zadĺženia,
- podporovať komerčné uplatňovanie výsledkov európskeho výskumu na trhu a podporovať prenos technológií do MSP,
- a podporovať činnosť Európskej investičnej banky,

a že ich musia tvoriť tieto nástroje:

- Európsky fond pre financovanie inovácií, ktorého úlohou by bolo investovať do počiatkových a vývojových fáz prostredníctvom nástroja rizikového kapitálu,
- Európsky patentový fond, ktorý by uľahčoval prenos technológií medzi výskumnými centrami a podnikmi, najmä inovatívnymi MSP,
- pôžičky s výhodnejšími podmienkami, než aké možno získať na trhu;

48. uznáva, že problémom EÚ je, že má menej mladých vedúcich osobností v oblasti inovácií v odvetviach, ktoré sú od výskumu a vývoja veľmi závislé, najmä v odvetviach biotechnológií a internetu; zdôrazňuje preto, že je potrebné podporovať ich rozvoj riešením konkrétnych prekážok, ktorým čelia v nových odvetviach, a podrobným monitorovaním nových inovatívnych trhov, pričom by sa ich osobitným potrebám mala prispôbiť zmes politických nástrojov;

49. vyzýva Komisiu, aby vytvorila produktívne prostredie pre začínajúce a vedľajšie (spin-off) podniky, za pomoci špecializovaných služieb, ktoré umožnia mladým podnikateľom prekonať tradičné bariéry, ktoré bránia rozbehnutiu nových výrobných aktivít (nedostatočné infraštruktúry, prístup k informáciám, náklady na služby, správa duševného vlastníctva);

50. žiada napokon, aby EÚ reagovala na fragmentáciu európskeho trhu s rizikovým kapitálom a navrhla režim Spoločenstva, ktorý by zabezpečoval tvorbu celoeurópskych fondov;

51. zdôrazňuje skutočnosť, že investície do výskumu, vývoja a inovácií možno uskutočniť prostredníctvom vnútroštátnych daňových stimulov a prístupu k špecializovaným finančným prostriedkom, napríklad k rizikovému kapitálu;

52. žiada o ďalšiu podporu technológií pre trvalo udržateľný rozvoj, ako sa už začalo v akčnom pláne ETAP prepojením stratégií výskumu, životného prostredia a hospodárstva, žiada o ambiciózny plán nadväzujúci na ETAP, v ktorom výskum, vzdelávanie, odborná príprava a priemysel budú vyvíjať spoločné úsilie, a o vyčlenenie primeraného množstva finančných prostriedkov na jeho plnenie; zdôrazňuje, že je potrebné zvýšiť objem finančných prostriedkov pre strategický plán energetických technológií;

Streda 9. marca 2011

53. žiada priemysel, aby sa zapojil do ekologických inovácií s cieľom podporiť svoj zamestnávateľský potenciál; v tejto súvislosti poznamenáva, že informovanie podnikateľov poukázaním na nové podnikateľské príležitosti bude základom úspešnosti stratégie zameranej na rozvoj zdrojovo-efektívnych hospodárstiev a udržateľných priemyselných odvetví;

54. navrhuje zamyslieť sa aj nad inými formami financovania, ktoré podporujú vývoj inovatívnych technológií tým, že doň zapájajú rôznych aktérov na niekoľkých úrovniach – európskej, vnútroštátnej a miestnej, a súčasne uvažovať nad využitím viacerých nástrojov, ako napríklad partnerstiev verejného a súkromného sektora či rizikového kapitálu;

55. žiada venovať mimoriadnu pozornosť podpore inovácií zameraných na účinné a trvalo udržateľné využívanie surovín;

56. pripomína, že pri ročnej výške 17 % z HDP v EÚ má verejné obstarávanie pre jednotný európsky trh a podporu inovácií významnú úlohu; upozorňuje na to, že konkurenti ako Čína a USA si stanovili ambiciózne plány na obstarávanie inovatívnych a ekologických výrobkov; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby podľa potreby zjednodušili a zlepšili pravidlá verejného obstarávania na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ, a to v súlade s pravidlami transparentnosti, spravodlivosti a nediskriminácie; vyzýva Komisiu, aby poskytla informácie o existujúcich možnostiach zapojenia inovatívnych a udržateľných kritérií do výberových konaní podľa súčasných pravidiel EÚ pre obstarávanie a v súlade o stratégii Európa 2020 a aby podporila využívanie týchto možností; zdôrazňuje tiež, že je nevyhnutné zabezpečiť reciproitu prístupu na vonkajšie trhy s verejným obstarávaním, aby podniky EÚ mali v medzinárodnej konkurencii rovnocenné podmienky;

57. poznamenáva, že verejné obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím môže predstavovať rozhodujúci počiatočný impulz pre nové trhy s inovatívnymi a ekologickými technológiami a súčasne môže viesť k vyššej kvalite a účinnosti verejných služieb; žiada Komisiu a členské štáty, aby lepšie informovali verejné orgány o možnostiach verejného obstarávania vo fáze pred komerčným využitím;

58. domnieva sa, že by sa nemal podceňovať význam verejného obstarávania pre podporu inovatívnej priemyselnej základne; v tejto súvislosti žiada členské štáty EÚ, aby plne využívali potenciál, ktorý ponúka verejné obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím ako hnacia sila inovácií a ako nástroj zameraný na zvýšenie účasti MSP na verejnom obstarávaní, čo umožní určiť a účinne podporovať najdôležitejšie trhy pre európske podniky;

59. vyzýva Komisiu na posilnenie opatrení proti transferu poznatkov z EÚ do celého sveta, predovšetkým do Číny, ktorý sa často uskutočňuje bez protihodnoty;

Zdroje

60. domnieva sa, že je možné a potrebné oddeliť hospodársky rast od väčšieho využívania zdrojov;

61. je presvedčený, že značné zvýšenie efektívnosti zdrojov pre suroviny, pomocné látky a prevádzkové látky a materiály posilní pozíciu európskeho priemyslu v celosvetovej konkurencii, a vyzýva preto Komisiu, aby ako prioritu navrhla ambicióznú politiku EÚ v oblasti efektívnosti zdrojov prostredníctvom akčného plánu, alebo prípadne v smernici o efektívnosti zdrojov, pričom sa bude pridŕžať oznámenia Komisie o stratégii využívania zdrojov (KOM(2005)0670); domnieva sa, že to znamená:

— vypracovanie jasného vymedzenia zdrojov vo všetkých formách,

— tvorbu jasných ukazovateľov „od začiatku po začiatok“ (permanentná recyklácia) na monitorovanie produktivity zdrojov a prípadne ďalší rozvoj príslušných noriem, usmernení a modelový rozvoj nových prístupov,

Streda 9. marca 2011

- určenie cieľov a nástrojov, ktoré by v EÚ zlepšili produktivitu, trvalosť a opätovné využívanie zdrojov, mieru recyklácie a opätovnej výroby a vývoj priemyselných výrobných systémov s uzatvoreným cyklom,
- podporu výskumu a vývoja v oblasti zlepšovania možnosti recyklácie výrobkov a materiálov, ktoré obsahujú, a podporu výskumu a vývoja v oblasti rozvoja uzatvorených priemyselných procesov s minimálnym množstvom odpadu a energetických tokov,
- modelový rozvoj nových prístupov, ako napríklad uzatváranie zmlúv týkajúcich sa zdrojov,
- šírenie riešení podľa osvedčenej praxe a podpora sietí efektívnosti zdrojov, najmä tých, ktoré sú zamerané na dodávateľské reťazce a MSP, a agentúr pre efektívnosť materiálov,
- vytvorenie normy, priaznivej pre MSP, pre správy o trvalej udržateľnosti podnikov, ktorá zanalyzuje tzv. ekologický batoh (čo bude viesť k úspore nákladov a následne zlepší konkurencieschopnosť podnikov) a zhrnie, zjednotí a podporí používanie dobrovoľných environmentálnych riadiacich systémov, napr. ISO 14001 alebo EMAS,
- začlenenie vnútroštátnych iniciatív v oblasti surovín a ich rešpektovanie;

62. zdôrazňuje, že dostupnosť zdrojov, najmä strategických zdrojov a kovov vzácnych zemín, má zásadný význam pre možnosti rozvoja európskeho priemyslu, preto žiada Komisiu, aby ešte v roku 2011 predložila ambicióznú a rozsiahlu stratégiu zdrojov, ktorá by sa nemala obmedzovať len na kritické suroviny, ako ich vymedzila Komisia, a mala by okrem iného zahŕňať:

- pravidelné hodnotenie vplyvu očakávaného dopytu po surovinách a kovoch vzácnych zemín a ich dôležitosti a rizikovosti ich dodávok (vrátane potenciálneho nedostatku, zvýšenia ceny atď.) a dôsledkov týchto skutočností pre hospodárstvo EÚ všeobecne a pre podniky zvlášť, s pravidelnými aktualizáciami zoznamu predmetných surovín a kovov vzácnych zemín,
- monitorovanie predpovedí výroby z tretích krajín a podmienok fungovania svetových trhov so surovinami,
- intenzívnejšie zhodnocovanie a opätovné využitie surovín na základe: stanovenia a plnenia ambiciózných, no realistických pravidiel, plánov, noriem a stimulov recyklácie, prísneho vykonávania rámcovej smernice o odpade a pravidiel zhodnocovania a vývozu odpadu, ktorý môže byť zdrojom surovín a vhodnou podporou výskumu; od Komisie by sa malo požadovať, aby zvážila ďalšie využitie koncepcie zodpovednosti výrobcu na podporu tohto cieľa,
- posilnenie výskumu zameraného na nahradzovanie obmedzených zdrojov, zohľadnenie zdrojov vymedzených ako obmedzené zdroje a zavedenie stratégie na ich získavanie,
- optimálne využívanie surovín vyskytujúcich sa v EÚ a lepší prístup k nim, na čo je urýchlene potrebný okrem iného európsky geologický informačný systém a spoločná databáza s prehľadom surovín, minerálov a recyklovateľných zdrojov vyskytujúcich sa v EÚ,
- zabezpečenie spravodlivého prístupu k surovinám a kovom vzácnych zemín prostredníctvom dohôd o voľnom obchode, dohôd o spravodlivom obchode a strategických partnerstiev a uzavretím dohôd o hospodárskom partnerstve s tretími krajinami na zabezpečenie primeraných dodávok, ale len ak je to v plnom súlade s rozvojovými cieľmi dohôd o hospodárskom partnerstve,

Streda 9. marca 2011

- zintenzívnenie výmen názorov s partnermi ako Japonsko a USA o prístupe k surovinám prostredníctvom dvojstranného dialógu, ale aj s kľúčovými krajinami, ktoré suroviny produkujú, ako sú Čína a Rusko,
- v odôvodnených prípadoch úsilie o vyriešenie sporov v rámci WTO, ktoré sa týkajú surovín so strategickým významom pre európsky priemysel,
- pravidelný a proaktívnejší dialóg s africkými krajinami o surovinách a kovoch vzácnych zemín,
- záväzok konzultovať s tretími krajinami, ktorých politiky narúšajú medzinárodné trhy so surovinami, a to s cieľom odrádzať ich od diskriminujúcich politík, ktoré poškodzujú trhové hospodárstvo,
- zlepšenie prístupu k obnoviteľným surovinám, ktoré sú základným materiálom pre priemysel, a odstránenie diskriminácie v rámci európskych právnych predpisov, ktorá bráni výraznejšiemu využívaniu týchto surovín,
- opatrenia na obmedzenie silnejúceho vytvárania národných oligopolov, monopolov a nadnárodných korporácií v oblasti získavania nerastných a fosílnych surovín, výroby čiastočne spracovaných produktov a obchodovania s nimi,
- pozornosť využívaniu biomasy nielen ako obnoviteľného zdroja energie, ale aj ako suroviny pre priemysel, čo zlepšuje kritériá udržateľnosti a znižuje potrebu prijímať opatrenia narúšajúce trh,
- núdzový plán pre prípad náhleho prerušenia dodávok životne dôležitých surovín z najrôznejších dôvodov,
- podporu malých a stredných podnikov založenú na lokálnych surovinách vrátane poľnohospodárskych a drevárskych surovín;

63. domnieva sa, že priemyselná politika potrebuje predovšetkým vyváženie krokov v energetike v prospech politiky určovanej dopytom, čo by posilnilo postavenie spotrebiteľov a oddelilo hospodársky rast od spotreby energie; domnieva sa najmä, že v odvetviach dopravy a výstavby sa musí realizovať aktívna politika energetických úspor a diverzifikácie v prospech udržateľných, čistých a bezpečných zdrojov energie, a že priemyselná politika by mala pomôcť vytvoriť také podmienky na trhu, ktoré budú stimulovať výraznejšie úspory energie a investície do energetickej efektívnosti v záujme využívania širokého spektra obnoviteľných zdrojov energie, ako aj kľúčových technológií pre mobilitu skladovania energie (najmä verejnej dopravy);

64. je presvedčený, že na zaistenie bezpečnosti investícií potrebuje priemysel ambicióznou, ale realistickú dlhodobú energetickú politiku, ktorá: zaručí konkurencieschopné ceny energií a bezpečnosť dodávok EÚ, zníži závislosť od fosílnych palív, bude podporovať energetickú efektívnosť a úspory energie pri výrobe a spotrebe, umožní výrobu s čo najmenším množstvom emisií a zabráni energetickej chudobe a unikaniu uhlíka; upozorňuje, že právna istota, stabilné rámcové podmienky, primerané investície a ďalšia harmonizácia vnútorného energetického trhu sú kľúčom k prechodu na výrobu a dodávky s nízkymi emisiami uhlíka a k zníženiu nákladov priemyslu; zdôrazňuje, že preto je potrebné včas a hospodárne obnoviť a rozšíriť transeurópsku energetickú sieťovú infraštruktúru, ktorá zahŕňa vykurovanie a využíva aj digitálne a dopravné sieťové infraštruktúry, a presadzovať inteligentné rozvodné siete a inteligentné meranie spotreby, najmä s pomocou prostriedkov od Európskej investičnej banky;

65. zdôrazňuje, že pre automobilové odvetvie je dôležité, aby prevzalo iniciatívu v oblasti ďalšieho vývoja a výroby elektrických vozidiel; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby najneskôr do konca prvej polovice roka 2011 vytvorila rámcové podmienky pre vývoj elektrických vozidiel, konkrétne v oblasti stanovenia noriem pre infraštruktúru a technológie nabíjania, aby sa dala zaručiť interoperabilita a bezpečnosť infraštruktúry; ďalej vyzýva Komisiu aby stanovila jednotné podmienky pre schvaľovanie elektrických vozidiel s dôrazom na zdravie a bezpečnosť zamestnancov a konečných spotrebiteľov;

Streda 9. marca 2011

66. pripomína obrovský potenciál zlepšení v oblasti energetickej efektívnosti pri tvorbe pracovných miest a znižovaní nákladov; domnieva sa, že iniciatívy vo všetkých priemyselných odvetviach musí sprevádzať prijímanie opatrení na zabezpečenie zlepšenia energetickej efektívnosti vrátane cieľov, noriem a hodnotiacich mechanizmov;

67. požaduje inovácie v oblasti zdravotnej starostlivosti a v sociálnej oblasti, aby priemysel v ďalších desaťročiach nečelil nedostatku pracovnej sily a vyššej cene práce;

68. poukazuje na potenciál zvýšenia úspor energie za pomoci inteligentných technológií;

69. domnieva sa, že na zabezpečenie fungovania dodávateľských reťazcov s udržateľnejšími logistickými systémami a nižšími prevádzkovými nákladmi je potrebná politika zvyšovania udržateľnosti dopravných systémov a infraštruktúry prostredníctvom opatrení, ako efektívnejšie technológie, vzájomná kompatibilita, inovatívne riešenia v oblasti mobility, ale aj politika čerpania z miestnych zdrojov;

70. domnieva sa, že moderné informačné a komunikačné technológie majú veľký potenciál inovácií podporujúcich udržateľnosť a ekologickú efektívnosť, napr. integrácia technológií kladením ďalších inteligentných vrstiev na fyzické vrstvy s cieľom dosiahnuť efektívnejšie riadenie systémov (napríklad vodovody, dopravné systémy); zdôrazňuje, že pre takéto riešenia je potrebné mať k dispozícii otvorené štandardy IKT; preto naliehavo žiada Komisiu, aby vyžadovala otvorené štandardy, a zainteresované strany, aby podnecovali rozvoj vhodných otvorených štandardov podporujúcich efektívnosť zdrojov;

71. upozorňuje, že je potrebné mať dostatok technického a kvalifikovaného personálu; domnieva sa preto, že oblasť vzdelávania a odbornej prípravy potrebuje viac investícií; trvá na tom, aby sa na všetkých úrovniach vyvíjalo maximálne úsilie na prekonávanie nedostatkov v oblasti kvalifikácie na podporu spôsobilostí pracovníkov a na zvýšenie hodnoty priemyslu pre mladých absolventov, čo zahŕňa:

- interinštitucionálny dialóg medzi príslušnými orgánmi, zástupcami podnikov a sociálnymi partnermi, zameraný na obnovu učebných osnov, aby zahŕňali aj podnikateľského ducha a zvýšenie informovanosti o podnikaní, a prípravu úspešných spôsobov prechodu zo vzdelávania do pracovného života, najmä pomocou podpory programov individuálnej mobility, napríklad Erasmus pre mladých podnikateľov a Erasmus pre učňov,
- tak posilnenie praktickej výučby v celej Európe na dosiahnutie lepšieho vzájomného prepojenia systémov odborného vzdelávania a prípravy s pracovným trhom, ako aj zvýšenie atraktívnosti odbornej prípravy otvárajúcej možnosť vysokoškolského vzdelávania pre absolventov odborného vzdelávania a prípravy v rámci celej Európy,
- zabezpečenie práva na celoživotné vzdelávanie pre všetkých občanov, ktorým sa v rámci ich pracovného života musí poskytnúť príležitosť na rekvalifikáciu, čo má rozhodujúci význam pre rovnosť, solidaritu, ale aj pre konkurencieschopnosť v čase hospodárskych ťažkostí,
- inovatívnu odbornú prípravu pre mladých študentov ako budúcich zamestnancov, ktorí sú pripravení čeliť predpokladaným technologickým posunom, a užšie vzťahy medzi univerzitami, výskumnými inštitúciami a priemyslom,
- posilnenie vyučovania a vzdelávania, ako aj širší prístup na všetkých úrovniach, najmä v oblasti STEM (veda, technológia, inžinierstvo, matematika) prostredníctvom koordinovaných iniciatív, ako aj výmeny príkladov osvedčenej praxe v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, ako aj inovatívne opatrenia na zosúladenie pracovného a rodinného života a na presadzovanie rodovej a sociálnej rovnosti,
- koordinované aktivity na zlepšenie výučby a na zvyšovanie informovanosti o hospodárskej úlohe európskych priemyselných odvetví a o potrebe ich inovatívnej transformácie v rámci hospodárstva s nízkymi emisiami uhlíka a s efektívnou spotrebou zdrojov,

Streda 9. marca 2011

- ďalšie zosúladené a cielené kvalifikácie vyššieho vzdelávania, ktoré sú užitočné tak pre zamestnávateľov, ako aj zamestnancov, pri rozsiahlejšom využití Európskeho sociálneho fondu v tejto súvislosti,
- na európskej úrovni stanovenie hodnotenia pracovných miest a zručností s cieľom odrážať úroveň odborných odvetví, podnikov a najrozvinutejších priemyselných regiónov,
- vytvorenie orgánov dohľadu nad priemyselnými profesiami na regionálnej, celoštátnej a európskej úrovni s cieľom identifikovať profesie budúcnosti a dopyt po nich,
- zakladanie, modernizáciu a finančné posilnenie vysokých škôl s cieľom umožniť im ponúkanie odborných kvalifikácií a rekvalifikácií v rámci celoživotného vzdelávania (inžinieri, informatici, technici) alebo vyššia miera spolupráce medzi univerzitami orientovanými na vedecký výskum a tými technickými univerzitami a vzdelávacími inštitúciami, ktoré sú viac zamerané na odborné vzdelávanie,
- v spolupráci so subjektmi poskytujúcimi odbornú prípravu a so sociálnymi partnermi vytvorenie odbornej a profesijnej prípravy a programov celoživotného vzdelávania (a preškolenia) pre pracovníkov aj zamestnávateľov,
- viac mobility a pružnosti v odbornom a všeobecnom vzdelávaní pre zamestnávateľov aj zamestnancov, a to so zreteľom na osobitné požiadavky, najmä čo sa týka MSP,
- preskúmanie nových potrieb, ktoré v oblasti zamestnanosti a kvalifikácie vytvára vývoj odvetví ekologického hospodárstva, aby na ne bolo možné reagovať adekvátnou odbornou prípravou,
- stimul na podporu súčinnosti s ďalšími univerzitami s väčšou podnikovou kultúrou a so znalostnými podnikmi,
- iniciatívne opatrenia uľahčujúce príchod inžinierov a kvalifikovaných výskumníkov z tretích krajín do EÚ,
- vytvorenie stimulov pre vysokoškolské vzdelávanie, aby sa príslušným spôsobom upravili učebné plány;

72. zdôrazňuje potrebu podporovať prístup mládeže na pracovný trh prostredníctvom primerane odmeňovaných praxí a kvalitného učňovského vzdelávania;

73. domnieva sa, že pre hospodársku, sociálnu a ekologickú budúcnosť EÚ bude rozhodujúce, aby mladí ľudia boli informovaní o tom, akú vysokú úroveň špecializovaného a všeobecného vzdelania budú potrebovať na to, aby sa neskôr mohli v priemysle zamestnať;

74. zdôrazňuje, že pomerne nízke odhodlanie na samostatné podnikanie sa dá prekonať pomocou vytvorenia priaznivého prostredia pre založenie vlastného podniku prostredníctvom vyššieho počtu integrovaných podporných systémov, napr. Entre: DI, a prostredníctvom konkrétnych programov, napr. Erasmus pre mladých podnikateľov;

75. víta návrh Komisie na preskúmanie nových zdrojov financovania pre veľké európske projekty v oblasti infraštruktúry a podporuje vytvorenie projektu dlhopisov EÚ v spolupráci s Európskou investičnou bankou;

Streda 9. marca 2011

Spravodlivá hospodárska súťaž

76. je presvedčený o nutnosti dať európskej priemyselnej politike k dispozícii nástroje vnútorného trhu, a to s cieľom podporovať vytváranie veľkých európskych šampiónov, ktorí sú vo svojej oblasti činnosti svetovými pojmami, ako Galileo a SESAR; žiada, aby EÚ svoje podniky neobmedzovala príliš asymetricky v porovnaní s obmedzeniami platnými v tretích krajinách;

77. zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ svojim podnikom garantovala recipročné otvorenie verejného obstarávania v rámci rokovaní o dvojstranných a mnohostranných dohodách s tretími krajinami a aby súčasne zefektívnila využívanie nástrojov MSP na ochranu obchodu proti praktikám peňažného, sociálneho a ekologického dampingu, pirátstva, falšovania a nelegálneho kopírovania;

78. podľa vzoru Kanady, Spojených štátov, Číny alebo Japonska žiada zaviesť zo strany EÚ povinnosť uvádzať krajinu pôvodu niektorých výrobkov dovážaných z tretích krajín, aby na ne bolo možné uplatňovať rovnaké požiadavky na kvalitu a bezpečnosť, pokiaľ ide o sledovanie pôvodu, ako na výrobky s pôvodom v EÚ;

79. domnieva sa, že na posilnenie európskeho priemyslu a najmä zlepšenie konkurencieschopnosti podnikov v kontexte svetového hospodárstva je potrebný európsky rámec pre označovanie pôvodu (Made In); domnieva sa, že takáto značka umožní obyvateľom a spotrebiteľom vedomý výber produktov a zvýhodnila by výrobu v rámci Európskej únie, ktorá sa často spája s reputáciou kvality a vysokými výrobnými štandardmi;

80. domnieva sa, že multilaterálna dohoda o klíme by bola najlepším nástrojom na zníženie negatívnych vplyvov CO₂ na životné prostredie, ale hrozí, že sa ju nepodarí uzatvoriť v blízkej budúcnosti; domnieva sa preto, že by EÚ mala naďalej skúmať, či je možné zaviesť v priemyselných odvetviach, v ktorých skutočne dochádza k úniku uhlíka, vhodné environmentálne nástroje, ktoré by dopĺňali aukcie s kvótami na CO₂ v rámci systému obchodovania s emisnými kvótami v Spoločenstve (ETS), predovšetkým tzv. mechanizmus zahrnutia uhlíka, ktorý by bol v súlade s pravidlami WTO, keďže takýto mechanizmus by umožnil bojovať proti riziku presunu emisií CO₂ do tretích krajín;

81. trvá na tom, aby EÚ preskúmala hospodárske praktiky tretích krajín skôr, než vypracuje svoje vlastné politiky, a predovšetkým žiada Európsku komisiu, aby pri kontrole štátnej pomoci hodnotila ako kritérium situáciu európskych podnikov v oblasti hospodárskej súťaže na medzinárodnej úrovni;

Trvalo udržateľná priemyselná kultúra

82. zdôrazňuje význam vytvorenia vhodného rámca, aby sa priemysel v Európe udržal a aby sa ďalej zlepšovala jeho celosvetová konkurencieschopnosť; domnieva sa preto, že politiky EÚ by mali vychádzať z dôkladných hodnotení vplyvu, ktoré analyzujú všetky aspekty hospodárskych, spoločenských a environmentálnych prínosov politík EÚ;

83. požaduje iniciatívy EÚ, ktoré zistia, čo je hnacou silou rastu, inovácií a konkurencieschopnosti v rozličných odvetviach, a potom pre tieto odvetvia prinesú silnejšie, koordinované, technologicky neutrálne politické odpovede EÚ zamerané na trh, ktoré by sa mali v plnej miere využiť; domnieva sa, že nato je nutné ďalej hospodárnym spôsobom rozvíjať výrobné právne predpisy, napríklad smernicu o ekodizajne, v plnej miere zaviesť smernicu o označovaní energetickými štítkami a iniciatívy stimulujúce priemysel, napríklad iniciatívu za ekologické autá; v tejto súvislosti vyzýva na dlhodobú kampaň za udržateľnú spotrebu, zameranú na zvýšenie povedomia a zmeny správania a tým aj na podporu inovatívnych výrobkov a koncepcií;

84. je presvedčený, že je potrebné zachovať a posilniť postavenie Európy na svetovej mape priemyslu najmä vzhľadom na nové priemyselné príležitosti, ktoré vznikajú v dôsledku investičného úsilia EÚ v oblastiach, akými sú zmena klímy a energetika, a v ktorých sa vytvoria pracovné príležitosti vo vysokokvalifikovaných odboroch;

Streda 9. marca 2011

85. vyzýva Komisiu, aby túto politiku jasne začlenila do prípravy plánu pre hospodárstvo s nízkymi emisiami uhlíka do roku 2050, do priemyselných iniciatív v rámci strategického energetického technologického plánu a do vízie pre rok 2050 v rámci plánu pre Európu efektívne využívajúcu zdroje;

86. žiada zachovanie a rozšírenie inovačného financovania, ktoré je blízke trhu, akým je napríklad súčasný rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie;

87. zdôrazňuje, že je potrebné systematicky kontrolovať kvalitu všetkých nových právnych predpisov prostredníctvom týchto kritérií:

- vedecké poradenstvo: kvalita dôkazov a interpretácie,
- konzultácie: pýtať sa „používateľov“ na ich skúsenosti s existujúcou reguláciou,
- medzinárodné hodnotenie: porovnanie s právnymi predpismi v kľúčových konkurenčných krajinách,
- súlad návrhu s príbuznými právnymi predpismi EÚ,
- dosiahnuté zjednodušenie (vrátane dobrovoľných alternatív);

88. pripomína, že Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii sa stal životne dôležitým nástrojom na pomoc spoločnostiam pri transformácii z nekonkurencieschopných priemyselných odvetví na udržateľné priemyselné odvetvia; zdôrazňuje, že Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii by mal pokračovať a v prípade potreby by sa mal rozšíriť;

89. požaduje intenzívnejšie snahy o prekonanie súčasných ťažkostí a o urýchlené vytvorenie jednotného patentu Spoločenstva zaručujúceho nenákladnú, efektívnu a kvalitnú právnu ochranu, ako aj harmonizovaného európskeho systému riešenia sporov v oblasti patentov s cieľom zlepšiť rámcové podmienky práva priemyselného vlastníctva, posilniť právnu istotu a bojovať proti falšovaniu pri súčasnom udržaní byrokratických nákladov na najnižšej hranici, najmä v prípade MSP; víta širokú podporu, ktorú má v Rade rozhodnutie Komisie iniciovať v roku 2011 postup rozšírenej spolupráce v oblasti jednotného patentu EÚ; okrem toho žiada o reformu metód normalizácie (najmä v odvetví IKT), kde by mal byť proces normotvorby otvorený, transparentný, založený na zásadách interoperability a zabezpečujúci konkurencieschopnosť európskeho priemyslu; domnieva sa, že presadzovanie medzinárodnej normalizácie zabezpečí Európe vedúce postavenie v oblasti technológií;

90. poznamenáva, že základným predpokladom konkurencieschopnosti a rastu európskeho priemyslu je dobudovanie vnútorného trhu; zdôrazňuje, že európske priemyselné odvetvia potrebujú primeraný rámec na produkovanie a vývoj tovaru a služieb na európskej úrovni, a v tomto kontexte víta návrhy obsiahnuté v Akte o jednotnom trhu; vyzýva Komisiu, aby v rámci Aktu o jednotnom trhu určila, aké sú možnosti harmonizácie s cieľom zvýšiť efektívnosť a možnosti lepšieho riadenia, najmä v oblasti DPH, práv duševného vlastníctva a patentu EÚ, celosvetovej normalizácie, označovania a noriem platných v jednotlivých odvetviach;

91. vyzýva členské štáty, aby sa aktívnejšie zapájali do riadenia jednotného trhu zlepšením spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi a posilnením transpozície, uplatňovania a dodržiavania predpisov, ktoré upravujú jednotný trh, v praxi; žiada členské štáty, aby znížili náklady na transakcie prostredníctvom doplnkových opatrení zameraných napríklad na účinnejšiu elektronickú verejnú správu;

92. zdôrazňuje, že verejné orgány musia podporovať rozvoj kľúčových technológií a že je nevyhnutné urýchliť vypracúvanie noriem, pretože majú zásadný význam pre zachovanie konkurencieschopnosti priemyslu EÚ a stimuláciu nového rastu, čo sa týka predovšetkým noriem, ktoré podporujú inovácie ako prostriedok na riešenie vznikajúcich environmentálnych a spoločenských výziev;

Streda 9. marca 2011

93. zdôrazňuje potrebu vziať do úvahy osobitosti MSP a remeselných podnikov v európskom normalizačnom systéme, najmä pokiaľ ide o zníženie nákladov na prístup k normám, šírenie noriem (prostredníctvom zverejňovania ich zhrnutí) a poskytovanie finančnej podpory; zdôrazňuje, že vnútroštátne normalizačné orgány majú zohrávať kľúčovú úlohu v podpore a posilňovaní účasti MSP a remeselných podnikov na procese normalizácie pri zachovaní zásady vnútroštátneho delegovania;

94. zdôrazňuje význam zohľadnenia situácií, ktoré súčasná európska právna úprava patentov nepokrýva, napríklad tzv. obchodného tajomstva, aby európsky priemysel mohol podľa vzoru USA alebo Japonska využívať skutočnú ochranu duševného vlastníctva výrobkov a postupov;

95. v otázke posilnenia konkurencieschopnosti a technologického vedúceho postavenia európskeho priemyslu pripomína, že je vhodné:

- pridržiavať sa európskeho systému normalizácie, ktorého výhody sú preukázané, a skonsolidovať ho tak, aby čo najlepšie zodpovedal potrebám inovatívnych podnikov a najmä potrebám MSP,
- zintenzívniť zapojenie podnikov a najmä MSP do procesu normalizácie a zabezpečiť vysoký stupeň presadzovania noriem;

96. zdôrazňuje, že pri skutočnom uplatnení vnútorného trhu má európsky priemysel ešte veľký výkonnostný potenciál, a žiada Komisiu a členské štáty, aby čo najrýchlejšie odstránili súčasné prekážky a bariéry v rámci vnútorného trhu;

97. napriek konštatovaniu, že reštrukturalizácia je v prvoradej zodpovednosti spoločností a sociálnych partnerov, vyzýva členské štáty, aby zriadili pracovné skupiny pre reštrukturalizačné operácie, ktoré budú dohliadať na proces reštrukturalizácie a zabezpečiť hladkú hospodársku transformáciu, napríklad zlepšovaním mobility na trhu práce, preškoľovaním a inými opatreniami, ktoré by mohli zamestnancom aj firmám ponúknuť inovatívne a udržateľné alternatívy; žiada, aby sa zintenzívnila úloha európskych štrukturálnych fondov a výskumu a vývoja v rámci procesov prestavby;

98. žiada, aby sa znovu investovalo do pracovnej sily v európskom priemyselnom odvetví a aby sa kládol veľký dôraz na odvetvový sociálny dialóg s cieľom zvládnuť štrukturálne zmeny spôsobené globalizáciou a na podporu hospodárstva, v ktorom sa efektívne využívajú zdroje a energia; nabáda sociálnych partnerov v odvetviach, v ktorých dochádza k poklesu zamestnanosti, aby problémy riešili včas a aby v prechodnej fáze podporovali ako jednotlivých pracovníkov, tak aj odvetvie; zdôrazňuje význam prechodného zabezpečenia prostredníctvom fungujúcich systémov sociálneho zabezpečenia, keďže môže jednotlivcom pomôcť prejsť do odvetví, v ktorých vznikajú nové pracovné miesta;

99. vyzýva Komisiu, aby sa ujala iniciatívy a navrhla podporu pre zmenu profesionálneho zamerania, znižovala sociálne nerovnosti, presadzovala program Medzinárodnej organizácie práce týkajúci sa dôstojnej práce a aby využila usmernenia EÚ pre oblasť zamestnanosti na určenie sociálneho zabezpečenia, ktoré sa bude musieť poskytovať počas celej doby trvania každej zmeny profesionálneho zamerania;

100. vyzýva Komisiu, aby sa výraznejšie zapojila do reštrukturalizácie podnikov s Európskou zamestnaneckou radou; domnieva sa, že Komisia musí byť pri tejto reštrukturalizácii včas informovaná o všetkých potrebných skutočnostiach, pretože iba tak môže vykonávať úlohu kontaktného partnera a koordinátora pre členské štáty EÚ v plnom rozsahu; domnieva sa, že Komisia tak bude môcť lepšie kontrolovať a vyhodnocovať prípadné využitie štátnej podpory pri reštrukturalizácii;

101. žiada, aby sa činnosť Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii dôkladne vyhodnotila a zreformovala tak, aby bol rýchlejšie prístupný a aby sa jeho rozpočet v rámci budúcich finančných výhládov zvýšil; okrem toho navrhuje vytvorenie Európskeho fondu na prispôbenie sa v oblasti životného prostredia;

Streda 9. marca 2011

102. zdôrazňuje, že celosvetová hospodárska kríza vplýva na mieru nezamestnanosti v rámci celej Európy, čím sa zhoršujú sociálno-ekonomické vyhliadky EÚ a zväčšujú sa regionálne rozdiely; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že existencia konkurencieschopného, diverzifikovaného, spravodlivého a udržateľného priemyselného odvetvia, ktoré sa opiera najmä o dynamické a konkurencieschopné MSP, je základom budúcnosti pracujúcich v celej Európe; odporúča využiť skúsenosti a odborné znalosti starších pracovníkov s cieľom pripraviť pôdu pre mladú generáciu;

103. uvedomuje si regionálne rozdiely v oblasti priemyselného rozvoja, predovšetkým čo sa týka procesu deindustrializácie v nových členských štátoch, a žiada, aby boli aj ony zapojené do novej trvalo udržateľnej priemyselnej politiky a do čerpania prostriedkov zo štrukturálnych fondov, čím by sa posilnila územná súdržnosť;

104. vyzdvihuje veľký význam MSP v priemyselnom prostredí, najmä pre zabezpečenie udržateľných pracovných miest na regionálnej úrovni, a pri udržiavaní hospodárskej a kreatívnej dynamiky a vysokej miery rastu a vyzýva Komisiu, aby:

- lepšie zohľadňovala špecifiká a osobitné problémy MSP, a to tým, že bude trvať na plnení iniciatívy „Small business act“, riešiť nedostatky pri uplatňovaní prijatých usmernení, presadzovať vhodné konkrétne opatrenia, napríklad znižovanie administratívneho zaťaženia (ako aj iné aspekty regulačnej záťaže, napr. náklady na dodržiavanie predpisov) v súlade so svojimi cieľmi, a dôsledne vykonávať tzv. test MSP, aby tak európske MSP konečne zaznamenali dostatočný pokrok,
- podporovala MSP pri získavaní prístupu k výskumným službám a schopnostiam prostredníctvom konzorcií a nadácií univerzít, teda štruktúr fungujúcich ako prostredníci medzi výskumom a trhom,
- nezanedbávala dôležitú otázku štatútu súkromnej európskej spoločnosti, o ktorej sa v Európe diskutuje už mnoho rokov,
- ďalej bojovala o lepší prístup k možnostiam financovania MSP, a predovšetkým rozvíjala reálne možnosti rizikového kapitálu; posilňovala v kontexte novej architektúry finančného trhu krátkodobé a dlhodobé možnosti financovania MSP a nimi uprednostňované zdroje financovania; otvorila trhy a vytvorila spravodlivé predpoklady pre hospodársku súťaž, ktoré by umožnili ďalším podnikateľom a malým podnikom rásť a rozvinúť sa do podnikov pôsobiacich v celej Európe,
- preskúmala vymedzenie malých a stredných podnikov v EÚ s cieľom umožniť väčšiu pružnosť v konkrétnych priemyselných odvetviach, v ktorých MSP neplnia vymedzené prahové hodnoty v oblasti obratu a zamestnanosti z dôvod osobitných trhových štruktúr, majú však charakter stredného podniku, hoci žiadna zmena vymedzenia pojmu MSP nesmie narušiť ich účinnosť,
- vytvorila pre MSP poradňu pre vývoz, a to najmä v oblasti prístupu na trhy tretích krajín, trvalého udržania sa na týchto trhoch a ochrany duševného vlastníctva a jeho finančného a technologického zhodnocovania,
- posilnila internacionalizačné opatrenia na zvýšenie konkurencieschopnosti MSP a na posilnenie ich zamerania na vnútorný a celosvetový trh,
- zvýšila mieru zapojenia MSP do rámcových programov v oblasti výskumu a vývoja zjednodušením postupov a zavedením efektívnejšieho informačného a pomocného systému na miestnej úrovni,
- zaviedla projekty umožňujúce sieťovú spoluprácu MSP a väčších podnikov v celom hodnotovom reťazci,

Streda 9. marca 2011

- vypracovala nástroje podporujúce rozvoj a rast ekologicky inovatívnych MSP, ako aj rozvoj eko-priemyselných zón,
- preskúmala, či stredné a rodinné podniky, ktoré nespĺňajú kritériá súčasného vymedzenia MSP, sú primerane schopné využívať jestvujúce a budúce možnosti financovania výskumu a vývoja osobitne zameraného na malé a stredné podniky,
- prispôsobila ponuku patentov dopytu, a to najmä v prípade MSP, a znížila náklady na ich prístup k normám;

105. domnieva sa, že revízia európskej smernice o ponukách na prevzatie je potrebná na to, aby Európa mala k dispozícii prostriedky na obranu pred projektmi, ktoré by mohli priemyselne, hospodársky alebo sociálne poškodzovať sociálnu súdržnosť a stabilitu vnútorného trhu; domnieva sa, že EÚ musí mať možnosť brániť sa ponukám na prevzatie od podnikov, ktoré nie sú sociálne zodpovedné a/alebo nedodržiavajú kritériá dobrej správy, ako aj ponukám na prevzatie zasahujúcich do činností, ktoré členské štáty v súlade s medzinárodnými záväzkami EÚ považujú za strategické;

106. požaduje zlepšenie rozvoja partnerstiev verejného a súkromného sektora;

107. zastáva názor, že s cieľom dosiahnuť do roku 2020 ciele stratégie Európa 2020 a ciele v oblasti klímy a energetiky sa nemožno na politiku odvetvovej pomoci pozeráť len z hľadiska práva hospodárskej súťaže, ale že sa musí v európskom záujme aktívne, transparentne a s jasnými pravidlami využívať na posilnenie inovácie, konkurencieschopnosti, uvádzania udržateľných výrobkov na trh a pri reštrukturalizácii priemyslu; stavia sa proti osobitným vnútroštátnym systémom štátnej podpory, ktoré nedodržiavajú pravidlá, a preto vytvárajú nerovnomernú hospodársku súťaž;

108. domnieva sa, že politika hospodárskej súťaže musí zodpovedať potrebám ambicióznej priemyselnej politiky a súčasne rešpektovať pravidlá vnútorného trhu;

109. zdôrazňuje, že trvalý a uspokojivý rozvoj v priemyselnom odvetví môžu členské štáty lepšie dosiahnuť uplatňovaním zásady recipacity v obchodných politikách; poznamenáva, že odlišné obchodné pravidlá a ustanovenia, ktoré ovplyvňujú najmä MSP, by nemali negatívne vplývať na regionálne sieťové štruktúry a konkurenčné zoskupenia;

110. v súlade s mnohými štúdiami z nedávneho obdobia zdôrazňuje, že odvetvová pomoc podnecuje rast, ak je zlučiteľná so zachovaním hospodárskej súťaže v dotknutých odvetviach, a že jej zavedenie je spojené s mechanizmami, ktoré zabezpečujú, že projekty, ktoré sa ukážu byť neefektívne, nebudú uhradené; naliehavo žiada, aby priznanie takejto pomoci bolo systematicky podmienené zachovaním podporovaných činností na území Európy počas aspoň piatich rokov, pričom táto lehota by sa v prípade výskumu a vývoja mala predĺžiť na aspoň desať rokov;

111. v tejto súvislosti poukazuje na to, že európske podnikové sídla musia byť vo svetovej hospodárskej súťaži konkurencieschopné predovšetkým v oblasti kľúčových podporných technológií;

112. domnieva sa, že voľný obchod ostáva základným kameňom hospodárskeho rastu Európy, a preto žiada, aby sa budúce obchodné zmluvy na mnohostrannej a dvojstrannej úrovni vypracovali takým spôsobom, aby boli súčasťou priemyselnej stratégie založenej na spravodlivej hospodárskej súťaži a recipacite európskych obchodných partnerov; domnieva sa, že aby sa zohľadnila zásada trvalo udržateľného rozvoja, mali by sa v rámci dohôd o voľnom obchode zohľadňovať sociálne a environmentálne obavy a príslušné normy; domnieva sa, že je nutné postarať sa o to, aby európsky priemysel nebol ohrozený nekalými praktikami, čo sa momentálne deje v solárnom odvetví; pripomína, že regulačné dialógy s kľúčovými obchodnými partnermi je nutné posilniť, aby sa predišlo tvorbe prekážok obchodu a aby sa jestvujúce prekážky odstránili; vyzýva Komisiu, aby prísne monitorovala environmentálne právne predpisy, menové politiky, pravidlá v oblasti štátnej pomoci a iné podporné programy prijímané v tretích krajinách, ktoré EÚ konkurujú; žiada, aby sa zväžila stratégia EÚ v oblasti priamych zahraničných investícií na nových trhoch, ktorá by umožnila lepší prístup na nové trhy a zvýšenie objemu miestnej výroby;

Streda 9. marca 2011

113. domnieva sa, že v mnohostrannom rámci WTO a v rámci transparentného a účinne regulovaného trhu potrebuje obchodná politika EÚ účinnú výrobnú základňu podporovanú primeranými odvetvovými politikami a zameranú na rast a udržateľný rozvoj;
114. je presvedčený, že hospodárska obnova posilnená rozhodnutiami EÚ koordinovanými s členskými štátmi ponúkne nové príležitosti európskym podnikom, od ktorých sa čoraz viac požaduje presadiť sa na celosvetových, otvorených a transparentných trhoch;
115. rovnako sa domnieva, že v usmerneniach pre oblasť priemyselnej politiky EÚ by sa mala dôkladne zvážiť homogenosť colných kontrol ako významného nástroja v boji proti falšovaniu a pri ochrane európskeho spotrebiteľa; domnieva sa, že priemyselná politika by mala zároveň zabezpečiť, aby systémy na výber cla v krajinách, ktoré susedia s EÚ, boli harmonizované, čím by sa zabránilo nerovnostiam a poškodzovaniu záujmov dovozcov, ako aj poškodzovaniu rozvoja priemyselnej štruktúry EÚ;
116. zdôrazňuje rozhodujúci význam, ktorý má voľný obchod pre rozvoj európskeho priemyslu;
117. žiada Komisiu, aby usmernenia európskej priemyselnej politiky tvorili základ stanovenia konkrétnych legislatívnych nástrojov na podporu obchodu EÚ;
118. žiada Komisiu, aby nielen zvýšila environmentálnu výkonnosť priemyslu EÚ vo svojich legislatívnych návrhoch, ale aj aby zabezpečila, že rovnaké environmentálne normy, aké platia pre výrobky vyrobené v EÚ, sa budú uplatňovať aj na výrobky dovezené na jednotný trh EÚ, a aby sa zamerala nielen na stanovenie týchto pravidiel, ale aj na ich dodržiavanie;
119. žiada Komisiu, aby splnila ciele vymedzené v oznámení o globálnej Európe a v nadchádzajúcom oznámení o obchodnej politike, a to najmä ambicióznym prístupom na nové trhy v rámci kola rokovaní z Dauhy, vrátane odvetvových dohôd, napr. v oblasti chemikálií a strojov;
120. žiada zachovanie efektívnych nástrojov na ochranu obchodu určených na boj proti nekalým obchodným praktikám, napríklad proti dvojakým cenám pri dodávkach surovín alebo proti dotovaniu domáceho priemyslu;
121. zdôrazňuje, že sa musia využívať nápady a schopnosti zamestnancov pri obnove priemyslu a poukazuje v tejto súvislosti na potrebu čo najväčšieho zapojenia;
122. vyzýva Komisiu, aby vytvorila právny rámec na cezhraničné kolektívne vyjednávanie s cieľom prispieť k vymáhateľnosti cezhraničných dohôd a riešiť problémy týkajúce sa organizácie práce, odbornej prípravy, pracovných podmienok a podmienok zamestnávania;
123. zdôrazňuje, že pri zostavovaní a realizácii priemyselnej politiky v EÚ je potrebné zabezpečiť, aby sa vzali do úvahy podmienky, za akých sa likviduje priemyselný odpad, najmä toxický odpad, a miesto jeho určenia, aby sa zaručilo, že priemyselný odpad sa nestane environmentálnou, hospodárskou ani sociálnou záťažou pre spoločenstvá žijúce v EÚ a v tretích krajinách;
124. zdôrazňuje, že účinný dohľad nad vnútorným trhom má zásadný význam pre ochranu európskeho priemyslu pred nekalou hospodárskou súťažou; vyzýva Komisiu, aby predložila ambiciózne návrhy na reformu súčasného systému dohľadu nad trhom a posilnila úlohu EÚ v koordinácii vnútroštátnych orgánov poverených dohľadom nad trhom a colných orgánov a sprístupnila adekvátne prostriedky všetkým členským štátom;

Streda 9. marca 2011

125. vyzýva Komisiu, aby pokračovala v stratégii lepšej tvorby práva a zlepšovania riadenia jednotného trhu, napr. vytváraním jednotných kontaktných miest a podporou cezhraničných riešení elektronickej správy, a to s prihliadnutím na osobitné potreby MSP;

126. zdôrazňuje, že nárast tieňovej ekonomiky a nepriznaných činností v období krízy je dôležitým faktorom, ktorý deformuje hospodársku súťaž; žiada príslušné orgány členských štátov, aby prijali nevyhnutné opatrenia na boj proti tomuto javu;

127. zdôrazňuje dôležitosť prínosu pracovníkov pre zvyšovanie hospodárskeho rastu a pokroku;

Konkrétne priemyselné odvetvia

128. je presvedčený, že popri horizontálnom aspekte treba začať konkrétne odvetvové iniciatívy, aby sa tak ďalej podporovala modernizácia, posilňovala konkurencieschopnosť a udržateľnosť jednotlivých priemyselných odvetví, ich dodávateľských reťazcov a súvisiacich služieb prostredníctvom výmeny informácií o osvedčených postupoch, normotvorby, hodnotenia a podobných tzv. mäkkých nástrojov tvorby politiky; požaduje, aby:

- sa zaviedli odporúčania z existujúcich odvetvových prístupov (pracovné skupiny, vysoké grémiá, technologické a inovačné platformy, napríklad CARS 21 atď.), a to spôsobom, ktorý bude prispôbovaný potrebám konkrétnych odvetví, ktorý Komisia po porade so všetkými zainteresovanými subjektmi porovnateľne rozvinie a ktorý vytvorí nové odvetvové iniciatívy v iných vhodných odvetviach,
- sa zabezpečilo testovanie udržateľnosti odvetvových prístupov v súlade s cieľmi klimatickej a energetickej politiky EÚ a ambicióznymi cieľmi v oblasti efektivity zdrojov,
- sa posúdilo celé spektrum možných politických opatrení vrátane hodnotenia, noriem a trvalého úsilia v oblasti výskumu, vývoja a inovácií,
- zameranie sa najmä na kľúčové európske odvetvia a odvetvia, pred ktorými stoja veľké spoločenské výzvy, ale majú aj obchodný a pracovný potenciál,
- sa zdôraznila skutočnosť, že rozličné typy medziodvetvových technológií sa navzájom dopĺňajú, ako aj to, že prechod k digitálnemu hospodárstvu umožnil zblížovanie týchto odvetví,
- sa podporoval rozvoj nových aktivít, ako sú obnoviteľné zdroje energie a kreatívny priemysel, čo sú odvetvia, v ktorých má Európa výhodné postavenie a ktoré majú potenciál vytvoriť veľa pracovných miest,
- Komisia pravidelne predkladala správy o pokroku;

129. domnieva sa, že priemyselná politika EÚ musí vychádzať aj z konkrétnych projektov, ktoré európskym podnikom a občanom prinášajú hmatateľné výhody, ako sú napríklad projekty GMES, Galileo alebo ITER;

130. poukazuje na to, že európsky priemysel je čoraz viac závislý od služieb podnikom a že z tohto hľadiska je potrebné venovať osobitnú pozornosť všetkým hlavným článkom výrobného reťazca; víta v tejto súvislosti prejavenu ohotu Komisie prikladať tejto vzájomnej závislosti väčší význam;

131. opätovne zdôrazňuje potrebu rýchleho napredovania v oblasti vzájomného prepojenia európskeho registra podnikov s cieľom zabezpečiť transparentnosť a dôveryhodnosť informácií pre výrobcov i pre spotrebiteľov;

Streda 9. marca 2011

132. zdôrazňuje význam cestovného ruchu v EÚ, ktorá je najdôležitejšou turistickou cieľovou oblasťou na svete, a v niektorých regiónoch, kde predstavuje základný pilier hospodárstva; podporuje stratégiu Komisie na zlepšenie konkurencieschopnosti cestovného ruchu prostredníctvom opatrení týkajúcich sa kvality, udržateľnosti a posilnenia obrazu Európy ako turistickej cieľovej oblasti;

133. vyzýva Komisiu, aby rešpektovala plány a závery vytvorené v odvetvových prístupoch; domnieva sa, že tieto plány poskytujú priemyslu dlhodobú plánovaciu istotu a sú hodnotným nástrojom na udržanie konkurencieschopnosti;

Zodpovednosť

134. domnieva sa, že európske priemyselné odvetvia a zainteresované strany by mali zintenzívniť svoje investície, podnikové, sociálne a environmentálne záväzky a úzko spolupracovať na tvorbe dobrých rámcových podmienok; je presvedčený, že priemysel by mal zachovať investície a výrobu v Európe, zachovať svoje výskumné úsilie a usilovať sa o udržateľný rast, inovácie a dobre platené pracovné miesta; domnieva sa, že priemysel má významnú úlohu pri tvorbe novej kultúry kvalifikácií, ktorá ponúka dobré príležitosti na kvalitnú odbornú prípravu a ešte inovatívnejších udržateľných výrobkov a procesov a mal by v Európe nadväzovať čo najviac strategických partnerstiev;

135. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali nové koncepcie sprostredkovania na monitorovanie a uplatňovanie novej infraštruktúry a realizovali ich na posilnenie zapojenia občanov, aby sa čo najrýchlejšie mohli vytvoriť nové infraštruktúry pre udržateľnú obnovu priemyselnej základne (napr. inteligentné siete, veterné elektrárne, nové železničné trasy);

136. je presvedčený, že celosvetová hospodárska kríza poukázala na to, že podniky musia konať s náležitou starostlivosťou pri plnom rešpektovaní zásad sociálnej zodpovednosti podnikov, a to so zreteľom na dobré podnikové riadenie, ako aj na rešpektovanie životného prostredia a sociálnej excelentnosti;

Regióny

137. zdôrazňuje, že regionálne štruktúry prispievajú dôležitou mierou k posilneniu priemyslu v Európe; domnieva sa, že konkurenčné zoskupenia a inovačné siete (podniky, univerzity, výskumné centrá, technologické služby, vzdelávacie inštitúcie atď.), ako aj prepojenia medzi podnikmi navzájom (reťazce tvorby hodnôt, synergie) a s ostatnými aktérmi sú rozhodujúce pre rozhodnutia týkajúce sa investícií; z tohto dôvodu zastáva názor, že:

- by sa mala zabezpečiť lepšia podpora inovačným zoskupeniam a sieťam, najmä zoskupeniam, ktoré sa venujú európskej konkurencieschopnosti, a novým inovačným partnerstvám, ktoré musia byť spustené v roku 2011 v rámci iniciatívy Únia inovácií, najmä v oblasti kľúčových podporných technológií a umožniť tak, aby sa koordinovane podporovala výmena poznatkov a technológií, výskum, zlepšovanie odbornej prípravy a infraštruktúra, čo by malo byť aj prioritou Európskeho fondu regionálneho rozvoja,
- regionálne sieťové štruktúry a vidiecke regióny by mali dostávať pomoc EÚ pri podpore ich priemyselnej základne,
- zoskupenia a siete by mala zastrešiť európska platforma, aby sa mohla posilniť podpora zoskupení a sietí,
- iniciatívy ako Dohoda starostov a Inteligentné mestá by sa mali podporovať, keďže priemysel a MSP majú prospech aj z nich,
- Európska investičná banka by mala posilňovať prepojenie medzi priemyselnou politikou a územnou súdržnosťou;

Štvrtok 10. marca 2011

138. uznáva príspevok priemyslu v EÚ k sociálno-ekonomickej a územnej súdržnosti a domnieva sa, že prosperujúci priemysel je nevyhnutnou podmienkou hospodárskeho rastu a sociálnej stability regiónov v EÚ;

139. požaduje preto jednotné využívanie a rozvoj vedeckých a technologických znalostí, ktoré sú už dostupné v regiónoch, najmä v oblasti kľúčových technológií, a väčšiu podporu opatrení zameraných na tvorbu zoskupení;

140. poukazuje na to, že postupné zavádzanie vhodnej digitálnej infraštruktúry a primeraných inovatívnych technológií je strategickým prvkom zvýšenia konkurencieschopnosti regiónov a priemyslu EÚ; že odvetvie IKT zohráva kľúčovú úlohu pri zvyšovaní produktivity iných priemyselných odvetví; že moderné komunikačné infraštruktúry s vysokou prenosovou kapacitou by mali byť nainštalované najmä v regiónoch s nedostatočným pokrytím; a že toto opatrenie by mohlo pomôcť vytvoriť prostredie priaznivé pre verejné i súkromné investície a tiež, čo je dôležité, pomáhať pri zvyšovaní kvality počítačovej gramotnosti podnikov;

*

* *

141. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a členským štátom.

Mediálny zákon v Maďarsku

P7_TA(2011)0094

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o zákone o médiách v Maďarsku

(2012/C 199 E/17)

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 2, 3, 6 a 7 Zmluvy o Európskej únii (ZEU), články 49, 56, 114, 167 a 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), článok 11 Charty základných práv Európskej únie a článok 10 Európskeho dohovoru o ľudských právach (EDLP), týkajúce sa dodržiavania, podpory a ochrany základných práv, a najmä slobody prejavu a práva na informácie a pluralitu médií,
- so zreteľom na smernicu Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii určitých ustanovení zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení v členských štátoch, týkajúcich sa ustanovenia o audiovizuálnych mediálnych službách (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách),
- so zreteľom na Európsku chartu slobody tlače z 25. mája 2009 a pracovný dokument Komisie o pluralite médií v členských štátoch EÚ (SEK(2007)0032), trojstupňový prístup k pluralite médií, ktorý vymedzila Komisia, a na nezávislú štúdiu vypracovanú v mene Komisie a dokončenú v roku 2009,
- so zreteľom na svoje uznesenia z 22. apríla 2004 o nebezpečenstve porušovania slobody prejavu a práva na informácie v Európskej únii, a najmä v Taliansku ⁽¹⁾, z 25. septembra 2008 o koncentrácii a pluralite médií v Európskej únii ⁽²⁾ a zo 7. septembra 2010 o žurnalistike a nových médiách – vytváranie verejnej sféry v Európe ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 104 E, 30.4.2004, s. 1026.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 8 E, 14.1.2010, s. 85.

⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0307.

Štvrtok 10. marca 2011

- so zreteľom na vyhlásenia Komisie, na predložené parlamentné otázky a rozpravy v Európskom parlamente, ktoré sa uskutočnili 8. októbra 2009 – o práve na informácie v Taliansku a 8. septembra 2010, ako aj na diskusie v rámci spoločnej schôdze Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (LIBE) a Výboru pre kultúru a vzdelávanie (CULT) 17. januára 2011 – o maďarskom zákone o médiách,
 - so zreteľom na rozhodnutie výboru LIBE požiadať Agentúru pre základné práva, aby vydala výročnú komparatívnu správu o situácii v oblasti slobody, plurality a nezávislého riadenia médií v členských štátoch EÚ, vrátane ukazovateľov použitých v tejto správe,
 - so zreteľom na Dohovor UNESCO o ochrane a podpore rôznorodosti kultúrneho prejavu, najmä na jeho článok 5 ods. 2 a články 7 a 11,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže EÚ je založená na hodnotách demokracie a právneho štátu, ako sa uvádza v článku 2 ZEÚ, a preto zaručuje a presadzuje slobodu prejavu a právo na informácie, ktoré sú zakotvené v článku 11 Charty základných práv EÚ a článku 10 EDLP, a keďže zákonnú hodnotu práv, slobôd a zásad ustanovených v Charte základných práv EÚ, čoho dôkazom je aj pristúpenie k Európskemu dohovoru o ľudských právach, pre ktoré sú sloboda a pluralizmus médií základnou premisou, a keďže tieto práva zahŕňajú slobodu na vyjadrenie názorov a právo na získavanie a odovzdávanie informácií bez kontroly, zasahovania alebo tlaku zo strany verejných orgánov,
- B. keďže pluralita a sloboda médií vyvoláva v EÚ a jej členských štátoch, najmä v Taliansku, Bulharsku, Rumunsku, Českej republike a Estónsku naďalej vážne obavy, ako bolo zdôraznené v nedávnej kritike maďarského zákona o médiách a ústavných zmien zavedených od júna do decembra 2010, ktorú vyjadrili medzinárodné organizácie, ako napríklad OBSE, komisár Rady Európy pre ľudské práva, veľký počet medzinárodných a vnútroštátnych organizácií novinárov, redaktori a vydavatelia, mimovládne organizácie pre ľudské práva a občianske slobody, ako aj členské štáty a Európska komisia,
- C. keďže Komisia vyjadrila obavy a požiadala maďarskú vládu o informácie, čo sa týka súladu maďarského zákona o médiách so smernicou o audiovizuálnych mediálnych službách a *acquis* Spoločenstva vo všeobecnosti, konkrétne v súvislosti s povinnosťou všetkých poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb poskytovať vyvážené spravodajstvo, a vyjadrila tiež pochybnosti o tom, či zákon dodržiava zásadu proporcionality a základné práva na slobodu prejavu a práva na informácie zakotvené v článku 11 Charty základných práv EÚ, zásadu krajiny pôvodu a registračné požiadavky, a keďže maďarská vláda zareagovala poskytnutím ďalších informácií a začatím procesu zameraného na zmenu a doplnenie tohto zákona v zmysle bodov, ktoré vyzdvihla Komisia,
- D. keďže OBSE vyjadrila vážne výhrady v súvislosti s rozsahom pôsobnosti maďarských právnych predpisov (vecnou a územnou pôsobnosťou), slobodou prejavu a reguláciou obsahu, vymenúvaním jednej a tej istej osoby zodpovednej za vnútroštátne médiá a úrad pre telekomunikácie a súladom so zásadami, ktorými sa riadi verejnoprávne vysielanie ⁽¹⁾, a poukázala na to, že nový zákon narušuje pluralitu médií, odstraňuje politickú a finančnú nezávislosť verejnoprávných médií a dlhodobo upevňuje negatívne prvky slobodných médií, a že úrad a rada pre médiá sú politicky homogénne ⁽²⁾ a vykonávajú všestrannú a centralizovanú vládnu a politickú kontrolu všetkých médií; keďže ďalšie javy vzbudzujúce obavy sú okrem iného neprimerané a extrémne sankcie z dôvodov, o ktorých by sa dalo diskutovať a ktoré neboli vopred stanovené, chýbajúce automatické pozastavenie sankcií v prípade súdneho odvolania proti sankcii uvalenej úradom pre médiá, porušenia zásady dôverylosti žurnalistických zdrojov a ochrany rodinných hodnôt,

⁽¹⁾ Analýza a hodnotenie maďarského legislatívneho balíka a návrhu zákona o médiách a telekomunikáciách, ktoré pre OBSE vypracoval Dr. Karol Jakubovicz.

⁽²⁾ List zástupcu OBSE pre slobodu médií predsedovi Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci zo 14. januára 2010.

Štvrtok 10. marca 2011

- E. stotožňujúc sa s vážnymi výhradami, ktoré OBSE vyjadrila v súvislosti s politicky homogénnym zložením úradu a rady pre médiá, časovým rámcom, vykonávaním všestrannej a centralizovanej vládnej, politickej a súdnej kontroly všetkých médií, skutočnosťou, že najproblematickejšie aspekty zákona sú v rozpore s normami OBSE a medzinárodnými normami týkajúcimi sa slobody prejavu, ako je napríklad odstránenie politickej a finančnej nezávislosti verejnoprávných médií, rozsahom pôsobnosti právneho predpisu (vecná a územná pôsobnosť) a s rozhodnutím nevymedziť kľúčové pojmy, v dôsledku čoho nemôžu novinári vedieť, kedy sa potenciálne dopúšťajú porušení zákona,
- F. keďže komisár Rady Európy pre ľudské práva vyzval maďarské orgány, aby pri prehodnocovaní svojho zákona o médiách zohľadnili normy Rady Európy týkajúce sa slobody prejavu a plurality médií, príslušné odporúčania Výboru ministrov a Parlamentného zhromaždenia Rady Európy, a najmä záväzné normy EDLP a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva; keďže poukázal na používanie nejasných definícií, ktoré sa môžu nesprávne vykladať, zriadenie politicky nevyváženého regulačného systému s neprimeranými právomocami, ktorý nepodlieha plnohodnotnej súdnej kontrole, ohrozenie nezávislosti verejnoprávných médií a narušenie ochrany novinárskych zdrojov; keďže zároveň zdôraznil potrebu, aby všetky zúčastnené strany vrátane opozičných strán a občianskej spoločnosti boli schopné podieľať sa zmysluplným spôsobom na prehodnocovaní tohto zákona, ktorým sa reguluje zásadný prvok fungovania demokratickej spoločnosti ⁽¹⁾,
- G. keďže vo svojom druhom stanovisku z 25. februára 2011 komisár pre ľudské práva odporučil komplexne prehodnotiť maďarský legislatívny balík o médiách s cieľom okrem iného obnoviť podrobný zákon podporujúci pluralistické a nezávislé médiá a posilniť záruky, že regulačné mechanizmy médií nebudú spadať pod žiaden politický vplyv (?); keďže ďalej konštatuje, že médiá v Maďarsku musia byť schopné vykonávať svoju úlohu strážcu v pluralistickej demokratickej spoločnosti, a aby tento cieľ dosiahli, musí Maďarsko plniť svoje záväzky členského štátu Rady Európy a čo najviac využívať skúsenosti tejto organizácie v oblasti slobody prejavu a nezávislosti a plurality médií,
- H. keďže platnosť maďarského zákona o médiách by sa preto mala naliehavo pozastaviť a celý by sa mal prehodnotiť na základe poznámok a návrhov Komisie, OBSE a Rady Európy s cieľom zabezpečiť jeho úplný súlad s právnymi predpismi EÚ a európskymi hodnotami a normami pre slobodu, pluralitu a nezávislé riadenie médií,
- I. keďže napriek opakovaným výzvam Parlamentu na prijatie smernice o slobode, pluralite a nezávislom riadení médií Komisia doteraz odkladala predloženie návrhu, ktorého význam a naliehavosť vzrástli,
- J. keďže kodanské kritériá na členstvo v EÚ, ktoré boli ustanovené v júni 1993 na zasadnutí Európskej rady v Kodani, týkajúce sa slobody tlače a slobody prejavu, by všetky členské štáty EÚ mali dodržiavať a presadzovať prostredníctvom príslušných právnych predpisov EÚ,
- K. keďže Súdny dvor rozhodol v spoločnej veci C-39/05 P a C-52/05 P, v odsekoch 45 a 46, že prístup k informáciám umožňuje občanom zúčastňovať sa vo väčšej miere na rozhodovacom procese a zaručuje, že správa je legitímnejšia, účinnejšia a zodpovednejšia voči občanovi v demokratickom systéme a že je to „predpoklad účinného využívania demokratických práv občanmi“,
1. vyzýva maďarské orgány, aby obnovili nezávislosť riadenia médií a aby zastavili zasahovanie štátu do slobody prejavu a vyváženého spravodajstva, a je presvedčený, že nadmerná regulácia médií je kontraproduktívna a narušuje účinný pluralizmus vo verejnej sfére;

⁽¹⁾ http://www.coe.int/t/commissioner/News/2011/110201Hungary_en.asp

⁽²⁾ <https://wcd.coe.int/wcd/ViewDoc.jsp?id=1751289>.

Štvrtok 10. marca 2011

2. víta spoluprácu Komisie s maďarskými orgánmi, ktorej cieľom je zosúladiť maďarský zákon o médiách so Zmluvami o EÚ a právnym poriadkom EÚ, ako aj začatie procesu zmeny a doplnenia tohto zákona na vnútroštátnej úrovni;
3. vyjadruje poľutovanie nad rozhodnutím Komisie zamerať sa pri vykonávaní *acquis* Spoločenstva Maďarskom len na tri oblasti, a najmä nad skutočnosťou, že chýba odkaz na článok 30 smernice o audiovizuálnych mediálnych službách, čo znamená obmedzenie svojich vlastných možností kontroly dodržiavania Charty základných práv EÚ pri implementácii práva EÚ Maďarskom; naliehavo žiada Komisiu, aby preskúmala, ako Maďarsko dodržiava ustanovenia o zodpovednosti stanovené v smernici 2000/31/ES o elektronickom obchode a ako transponovalo rámcové rozhodnutia EÚ o boji proti istým formám a prejavom rasizmu a xenofóbie prostredníctvom trestného práva (2008/913/JHA) a o boji proti terorizmu (2008/919/JHA), v ktorých sú obsiahnuté odkazy na slobodu prejavu a obchádzanie pravidiel o slobode médií;
4. vyzýva Komisiu, aby aj naďalej podrobne sledovala a hodnotila súlad maďarského zákona o médiách v znení jeho zmien a doplnení s európskymi zákonmi, najmä s Chartou základných práv;
5. vyzýva maďarské orgány, aby do procesu revízie zákona o médiách a ústavy zapojili všetky zainteresované strany, pretože ich zapojenie je základom demokratickej spoločnosti založenej na právnom štáte a náležitej kontrole a vyvážení, ktorej cieľom je chrániť základné práva menšín pred rizikom tyranie zo strany väčšinovej spoločnosti;
6. žiada Komisiu, aby konala na základe článku 265 ZFEÚ a do konca roka predložila na základe článku 225 ZFEÚ legislatívnu iniciatívu o slobode, pluralite a nezávislom riadení médií, čím by sa prekonal neprimeraný legislatívny rámec EÚ v oblasti médií, a aby pri tom využila svoje právomoci v oblastiach vnútorného trhu, audiovizuálnej politiky, hospodárskej súťaže, telekomunikácií, štátnych dotácií, povinností verejnej služby a základných práv každého človeka žijúceho na území EÚ, aby sa vymedzili aspoň minimálne základné normy, ktoré budú musieť dodržiavať a uplatňovať v rámci vnútroštátnych právnych predpisov všetky členské štáty s cieľom zabezpečiť, zaručiť a podporovať právo na informácie a náležitú úroveň plurality médií, ako aj ich nezávislé riadenie;
7. vyzýva maďarské orgány, aby ďalej prehodnocovali zákon o médiách na základe pripomienok a návrhov Európskeho parlamentu, Komisie, OBSE a komisára pre ľudské práva Rady Európy, odporúčaní Rady ministrov a Parlamentného zhromaždenia Rady Európy a judikatúry Európskeho súdneho dvora a Európskeho súdu pre ľudské práva a v prípade zistenia, že zákon o médiách je v rozpore s podstatou zmlúv o EÚ, Chartou základných práv EÚ alebo európskym dohovorom pre ľudské práva zrušili a neuplatňovali tento zákon alebo tie jeho časti, v prípade ktorých sa zistil nesúlad;
8. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Rade Európy, vládam a parlamentom členských štátov, Agentúre pre základné práva, OBSE a Rade Európy.

Štvrtok 10. marca 2011

Južné susedstvo a najmä Líbya vrátane humanitárnych hľadísk

P7_TA(2011)0095

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o južnom susedstve a najmä o Líbyi

(2012/C 199 E/18)

Európsky parlament,

- so zreteľom na rezolúciu Valeného zhromaždenia OSN z 1. marca 2011, ktorá jednomyselne pozastavuje členstvo Líbye v Rade Organizácie Spojených národov pre ľudské práva (UNHRC),
- so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN (BR OSN) č. 1970/2011 z 26. februára 2011,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady z 28. februára 2011 o vykonávaní rezolúcie BR OSN a uvalení ďalších reštriktívnych opatrení voči osobám zodpovedným za násilný zásah proti civilnému obyvateľstvu v Líbyi,
- so zreteľom na rezolúciu UNHRC S-15/2 prijatú 25. februára 2011,
- so zreteľom na prerušenie rokovaní o rámcovej dohode EÚ-Líbya z 22. februára 2011,
- so zreteľom na nedávne vyhlásenia Vysokej predstaviteľky Catheriny Ashtonovej o Líbyi a severnej Afrike,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Líbyi, najmä na uznesenie zo 17. júna 2010 o popravách v Líbyi ⁽¹⁾, a na odporúčanie z 20. januára 2011, v ktorom obhajuje kritické podmienky týkajúce sa rokovaní o rámcovej dohode medzi EÚ a Líbyou ⁽²⁾,
- so zreteľom na Ženevský dohovor z 28. júla 1951 a na Protokol o štatúte utečencov z 31. januára 1967,
- so zreteľom na Africkú chartu ľudských práv a práv národov a jej protokol o zriadení Afrického súdu pre ľudské práva a práva národov, ktoré Líbya ratifikovala 26. marca 1987 a 19. novembra 2003,
- so zreteľom na článok 110 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže nedávne demonštrácie vo viacerých arabských krajinách v severnej Afrike a na Blízkom východe žiadali koniec autoritárskych režimov, politické, hospodárske a sociálne reformy, slobodu, demokraciu a lepšie životné podmienky pre bežných ľudí; keďže masové protesty v mnohých arabských krajinách dokazujú, že nedemokratické a autoritárske režimy nedokážu zaručiť dôveryhodnú stabilitu, a že demokratické hodnoty sú kľúčové pre hospodárske a politické partnerstvá,
- B. keďže protesty proti líbyjskému režimu sa začali v Bengází 15. februára 2011 a rozšírili sa po krajine, dosiahli mestá al-Bajda, al-Kuba, Darna a Az Zintána a protestujúci prevzali kontrolu nad viacerými mestami najmä vo východnej Líbyi,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0246.

⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0020.

Štvrtok 10. marca 2011

- C. keďže protestujúci boli cieľom bezprecedentných násilných útokov Kaddáfího režimu, ktorý použil líbyjské ozbrojené sily, milície, žoldnierov a zahraničných bojovníkov na násilné potlačenie protestov vrátane nevyberavého použitia guľometov, ostreľovačov, vojenských lietadiel a vrtuľníkov voči civilistom; keďže toto malo za následok rýchlo rastúci počet obetí a veľký počet zranených a zadržaných osôb,
- D. keďže násilná a brutálna reakcia režimu voči líbyjským obyvateľom viedla nielen k zbehnutiu mnohých vojakov, ale aj k rezignácii členov režimu,
- E. keďže podľa UNHCR ušlo v posledných dňoch z Líbye do susedného Tuniska, Egyptu a Nigeru viac než 200 000 osôb a ďalšie stovky tisíc utečencov a zahraničných pracovníkov sú vystavené zúfalému boju pri úteku pred konfliktom alebo odchode z Líbye; keďže takto vzniká humanitárna núdzová situácia, ktorá si vyžaduje rýchlu reakciu zo strany EÚ,
- F. keďže po prijatí rezolúcie o situácii ľudských práv v Líbyi konsenzom na 15. mimoriadnej schôdzi UNHRC 25. februára 2011, ktorá odsúdila hrubé a systematické porušovanie ľudských práv v Líbyi a konštatuje, že niektoré prípady môžu byť zločinmi proti ľudskosti, rozhodlo VZ OSN 2. marca 2011 o pozastavení členstva Líbye v UNHRC, ako to odporučila sama UNHRC,
- G. keďže v reakcii na rezolúciu BR OSN o Líbyi z 26. februára 2011, ktorá uvádza, že situácia by mala byť postúpená Medzinárodnému trestnému súdu (MTS), začal prokurátor MTS 3. marca 2011 vyšetrovanie obvinení zo zločinov proti ľudskosti spáchaných v Líbyi vrátane zločinov spáchaných Muammarom al-Kaddáfim a členmi jeho režimu; keďže rezolúcia BR OSN 1970 zavádza embargo na vývoz zbraní do krajiny, zákaz cestovať a zmrazenie účtov rodiny Muammara Kaddáfího a režimu, pričom zároveň povoľuje všetkým členským štátom OSN zabaviť a zlikvidovať zakázané vojenské zariadenia,
- H. keďže rozhodnutie Rady z 28. februára 2011 uvaľuje ďalšie reštriktívne opatrenia, najmä zákaz vydávania víz a zmrazenie aktív pre osoby zodpovedné za násilný zásah proti civilnému obyvateľstvu v Líbyi, čím vykonáva rezolúciu BR OSN o Líbyi z 26. februára 2011,
- I. keďže od začiatku vzbury vyzvali viacerí svetoví lídri plukovníka Kaddáfího, aby odstúpil,
- J. keďže Arabská liga pozastavila Líbyi 22. februára 2011 členstvo a jej generálny tajomník 3. marca 2011 vyhlásil, že Arabská liga môže v prípade pokračovania bojov v Líbyi v koordinácii s Africkou úniou vyhlásiť v krajine bezletovú zónu,
- K. keďže v oznámení z 5. marca 2011 vyzvala Líbyjská dočasná prechodná národná rada medzinárodné spoločenstvo, aby „splnilo svoju povinnosť chrániť líbyjský ľud pred ďalšou genocídou a zločinmi proti ľudskosti bez akejkoľvek priamej vojenskej intervencie na líbyjskej pôde“,
- L. keďže EÚ s účinnosťou od 22. februára 2011 pozastavila prebiehajúce rokovania o rámcovej dohode medzi EÚ a Líbyou a všetky zmluvy o spolupráci s Líbyou,
- M. keďže EÚ má mimoriadny záujem o demokratickú, stabilnú, prosperujúcu a pokojnú severnú Afriku; keďže nedávne udalosti v Líbyi, Egypte a Tunisku zdôraznili naliehavú potrebu revízie vonkajšej politiky EÚ voči stredozemskému regiónu,

Štvrtok 10. marca 2011

- N. keďže sa očakáva, že mimoriadna schôdza Európskej rady, ktorá sa má uskutočniť 11. marca 2011, podrobne preskúma správu vysokej predstaviteľky a Komisie o rýchlom prijatí nástrojov EÚ a správu vysokej predstaviteľky o podpore procesov prechodu a transformácie,
1. vyjadruje solidaritu líbyjskému ľudu, najmä mladým Líbyjčanom, ktorí sú motorom demokracie a zmeny režimu, blahoželá im k odvahe a odhodlaniu a pevne podporuje ich legitímne demokratické, hospodárske a sociálne ciele;
 2. veľmi dôrazne odsudzuje závažné a systematické porušovanie ľudských práv v Líbyi, najmä násilné represie voči protestujúcim za demokraciu, novinárom a obhajcom ľudských práv zo strany Kaddáfího režimu; hlboko ľutuje následné významné straty na životoch a veľký počet zranení; vyjadruje sústrasť rodinám obetí; odsudzuje nabádanie k nepriateľskému postoju voči civilnému obyvateľstvu, ktoré bolo jasne vyjadrené v prejavoch Muammara Kaddáfího a jeho syna Sajfa al-Isláma;
 3. žiada okamžité skončenie brutálneho diktátorského režimu plukovníka Kaddáfího a vyzýva ho, aby okamžite odstúpil a zabránil tak ďalšiemu krviprelievaniu a umožnil pokojnú politickú zmenu; vyzýva líbyjské orgány, aby okamžite zastavili násilie a umožnili mierové riešenie situácie v súlade s legitímnymi očakávaniami líbyjského ľudu; vyzýva líbyjské orgány, aby dodržiavali ľudské práva a medzinárodné humanitárne právo, zrušili všetky obmedzenia slobody slova vrátane obmedzení vyjadrovania sa na internete, a okamžite umožnili prístup do krajiny nezávislým pozorovateľom ľudských práv a zahraničným médiám;
 4. plne podporuje rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1970, ktorá odsudzuje závažné a systematické porušovanie ľudských práv v Líbyi a postupuje prípad na Medzinárodný trestný súd (MTS), pričom zavádza embargo na vývoz zbraní do krajiny, zákaz cestovať a zmrazenie účtov rodiny Muammara Kaddáfího; zdôrazňuje, že páchatelia útokov voči civilistom majú podľa medzinárodného práva osobnú trestnú zodpovednosť, musia byť postavení pred spravodlivosť a nesmú zostať beztrestnými; dôrazne podporuje začatie vyšetrovania obvinení zo zločinov proti ľudskosti spáchaných Muammarom al-Kaddáfim a členmi jeho režimu prokurátorom MTS;
 5. konštatuje, že EÚ ako prvá uplatnila sankcie uvalené Bezpečnostnou radou OSN a že opatrenia EÚ sú rozšírené o ďalšie sankcie; víta rozhodnutie Rady zakázať obchod s Líbyou so zbraňami, ktoré by mohli byť použité na vnútorné represie, ako aj rozšírenie zoznamu osôb, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie aktív a zákaz vydávania víz; žiada stále hodnotenie účinnosti sankcií;
 6. zdôrazňuje, že opatrenia by mali zahŕňať všetky líbyjské aktíva vrátane štátnych fondov spravovaných líbyjským investičným orgánom; žiada zmrazenie aktív vrátane výnosov z predaja ropy a plynu; vyzýva Radu a členské štáty, aby zverejnili podrobnosti o všetkých zmrazených aktívach; v tomto kontexte víta diskusie o ďalších sankciách EÚ, ktoré by zahŕňali aj zmrazenie aktív líbyjských spoločností napojených na Kaddáfího režim;
 7. víta rozhodnutie Rady z 28. februára 2011 zakázať dodávky zbraní, munície a príslušného vybavenia do Líbye; vyzýva Radu, aby v tejto súvislosti preverila, či došlo k porušeniu kódexu správania EÚ pri vývoze zbraní, a prijala prísne opatrenia s cieľom zabezpečiť plné dodržiavanie kódexu členskými štátmi; vyzýva vysokú predstaviteľku, aby preskúmala možnosť presadenia embarga využitím leteckých a námorných síl SBOP;
 8. plne podporuje rozhodnutie Rady OSN pre ľudské práva vyslať nezávislý medzinárodný vyšetrovací výbor do Líbye, aby vyšetril porušovanie medzinárodného práva v oblasti ľudských práv, a rozhodnutie Valného zhromaždenia OSN z 2. marca 2011 pozastaviť členstvo Líbye v Rade OSN pre ľudské práva;

Štvrtok 10. marca 2011

9. vyzýva EÚ a medzinárodné spoločenstvo, aby prijali všetky opatrenia umožňujúce úplnú izoláciu Kaddáfího a jeho režimu, a to na vnútroštátnej i medzinárodnej úrovni;
10. zdôrazňuje, že EÚ musí uplatniť svoju zodpovednosť chrániť, aby uchránila líbyjské civilné obyvateľstvo od veľkých ozbrojených útokov; poukazuje na to, že nie je preto možné vylúčiť žiadnu príležitosť, ktorú poskytuje Charta OSN; vyzýva vysokú predstaviteľku a členské štáty, aby boli pripravené na rozhodnutie BR OSN o ďalších opatreniach vrátane možnosti vytvorenia bezletovej zóny s cieľom zabrániť režimu útočiť na civilné obyvateľstvo; zdôrazňuje, že všetky opatrenia, ktoré zavedie EÚ a členské štáty, by mali byť v súlade s mandátom OSN a koordinované s Ligou arabských štátov a Africkou úniou, a pobáda obe tieto organizácie, aby boli vodidlom pre medzinárodné úsilie;
11. vyzýva podpredsedníčku Komisie/Vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby nadviazala vzťahy s Dočasnou prechodnou národnou radou a začala proces, aby sa mohli stať oficiálnymi, aby sa tak podporil prechod k demokracii, zabezpečilo sa zapojenie širokého spektra zástupcov líbyjskej spoločnosti a zaangažovanie žien a menších do prechodného procesu, a aby sa podporila Dočasná prechodná národná rada v oslobodenej oblasti s cieľom uvoľniť tlak, ktorému je vystavené miestne obyvateľstvo, a zabezpečiť jeho základné humanitárne potreby vrátane lekárskej pomoci;
12. nalieha na EÚ, aby sa podieľala na demokratických reformách a zakladaní inštitúcií právneho štátu poskytovaním podpory pri budovaní slobodných médií a nezávislých spoločenských organizácií, najmä politických strán, čo by umožnilo konanie demokratických volieb v budúcnosti;
13. je hlboko znepokojený rastúcou humanitárnou krízou, keď viac než 200 000 migrantov uteká pred násilím v Líbyi, z ktorých veľký počet uviazol na hraniciach medzi Líbyou a Tuniskom a ďalší v utečeneckých táboroch v Tunisku, Egypte a Nigeri; vyzýva súčasné a budúce líbyjské orgány, aby umožnili vstup humanitárnych organizácií do krajiny a zaručili bezpečnosť humanitárneho personálu;
14. pobáda Radu, Komisiu a vysokú predstaviteľku, aby zabezpečili potrebné finančné a ľudské zdroje na podporu rozsiahlej medzinárodnej humanitárnej operácie, ktorá by poskytovala pomoc Rade OSN pre ľudské práva a ďalším humanitárnym agentúram pri zabezpečovaní ochrany a núdzovej pomoci všetkým, ktorí to potrebujú; víta opatrenia, ktoré prijala komisárka Georgievová a úrad ECHO, prostriedky, ktoré uvoľnili, a humanitárnu pomoc, ktoré poskytli niektoré členské štáty na riešenie tohto problému; vyzýva EÚ a členské štáty, aby zabezpečili leteckú a námornú prepravu na repatriáciu alebo presídlenie migrantov, žiadateľov o azyl a utečencov z Líbye v súlade s medzinárodným právom a príslušnými právnymi predpismi Únie a poskytnú finančnú podporu, o ktorú spoločne požiadali Rada OSN pre ľudské práva a Medzinárodná organizácia pre migráciu 3. marca 2011;
15. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila potrebné opatrenia vrátane finančných, ľudských a technických zdrojov a zaručila tým, že EÚ bude môcť primerane reagovať na akýkoľvek masový migračný pohyb v súlade s článkom 80 ZFEÚ;
16. pripomína, že lídri EÚ a Afriky žiadali v spoločnej stratégii Afriky a EÚ prijatie potrebných opatrení s cieľom zabezpečiť, aby sa prešetril pôvod nezákonne nadobudnutých aktív vrátane fondov a tieto aktíva boli vrátené do krajín pôvodu; nalieha na členské štáty, aby postupovali v súlade s Dohovorom OSN proti korupcii a zabezpečili navrátenie zmrazených aktív líbyjskému ľudu v budúcnosti; zdôrazňuje, že na zmrazenie aktív Kaddáfího rodiny a jeho známych spojencov, ktoré majú v Európe alebo v európskych finančných inštitúciách v daňových rajoch, sú potrebné koordinované kroky, ktorými sa zabezpečí, aby banky EÚ plnili požiadavky týkajúce sa náležitej starostlivosti, pokiaľ ide o prípadné nezákonné prostriedky prevedené z Líbye;

Štvrtok 10. marca 2011

17. zdôrazňuje, že žoldnierske aktivity sú hrozbou pre medzinárodný mier a bezpečnosť a zločinom proti ľudskosti, a preto s nimi treba skončiť; vyzýva Radu a vysokú predstaviteľku, aby dôrazne varovali vlády pred vysielaním žoldnierov, vojenského personálu alebo vojenskej výbavy na podporu represíí voči líbyjskému ľudu Kaddáfího režimom;

18. víta zvolanie mimoriadnej Európskej rady k udalostiam v Líbyi a v krajinách južného susedstva na 11. marca 2011; vyzýva vysokú predstaviteľku a členské štáty, aby vypracovali podrobnú a zladenú stratégiu humanitárnej a politickej reakcie na situáciu v Líbyi;

19. vyzýva vysokú predstaviteľku, aby začala prípravy na zaangažovanie EÚ v rámci politiky južného susedstva a na jej podporu s osobitným zreteľom na vývoj právneho štátu, dobrú správu vecí verejných a ústavné a volebné podmienky pre budovanie stabilnej, pluralistickej a mierovej demokracie v regióne; vyzýva vysokú predstaviteľku, aby plne využila všetky príslušné vonkajšie finančné nástroje;

20. domnieva sa, že revolučné zmeny v severnej Afrike a na Blízkom východe ozrejmi, že pozitívny vplyv a dlhodobá dôveryhodnosť EÚ v tomto regióne bude závisieť od schopnosti realizovať zosúladenú zahraničnú politiku založenú na hodnotách a podporujúcu nové demokratické sily; pripomína svoju požiadavku revízie politiky EÚ na podporu demokracie a ľudských práv s cieľom vytvoriť mechanizmus vykonávania doložky o ľudských právach vo všetkých dohodách s tretími krajinami;

21. pripomína svoju žiadosť o zapojenie do činnosti pracovnej skupiny na koordináciu reakcie na krízu v Líbyi a v iných krajinách Stredozemia;

22. opäť zdôrazňuje, že udalosti v Líbyi a iných krajinách regiónu podčiarkujú naliehavú potrebu vypracovať ambicioznejšie a efektívnejšie politiky a nástroje a posilniť ich rozpočtový základ s cieľom na podnecovať a podporovať politické, hospodárske a sociálne reformy v krajinách susediacich s EÚ na juhu; zdôrazňuje, že prebiehajúca strategická revízia európskej susedskej politiky musí odrážať súčasné dianie v regióne a musí ponúknuť nové zlepšené spôsoby naplňania potrieb a ambícií príslušných národov; trvá na tom, že v rámci preskúmania európskej susedskej politiky treba uprednostniť kritériá, ktoré sa týkajú nezávislosti súdnictva, dodržiavania základných slobôd, pluralizmu a slobody tlače, ako aj boja proti korupcii; vyzýva na lepšiu koordináciu s inými politikami Únie zameranými na tieto krajiny;

23. zdieľa názor, že Únia pre stredozemie sa musí prispôbiť novej ére a situácii, uvažovať a konať na základe nedávnych udalostí s cieľom predložiť návrhy na to, ako najlepšie podporovať demokraciu a ľudské práva vo svojich členských štátoch a v regióne vrátane Líbye, a návrhy možných reforiem na posilnenie, zosúladenie a zefektívnenie vlastnej úlohy;

24. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie podpredsedníčke Európskej komisie/Vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, Bezpečnostnej rade OSN a Valnému zhromaždeniu OSN, Rade OSN pre ľudské práva, Lige arabských štátov, Africkej únii, Únii pre Stredozemie, vládam štátov susediacich s Líbyou a Líbyjskej dočasnej prechodnej národnej rade.

Štvrtok 10. marca 2011

Postoj EÚ k Iránu

P7_TA(2011)0096

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o postoji EÚ k Iránu (2010/2050(INI))

(2012/C 199 E/19)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Iráne vrátane uznesenia z 8. septembra 2010 o situácii v oblasti ľudských práv v Iráne, najmä o prípadoch Sakíne Muhammadí Áštíáníovej a Zahráy Bahrá-míovej ⁽¹⁾, uznesenia z 10. februára 2010 o situácii v Iráne ⁽²⁾ a uznesenia z 22. októbra 2009 o Iráne ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. októbra 2010 o Svetovom dni proti trestu smrti ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (ICCPR), Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach (ICESCR), Dohovor o odstraňovaní všetkých foriem rasovej diskriminácie a Dohovor o právach dieťaťa, ktorých zmluvnou stranou je aj Irán,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie Európskej únie (EÚ) a Spojených štátov amerických z 8. februára 2010 vyzývajúce iránsku vládu, aby plnila svoje záväzky v oblasti ľudských práv,
- so zreteľom na vyhlásenie Vysokej predstaviteľky EÚ Catherine Ashtonovej (ďalej len „vysokej predstaviteľky“) z 24. septembra 2010 o urážlivých a neprijateľných vyjadreniach, ktoré predniesol iránsky prezident Mahmúd Ahmadínedžád na Valnom zhromaždení OSN,
- so zreteľom na vyhlásenie EÚ o nešírení zbraní hromadného ničenia prijaté na zasadnutí Európskej rady v Solúne konanom 19. – 20. júna 2003 a na stratégiu EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia z 10. decembra 2003,
- so zreteľom na vyhlásenie hovorca vysokej predstaviteľky z 23. septembra 2010, ktorým odsudzuje bombový útok v iránskom meste Mahabad,
- so zreteľom na správu o vykonávaní Európskej bezpečnostnej stratégie s názvom Zaistenie bezpečnosti v meniacom sa svete, prijatú Európskou radou 12. decembra 2008,
- so zreteľom na vyhlásenie vysokej predstaviteľky z 22. septembra 2010 v mene skupiny E3 + 3 o včasnom diplomatickom riešení iránskej otázky v jadrovej oblasti,
- so zreteľom na vyhlásenie vysokej predstaviteľky v mene EÚ z 12. augusta 2010 o odsúdení siedmich bahájskych vodcov,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0310.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 341 E, 16.12.2010, s. 9.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 265 E, 30.9.2010, s. 26.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0351.

Štvrtok 10. marca 2011

- so zreteľom na vyhlásenie hovorca vysokej predstaviteľky zo 16. júla 2010, ktorým odsudzuje útoky v Iráne,
- so zreteľom na závery Rady z 22. marca 2010 o slobodnom prístupe k informáciám v Iráne,
- so zreteľom na vyhlásenie vysokej predstaviteľky zo 6. júla 2010 o plánovaných popravách v Iráne,
- so zreteľom na vyhlásenie vysokej predstaviteľky v mene EÚ z 12. júna 2010 o závažne sa zhoršujúcej situácii v oblasti ľudských práv v Iráne od prezidentských volieb v júni 2009,
- so zreteľom na údaje iránskeho štatistického strediska o zvýšení miery nezamestnanosti v Iráne na jar 2010 na 14,6 %, pričom nezamestnaných je podľa odhadov viac ako 3,5 milióna,
- so zreteľom na skutočnosť, že Irán je zmluvnou stranou Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (ZNJZ), a teda sa zriekol získavania jadrových zbraní a má právnu povinnosť ohlasovať všetky svoje jadrové aktivity vrátane jadrového materiálu a zaistiť, aby sa na tieto činnosti vzťahovali bezpečnostné záruky Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (MAAE),
- so zreteľom na vyhlásenie MAAE z 27. septembra 2005, podľa ktorého Irán nesplnil svoje záväzky vyplývajúce zo ZNJZ,
- so zreteľom na skutočnosť, že požiadavka zastavenia obohacovania, ako aj ďalšie požiadavky boli postupne potvrdené v šiestich rezolúciách Bezpečnostnej rady OSN (1696, 1737, 1747, 1803, 1835 a 1929) ako podmienka obnovenia práv Iránu v súlade so/podľa ZNJZ,
- so zreteľom na vyhlásenie generálneho riaditeľa MAAE Yukiya Amana, ktoré predložil vo svojej štvrtročnej správe Rade guvernérov 18. februára 2010 a podľa ktorého Irán neplní požiadavky stanovené v príslušných rezolúciách Rady guvernérov a Bezpečnostnej rady,
- so zreteľom na návrh MAAE týkajúci sa dohody o poskytovaní jadrového paliva do výskumného reaktora v Teheráne výmenou za nízkoobohatený urán z iránskych zásob a na premostovací návrh presadzovaný tureckou a brazílskou vládou v snahe vybudovať dôveru a napomôcť rokovania medzi Iránom a skupinou E3+3, ako aj medzi Iránom a Viedenskou skupinou,
- so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN 1929 (2010), ktorou sa zavádzajú nové reštriktívne opatrenia proti Iránu ukládajúce Iránu štvrtú sériu sankcií v súvislosti s jeho jadrovým programom,
- so zreteľom na závery Rady o Iráne z 26. júla 2010 a sériu reštriktívnych opatrení, ktoré Rada prijala vo vzťahu k Iránu v oblasti obchodu, finančných služieb, energetiky a dopravy, a so zreteľom na nariadenie, ktorým sa rozširuje zoznam subjektov a jednotlivcov na zmrazenie aktív,
- so zreteľom na dodatočné sankcie voči Iránu, ktoré ohlásili USA, Japonsko, Kanada a Austrália,
- so zreteľom na dlhodobý záväzok EÚ pracovať na diplomatickom riešení jadrovej otázky Iránu,
- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A7-0037/2011),

Štvrtok 10. marca 2011

- A. keďže Iránska islamská republika (ďalej len „Irán“) čelí sérii výziev v oblasti riadenia, počnúc mocenskými bojmi medzi súperiacimi frakciami vo vnútri vládnucej elity krajiny až po paralyzujúce sociálne a hospodárske ťažkosti, problémy na úrovni regionálnej bezpečnosti a rastúcu nespokojnosť v krajine, pričom mnohé z uvedených javov zapríčinil sám iránsky režim,
- B. keďže politický vývoj v Iráne po kontroverzných prezidentských voľbách konaných v júni 2009, mnohými považovaných za zmanipulované, ukázal, že v tejto krajine je veľký potenciál pre ľudovú demokratickú zmenu na čele s činorodou a aktívnou občianskou spoločnosťou, berie na vedomie, že reformisti sa vo všeobecnosti najviac stotožňujú so Zeleným hnutím, ktoré sa sformovalo počas masových protestov proti opätovnému zvoleniu prezidenta Ahmadinedžáda,
- C. keďže iránske bezpečnostné sily – revolučné gardy, milície Basídž a polícia – reagovali prísnymi zákrokmi a svojvoľne zatkli tisíce pokojne protestujúcich a disidentov vrátane študentov a členov akademickej obce, aktivistov za práva žien, odborárov, právnikov, novinárov, blogerov, klerikov a prominentných obhajcov ľudských práv, a to v zrejmej snahe zastrašiť kritikov a umlčať disent; keďže justícia pripravila hromadné zinscenované procesy so stovkami prominentných reformátorov a aktivistov, ktoré viedli k odsúdeniu niektorých z nich na dlhé roky väzenia či dokonca na smrť,
- D. keďže od zvolenia prezidenta Ahmadinedžáda v roku 2005 využíva zbor iránskych revolučných gard prostriedky získané od 80. rokov 20. storočia na nákup štátnych podnikov a podnikov privatizovaných prostredníctvom teheránskej burzy,
- E. keďže základné ľudské práva Iráncov – právo na život, sloboda prejavu a združovania, právo byť svojvoľne zatknutý, väznený a mučený a právo byť nijako diskriminovaný – sú naďalej beztrestne porušované,
- F. keďže Irán patrí medzi krajiny s najväčším rozšírením internetu na Blízkom východe, vďaka čomu má tretiu najväčšiu blogosféru na svete po USA a Číne; keďže nie je náhoda, že telekomunikácie a internet bývajú od volieb v júni 2009 bežne rušené,
- G. keďže Irán stále uplatňuje trest smrti a je jednou z troch krajín sveta s najvyšším počtom vykonaných popráv; keďže Irán drží rekord v najvyššom počte popravených mladistvých zločincov; keďže Irán stále uplatňuje trest smrti ukameňovaním, čo je v rozpore s Druhým opčným protokolom k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach,
- H. keďže mnohí Iránci boli popravení z politických dôvodov, nespočetné množstvo ich zostáva vo väzniciach a stovky ich museli opustiť krajinu v strachu o svoj život a/alebo pred neobmedzeným väznením, vypočúvaním a mučením,
- I. keďže iránske inštitúcie zaoberajúce sa ľudskými právami (napr. Islamská komisia pre ľudské práva a Komisia pre článok 90) sú spriaznené s vládou a ich význam je zväčša zanedbateľný,
- J. keďže jadrový program Iránu má za sebou históriu utajovania, čo časom narušilo dôveryhodnosť iránskych tvrdení, že tento program je určený výhradne na mierové účely,
- K. keďže Irán ešte stále nesplnil svoje záväzky podľa príslušných rezolúcií BR OSN, konkrétne jej najnovšej rezolúcie 1929 (2010), a žiadne požiadavky Rady guvernérov MAAE na úplný a neobmedzený prístup agentúry ku všetkým lokalitám, zariadeniam, ľuďom a dokumentom, ktorý by umožnil riadnu kontrolu jadrových zámerov Iránu a dovoľil MAAE plniť svoju úlohu kontrolného orgánu v jadrovej oblasti,

Štvrtok 10. marca 2011

- L. keďže niektoré politiky iránskej vlády predstavujú hrozbu pre stabilitu a mier v regióne; keďže najmä Izrael a oblasť Perzského zálivu cítia ohrozenie z agresívnych a cielených výrokov Iránu, jeho pokračujúceho jadrového programu a jeho podpory Hizballáhu a Hamasu; avšak so zreteľom na stabilizačný potenciál Iránu v prospech celého regiónu, ktorý by mohol dosiahnuť, keby normalizoval svoje medzinárodné vzťahy, predovšetkým vzťahy so svojimi susedmi, definitívne odstránil pochybnosti o skutočnom účele svojho jadrového programu a zaručil, že na svojom území bude rešpektovať ľudské práva a demokraciu,
- M. keďže Irán poskytol vo svojej krajine útočisko dvom generáciám afganských utečencov, ktorí využívali základné zdravotnícke a vzdelávacie služby; keďže v roku 2010 v Iráne žilo viac než jeden milión registrovaných Afgancov; keďže v tejto oblasti dostával Irán len obmedzenú medzinárodnú podporu,
- N. keďže Irán patrí medzi tri krajiny s najväčšími preukázanými zásobami ropy a zemného plynu na svete,
- O. keďže vzťahy medzi Iránom a Tureckom sa výrazne prehĺbili; keďže Irán využíva svojich štátnych a neštátnych spojencov Sýriu, Hizballáh a Hamas, ako aj Moslimské bratstvo na destabilizáciu regiónu,
- P. keďže v článku IV ZNJZ je stanovené neodňateľné právo všetkých zmluvných strán rozvíjať bez diskriminácie a v súlade s článkami I a II tejto zmluvy výskum, výrobu a využitie jadrovej energie na mierové civilné účely,

Vnútoraná situácia

1. berie so znepokojením na vedomie vnútropolitickú situáciu, najmä čo sa týka demokracie; berie na vedomie aj túžbu obyvateľov Iránu, najmä mladšej generácie, po demokratickej zmene a hlboko ľutuje skutočnosť, že iránska vláda a parlament zjavne nie sú schopné splniť oprávnené požiadavky iránskych občanov; zdôrazňuje, že nespokojnosť obyvateľov vo vzťahu k iránskej vláde ako dôsledok vážnej sociálno-ekonomickej situácie v spojení s nedostatkom slobody a základného dodržiavania ľudskej dôstojnosti v Iráne sú pre udržanie režimu hlavným problémom;
2. zdôrazňuje, že demokratickú zmenu nemožno zaviesť zvonku, či dokonca vojenskými prostriedkami, ale treba ju dosiahnuť mierovým demokratickým procesom; vyjadruje obdiv desaťtisícim Iráncov, ktorí naďalej riskujú svoju pracovnú kariéru a životy, keď požadujú v Iránskej islamskej republike väčšiu slobodu a viac demokratických práv;
3. poukazuje na to, že hoci prezident Ahmadínedžád bol v roku 2005 zvolený s programom sociálnej spravodlivosti a ekonomického populizmu, domáce problémy Iránu sa naďalej zhoršujú napriek rastúcim cenám ropy; vyjadruje preto poľutovanie nad Ahmadínedžádovým cieľom posilniť svoju pozíciu v domácej politike prostredníctvom radikálneho medzinárodného programu s očakávaním, že ostrý protizápadný a protiizraelský postoj posilní vedúce postavenie Iránu v moslimskom svete;
4. konštatuje, že predchádzajúce iránske masové hnutia boli založené na dvoch cieľoch – požiadavke prosperity a slobody – a že tieto požiadavky sú stále nespĺnenými sľubmi revolúcie z roku 1979; poukazuje na to, že hospodárske nedostatky, ako je inflácia, korupcia, vysoká nezamestnanosť, nedostatok energie, neefektívny štátny sektor a plytvanie verejnými prostriedkami, za posledné roky drasticky vzrástli;
5. konštatuje, že reformné hnutie pokrýva celú škálu intelektuálnych trendov a politických programov od postupnej modernizácie iránskych vládnych inštitúcií až po úplnú zmenu režimu;
6. vyjadruje solidaritu s miliónmi Iráncov, ktorí po prezidentských voľbách v júni 2009 vyšli do ulíc s nádejou na politickú zmenu v Iráne;

Štvrtok 10. marca 2011

7. dôrazne odsudzuje nezákonné zadržanie vodcov iránskej opozície, Mira Husejna Musaviho a Mehdiho Karrubiho, a ich manželiek iránskou bezpečnostnou službou a vyzýva na ich okamžité a bezpodmienečné prepustenie; poukazuje na to, že toto zadržanie je v rozpore s iránskym právom; odsudzuje postoj iránskych orgánov voči opozícii, ktorá vykonáva svoje zákonné právo na protest, a prejavuje solidaritu s iránskym ľudom v jeho túžbe po demokracii; odsudzuje pokrytectvo iránskej vlády, ktorá použila proti pokojným demonštrantom za solidaritu s egyptským ľudom 14. februára 2011 hrubú silu, zastrašovanie a svojvoľné zatýkanie, pričom vyhlasovala, že podporuje slobodu v Egypte;

8. dôrazne odmieta skutočnosť, že režim odsúdil protestujúcich a opozíciu po voľbách v roku 2009 ako „nepriateľov Alaha“ (muharib), ktorí by podľa islamu mali dostať najtvrdšie tresty; konštatuje, že kým počas šachovej vlády sa kritika režimu považovala za zločin, podľa súčasného režimu je to hriech proti islamu;

9. varuje, že čoraz význačnejšia úloha jednotiek iránskych Revolučných gárd v iránskej spoločnosti (IRGC), pokiaľ ide o vojenskú, politickú a hospodársku oblasť, vzbudzuje obavy z ďalšej militarizácie krajiny; vyjadruje najhlbšie znepokojenie nad tým, že takéto tendencie by mohli viesť k eskalácii násilia a útlaku politickej opozície;

10. je vážne znepokojený tým, akú významnú úlohu v iránskej spoločnosti zohráva študentská organizácia Basídž pri kontrole a potláčaní študentského odporu, a to pod ústrednou kontrolou IRGC, a poukazuje na to, že iránske študentské hnutie bolo jedným z najvýznamnejších aktérov zápasu o demokraciu, slobodu a spravodlivosť;

Ludské práva

11. naliehavo žiada Irán, aby odstránil všetky formy diskriminácie v krajine; je znepokojený diskrimináciou a politickou a sociálnou represiou, ktorá sa v Iráne týka najmä žien; vyzýva iránske orgány, aby prestali ľudí diskriminovať na základe ich sexuálnej orientácie; odsudzuje neľudskú a stredovekú prax odsudzovať ľudí na smrť za údajné porušenia zákona, ktoré sa týkajú výberu partnerov alebo sexuálnych praktík;

12. vyjadruje zhrozenie nad tým, že podľa výročných správ o treste smrti v Iráne bol počet popráv v roku 2009 najvyšší za posledných 10 rokov, čím sa Irán stáva krajinou s najvyšším počtom popráv na počet obyvateľov vo svete; vyzýva ďalej Irán, aby vydal oficiálne štatistiky o uplatňovaní trestu smrti; vyzýva Irán, aby definitívne zrušil trest smrti za zločiny spáchané pred dosiahnutím veku 18 rokov a aby zmenil a doplnil svoje právne predpisy, ktoré porušujú medzinárodné dohovory v oblasti ľudských práv, ktoré Irán ratifikoval, vrátane Dohovoru o právach dieťaťa a Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach; vyzýva iránske orgány, aby v súlade s rezolúciami Valného zhromaždenia OSN č. 62/149 a č. 63/138 vyhlásili moratórium na vykonávanie popráv, kým nebude zrušený trest smrti; zdôrazňuje, že inštitúcie EÚ musia v tomto smere vyvíjať na Irán trvalý tlak;

13. dôrazne odsudzuje popravu holandsko-iránskej občianky Zahráý Bahrámiovej v Teheráne 29. januára 2011; je združený z toho, že iránske orgány odmietli konzulárnym úradníkom stretnutie s pani Bahrámiovou a nezabezpečili transparentný a spravodlivý súdny proces;

14. berie na vedomie tvrdenie iránskych orgánov, že sú proti rasovej diskriminácii, ale zdôrazňuje, že etnické menšiny Iránu sa sťažujú na nedostatočný hospodársky rozvoj provincií, kde tvoria väčšiu časť obyvateľstva; odsudzuje početné teroristické útoky skupiny Džundolláh v Sistane a Balúčistane od jej založenia v roku 2003; súčasne žiada konkrétne dôkazy pre oficiálne tvrdenie Iránu, že Džundolláh podporujú americké a britské spravodajské služby;

15. vyjadruje hlboké zdesenie nad tým, že Irán je naďalej jednou z veľmi malého počtu krajín, spoločne s Afganistanom, Somálskom, Saudskou Arábiou, Sudánom a Nigériou, kde sa stále používa kameňovanie; vyzýva iránsky parlament, aby prijal právne predpisy, ktoré by túto krutú a neľudskú formu trestu postavili mimo zákona;

Štvrtok 10. marca 2011

16. naliehavo žiada iránske orgány, aby právne i prakticky skončili so všetkými formami mučenia a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, aby presadzovali riadne súdne konanie a ukončili beztrestnosť porušovania ľudských práv; vyzýva predovšetkým iránsky parlament a justíciu, aby zakázali také kruté a neľudské tresty, ako je amputácia končatín, kameňovanie a bičovanie, ktoré nie sú v súlade s medzinárodnými záväzkami Iránu; dôrazne odmieta postoj presadzovaný iránskymi justičnými orgánmi, že takéto tresty sú kultúrne odôvodnené;

17. pripomína rozšírené a opodstatnené volanie „Kde je môj hlas?“ iránskych demonštrantov z 13. júna 2009, vyjadrujúce ich presvedčenie o rozsiahlych podvodoch pri voľbách konaných deň predtým, ktoré zostanú škvrnou na druhom funkčnom období prezidenta Ahmadínezáda;

18. vyjadruje zhrozenie nad skutočnosťou, že bezpečnostné zložky, ako ukazuje videozáznam, považovali streľbu do demonštrujúceho davu v noci 15. júna 2009 za prípustnú; je hlboko znepokojený vystupňovaním represie rok po ľudovom povstaní v Iráne vrátane správ o svojoľnom zatýkaní a mučení politických disidentov, o zlom zaobchádzaní s nimi a o ich popravách; odsudzuje úsilie iránskej vlády umlčať každú politickú opozíciu, ako aj jej pokusy vyhnúť sa medzinárodnej kontrole prípadov porušovania ľudských práv, ktoré sa odohrali počas povolebných nepokojov; naliehavo vyzýva inštitúcie EÚ, aby iránskym orgánom predložili podrobný zoznam všetkých známych incidentov/násilných akcií proti iránskym civilistom po voľbách, a trvá na tom, aby sa vykonalo nezávislé medzinárodné vyšetrovanie, ktorého výsledky by sa mali zverejniť;

19. vyzýva iránske orgány, aby ihneď prepustili všetkých, ktorých zadržali pri pokojnom uplatňovaní ich práv na slobodu prejavu, združovanie a zhromažďovanie, a aby vyšetrili a trestne stíhali vládných úradníkov a členov bezpečnostných zložiek, ktorí sú zodpovední za zabíjanie, zneužívanie a mučenie rodinných príslušníkov disidentov, demonštrantov a zadržaných osôb;

20. trvá na tom, aby pri všetkých budúcich rokovaníach s Iránom bola pre vysokú predstaviteľku situácia v oblasti ľudských práv v tejto krajine najvyššou prioritou; vyzýva Komisiu, aby uplatnila všetky prostriedky, ktoré má k dispozícii, na ochranu a presadzovanie ľudských práv v Iráne; predovšetkým ju naliehavo žiada, aby v rámci európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva navrhla ďalšie opatrenia na aktívnu ochranu obhajcov ľudských práv; zdôrazňuje, že je zvlášť dôležité napomáhať poskytovanie ochrany obhajcom ľudských práv a prístup k organizačným prostriedkom a komunikačným platformám; nabáda členské štáty, aby podporovali európsky program miest poskytujúcich útočisko (European Shelter City Programme) a pripravili opatrenia proti technológii na zasahovanie do médií;

21. vyjadruje ľútosť nad skutočnosťou, že iránski muži môžu tvrdiť, že ich cudzoložné vzťahy sú v skutočnosti zákonné dočasné manželstvá, zatiaľ čo vydaté ženy obvinené z cudzoložstva nemajú k dispozícii žiadnu takúto poľahčujúcu okolnosť; vyjadruje tiež ľútosť nad skutočnosťou, že článok 105 trestného zákonníka Iránskej islamskej republiky umožňuje sudcovi odsúdiť cudzoložníka na ukameňovanie len na základe jeho „vedomosti“, ako aj nad tým, že Irán sa snaží obmedziť informovanosť o vlastnej brutalite v zahraničí tým, že sa rozsudky o ukameňovaní nezverejňujú;

22. odsudzuje systematické prenasledovanie odborárov iránskymi orgánmi, ktoré je v rozpore s príslubom Iránu v rámci procesu všeobecnej pravidelnej kontroly OSN, že bude rešpektovať sociálne a hospodárske práva svojich občanov a ich právo na slobodu prejavu; naliehavo žiada iránske orgány, aby prepustili všetkých zadržaných odborárov a rešpektovali právo odborových aktivistov a učiteľov zúčastniť sa na oslave Medzinárodného sviatku práce (1. mája) a Národného dňa učiteľov (2. mája); vyzýva iránsku vládu, aby rešpektovala základné práva pracovníkov, ako sú stanovené v medzinárodných pracovných normách;

23. odsudzuje sériu prepúšťania významných univerzitných profesorov z politických dôvodov ako netolerovateľný útok na ich ľudské práva a akademickú slobodu; domnieva sa, že takéto postupy ešte viac spolitizujú a znehodnotia iránske univerzity, ktoré boli dlho zdrojom národnej hrdosti a predmetom obdivu učencov z celého sveta; vyzýva iránske orgány, aby prijali okamžité kroky na obnovenie akademickej slobody v krajine;

Štvrtok 10. marca 2011

24. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že príslušníci náboženských menšín sú v rozpore s ústavou vystavení diskriminácii v oblasti bývania, vzdelávania a práce v štátnej správe, v dôsledku čoho mladí ľudia z týchto menšín volia emigráciu; odsudzuje najmä systematické prenasledovanie bahaistického spoločenstva, vlnu zatýkania kresťanov v roku 2009 a prenasledovanie náboženských disidentov a konvertovaných, ako aj sufijských a sunnitských moslimov; opakuje svoju žiadosť o prepustenie siedmich vedúcich predstaviteľov bahaistického spoločenstva a žiada iránsky parlament, aby zmenil iránske právne predpisy tak, aby zabezpečil, že všetci, ktorí v Iráne vyznávajú odlišnú vieru, môžu svoje presvedčenie realizovať bez prenasledovania a so zaručením rovnakých práv podľa zákona a v praktickom živote, či už je ich viera uznaná ústavou alebo nie;

25. konštatuje, že postavenie iránskych MVO sa výrazne zhoršilo v dôsledku protestov po kontroverzných prezidentských voľbách 12. júna 2009; dôrazne kritizuje skutočnosť, že miestne orgány systematicky zneužívajú všetky medzinárodné kontakty s MVO alebo finančnú podporu MVO v Iráne na snahu o zdiskreditovanie týchto organizácií a ich práce;

26. vyjadruje hlboké znepokojenie z početných popráv mladistvých a z verejného kameňovania žien, ku ktorému dochádza každoročne napriek medzinárodným výzvam, aby Irán dodržiaval štandardy v oblasti ľudských práv;

27. vyzýva na opätovné vytvorenie mandátu OSN pre mimoriadneho spravodajcu, ktorý by vyšetril porušovanie ľudských práv a snažil by sa dosiahnuť, aby porušovatelia ľudských práv v Iráne niesli zodpovednosť za svoje činy; naliehavo žiada iránske orgány, aby pozitívne reagovali na dlhodobé žiadosti viacerých osobitných spravodajcov OSN (napr. v súvislosti s mimosúdnyimi, sumárnymi alebo svojvoľnými popravami, mučením, slobodou vyznania alebo presvedčenia, nezávislosťou sudcov a právnikov) o oficiálne návštevy Iránu;

28. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že v rozpore so základnými zásadami OSN, ktoré sa týkajú úlohy právnikov, sa situácia právnikov v Iráne po prezidentských voľbách v júni 2009 výrazne zhoršila, keďže iránske orgány sa uchýľujú k represívnym metódam (ako je zatýkanie, vylúčenie zo zoznamu advokátov, porušovanie slobody prejavu, bezdôvodné daňové vyšetrovania a iné spôsoby finančného nátlaku), aby právnikom zabránili v slobodnom výkone povolania;

29. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že situácia obhajcov ľudských práv vrátane právnikov zaoberajúcich sa problematikou ľudských práv a obhajcov práv žien, ktorých sa to osobitne týka, sa zhoršuje; je hlboko znepokojený skutočnosťou, že obhajcovia ľudských práv sú vystavení rôznym útokom, svojvoľnému zatýkaniu, nespravodlivým súdnym procesom a bráni sa im v uplatňovaní ich ústavných práv; požaduje okamžité prepustenie všetkých obhajcov ľudských práv a väzňov svedomia, ktorí sú ešte vo väzení;

30. žiada Iránsku islamskú republiku, aby podpísala, ratifikovala a uplatňovala Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW);

31. podporuje kampaň nazvanú Milión podpisov za zmeny diskriminačných zákonov, ktorej cieľom je zozbierať milión podpisov na podporu zmien zákonov diskriminujúcich ženy v Iráne; naliehavo žiada iránske orgány, aby skoncovali s prenasledovaním účastníkov tejto kampane, a to aj zo strany súdnych orgánov;

32. naliehavo žiada iránsku vládu, aby zlepšila práva žien a priznala im významnú úlohu, ktorú zohrávajú v spoločnosti, a aby rešpektovala záväzky Iránu v rámci Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach; vyzýva iránsky parlament, aby schválil právne predpisy, ktoré postavia krutú a neľudskú prax kameňovania mimo zákona; vyzýva vysokú predstaviteľku, aby venovala osobitnú pozornosť právam žien v Iráne a aby pred iránskymi orgánmi vzniesla otázku prípadov Sakíne Muhammadí Aštíáníovej a Zahráy Bahrámíovej;

33. zdôrazňuje, že zástupcovia inštitúcií EÚ by mali rozvíjať kontakty so zástupcami širokého spektra iránskych politických a spoločenských organizácií vrátane významných iránskych obhajcov ľudských práv; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvýšili podporu aktivít na miestnej úrovni a osobných kontaktov;

Štvrtok 10. marca 2011

34. odsudzuje potláčanie nezávislých médií vrátane cenzúry videí a fotografických materiálov iránskymi orgánmi, ktorého cieľom je obmedziť tok komunikácie a informácií a prístup k nim; je veľmi znepokojený tým, že svojvoľné vykonávanie spravodlivosti v Iráne vedie k silnej (auto)cenzúre v médiách; naliehavo vyzýva oficiálnych predstaviteľov EÚ a jej členských štátov, aby Iránu pripomínali jeho medzinárodný záväzok dodržiavať slobodu médií; vyzýva EÚ a členské štáty, aby pri stretnutiach so svojimi iránskymi partnermi trvali na obnovení činnosti mnohých novín, ktorých vydávanie bolo násilne zastavené, ako aj na prepustení politických väzňov a aby v oboch prípadoch poskytli zoznamy s menami; odsudzuje skutočnosť, že iránska vláda vyhostuje z krajiny zahraničných dopisovateľov vrátane reportérov významných európskych novín; víta začiatok vysielania Euronews v perzskom jazyku;

35. vyjadruje znepokojenie nad potláčaním kultúrnych, hudobných a umeleckých prejavov prostredníctvom cenzúry, zákazov, ako aj tlakom na umelcov, hudobníkov, filmových režisérov, spisovateľov a básnikov;

36. požaduje skoncovanie s beztretnosťou v Iráne prostredníctvom ustanovenia nezávislej súdnej kontroly v krajine alebo prostredníctvom odporúčenia Bezpečnostnej rady OSN na inštitúcie, ktoré pôsobia v rámci medzinárodného práva, napríklad na Medzinárodný trestný súd;

37. víta kroky, ktoré prijali niektoré členské štáty, aby poskytli útočisko tým iránskym obhajcom ľudských práv, disidentom, novinárom, študentom, ženám, deťom a umelcom, ktorí sú prenasledovaní pre svoje náboženské vierovyznanie, názory, sexuálnu orientáciu alebo iné formy uplatňovania ľudských práv;

Jadrová problematika

38. pripomína – napriek právu Iránu rozvíjať atómovú energetiku na mierové účely podľa pravidiel režimu nešírenia jadrových zbraní – že riziko šírenia jadrových zbraní v súvislosti s iránskym jadrovým programom naďalej vyvoláva vážne obavy Európskej únie a medzinárodného spoločenstva, ako je to veľmi zreteľne vyjadrené v mnohých rezolúciách BR OSN;

39. vyzýva iránske orgány, aby si plnili povinnosti, ktoré Iránu vyplývajú zo ZNJZ; dôrazne žiada Teherán, aby ratifikoval a implementoval dodatočný protokol k dohode o zárukách; odsudzuje skutočnosť, že Irán naďalej odmieta plne spolupracovať s MAAE a bráni jej v práci, pretože odmieta poskytnúť úplný a bezpodmienečný prístup ku kľúčovým zariadeniam a má námietky proti príchodu inšpektorov;

40. zdôrazňuje tiež skutočnosť, že v súlade s hlavnou zásadou ZNJZ má Irán právo obohacovať urán na mierové účely a dostať na tieto účely technickú pomoc;

41. podporuje dvojitý prístup Rady, ktorého cieľom je najsť diplomatické a mierové riešenie patovej situácie v jadrovej oblasti, a odporúča ho vo svojej najnovšej spoločnej pozícii z 26. júla 2010, v ktorej predstavuje nové a ďalekosiahle samostatné opatrenia pre Irán; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Irán nebol pripravený prijať pripravené ponuky na poslednom kole rokovania P5+1 v Istanbuli, a nad následným neúspešným ukončením rokovania; je však naďalej presvedčený, že EÚ by mala v súvislosti s Iránom navrhnuť širšiu stratégiu, ktorá zahŕňa nielen jadrovú problematiku, ale aj otázku ľudských práv v Iráne a jeho regionálnu úlohu;

42. pripomína, že otázka iránskeho jadrového programu stavia Irán proti celej Organizácii Spojených národov, nie iba proti „Západu“;

43. konštatuje, že ďalšie sankcie sú logickým dôsledkom pretrvávajúcej nedostatočnej plnohodnotnej spolupráce Iránu s MAAE; vyzýva vysokú predstaviteľku a členské štáty EÚ, aby vyhodnotili všetky mechanizmy na presadzovanie plnenia spoločnej pozície EÚ – najmä pokiaľ ide o vývozné povolenia, colné a hraničné kontroly, leteckú a námornú nákladnú dopravu – s cieľom zabrániť, aby sa Irán vyhol režimu sankcií, a umožniť realisticky posúdiť, či sankcie prinášajú očakávané výsledky; pripomína svoje stanovisko, že tieto opatrenia by nemali mať negatívny vplyv na bežné obyvateľstvo; víta v tejto súvislosti rozhodnutie USA uvaliť cielené sankcie na iránskych úradníkov, v prípade ktorých sa zistí zodpovednosť alebo spolupodpovednosť za závažné prípady porušovania ľudských práv v Iráne po sporných prezidentských voľbách v júni 2009; vyzýva Radu, aby prijala podobné opatrenia;

Štvrtok 10. marca 2011

44. domnieva sa, že na celom svete treba obnoviť úsilie o to, aby sa planéta zbavila hrozby jadrových zbraní; víta výzvu prezidenta Obamu na jadrové odzbrojenie a vyzýva vysokú predstaviteľku, aby túto problematiku považovala za jednu zo svojich priorít pri rokovaní s členskými štátmi i v kontaktoch s vládami krajín na Blízkom východe a v Ázii;

45. vyzýva Komisiu, Radu a členské štáty EÚ, aby hodnotili obchodné vzťahy s Iránom nad rámcom sankcií s cieľom obmedziť prípady porušovania ľudských práv prostredníctvom vývozu technológií, ktoré sú vytvorené podľa európskych noriem, vrátane mobilných telefónov, komunikačných sietí, technológií (s dvojitém použitím), technológií na sledovanie a softvéru na skenovanie a cenzúru internetu a získavanie údajov vrátane osobných údajov do Iránu; žiada Komisiu, aby predložila návrh nariadenia o novom systéme poskytovania licencií, ak toto preskúmanie ukáže, že sú potrebné legislatívne opatrenia;

46. vyzýva Komisiu a Radu, aby prijali okamžité opatrenia na zákaz vývozu technológií na sledovanie (najmä monitorovacích stredísk) spoločnosťami z EÚ do Iránu;

47. vyzýva Európsku radu, aby rozšírila zoznam iránskych osôb s väzbami na iránske jadrové a balistické programy a ich príslušné dodávateľské siete; žiada príslušné orgány, aby urýchlili zmrazili ich aktíva, zabránili im vstúpiť na územie EÚ a využívať jurisdikcie EÚ na vykonávanie akejkoľvek činnosti súvisiacej s týmito programami;

48. vyzýva vysokú predstaviteľku, aby jadrovú otázku Iránu a otázku ľudských práv iránskych obyvateľov považovala za jednu z priorít svojho programu, a vyzýva Irán, aby sa zapojil do zmysluplných rokovaní s cieľom dosiahnuť všeobecné a dlhodobé riešenie jadrovej otázky;

Vonkajšie vzťahy

49. čo najdôraznejšie odmieta túžbu iránskeho prezidenta Ahmadínedžáda odstrániť Izrael a rovnako aj jeho antisemitskú rétoriku, najmä jeho popieranie holokaustu a jeho základnú agendu, ktorou je zbavenie izraelského štátu legitimacy; potvrdzuje, že v plnej miere podporuje existenciu Izraela a riešenie pre Palestínu v podobe dvoch štátov;

50. vyzýva Radu a Komisiu, aby dôsledne monitorovali situáciu v oblasti Perzského zálivu a vynaložili maximálne úsilie na podporu mieru a stability v tomto regióne;

51. uznáva úlohu Turecka ako vplyvného regionálneho aktéra a vyslovuje uznanie jemu i Brazílii za spoločné úsilie dosiahnuť diplomatické vyriešenie jadrovej otázky Iránu; s poľutovaním však konštatuje, že ustanovenia trojstrannej dohody zo 17. mája 2010 len čiastočne zodpovedajú požiadavkám MAAE; vyzýva turecké orgány, aby voči iránskej jadrovej hrozbe zaujali rovnaký prístup ako Európa; vyzýva Turecko, aby do svojho dialógu s Iránom začlenilo situáciu v oblasti ľudských práv;

52. zdôrazňuje skutočnosť, že Rusko je jedným z hlavných dodávateľov moderných zbraní a obohateného uránu do Iránu; víta tohtoročné rozhodnutie Ruskej federácie pozastaviť predaj rakiet S-300 Iránu a jej podporu sankciám OSN voči Iránu za jeho jadrový program; dôrazne žiada, aby Rusko zastavilo akékoľvek šírenie zbraní a vývoz uránu do Iránu, aby bolo možné zabezpečiť efektívnosť sankcií voči Iránu a plnenie požiadaviek ZNĽZ;

53. vyzýva vysokú predstaviteľku, aby v súvislosti s Iránom posilnila transatlantickú koordináciu a komplementárnosť a aby konzultovala kroky voči tejto krajine so stálymi členmi Bezpečnostnej rady OSN a všetkými relevantnými svetovými a regionálnymi partnermi, ktorí majú podobné obavy, pokiaľ ide o Irán;

54. berie na vedomie spoločné záujmy EÚ a Iránu v otázke zabezpečenia mieru a stability v Afganistane; víta konštruktívnu úlohu Iránu pri obnove infraštruktúry a oživení hospodárstva, ako aj pri prevencii pašovania drog z Afganistanu; zdôrazňuje však, že udržateľný mier a stabilita v Afganistane si budú vyžadovať, aby sa všetci jeho susedia zdržali politického zasahovania do fungovania krajiny;

Štvrtok 10. marca 2011

55. vyzýva vysokú predstaviteľku, aby zriadila delegáciu EÚ v Teheráne, keďže Európska služba pre vonkajšiu činnosť prevzala od rotujúceho predsedníctva zodpovednosť za zastupovanie EÚ v tretích krajinách;

56. vyzýva Komisiu a Radu, aby nabádali Irán, aby vzhľadom na budúci vývoj v Afganistane zohrával pozitívnu úlohu, a zdôrazňuje spoločné ciele EÚ a Iránu, pokiaľ ide o stabilitu Afganistanu a účinný boj proti výrobe ópia a obchodovaniu s drogami;

*

* *

57. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov EÚ a vláde a parlamentu Iránskej islamskej republiky.

16. zasadnutie Rady pre ľudské práva (Ženeva, 28. februára - 25. marca 2011)

P7_TA(2011)0097

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o prioritách 16. zasadnutia Rady OSN pre ľudské práva a hodnotení v roku 2011

(2012/C 199 E/20)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv, Európsky dohovor o ľudských právach a Chartu EÚ o základných právach,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Rade OSN pre ľudské práva (UNHRC), najmä na svoje uznesenie z 25. februára 2010 o 13. zasadnutí Rady OSN pre ľudské práva ⁽¹⁾, a zo 14. januára 2009 o vývoji v novej Rade pre ľudské práva vrátane úlohy EÚ ⁽²⁾ ako aj na uznesenia zo 16. marca 2006 o výsledku rokovaní Rady OSN pre ľudské práva a o 62. zasadnutí Komisie OSN pre ľudské práva ⁽³⁾, z 29. januára 2004 o vzťahoch medzi Európskou úniou a Organizáciou Spojených národov ⁽⁴⁾, z 9. júna 2005 o reforme Organizácie Spojených národov ⁽⁵⁾, z 29. septembra 2005 o výsledkoch Svetového samitu Organizácie Spojených národov 14. – 16. septembra 2005 ⁽⁶⁾ a zo 16. decembra 2010 o výročnej správe o ľudských právach vo svete v roku 2009 a politike Európskej únie v tejto oblasti ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje naliehavé uznesenia o ľudských právach a demokracii,
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov A/RES/60/251, ktorou sa zriaďuje Rada pre ľudské práva,
- so zreteľom na predchádzajúce pravidelné a osobitné zasadnutia UNHRC, ako aj na predchádzajúce kolá všeobecného pravidelného hodnotenia (Universal Periodic Review – UPR),

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 348 E, 21.12.2010, s. 6.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 46 E, 24.2.2010, s. 71.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 291 E, 30.11.2006, s. 409.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 96 E, 21.4.2004, s. 79.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 124 E, 25.5.2006, s. 549.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 227 E, 21.9.2006, s. 582.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0489.

Štvrtok 10. marca 2011

- so zreteľom na 16. zasadnutie UNHRC a na jedenáste kolo UPR, ktoré sa budú konať od 2. do 13. mája 2011,
 - so zreteľom na hodnotenie UNHRC, ktoré sa koná počas roka 2011,
 - so zreteľom na inštitucionálne zmeny, ktoré prinieslo nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy, najmä na zriadenie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť a úradu vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,
 - so zreteľom na články 2, 3 ods. 5, 18, 21, 27 a 47 Zmluvy o Európskej únii v ich znení vyplývajúcom z Lisabonskej zmluvy,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže rešpektovanie, presadzovanie a ochrana univerzálnej platnosti ľudských práv sú súčasťou etického a právneho acquis EÚ a jedným zo základných kameňov európskej jednoty a integrity ⁽¹⁾,
 - B. keďže EÚ a jej členské štáty by mali vo svojich vlastných politikách zaručovať dodržiavanie ľudských práv, aby sa posilnila a zdôveryhodnila pozícia EÚ v UNHCR,
 - C. keďže UNHRC je jedinečnou platformou, ktorá sa zameriava na všeobecné ľudské práva, a špecifickým fórom na riešenie otázok ľudských práv v rámci systému OSN; keďže je poverená dôležitou úlohou a zodpovednosťou za posilnenie presadzovania, ochrany a dodržiavania ľudských práv na celom svete,
 - D. keďže hodnotenie UNHRC má dve časti, pričom štatút orgánu sa prerokúva v New Yorku a postupy v Ženeve; keďže zároveň budú všetky medzinárodné subjekty musieť pracovať na odstránení dvojitych štandardov a zabránení selektívnosti a politizácie riešenia otázok súvisiacich s ľudskými právami,
 - E. keďže otázky suverenity a vnútroštátneho súdnictva už nemožno používať ako ochranu štátov pred kontrolou ich bilancie v oblasti ľudských práv,
 - F. keďže EÚ by mala zohrávať úlohu globálneho subjektu vo všeobecnosti v kontexte OSN a konkrétne v UNHCR a nový prístup v podobe novej Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) by mal byť užitočný na to, aby EÚ dokázala vystupovať efektívnejšie a výraznejšie s cieľom reagovať na globálne výzvy uceleným, konzistentným a účinným spôsobom,
 - G. keďže v rámci ESVČ bolo zriadené riaditeľstvo pre ľudské práva a demokraciu,
 - H. keďže delegácia Podvýboru pre ľudské práva Európskeho parlamentu vcestuje do Ženevy na 16. zasadnutie UNHRC, ako to bolo aj v predchádzajúcich rokoch v prípade zasadnutí UNHRC a predtým zasadnutí predchodcu UNHRC – Komisie OSN pre ľudské práva,

1. zdôrazňuje význam 16. zasadnutia UNHRC, a najmä proces hodnotenia UNHRC, ktorý poskytuje jedinečnú príležitosť na zhodnotenie spôsobu, akým táto rada vykonáva svoj mandát a predstavuje pre radu príležitosť rozšíriť svoje pracovné metódy s cieľom efektívnejšie a systematickejšie reagovať na prípady porušovania ľudských práv; víta skutočnosť, že v rámci procesu hodnotenia UNHRC boli vymenované dve pomocné krajiny, a to Maroko a Lichtenštajnsko;

⁽¹⁾ Článok 2, článok 3 ods. 5 a článok 6 Zmluvy o Európskej únii.

Štvrtok 10. marca 2011

2. víta skutočnosť, že na programe 16. pravidelného zasadnutia sú okrem iného i správy o právach osôb z národnostných alebo etnických, náboženských a jazykových menšín a o podpore a ochrane ľudských práv a základných slobôd pri boji proti terorizmu, ako aj veľké schôdze venované právam dieťaťa;
3. víta skutočnosť, že tento rok boli vymenovaní osobitní spravodajcovia pre tieto kľúčové témy, a berie na vedomie správy, ktoré majú predložiť osobitní spravodajcovia o mučení a inom krutom, neľudskom či nedôstojnom zaobchádzaní alebo trestaní, o slobode náboženského vyznania alebo viery a o situácii obhajcov ľudských práv; vyzýva členské štáty EÚ, aby sa aktívne podieľali na týchto diskusiách;
4. víta nové riaditeľstvo pre ľudské práva a demokraciu a podporuje zriadenie pracovnej skupiny Rady EÚ pre ľudské práva (COHOM) so sídlom v Bruseli, ktorej členmi budú odborníci v oblasti ľudských práv zo všetkých 27 členských štátov EÚ, pretože Brusel je lepším miestom na monitorovanie politik EÚ a bude tu jednoduchšie organizovať viacstrannú činnosť v súvislosti s dvojstrannými aktivitami;
5. podporuje vymenovanie osobitného predstaviteľa EÚ na vysokej úrovni pre ľudské práva a opätovne zdôrazňuje potrebu stratégií jednotlivých krajín pre ľudské práva a demokraciu;
6. zdôrazňuje význam skutočnosti, že EÚ zastáva spoločné stanoviská k otázkam, o ktorých sa bude diskutovať na 16. zasadnutí, a vyzýva členské štáty EÚ, aby posilnili prax EÚ, ktorou je vyjadriť jednu myšlienku prostredníctvom viacerých hlasov, ktorý sa v uplynulých rokoch osvedčil, napríklad v prípade iniciatív EÚ proti trestu smrti;

Činnosť Rady pre ľudské práva

7. opakuje svoju výzvu členským štátom EÚ, aby aktívne odmietali akékoľvek pokusy o narušenie koncepcie všeobecnej platnosti, nedeliteľnosti a vzájomnej závislosti ľudských práv a vyzývali UNHRC, aby rovnakú pozornosť venovala diskriminácii z akýchkoľvek dôvodov vrátane pohlavia, zdravotného postihnutia, rasového alebo etnického pôvodu, veku, sexuálnej orientácie a náboženského vyznania alebo viery;
8. pripomína význam vzájomného prepojenia občiansko-politických a hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv; žiada, aby sa venovala pozornosť otázke vody a hygieny ako základným právam na zlepšenie životných podmienok ľudí;
9. vyjadruje znepokojenie, že najväčšou prekážkou efektívnejšieho výkonu mandátu UNHRC je tzv. politika blokov, ktorá je často dominantná, ako aj jej vplyv na výber krajín a situácií, ktorým UNHRC venuje pozornosť; opakuje názor, že schopnosť UNHRC účinne, v správnom čase a primerane riešiť situáciu v jednotlivých krajinách je rozhodujúca pre jej autoritu a dôveryhodnosť;
10. domnieva sa, že HRC by mala byť lepšie vybavená, aby mohla riešiť dlhotrvajúce aj naliehavé situácie možno prostredníctvom rozšírenia nástrojov pre ľudské práva, využívaním panelov nielen počas zasadnutí, ale aj v čase medzi nimi, a organizovaním zasadnutí mimo Ženevy; s poľutovaním konštatuje, že UNHRC nebola pri niekoľkých príležitostiach schopná pohotovo a dostatočne včas reagovať na situácie vážneho porušovania ľudských práv z dôvodu neexistencie primeraných nástrojov, a podporuje myšlienku nezávislých „spúšťačích mechanizmov“; aktívne sa zasadzuje o vytvorenie samostatných mechanizmov UNHCR na urýchlenú reakciu na krízy v oblasti ľudských práv, ako napríklad na Blízkom východe a v severnej Afrike, v Iráne a v Bielorusku;
11. víta pokusy zriadiť v rámci UNHCR medziregionálnu pracovnú skupinu pre situáciu v Bielorusku; naliehavo vyzýva UNHCR, aby vydala vyhlásenie, v ktorom rozhodne odsúdi vážne porušenia ľudských práv v krajine a represie voči demokratickej opozícii a bežným občanom po prezidentských voľbách 19. decembra 2010, a aby vydala v tejto veci rezolúciu;
12. víta iniciatívu USA predložiť rezolúciu o Iráne; vyzýva členské štáty EÚ, aby rázne podporili zavedenie osobitného mechanizmu pre Irán; vyzýva vysokú predstaviteľku a EŠVČ, aby skoordinovala spoluprácu medzi EÚ a Spojenými štátmi americkými v otázkach spoločného záujmu v oblasti ľudských práv, pričom EÚ by mala konať úplne nezávisle, aby bola efektívna a dôveryhodná;

Štvrtok 10. marca 2011

13. víta vyslanie misie OSN na vysokej úrovni pre ľudské práva do Tuniska v období od 27. januára do 2. februára 2011 a rozhodne podporuje celkové vykonávanie jej odporúčaní; opätovne vyzýva na zriadenie nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej komisie, ktorá by prešetrila všetky údajné prípady porušenia ľudských práv, ku ktorým došlo po udalostiach zo 17. decembra 2010;

14. podporuje vyslanie misie OHCHR do Egypta s cieľom posúdiť celkovú situáciu v oblasti ľudských práv po zmene vedenia v krajine;

15. víta konsenzuálne prijatie rezolúcie o situácii v oblasti ľudských práv v Líbyi na 15. mimoriadnom zasadnutí 25. februára 2011, v ktorej sa odsudzuje vážne a systematické porušovanie ľudských práv páchané v Líbyi, a poukazuje sa na to, že niektoré z nich by sa mohli považovať za zločiny proti ľudskosti; vyzýva na vyslanie nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej komisie do Líbye, ktorá by vyšetrila všetky údajné prípady porušenia medzinárodného práva v oblasti ľudských práv v krajine, a rozhodne podporuje jej odporúčanie pozastaviť členstvo Líbye v UNHRC; v tejto súvislosti víta rozhodnutie Valného zhromaždenia OSN z 1. marca 2011 o pozastavení členstva Líbye v UNHRC;

16. vyjadruje podporu otvoreniu regionálneho úradu OHRHC v stredomorskej oblasti;

17. víta zorganizovanie 14. mimoriadneho zasadnutia venovaného situácii v oblasti ľudských práv na Pobreží Slonoviny, ktoré iniciovali Nigéria a Spojené štáty v súvislosti s výsledkami prezidentských volieb v roku 2010 a ktoré odsúdilo porušovanie ľudských práv a vyzvalo všetky strany, aby plne dodržiavali ľudské práva a základné slobody, ako aj zásady právneho štátu; opakovane vyjadruje podporu výsledkom volieb tak, ako ich uznala OSN, a žiada všetkých aktérov, aby uznali úradnú moc Alassana Ouattaru ako zvoleného prezidenta; podporuje rozhodnutie Africkej únie zriadiť skupinu vedúcich predstaviteľov štátov, ktorej úlohou je mierovou cestou a rokovaniami urovnať povolebnú krízu na Pobreží Slonoviny;

18. v súvislosti so správami osobitných spravodajcov pre situáciu v oblasti ľudských práv v Kórejskej ľudovodemokratickej republike (KĽDR) a pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku opätovne vyzýva EÚ, aby verejne podporila vytvorenie vyšetrovacích komisií OSN na zhodnotenie porušovaní ľudských práv v týchto krajinách a na zhodnotenie, do akej miery sú tieto porušovania zločinmi proti ľudskosti; vyjadruje poľutovanie nad nedostatkom spolupráce KĽDR s osobitným spravodajcom a požaduje rozšírenie mandátu osobitného spravodajcu pre Mjanmarsko;

19. naliehavo vyzýva EÚ, aby na nadchádzajúcom zasadnutí Rady pre ľudské práva proaktívne prispela k rezolúcii týkajúcej sa správy o nadväzných krokoch výboru nezávislých odborníkov medzinárodnej vyšetrovacej misie pre konflikt v pásme Gazy s cieľom zaručiť zodpovednosť za porušovanie medzinárodného práva a podporiť odvolanie sa na VZ a mechanizmy medzinárodnej spravodlivosti v prípade, že Izraelská a Palestínska strana nespĺňa svoje záväzky uskutočniť vyšetrovanie podľa medzinárodných noriem, a aby túto rezolúciu podporila; ďalej žiada Vysokú predstaviteľku, aby aktívne monitorovala dodržiavanie zistení „Nadviazania na správu medzinárodnej vyšetrovacej misie o incidente humanitárnej flotily“, čím sa zaručí aby sa dodržala zásada zodpovednosti; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že otázky ľudských práv sa musia najprv prerokovať v rámci Asociačnej rady EÚ – Izrael a spoločného výboru EÚ – palestínska samospráva; je osobitne znepokojený skutočnosťou, že závery Asociačnej rady EÚ – Izrael z 21. februára 2011 neodrážajú pozíciu EÚ k tejto otázke;

20. víta vyhlásenie Vysokej komisárky OSN pre ľudské práva pri jej prvej návšteve okupovaného palestínskeho územia a Izraela, a najmä jej dôrazný odkaz v podobe kritiky izraelskej politiky osídľovania a vyhlásenia, že „o medzinárodnom práve v oblasti ľudských práv a medzinárodnom humanitárnom práve nemožno rokovať“; zdôrazňuje význam mierovej demokratizácie Blízkeho východu;

Štvrtok 10. marca 2011

21. vyjadruje poľutovanie nad tým, že zatiaľ čo kritériá členstva v UNHCR tak, ako sa stanovujú v rezolúcii Valného zhromaždenia OSN č. 60/251, zahŕňajú plnú spoluprácu s týmto orgánom, súčasná prax dobrovoľných záruk priniesla veľmi rôznorodé a neprimerané výsledky; znovu preto opakuje, že pre všetkých členov by mali byť minimálnou podmienkou členstva okrem spoľahlivých záväzkov k dodržiavaniu ľudských práv aj trvalá účasť na osobitných postupoch; zdôrazňuje význam skutočne konkurenčného prostredia pri výberovom procese; žiada zrušenie možnosti, aby regionálne skupiny predkladali vopred určené zoznamy kandidátov na členov v UNHCR;

22. vyzýva členské štáty EÚ a ESVČ, aby sa aktívne zapájali do hodnotenia UNHCR v roku 2011 a posilnili tak plnenie jej mandátu; zdôrazňuje, že UNHCR by mala byť skôr mechanizmom včasného varovania a prevencie a že na tento účel by sa mali využívať odborné posudky osobitných postupov; opakuje, že je potrebný transparentný a všestranný proces hodnotenia, ktorý zohľadní názory MVO, občianskej spoločnosti a všetkých ostatných zúčastnených strán; vyzýva ESVČ, aby priebežne informovala Podvýbor Európskeho parlamentu pre ľudské práva o stave hodnotenia;

23. opakuje svoje stanovisko, že hodnotenie by malo zachovať nezávislosť Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR) a odmieta akékoľvek pokusy o zmenu štatútu OHCHR, čo by mohlo negatívne ovplyvniť jeho financovanie a tým aj nezávislosť; víta nedávne vymenovanie asistenta generálneho tajomníka OSN pre ľudské práva, ktorý povedie úrad OHCHR v New Yorku; nazdáva sa, že tento nový úrad pomôže prehĺbiť kontakt, dialóg a transparentnosť medzi Valným zhromaždením OSN a ostatnými útvarmi OSN vrátane Bezpečnostnej rady a OHCHR; zdôrazňuje, že treba zaručiť dostatočné financovanie na zachovanie prevádzky regionálnych a miestnych úradov OHCHR, aby mohli pokračovať vo svojej práci na mieste;

24. trvá na ochrane a posilnení osobitných postupov a zabezpečení možnosti, aby UNHCR riešila konkrétne prípady porušovania ľudských práv prostredníctvom rezolúcií a mandátov týkajúcich sa jednotlivých krajín; zdôrazňuje význam nedeliteľnosti ľudských práv, či už sociálnych, ekonomických, kultúrnych, občianskych alebo politických; so znepokojením konštatuje, že mechanizmus podávania sťažností, ktorý je jedinečným všeobecným mechanizmom orientovaným na obeť, priniesol v porovnaní s vysokým počtom podaných sťažností slabé výsledky; zdôrazňuje, že tento problém treba pri hodnotení UNHCR riešiť;

Všeobecné pravidelné hodnotenie (UPR)

25. uznáva pridanú hodnotu UPR vo forme výmeny skúseností pre všetky vlády, keďže umožňuje rovnaké zaobchádzanie so všetkými členmi OSN a ich rovnakú kontrolu napriek tomu, že krajiny sa musia podrobiť a držať sa odporúčaní na dobrovoľnom základe; poukazuje na to, že do decembra 2011 budú podľa tohto mechanizmu vyhodnotené všetky členské štáty OSN;

26. trvá na tom, že je kľúčové zachovať v Rade pre ľudské práva priestor pre občiansku spoločnosť, a to v záujme jej účasti na dialógu, čím sa otvoria nové príležitosti pre mimovládne organizácie (MVO) vstupovať do dialógu s jednotlivými štátmi;

27. podporuje ďalšie zapájanie MVO do UPR tým, že sa umožní, aby predkladali pracovnej skupine písomné odporúčania a aby sa zúčastňovali na jej poradách;

28. berie na vedomie možnosť, ktorú UPR ponúka členským štátom v podobe zaviazania sa k plneniu ich záväzkov v oblasti ľudských práv a k dodržiavaniu záverov zmluvných orgánov a osobitných postupov;

29. potvrdzuje skutočnosť, že odporúčania by mali byť viac orientované na výsledky, a vyzýva na výraznejšie zapojenie nezávislých odborníkov a vnútroštátnych inštitúcií v oblasti ľudských práv do UPR, aby sa zabezpečilo, že bude účinným mechanizmom prijímania následných opatrení; domnieva sa, že do procesu UPR by sa mohli zaviesť nezávislé posudky, pričom by odborníci sledovali proces hodnotenia a počas schvaľovania záverečnej správy by predkladali zhrnutie a analýzu UPR;

Štvrtok 10. marca 2011

30. vyjadruje poľutovanie nad tým, že prvý cyklus hodnotenia niektorých krajín nespĺnil očakávania transparentného, neselektívneho a nekonfrontačného procesu; v tejto súvislosti uznáva úlohu, ktorú členské štáty EÚ zohrali pri pokúšaní sa o prelomenie „blokového zmýšľania“; nabáda členské štáty EÚ, aby poskytovali technickú pomoc na podporu vykonávania odporúčaní;

31. vyzýva členské štáty EÚ, aby sa naďalej podieľali na hodnotení UNHRC s cieľom zabezpečiť, aby medzi prvým a druhým cyklom UPR nevznikla žiadna medzera a aby sa druhý cyklus zameriaval na vykonávanie odporúčaní a prijatie opatrení v nadväznosti na tieto odporúčania; podporuje názor, že štáty, ktoré boli podrobené UPR, by mali poskytnúť jednoznačnú odpoveď na každé odporúčanie a časové plány vykonávania odporúčaní pracovnej skupiny; poznamenáva, že predloženie správy v polovici obdobia o stave vykonávania môže napomôcť tento proces;

Osobitné postupy

32. opakuje, že osobitné postupy sú súčasťou podstaty mechanizmu OSN pre ľudské práva a že dôveryhodnosť a účinnosť UNHRC vo vzťahu k ochrane ľudských práv závisí od súčinnosti s osobitnými postupmi a od ich úplného vykonávania; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že rozhodujúci význam má posilňovanie nezávislosti osobitných postupov a ich súčinnosti s radou;

33. odsudzuje pokusy o oslabenie nezávislosti osobitných postupov tým, že vlády sú postavené do pozície orgánov dohľadu nad osobitnými postupmi; zdôrazňuje, že akýkoľvek druh kontroly by viedol k spolitizovaniu a poškodeniu účinnosti systému;

34. opakuje, že osobitné postupy týkajúce sa situácie v jednotlivých krajinách sú základným nástrojom zlepšovania podmienok v oblasti ľudských práv priamo na mieste; zdôrazňuje, že mandáty krajín nemožno vzhľadom na kľúčové prvky, ako je ich periodicita a odborné poznatky, na ktorých sú založené, nahradiť všeobecným pravidelným hodnotením;

35. vyzýva členské štáty EÚ, aby obhajovali integritu a zodpovednosť UNHRC pri hodnotení tým, že podporia vytvorenie nadväzného mechanizmu v oblasti vykonávania odporúčaní osobitných postupov, popri prijatí výberových kritérií a transparentnejšieho procesu vymenovania na základe doterajšej praxe, zručností, kvalifikácie a skúseností kandidátov; schvaľuje návrh mimovládnych organizácií na posilnenie kapacity včasného varovania v prípade osobitných postupov prostredníctvom mechanizmu, ktorý im umožní spustiť automatické preskúmanie situácie zo strany UNHRC;

Účasť EÚ

36. víta účasť podpredsedníčky Komisie/Vysokej predstaviteľky EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku na 16. zasadnutí UNHRC;

37. trvá na tom, aby ESVČ, a najmä delegácie EÚ v Ženeve a New Yorku, zvýšili súdržnosť, viditeľnosť a dôveryhodnosť opatrení EÚ v UNHRC tým, že ešte viac rozvinú medziregionálnu pomoc a spoluprácu, a trvá najmä na zastupovaní záujmov u umiernených štátov vo všetkých skupinách;

38. v tejto súvislosti opakuje svoju pozíciu týkajúcu sa koncepcie „znevažovania náboženstiev“, a hoci uznáva potrebu komplexne riešiť problém diskriminácie náboženských menšín, domnieva sa, že začlenenie tejto koncepcie do protokolu o doplnkových normách týkajúcich sa rasizmu, diskriminácie na základe rasy, xenofóbie a všetkých foriem diskriminácie nie je vhodné; víta sprievodné podujatie organizované delegáciou EÚ pri príležitosti 25. výročia vytvorenia mandátu osobitného spravodajcu pre slobodu náboženského vyznania alebo viery; žiada EÚ, aby spolu s hlavnými podporovateľmi rezolúcie a ostatnými subjektmi vyvíjala úsilie o nájdenie alternatívy k rezolúcii o znevažovaní náboženstiev, ktorá má byť predložená;

39. podporuje medziregionálne vyhlásenie o právach lesbičiek, homosexuálov, bisexuálov a transsexuálov, ktoré sa má predložiť;

Štvrtok 10. marca 2011

40. opakuje svoju podporu aktívnej účasti EÚ na činnosti UNHRC od jej vzniku, ktorá spočíva v podporovaní alebo spolupodporovaní rezolúcií, vydávaní vyhlásení a zapájaní sa do interaktívnych dialógov a diskusií; uznáva záväzky, ktoré EÚ prijala v súvislosti s riešením situácie v jednotlivých krajinách v rámci UNHRC, a zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa tieto záväzky dôsledne plnili;

41. podporuje spoločnú iniciatívu EÚ a skupiny krajín Latinskej Ameriky a Karibiku (GRULAC) na vydanie rezolúcie o deťoch, ktoré žijú a pracujú na ulici;

42. vyzýva členské štáty EÚ, aby vyvinuli maximálne úsilie o zachovanie všetkých mandátov osobitných postupov, a obzvlášť žiada o obnovenie mandátu osobitného spravodajcu OSN pre situáciu ochrancov ľudských práv;

43. vyjadruje poľutovanie nad tým, že jedným z vedľajších účinkov úsilia EÚ o dosiahnutie konsenzu je skutočnosť, že neraz budí dojem, že znižuje svoje ambiciózne ciele, a domnieva sa, že EÚ by mala byť pri navrhovaní rezolúcií týkajúcich sa jednotlivých krajín a/alebo pripájaní sa k nim oveľa odhodlanejšia;

44. so znepokojením poznamenáva, že EÚ dosiaľ nebola schopná účinne uplatniť svoj vplyv v rámci širšieho systému OSN; zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ venovala Rade pre ľudské práva prioritnú pozornosť a lepšie vykonávala koordináciu medzi členskými štátmi, a vyzýva Radu, aby prijala usmernenia na uľahčenie koordinácie a rozhodovania v tomto kontexte a aby sa usilovala o vytvorenie koalícií/spojeníctiev s kľúčovými regionálnymi partnermi a všetkými umiernenými štátmi v snahe o prekonanie tzv. logiky blokov v Rade pre ľudské práva;

45. z praktického hľadiska upozorňuje na dôležitosť väčšej, primerane vybavenej delegácie EÚ v Ženeve a New Yorku; zdôrazňuje, že udalosti v Ženeve a New Yorku musia byť pevnou súčasťou zahraničnej politiky EÚ, so zameraním na zlepšovanie vnútornej koordinácie, a zároveň vyzdvihuje potrebu primeranej interakcie medzi dvojstrannými a viacstrannými úrovňami;

46. vyjadruje poľutovanie nad tým, že rezolúcia, ktorú EÚ predložila Valnému zhromaždeniu OSN v septembri 2010, aby posilnila svoje „postavenie“ a tým dosiahla súlad s novými inštitucionálnymi opatreniami v rámci Lisabonskej zmluvy, bola odložená na neskôr; poukazuje na to, že toto posilnené postavenie by EÚ umožnilo mať zastúpenie prostredníctvom stálej osoby (predseda Európskej rady a/alebo Vysoký predstaviteľ Únie) a jednotne vystupovať a zvýšilo by viditeľnosť a vplyv EÚ ako globálneho aktéra; trvá na tom, že je potrebné, aby osobitná pracovná skupina ESVČ pokračovala v úsilí o podporu prijatia rezolúcie v úzkej spolupráci s členskými štátmi EÚ;

47. poveruje svoju delegáciu na 16. zasadnutí UNHRC, aby vyjadrila znepokojenie uvedené v tomto uznesení; vyzýva delegáciu, aby informovala Podvýbor pre ľudské práva o svojej návšteve, a domnieva sa, že je nevyhnutné naďalej vysielat delegáciu Európskeho parlamentu na príslušné zasadnutia UNHRC;

48. opakuje svoju výzvu členským štátom EÚ, aby zabezpečili dodržiavanie ľudských práv vo svojich vnútorných politikách s cieľom zamedziť dvojakým normám a so zreteľom na súčasný prístupový proces EÚ k Európskemu dohovoru o ľudských právach (EDLP), pretože zlyhanie v tomto smere by mohlo oslabiť pozíciu EÚ v UNHRC;

*

* *

49. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie vysokej predstaviteľke Únie/podpredsedníčke Komisie, Rade, Komisii, vládám a parlamentom členských štátov, Bezpečnostnej rade OSN, generálnemu tajomníkovi OSN, predsedovi 64. Valného zhromaždenia OSN, predsedovi Rady OSN pre ľudské práva, vysokému komisárovi OSN pre ľudské práva a pracovnej skupine EÚ – OSN zriadenej Výborom pre zahraničné veci.

Štvrtok 10. marca 2011

Pakistan - zavraždenie ministra pre menšiny Šahbaza Bhattiho

P7_TA(2011)0098

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o Pakistane, najmä o vražde Šahbaza Bhattiho

(2012/C 199 E/21)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o ľudských právach a demokracii v Pakistane, najmä na uznesenia z 20. januára 2011 ⁽¹⁾, 20. mája 2010 ⁽²⁾, 12. júla 2007 ⁽³⁾, 25. októbra 2007 ⁽⁴⁾ a 15. novembra 2007 ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 16. decembra 2010 o výročnej správe o ľudských právach vo svete v roku 2009 a politike Európskej únie v tejto oblasti ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na závery zo zasadnutia Rady o netolerancii, diskriminácii a násilí na základe náboženstva alebo viery prijaté 21. februára 2011,
- so zreteľom na vyhlásenie vysokej predstaviteľky EÚ Catherine Ashtonovej z 2. marca 2011 o zavraždení ministra pre menšiny pakistanskej vlády Šahbaza Bhattiho,
- so zreteľom na vyhlásenie predsedu Európskeho parlamentu Jerzyho Buzeka z 2. marca 2011,
- so zreteľom na článok 18 Všeobecnej deklarácie ľudských práv z roku 1948,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt OSN o občianskych a politických právach (ICCPR),
- so zreteľom na Deklaráciu OSN o odstránení všetkých foriem neznášanlivosti a diskriminácie na základe náboženstva a viery z roku 1981,
- so zreteľom na článok 19 pakistanskej ústavy o slobode prejavu,
- so zreteľom na článok 122 ods. 5 rokovacieho poriadku,
- A. keďže pakistanského ministra pre menšiny Šahbaza Bhattiho zavraždili 2. marca 2011 ozbrojení muži, ktorí začali strieľať na jeho auto v čase, keď bola na ceste do práce v hlavnom meste Islamabad, keďže k zodpovednosti za túto vraždu sa prihlásila skupina Tehrík e-Taliban Pandžáb (hnutie Talibanu Pandžáb), ktorá uviedla, že ministra zavraždila za jeho postoj k zákonom o rúhaní,
- B. keďže pakistanské úrady zamietli osobitnú žiadosť pána Bhattiho o používanie nepriestrelného služobného vozidla a vlastný výber dôveryhodných osobných strážcov, a to aj napriek opakovaným hrozbám zabitia zo strany islamistických skupín,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0026.⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0194.⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 175 E, 10.7.2008, s. 583.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 263 E, 16.10.2008, s. 666.⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 282 E, 6.11.2008, s. 432.⁽⁶⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0489.

Štvrtok 10. marca 2011

- C. keďže Šahbaz Bhatti bol jediný kresťan člen pakistanskej vlády a jeden z mála popredných politikov krajiny, ktorí mali odvahu bojovať proti týmto zákonom a nespravodlivosti, ktorej páchanie tieto zákony napomáhajú,
 - D. keďže k tejto vražde došlo len dva mesiace po vražde guvernéra provincie Pandžáb Salmána Tásíra jedným z jeho osobných strážcov, ktorý nesúhlasil s jeho odmietavým postojom k pakistanským zákonom o rúhaní,
 - E. keďže 1. marca 2011 bol zavraždený aj tretí popredný pakistanský obhajca ľudských práv Naím Sábir Džamaldíní, koordinátor výboru pre ľudské práva v Pakistane, ktorý sa angažoval predovšetkým v boji proti porušovaniu ľudských práv v regióne Balúčistán,
 - F. keďže nad bývalou pakistanskou ministerkou, reformnou političkou a známou novinárkou Šerry Rehmanovou bola údajne vydaná fatwa, ktorou bola označená za ďalšiu v poradí na zavraždenie,
 - G. keďže minister Bhatti a guvernér Tásír iba presadzovali deklarovaný postoj vládnucej Pakistanskej ľudovej strany; keďže Gíláního vláda 30. decembra 2010 verejne odstúpila od záväzku zo svojho manifesta preskúmať zákony o rúhaní, v dôsledku čoho zástancovia reformy zostali izolovaní a zraniteľní voči neustálym hrozbám zo strany radikálnych náboženských vodcov a militantných extrémistických skupín, ktoré zastrašujú zástancov opozičných názorov, vyhrážajú sa im a zabíjajú ich,
 - H. keďže, politici, politické strany a zástupcovia médií a občianskej spoločnosti, ako sú ženy a aktivisti za ľudské práva, sú neustále zastrašovaní a dokonca vraždení, a keďže verejná diskusia o zákonoch o rúhaní je preto je čoraz viac potláčaná,
 - I. keďže v článku 3 ods. 5 Zmluvy o Európskej únii sa stanovuje, že presadzovanie demokracie a dodržiavanie ľudských práv a občianskych slobôd sú základnými zásadami a cieľmi Európskej únie a predstavujú spoločný základ jej vzťahov s tretími krajinami; keďže rozvojová pomoc EÚ závisí od rešpektovania ľudských práv a práv menšín,
1. dôrazne odsudzuje brutálnu vraždu ministra pre menšiny pakistanskej vlády Šahbaza Bhattiho z 2. marca 2011 a vyjadruje úprimnú sústrasť rodine a priateľom obete a pakistanskému ľudu a solidaritu so všetkými, ktorí sú aj naďalej ohrození a naďalej vyjadrujú svoje názory;
 2. oceňuje odvahu ministra Šahbaza Bhattiho a odhodlanie, ktoré preukázal v boji za spravodlivosť, medzináboženský dialóg a slobodu náboženstva a viery v Pakistane, a tiež jeho angažovanosť v prípade kresťanky Ásije Bíbí, matky piatich detí, ktorá bola odsúdená na trest smrti za rúhanie, a to napriek pretrvávajúcim hrozbám a obrovskému osobnému riziku;
 3. uznáva odhodlanie ministra Šahbaza Bhattiho bojovať proti zákonom o rúhaní a nespravodlivosti, ktorej páchanie tieto zákony napomáhajú; uznáva pokrok dosiahnutý v čase jeho pôsobenia vo funkcii ministra vrátane významných diskretných rokovaní o prípadných zmenách a doplneniach týchto zákonov;
 4. konštatuje, že na rozdiel od vlažnej reakcie verejnosti k vražde guvernéra Salmána Tásíra zavraždenie ministra Šahbaza Bhattiho odsúdila široká verejnosť v rámci príslušných politických skupín, ako aj médiá a široké náboženské a etnické spektrum pakistanskej spoločnosti; dúfa, že toto rozhorčenie prispeje k zomknutiu radov všetkých tých, ktorí sa snažia obhajovať demokratické hodnoty zakotvené v ústave Pakistanu;

Štvrtok 10. marca 2011

5. naliehavo vyzýva pakistanské úrady, aby dôkladne vyšetrili všetky aspekty vraždy Šahbaza Bhattiho a postavili pred súd všetkých páchatel'ov tohto zločinu v súlade s prísnyimi zásadami právneho štátu, ako aj na zabezpečenie urýchleného a spravodlivého stíhania vraha zosnulého guvernéra Salmána Tásíra;
6. vyzýva pakistanskú vládu, aby posilnila opatrenia na zaistenie bezpečnosti členov vlády a osôb, ktoré sú vystavené konkrétnej hrozbe zo strany náboženských extrémistov a teroristov, ako napríklad bývalá ministerka informácií Šerry Rehman a právnici obhajujúci prípady súvisiace s obvinením z rúhania;
7. nabáda vládu Pakistanu, aby bezodkladne vymenovala nového ministra pre menšiny a potvrdzuje svoje stanovisko, že táto osoba by mala byť silným a nestranným zástupcom menšiny;
8. nabáda vládu Pakistanu, aby podporovala ministerstvo pre menšiny v jeho ďalšej činnosti a aby podporovala víziu Šahbaza Bhattiho, najmä dialóg na celoštátnej úrovni medzi náboženskými vodcami a miestne projekty výboru pre harmonické spolužitie;
9. opätovne naliehavo vyzýva pakistanskú vládu, všetky politické strany, občiansku spoločnosť a médiá, aby sa spojili a bojovali proti extrémistickým útokom; dúfa, že pakistanská vláda bude svojím zložením, ako aj svojimi činmi zastupovať celú pakistanskú spoločnosť zloženú z mnohých etník a mnohých náboženstiev;
10. vyzýva na okamžitý a zmysluplný odklon od politiky ústupkov voči takýmto extrémistom, a to za podpory armády, súdnictva, médií a politikov, vzhľadom na to, že status quo malo také dramatické následky; vyzýva pakistanskú vládu, aby extrémistom nedovolili umlčať hlasy volajúce po náboženskej tolerancii a rešpektovaní všeobecných zásad ľudských práv v krajine;
11. je hlboko znepokojený ovzduším netolerance a násilia a naliehavo žiada pakistanskú vládu, aby trestne stíhala osoby, ktoré podnecujú k násiliu v Pakistane, najmä v tých, ktorí požadujú smrť jednotlivcov a skupín, s ktorými nesúhlasia, a v niektorých prípadoch ponúkajú odmenu za ich smrť, a aby prijala ďalšie opatrenia s cieľom podporiť diskusiu na tému;
12. oceňuje najmä úsilie bývalej ministerky Šerry Rehmanovej a zosnulého ministra pre menšiny Šahbaza Bhattiho o zmenu a doplnenie zákonov o rúhaní, aby sa zabránilo ich zneužívaniu, a vyzýva vládu, aby zrušila tieto zákony, ako aj ďalšie diskriminačné právne predpisy, okrem iného aj oddiel 295 B a C trestného zákonníka, ktoré sú pozostatkom z minulosti; naliehavo žiada pakistanskú vládu, aby tiež vymáhala dodržiavanie súčasných právnych predpisov, ako je článok 137 trestného zákonníka, podľa ktorého je podnecovanie k nenávisti trestným činom;
13. vyzýva príslušné orgány EÚ, aby začlenili otázky náboženskej tolerance v spoločnosti do svojho politického dialógu s Pakistanom, pretože tento problém má kľúčový význam pre dlhodobý boj proti náboženskému extrémizmu;
14. navrhuje, aby EÚ pozývala pakistanskú vládu na každoročné spoločné stretnutie pri okrúhlom stole s cieľom prerokovať situáciu menšín v Pakistane, a aby Európsky parlament bol začlenený do príprav a uskutočnenia tohto podujatia;
15. vyzýva príslušné orgány EÚ, aby pokračovali vo finančnej podpore organizácií pre ľudské práva a obhajcov ľudských práv a aby načrtli praktické opatrenia na podporu hnutia občianskej spoločnosti v Pakistane zameraného na boj proti zákonom o rúhaní a iným diskriminačným právnym predpisom;

Štvrtok 10. marca 2011

16. víta nedávne závery Rady o netolerancii, diskriminácii a násilí na základe náboženského vyznania alebo viery, ktoré sa odvolávajú na posilnenie činnosti EÚ v tejto oblasti; vyzýva príslušné orgány EÚ, aby sa aktívne zaoberali otázkami prenasledovanie na základe náboženského vyznania vo svete;

17. vyzýva príslušné orgány EÚ, aby preskúmali možnosť využitia európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR) s cieľom financovať opatrenia na podporu boja proti náboženskej neznášanlivosti, extrémizmu a diskriminačným zákonom na celom svete; opätovne vyzýva vysokú predstaviteľku, aby vytvorila stálu funkciu v rámci riaditeľstva pre ľudské práva pri Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, ktorá by sa zaoberala sledovaním situácie vládnych a spoločenských obmedzení slobody svedomia a príslušných práv;

18. vyzýva príslušné orgány EÚ, aby nabádali pakistanskú vládu k opätovnému zriadeniu samostatného ministerstva pre ľudské práva a vytvorenie zmysluplného, nezávislého a nestranného vnútroštátneho výboru pre ľudské práva;

19. naliehavo vyzýva príslušné orgány EÚ, aby trvali na tom, aby pakistanská vláda podporovala doložku o demokracii a ľudských právach zakotvenú v Dohode o spolupráci medzi Európskou úniou a Pakistanskou islamskou republikou; vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, aby predložila správu o vykonávaní dohody o spolupráci a doložky o demokracii a ľudských právach;

20. pripomína, že Pakistan má ako signatársky štát Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach určité záväzky, a vyzýva príslušné orgány Pakistanu, aby sa zapojili do procesu preskúmania plošných pripomienok k ICCPR, z ktorých niektoré obmedzujú práva zakotvené v pakistanskej ústave alebo sú v rozpore s koncepciou nadradenosti medzinárodného práva nad právom národným; zastáva názor, že spôsob, akým sa v súčasnosti uplatňujú zákony o rúhaní, je jasným porušovaním týchto záväzkov a žiada Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, aby túto skutočnosť zohľadnila pri posudzovaní prípadného využitia programu GSP + v Pakistane od roku 2013 a aby o tejto záležitosti informovala Parlament;

21. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku/podpredsedníčke Komisie, vládam a parlamentom členských štátov a vláde a parlamentu Pakistanu.

Bielorusko, najmä prípady Alesa Michaleviča a Natalie Radinovej

P7_TA(2011)0099

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o Bielorusku (najmä prípady Alesa Michaleviča a Natalie Radinovej)

(2012/C 199 E/22)

Európsky parlament,

— so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Bielorusku, najmä na uznesenia z 20. januára 2011 ⁽¹⁾, 17. decembra 2009 ⁽²⁾ a 22. mája 2008 ⁽³⁾,

— so zreteľom na vyhlásenie vysokej predstaviteľky EÚ Catherine Ashtonovej v Bruseli 18. februára 2011 o usvedčení a odsúdení predstaviteľov bieloruskej opozície,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0022.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 286 E, 22.10.2010, s. 16.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 279 E, 19.11.2009, s. 113.

Štvrtok 10. marca 2011

- so zreteľom na závery Rady týkajúce sa Bieloruska prijaté na 3065. zasadnutí Rady pre zahraničné veci, ktoré sa konalo v Bruseli 31. januára 2011,
 - so zreteľom na rozhodnutie Rady 2011/69/SZBP z 31. januára 2011, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie Rady 2010/639/SZBP o reštriktívnych opatreniach proti niektorým predstaviteľom Bieloruska,
 - so zreteľom na Dohovor Organizácie Spojených národov proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (Dohovor proti mučeniu), ktorého je Bielorusko členom,
 - so zreteľom na Štandardné minimálne pravidlá OSN pre zaobchádzanie s väzňami,
 - so zreteľom na Usmernenia politiky EÚ vo vzťahu k tretím krajinám týkajúce sa mučenia a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, prijaté v roku 2001 a revidované v roku 2008,
 - so zreteľom na uznesenie 1790 (2011) Parlamentného zhromaždenia Rady Európy z 27. januára 2011 o situácii v Bielorusku po prezidentských voľbách,
 - so zreteľom na správu Amnesty International z 2. februára 2011 s názvom Bezpečnosť, mier a poriadok? Násilie po voľbách v Bielorusku,
 - so zreteľom na článok 122 ods. 5 rokovacieho poriadku,
- A. keďže mnoho opozičných predstaviteľov vrátane bývalých prezidentských kandidátov, žurnalistov a obhajcov ľudských práv bolo zatknutých po udalostiach z 19. decembra 2010 v Minsku a odvtedy zostali uväznení v záchytnom stredisku KGB; keďže utláčanie a politicky motivované súdne procesy proti predstaviteľom opozície a obhajcom ľudských práv pokračujú dodnes, pričom je momentálne obvinených viac než 40 osôb, ktorým hrozí väzenie až v dĺžke 15 rokov,
- B. keďže úrad mestského prokurátora v Minsku rozšíril vyšetrovaciu lehotu takzvaných hromadných nepokojov v súvislosti s udalosťami z 19. decembra 2010 na päť mesiacov; keďže súdne procesy s prezidentskými kandidátmi, opozičnými aktivistami a obhajcami ľudských práv a novinármi iniciované v súvislosti s týmto prípadom sú politicky motivované,
- C. keďže Aljaksandr Atroščankau, Aljaksandr Malčanau, Dzmitri Novik, Vasil Parfjankou, členovia tímov volebnej kampane opozičných demokratických kandidátov Uladzimir Njakljajeu a Andrej Sannikau boli odsúdení na tri až štyri roky väzenia s prísnou ochranou v súvislosti s demonštráciami z 19. decembra 2010; keďže, ako ich obhajcovia poznamenali, orgány nedokázali ich vinu,
- D. keďže ich obhajcom sa opakovane odopierali stretnutia s nimi; keďže v dôsledku hrozieb od KGB boli obhajcovia nútení zanechať svoje prípady a keďže Ministerstvo spravodlivosti následne odobralo ich licencie,
- E. keďže Ales Michalevič, bývalý prezidentský kandidát uväznený po povolebných protestoch, bol prepustený až 26. februára 2011 po podpísaní záväzku o spolupráci s bieloruskou KGB, ktorú odvtedy verejne odmietol,
- F. keďže 28. februára 2011 vydal Ales Michalevič vyhlásenie, v ktorom informoval o psychickom a fyzickom mučení, ktorému boli podrobení politickí väzni s cieľom vynútiť si ich priznanie a uznať dôkazy ich viny,

Štvrtok 10. marca 2011

- G. keďže Natalia Radina, redaktorka opozičnej internetovej stránky charter97, bola tiež zatknutá v decembri 2010 a obvinená z organizácie a účasti na hromadných nepokojoch, ktoré nasledovali po prezidentských voľbách; keďže pani Radina bola prepustená z vyšetrovacieho záchytného strediska KGB a potom mala zakázané opustiť svoj domov až do dokončenia vyšetrovania jej prípadu,
- H. keďže Natalia Radina po prepustení vyhlásila, že počas jej väzby ju príslušníci KGB podrobovali psychologickému nátlaku a pokúšali sa ju naverbovať ako informátorku KGB; keďže jej vyjadrenie potvrdzuje správy o mučení politických väzňov v záchytnom stredisku KGB v Minsku,
- I. keďže bieloruský výbor pre štátnu bezpečnosť poprel akékoľvek použitie mučenia voči väzňom v záchytnom stredisku KGB,
1. odsudzuje nedodržiavanie základných práv slobody zhromažďovania a slobody prejavu zo strany bieloruských orgánov a vyzýva k okamžitému a bezpodmienečnému prepusteniu všetkých zadržovaných odporcov a k odvolaniu všetkých politicky motivovaných obvinení vznesených proti nim;
 2. odsudzuje najdôraznejším spôsobom použitie mučenia voči väzňom ako formy nehumánneho zaobchádzania, ktoré je jednoznačne zakázané medzinárodným právom a je absolútne neprípustné v európskej krajine, ktorá je jednou z najbližších susedských krajín EÚ;
 3. odsudzuje kruté tresty nedávno uvalené na mladých opozičných aktivistov len z toho dôvodu, že sa zúčastnili na demonštráciách 19. decembra 2010, a považuje tieto tresty za zjavné a vážne porušenie ich politických a občianskych práv a za zjavné porušenie medzinárodných dohovorov, ktorých je Bielorusko zúčastnenou stranou;
 4. odsudzuje atmosféru strachu a zastrašovania, ktorej čelia politickí oponenti v Bielorusku; odsudzuje represívne kroky proti aktivistom občianskej spoločnosti a slobodným médiám a ich prenasledovanie, ktoré nasledovali po dni volieb, ako aj rozsiahle prehladávanie súkromných bytov, úradov médií a občianskych organizácií, vylučovanie študentov z vysokých škôl a prepúšťanie ľudí z práce; vyzýva orgány, aby dodržiavali slobodu prejavu a pluralitu médií v Bielorusku;
 5. nalieha na Bielorusko, aby dodržiavalo zásadu právneho štátu, medzinárodné dohovory a vnútroštátne právne predpisy zaručujúce primerané zaobchádzanie s väzňami a ich neobmedzovaný prístup k príbuzným, právnomu poradenstvu a zdravotnej starostlivosti a aby ukončilo prebiehajúce prenasledovanie politických oponentov, aktivistov v oblasti ľudských práv a nezávislých médií;
 6. odsudzuje rozhodnutie prijaté mestskou radou obhajcov v Minsku odobrať licencie niektorým obhajcom, ktorí obhajovali obvinených v trestnom prípade vznesenom v dôsledku hromadných nepokojov, medzi ktorými sú Aleh Ahiejev, Pavel Sapelko, Tatiana Ahijeva, Uladzimir Touscik a Tamata Harajeva, a vyzýva mestskú radu obhajcov v Minsku, aby stiahli toto rozhodnutie;
 7. odsudzuje prepustenie z práce Aljaksandra Pilčanka, predsedu mestského združenia advokátov v Minsku, ministrom spravodlivosti za to, že vyjadril obavy z rozhodnutia ministerstva stiahnuť licencie štyroch obhajcov zapojených do takzvaného prípadu hromadných nepokojov, že to rozhodnutie je nepodložené a že je to dôkazom, že existuje skutočná hrozba pre nezávislosť súdnictva a pre nezávislosť každého jednotlivého obhajcu;
 8. nalieha na bieloruské orgány, aby uskutočnili dôkladné a nestranné prešetrenie obvinení o mučení politických väzňov a aby určili a potrestali jednotlivcov zapojených do takejto činnosti;

Štvrtok 10. marca 2011

9. vyzýva bieloruské orgány, aby prehodnotili zákon o verejných podujatiach a aby ho zosúladi s požiadavkami Medzinárodného dohovoru o občianskych a politických právach;
10. vyzýva Radu, Komisiu, vysokú predstaviteľku EÚ a ostatné partnerské krajiny EÚ, aby zvážili rozšírenie reštriktívnych opatrení na prokurátorov, sudcov a príslušníkov KGB spojených s porušovaním ľudských práv v Bielorusku, kým sa represie v tejto krajine bezodkladne neukončia a kým sa nedosiahne značný pokrok v ľudských právach a základných slobodách; domnieva sa, že Rada by mala zvážiť možnosť zavedenia inteligentných a cielených hospodárskych sankcií voči spoločnostiam, ktoré vlastní bieloruská vláda;
11. víta záväzok ďalších deviatich krajín – a síce Chorvátska, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko, Čiernej Hory, Albánska, Bosny a Hercegoviny, Srbska, Islandu, Lichtenštajnska a Nórska – uplatňovať reštriktívne opatrenia voči určitým predstaviteľom Bieloruska;
12. pripomína, že kým bieloruská vláda neprijme okamžité kroky smerom k demokratizácii a dodržiavaniu ľudských práv, proces zbližovania medzi EÚ a Bieloruskom sa pozastaví, vrátane účasti Bieloruska na Východnom partnerstve;
13. zdôrazňuje, že napriek politickým dôsledkom pre vzťahy EÚ a Bieloruska po povolebnom zásahu proti opozícii, potrebuje EÚ zintenzívniť pomoc bieloruskej občianskej spoločnosti, a to aj formou uľahčenia vydávania víz;
14. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, Komisii, parlamentom a vládam členských štátov, Parlamentnému zhromaždeniu OBSE a Rade Európy a parlamentu a vláde Bieloruska.

Situácia a kultúrne dedičstvo v Kašgare (Ujgurská autonómna oblasť Sin-ťiang, Čína)

P7_TA(2011)0100

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o situácii a kultúrnom dedičstve v Kašgare (Ujgurská autonómna oblasť Sin-ťiang, Čína)

(2012/C 199 E/23)

Európsky parlament,

- so zreteľom na predchádzajúce uznesenia o Číne, najmä tie, ktoré sa týkajú ľudských práv a práv menšín, a predovšetkým na uznesenia prijaté 26. novembra 2009 ⁽¹⁾ a 25. novembra 2010 ⁽²⁾,
- so zreteľom na 13. summit EÚ – Čína, ktorý sa konal 6. októbra 2010 v Bruseli a v rámci ktorého sa uskutočnilo prvé kultúrne fórum EÚ – Čína na vysokej úrovni zamerané na posilnenie kultúrneho dialógu a spolupráce medzi EÚ a Čínou,
- so zreteľom na Deklaráciu OSN o právach osôb patriacich k národnostným, etnickým, náboženským alebo jazykovým menšinám prijatú Valným zhromaždením v rezolúcii 47/135 z 18. decembra 1992, ktorá stanovuje, že štáty chránia existenciu a národnostnú, etnickú, kultúrnu, náboženskú a jazykovú identitu menšín na svojich územiach,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 285 E, 21.10.2010, s. 80.

⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0449.

Štvrtok 10. marca 2011

- so zreteľom na články 4, 22 a 119 Ústavy Čínskej ľudovej republiky, ktorými sa ustanovuje vládna pomoc v oblasti kultúrneho rozvoja regiónov obývaných národnostnými menšinami, štátna ochrana cenných kultúrnych pamätihodností a pamiatok a ochrana kultúrneho dedičstva národností,
- so zreteľom na článok 122 ods. 5 rokovacieho poriadku,
- A. keďže v roku 2009 oznámila čínska vláda program mestskej prestavby v hodnote 500 miliónov USD pod názvom Reforma nebezpečných domov v Kašgare, ktorý od roku 2009 postupne ničí starobylé mesto Kašgar ležiace na hodvábnej ceste, pričom sa plánuje zbúrať 85 % tradičného starého mesta, nahradiť ho modernými bytovými domami a premeniť zostávajúce staré štvrte mesta na zmiešané čínsko-ujgurské turistické miesta,
- B. keďže Peking naďalej vylučuje mesto Kašgar z úsilia o získanie statusu svetového dedičstva Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO), akým je plánovaná nadnárodná žiadosť, cieľom ktorej je dosiahnuť ochranu niekoľkých kultúrnych miest ležiacich na stredoázijskej hodvábnej ceste,
- C. keďže mesto Kašgar je medzinárodne významným miestom jedinečného architektonického dedičstva a je dôležité z historického a zemepisného hľadiska ako starobylé centrum obchodu a cestovného ruchu,
- D. keďže mesto Kašgar si zachováva vysoko symbolickú hodnotu pre kultúrnu identitu ujgurského obyvateľstva a obyvateľstva Hui žijúceho v tomto regióne, ako i pre kultúrnu rozmanitosť Číny,
- E. keďže spevňovanie proti zemetraseniam, ktorým sa oficiálne odôvodňuje plán prestavby, si nevyžaduje úplné zbúranie tradičných budov, pričom existuje iná možnosť – kultúrne citlivá renovácia,
- F. keďže Peking uskutočňuje ničivú modernizáciu bývania v ďalších častiach Číny prostredníctvom rôznych miestnych „plánov rozvoja“, búra historické budovy a násilne presídľuje obyvateľstvo, pričom nezohľadňuje straty nevyčísliteľného historického a kultúrneho dedičstva a v rámci chránených oblastí alebo v múzeách nevenuje ochrane pamätihodností alebo hlavných umeleckých prvkov budov a architektúre prioritnú pozornosť s cieľom odovzdať budúcim generáciám a svetu predmety dokladajúce niekoľko tisícročný historický a kultúrny vývoj Číny,
- G. keďže Peking v Ujgurskej autonómnej oblasti Sin-ťiang sústavne uplatňuje represívnu etnicko-kultúrnu politiku, ktorá hrozným spôsobom vyvrcholila násilným zásahom proti ujgurským demonštrantom počas nepokojov v Urumči v roku 2009,
- H. keďže ujgurské obyvateľstvo a obyvateľstvo Hui sužuje pokračujúce porušovanie ich ľudských práv a keďže mnohým z nich je odopierané primerané politické zastúpenie a kultúrne sebaurčenie,
- 1. vyzýva čínsku vládu, aby bezodkladne zastavila ničenie kultúry, ktoré ohrozuje architektonické prežitie Kašgaru a aby komplexne a odborne preskúmala metódy renovácie, ktoré sú citlivé z kultúrneho hľadiska;
- 2. vyzýva čínsku vládu, aby ukončila všetky násilné presídľovania a sociálnu marginalizáciu ujgurských obyvateľov Kašgaru, ktorú spôsobuje ničenie obytných oblastí, a aby primeraným spôsobom odškodnila všetky predchádzajúce obete za straty, ktoré utrpeli;
- 3. vyzýva čínske orgány, aby vyvinuli maximálne úsilie o rozvoj skutočného dialógu medzi Channmi a Ujgurmami a prijali inkluzívnejšie a komplexnejšie hospodárske politiky v Sin-ťiangu zamerané na posilnenie miestnej zodpovednosti a ochranu kultúrnej identity ujgurského obyvateľstva;

Štvrtok 10. marca 2011

4. naliehavo vyzýva čínsku vládu, aby dodržiavala svoje ústavné záväzky tým, že primerane podporí kultúrne tradície Kašgaru a Ujgurskej autonómnej oblasti Sin-ťiang, ktoré sú významne ovplyvnené ujgurskou identitou;
5. vyzýva čínske orgány, aby prijali viac opatrení s cieľom zabrániť nelegálnemu obchodu a pašeráctvu, ktoré prispievajú k stratám dedičstva čínskej civilizácie;
6. vyzýva čínskeho ministra kultúry, aby preskúmal jestvujúce nariadenie a právne predpisy o ochrane kultúrnych pamätihodností s cieľom zohľadniť súčasný meniaci sa spôsob života etnickej menšiny, ktorá niekedy, nevedomá si svojich pamiatok, s nimi nevhodne zaobchádza alebo odmieta ochranu svojho kultúrneho dedičstva; konštatuje, že by sa na celoštátnej úrovni mala zorganizovať osvetová kampaň o tejto otázke;
7. naliehavo vyzýva čínsku vládu, aby vyhodnotila možnosť začleniť mesto Kašgar do spoločnej žiadosti Kazachstanu, Kirgizska, Tadžikistanu a Uzbekistanu o zaradenie hodvábnej cesty do svetového dedičstva UNESCO;
8. vyzýva čínsku vládu, aby ukončila všetky diskriminačné a represívne politiky voči ujgurskému obyvateľstvu a obyvateľstvu Hui a aby rešpektovala ich základné práva na slobodu a kultúrny prejav, osobitne so zreteľom na prípad Tursunjana Hezima, bývalého učiteľa dejepisu, ktorý bol v tajnom procese odsúdený na sedemročné väzenie, a takisto na prípady ďalších aktivistov, ktorí boli odsúdení v uplynulých mesiacoch;
9. vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, aby v súvislosti s európskym nástrojom pre demokraciu a ľudské práva navrhla dodatočné opatrenia s cieľom chrániť ľudské a kultúrne práva etnických, náboženských a jazykových menšín Číny;
10. vyzýva predstaviteľov EÚ a podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby zintenzívnili rozhovory s Čínskou ľudovou republikou o ľudských právach a právach menšín a aby sa zasadili o to, že dialóg o ľudských právach bude účinnejší a viac zameraný na výsledky;
11. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie podpredsedníčke Komisie/vysokiej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi OSN, Rade Organizácie Spojených národov pre ľudské práva, organizácii UNESCO, Národnému ľudovému kongresu (a jeho Stálemu výboru) Čínskej ľudovej republiky a Stálemu výboru Krajinskej strany Ujgurskej autonómnej oblasti Sin-ťiang.

Vypracovanie európskych štatútov pre vzájomné spoločnosti, združenia a nadácie

P7_TA(2011)0101

Vyhlásenie Európskeho parlamentu zo 10. marca 2011 o vypracovaní európskych štatútov pre vzájomné spoločnosti, združenia a nadácie

(2012/C 199 E/24)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. februára 2009 o sociálnom hospodárstve ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. mája 2010 o zabezpečení jednotného trhu pre spotrebiteľov a občanov ⁽²⁾,
- so zreteľom na článok 123 rokovacieho poriadku,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 76 E, 25.3.2010, s. 16.

⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0186.

Štvrtok 10. marca 2011

- A. keďže bohatstvo a stabilita spoločnosti vychádzajú z rozmanitosti podnikateľských aktivít a keďže združenia, vzájomné spoločnosti a nadácie prispievajú k tejto rozmanitosti tým, že ponúkajú osobitný obchodný model založený na základných hodnotách, ktorými sú solidarita, demokratická kontrola a uprednostňovanie sociálnych cieľov pred ziskom,
- B. keďže združenia, vzájomné spoločnosti a nadácie sa vyvinuli najmä vo vnútroštátnom rámci, je potrebné, aby zlepšili svoj cezhraničný prístup s cieľom v čo najväčšej miere zväčšiť svoj podnikateľský potenciál v EÚ,
1. konštatuje, že je potrebné vytvoriť rovnaké podmienky, pomocou ktorých združenia, vzájomné spoločnosti a nadácie získajú rovnaké nástroje a príležitosti, aké majú k dispozícii ostatné organizačné právne štruktúry, čím ich organizácie a činnosti nadobudnú európsky rozmer;
2. vyzýva Komisiu, aby podnikla potrebné kroky a predložila návrhy na vypracovanie európskych štatútov pre združenia, vzájomné spoločnosti a nadácie, aby navrhla vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti a posúdenia vplyvu pre štatúty združení a vzájomných spoločností a aby náležite doplnila posúdenie vplyvu pre štatút nadácií;
3. poveruje svojho predsedu, aby toto vyhlásenie spolu so zoznamom podpísaných poslancov ⁽¹⁾ postúpil Komisii, Rade a vládam a parlamentom členských štátov.

⁽¹⁾ Zoznam podpísaných poslancov je uvedený v prílohe 1 k zápisnici z 10. marca 2011 (P7_PV(2011)03-10(ANN1)).

Nehody ťažkých nákladných vozidiel

P7_TA(2011)0102

Vyhlásenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o nehodách ťažkých nákladných vozidiel

(2012/C 199 E/25)

Európsky parlament,

— so zreteľom na článok 123 rokovacieho poriadku,

- A. keďže ťažké nákladné vozidlá tvoria 3 % všetkých vozidiel EÚ, ale zapríčiňujú 14 % smrteľných nehôd a počet úmrtí na cestách v 27 členských štátoch Európskej únie ročne presahuje 4 000,
- B. keďže v dôsledku mŕtveho uhla pri ťažkých nákladných vozidlách v Európe každoročne zomiera približne 400 ľudí, väčšinou nechránených účastníkov cestnej premávky, ako sú cyklisti, motocyklisti a chodci,
- C. keďže mnohým z týchto smrteľných nehôd sa dá predísť kompletnou montážou zrkadiel alebo čoraz lacnejších kamerových zariadení pripojených k monitoru, aktívnych systémov varovania, zdokonalených systémov núdzového brzdenia a systémov výstrahy pred vybočením z jazdného pruhu,
- D. keďže aj napriek zvýšeným požiadavkám na viditeľnosť stanoveným v smernici 2003/97/ES pre novo registrované ťažké nákladné vozidlá a v smernici 2007/38/ES pre ťažké nákladné vozidlá v obehu vznikajú okolo ťažkých nákladných vozidiel značné a nebezpečné mŕtve uhly,
- E. keďže požiadavky stanovené v smernici z roku 2007 sú miernejšie v porovnaní s požiadavkami smernice z roku 2003 a napriek úsiliu EÚ znížiť počet smrteľných nehôd na cestách o polovicu ich členské štáty neplnili v dostatočnej miere,

Štvrtok 10. marca 2011

1. nalieha vo vyzýva Komisiu, aby urýchlila svoje posúdenie smernice 2007/38/ES a prepracovala ju s cieľom zladit' jej ustanovenia s technologickým pokrokom a s najnovšími požiadavkami na novo registrované nákladné vozidlá, pokiaľ ide o zariadenia na nepriame videnie, aby sa zabezpečila optimálna úroveň bezpečnosti;
 2. nalieha vo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že v súlade s nariadením o všeobecnej bezpečnosti (ES) č. 661/2009 sa neposkytnú žiadne výnimky, pokiaľ ide o povinné vybavovanie vozidiel zdokonalenými systémami núdzového brzdenia a systémami výstrahy pred vybočením z jazdného pruhu;
 3. poveruje svojho predsedu, aby toto vyhlásenie spolu so zoznamom podpísaných poslancov ⁽¹⁾ postúpil Rade a Komisii.
-

⁽¹⁾ Zoznam podpísaných poslancov je uvedený v prílohe 2 k zápisnici z 10. marca 2011 (P7_PV(2011)03-10(ANN2)).

Utorok 8. marca 2011

II

(Oznámenia)

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

EURÓPSKY PARLAMENT

Žiadosť o zbavenie imunity Elmara Broka

P7_TA(2011)0075

Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o žiadosti o zbavenie imunity Elmara Broka (2010/2283(IMM))

(2012/C 199 E/26)

Európsky parlament,

- so zreteľom na žiadosť o zbavenie imunity Elmara Broka, ktorú predložili nemecké orgány 28. septembra 2010 a ktorá bola oznámená na plenárnej schôdzi 22. novembra 2010,
- po vypočutí Elmara Broka v súlade s článkom 7 ods. 3 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na články 8 a 9 Protokolu o výsadách a imunitách Európskej únie z 8. apríla 1965, ako aj na článok 6 ods. 2 Aktu o všeobecných a priamych voľbách poslancov Európskeho parlamentu z 20. septembra 1976,
- so zreteľom na rozsudky Súdneho dvora Európskej únie z 12. mája 1964 a 10. júla 1986 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na článok 46 nemeckej ústavy (*Grundgesetz*),
- so zreteľom na nemecký daňový zákonník (*Abgabenordnung*), najmä na jeho § 370,
- so zreteľom na článok 6 ods. 2 a článok 7 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre právne veci (A7-0047/2011),

A. keďže skutočnosti uvedené v dôvodovej správe predstavujú jasný prípad *fumus persecutionis*,

⁽¹⁾ Pozri vec 101/63, *Wagner/Fohrmann a Krier*, Zb. 1964, s. 195 a vec 149/85, *Wybot/Faure*, Zb. 1986, s. 2391.

Utorok 8. marca 2011

- B. keďže obvinenia z trestných činov boli vznesené proti známemu politikovi v súvislosti so sumou a za okolností, ktoré by v prípade bežného občana viedli iba k administratívne konaniu,
 - C. keďže navyše sa prokurátor nielen bezdôvodne snažil pred p. Brokom zatajiť obvinenie z nepodložených a nanajvýš ponižujúcich dôvodov, ale postaral sa tiež o to, aby sa prípadu dostalo veľkej pozornosti v médiách, čím spôsobil poslancovi veľkú ujmu,
 - D. keďže je preto jasné, že je to jeden z prípadov *fumus persecutionis*, pretože sa zdá, že konanie bolo začaté s jediným úmyslom poškodiť reputáciu dotknutého poslanca,
 - E. keďže by preto bolo absolútne nevhodné zbaviť tohto poslanca imunity,
- 1. nezbavuje Elmara Broka imunity;
 - 2. poveruje svojho predsedu, aby ihneď postúpil toto rozhodnutie a správu gestorského výboru príslušným orgánom Spolkovej republiky Nemecko.
-

Utorok 8. marca 2011

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKY PARLAMENT

Vymenovanie člena Európskeho dvora audítorov (pán Harald Wögerbauer, AT)

P7_TA(2011)0078

Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o návrhu na vymenovanie Harald Wögerbauera za člena Dvora audítorov (C7-0029/2011 – 2011/0801(NLE))

(2012/C 199 E/27)

(Konzultácia)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 286 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ, v súlade s ktorým Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C7-0029/2011),
 - so zreteľom na to, že Výbor pre kontrolu rozpočtu na svojej schôdzi, ktorá sa konala 3. marca 2011, vypočul kandidáta Rady na člena Dvora audítorov,
 - so zreteľom na článok 108 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A7-0048/2011),
- A. keďže Harald Wögerbauer spĺňa podmienky stanovené v článku 286 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ,
1. súhlasí s návrhom Rady vymenovať Harald Wögerbauera za člena Dvora audítorov;
 2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto rozhodnutie Rade a pre informáciu Dvoru audítorov, ako aj ostatným inštitúciám Európskej únie a kontrolným orgánom členských štátov.

Utorok 8. marca 2011

Rybolov v oblasti dohody GFCM (Všeobecná rybárska komisia pre Stredozemné more) *I**

P7_TA(2011)0079

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o niektorých ustanoveniach týkajúcich sa rybolovu v oblasti dohody GFCM (Všeobecná rybárska komisia pre Stredozemné more) (KOM(2009)0477 – C7-0204/2009 – 2009/0129(COD))

(2012/C 199 E/28)

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Radu (KOM(2009)0477),
 - so zreteľom na článok 37 Zmluvy o ES, v súlade s ktorým Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C7-0204/2009),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade s názvom Dôsledky nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy na prebiehajúce medziinštitucionálne rozhodovacie procesy (KOM(2009)0665),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 a článok 43 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru zo 17. marca 2010 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rybné hospodárstvo (A7-0023/2011),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh alebo ho nahradiť iným textom;
 3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 354, 28.12.2010, s. 71.

Utorok 8. marca 2011

P7_TC1-COD(2009)0129

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 8. marca 2011 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. .../2011 o niektorých ustanoveniach týkajúcich sa rybolovu v oblasti dohody GFCM (Všeobecná rybárska komisia pre Stredozemné more).[PDN 1]

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na *Zmluvu o fungovaní Európskej únie*, a najmä na jej **článok 43 ods. 2**, [PDN 2],

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

I [PDN 3],

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾, [PDN 4]

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾, [PDN 5]

keďže:

- (1) Dohodu o založení Všeobecnej rybárskej komisie pre Stredozemné more („GFCM“), ďalej len „dohoda GFCM“ Rada schválila rozhodnutím 98/416/ES zo 16. júna 1998 o pristúpení Európskeho spoločenstva k Všeobecnej komisii pre rybolov v Stredozemnom mori ⁽³⁾.
- (2) Dohoda GFCM poskytuje vhodný rámec pre viacstrannú spoluprácu na podporu rozvoja zásob živých vodných zdrojov v Stredozemnom a Čiernom mori, ich zachovávaní, racionálneho hospodárenia s nimi, ako aj ich najlepšieho využívania s nízkym rizikom a na úrovniach považovaných za udržateľné.
- (3) **Únia**, ako aj Bulharsko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Cyprus, Malta, Rumunsko a Slovinsko sú zmluvnými stranami GFCM. [PDN 6]
- (4) Odporúčania prijaté GFCM sú záväzné pre jej zmluvné strany. Keďže **Únia** je zmluvnou stranou GFCM, tieto odporúčania sú pre **ňu** záväzné a z tohto dôvodu by mali byť transponované do práva **Únie** v prípade, že ich obsah ešte nie je v **jej** práve zahrnutý **I**. [PDN 7]
- (5) Na svojich výročných zasadnutiach v rokoch 2005, 2006, 2007 a 2008 GFCM prijala niekoľko odporúčaní a rezolúcií týkajúcich sa určitých rybolovných oblastí v rámci oblasti dohody GFCM, ktoré sa dočasne transponovali do práva **Únie** prostredníctvom každoročných nariadení o rybolovných možnostiach ⁽⁴⁾, alebo v prípade odporúčaní GFCM č. 2005/1 a 2005/2 prostredníctvom článku 4 ods. 3 a článku 24 nariadenia Rady (ES) č. 1967/2006 z 21. decembra 2006 o riadiacich opatreniach pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov rybného hospodárstva v Stredozemnom mori ⁽⁵⁾. [PDN 8]

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 354, 28.12.2010, s. 71.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 8. marca 2011.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 190, 4.7.1998, s. 34.

⁽⁴⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 43/2009, články 28-31, nariadenie Rady (ES) č. 40/2008, články 29-31, nariadenie Rady (ES) č. 41/2007, články 26-27, nariadenie Rady (ES) č. 51/2006, príloha III.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 409, 30.12.2006, s. 11.

Utorok 8. marca 2011

- (6) Z dôvodov zrozumiteľnosti, jednoduchosti a právnej istoty, a pretože si trvalá povaha odporúčaní takisto vyžaduje trvalý právny nástroj na ich transpozíciu do práva **Únie**, je vhodné transponovať tieto odporúčania prostredníctvom jediného legislatívneho aktu, do ktorého sa môžu doplniť budúce odporúčania prostredníctvom zmien a doplnení. [PDN 9]
- (7) Odporúčania GFCM sa vzťahujú na celú oblasť dohody GFCM, teda na Stredozemné more, Čierne more a spájajúce vody, ako je uvedené v prílohe II k rozhodnutiu 98/416/ES, a preto v záujme zabezpečenia zrozumiteľnosti právnych predpisov **Únie** by sa mali transponovať skôr do jediného osobitného nariadenia, ako prostredníctvom zmien a doplnení nariadenia (ES) č. 1967/2006, ktoré sa vzťahuje iba na Stredozemné more. [PDN 10]
- (8) Niektoré ustanovenia nariadenia (ES) č. 1967/2006 by sa mali vzťahovať nielen na Stredozemné more, ale aj na celú oblasť dohody GFCM. Tieto ustanovenia by sa preto mali vypustiť z nariadenia (ES) č. 1967/2006 a zaradiť do tohto nariadenia.
- (9) „Oblasti obmedzenia rybolovu“ zriadené na základe odporúčaní GFCM pre opatrenia územného riadenia sú v praxi rovnaké ako „chránené rybolovné oblasti“ používané v nariadení (ES) č. 1967/2006.
- (10) Na svojom výročnom zasadnutí v dňoch 23. až 27. marca 2009 GFCM prijala odporúčanie zriadiť oblasť obmedzenia rybolovu v Lionskom zálive na základe vedeckého odporúčania Vedeckého poradného výboru (SAC), ako je uvedené v správe z jeho 11. zasadnutia (Správa FAO č. 890). Je vhodné implementovať toto opatrenie prostredníctvom schémy riadenia rybolovného úsilia.
- (11) Selektivita niektorých rybárskych zariadení nesmie v zmiešanej rybolovnej oblasti Stredozemného mora presiahnuť určitú úroveň a popri kontrole a obmedzovaní rybolovného úsilia je najpodstatnejšie obmedziť rybolovné úsilie v oblastiach, kde sa združujú dospelí jedinci z významných zásob, aby sa znížilo riziko narušenia reprodukcie, čím by sa umožnil trvalo udržateľný lov z týchto zásob. Z tohto dôvodu je vhodné najskôr obmedziť rybolovné úsilie v tejto oblasti, ktorú SAC preskúmala, a to na pôvodné úrovne, a neumožniť zvýšenie tejto úrovne.
- (12) Základom odporúčaní, o ktoré sa opierajú riadiace opatrenia, by malo byť vedecké používanie príslušných údajov o kapacite a činnosti flotily, o biologickú situáciu využívaných zásob a o sociálnej a hospodárskej situácii rybárskeho odvetvia. Tieto údaje je potrebné získať a predložiť včas, aby pomocné orgány GFCM mohli pripraviť svoje odporúčanie.
- (13) Na svojom výročnom zasadnutí v roku 2008 GFCM prijala odporúčanie k regionálnej schéme opatrení prístavných štátov na boj proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu (NNN) v oblasti dohody GFCM. I keď nariadenie Rady (ES) č. 1005/2008 z 29. septembra 2008, ktorým sa ustanovuje systém Spoločenstva na zabráňovanie nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, na odrádzanie od neho a jeho odstránenie ⁽¹⁾ sa vo všeobecnosti vzťahuje na obsah tohto odporúčania a **uplatňuje sa od** 1. januára 2010, existujú niektoré aspekty, ako je frekvencia, pokrytie a postup prístavných inšpekcií, ktoré sa musia uviesť v tomto nariadení s cieľom prispôbiť opatrenie špecifikám oblasti dohody GFCM. [PDN 11]
- (14) **S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania** tohto nariadenia by sa mali **na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci**. Tieto právomoci, ktoré by sa nemali dotýkať ustanovení tohto nariadenia týkajúcich sa delegovaných aktov a nemali by sa vzťahovať na ustanovenia tohto nariadenia o opatreniach prístavných štátov a postupoch kontroly prístavným štátom, by sa mali **vykonávať** v súlade s **nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011**, ktorým sa **stanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie** vykonávacích právomocí **Komisie** ⁽²⁾. [PDN 47]

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 286, 29.10.2008, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

Utorok 8. marca 2011

(15) *Komisia by mala byť splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o začleňovanie budúcich zmien a doplnení do práva Únie, ktoré sa týkajú opatrení GFCM na ochranu, kontrolu alebo presadzovanie tak, ako sú už transponované do práva Únie, ktoré tvoria predmet úpravy niektorých výslovne vymedzených nevýznamných prvkov tohto nariadenia a ktoré sa stávajú záväzné pre Úniu a jej členské štáty v súlade s podmienkami dohody GFCM. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas svojich prípravných prác uskutočňovala náležité konzultácie aj na úrovni expertov, [PDN 13]*

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

HLAVA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Toto nariadenie ustanovuje pravidlá uplatňovania opatrení na zachovanie, riadenie, využívanie, monitoring, marketing a presadzovanie opatrení zo strany **Únie** týkajúcich sa produktov rybného hospodárstva a akvakultúry ustanovené Všeobecnou rybárskou komisiou pre Stredozemné more („GFCM“). [PDN 14]

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na všetky komerčné činnosti rybolovu a akvakultúry, ktoré vykonávajú rybárske plavidlá **EÚ** a štátni príslušníci členských štátov v oblasti dohody GFCM. [PDN 15]

Uplatňuje sa bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (ES) č. 1967/2006.

2. Odchyľne od odseku 1 sa ustanovenia tohto nariadenia nevzťahujú na rybolovné operácie uskutočnené výlučne na účely vedeckého výskumu, ktoré sa vykonávajú s povolením členského štátu, pod ktorého vlajkou sa plavidlo plaví, a v rámci právomocí tohto štátu, a o ktorých boli Komisia a členské štáty, v ktorých vodách sa výskum vykonáva, vopred informované. Členské štáty vykonávajúce rybolovné operácie na účely vedeckého výskumu informujú Komisiu, členské štáty, v ktorých vodách sa výskum vykonáva, a Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybné hospodárstvo o všetkých úlovkoch z takýchto rybolovných operácií.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa okrem vymedzenia pojmov v článku 3 nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 z 20. decembra 2002 o ochrane a trvalo udržateľnom využívaní zdrojov rybného hospodárstva v rámci spoločnej politiky v oblasti rybolovu ⁽¹⁾ a v článku 2 nariadenia (ES) č. 1967/2006 uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „oblasť dohody GFCM“ znamená Stredozemné more, Čierne more a spájajúce vody, ako je uvedený v prílohe II k rozhodnutiu 98/416/ES;

b) „rybolovné úsilie“ znamená súčin kapacity rybárskeho plavidla (v kW aj GT) a dní na mori;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 358, 31.12.2002, s. 59.

Utorok 8. marca 2011

- c) „deň na mori“ znamená každý kalendárny deň, ktorý plavidlo strávi mimo prístavu, bez ohľadu na množstvo času počas dňa, ktoré plavidlo strávilo v oblasti.

HLAVA II

TECHNICKÉ OPATRENIA

Kapitola I

Oblasti obmedzenia rybolovu

Oddiel I

Oblasti obmedzenia rybolovu v Lionskom zálive

Článok 4

Ustanovenie oblasti obmedzenia rybolovu

Oblasť obmedzenia rybolovu sa ustanovuje vo východnom Lionskom zálive (ktorej hranice tvoria línie spájajúce tieto súradnice):

42°40' s. š., 4°20' v. d.,

42°40' s. š., 5°00' v. d.,

43°00' s. š., 4°20' v. d.,

43°00' s. š., 5°00' v. d.

Článok 5

Rybolovné úsilie

Rybolovné úsilie v súvislosti so zásobami rýb žijúcimi pri morskom dne s použitím plavidiel s vlečenými sieťami, dlhými lovnými šnúrami na dne a v stredných vodách, ako aj s nastavovacími sieťami na lov na dne v oblastiach obmedzenia rybolovu, uvedených v článku 4, neprekročí úroveň rybolovného úsilia, ktorú v roku 2008 v tejto oblasti uplatňoval každý členský štát.

Článok 6

Záznamy o rybolove

Členské štáty predložia Komisii najneskôr do ... (*) v elektronickom formáte zoznam plavidiel plaviacich sa pod ich vlajkami, pri ktorých existuje záznam o rybolove počas roku 2008 v oblasti uvedenej v článku 4 a v geografickej podoblasti GFCM 7 podľa prílohy I. V zozname sa uvedie názov plavidla, jeho číslo v registri flotily uvedené v prílohe I k nariadeniu Komisie (ES) č. 26/2004 z 30. decembra 2003 o registri rybárskej flotily Spoločenstva ⁽¹⁾, obdobie, počas ktorého malo plavidlo oprávnenie loviť v oblasti uvedenej v článku 4, a počet dní, ktoré každé plavidlo v roku 2008 strávilo v geografickej podoblasti 7 a konkrétnejšie v oblasti uvedenej v článku 4. **[PDN 16]**

(*) **20 pracovných dní odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.**

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 5, 9.1.2004, s. 25.

Utorok 8. marca 2011

Článok 7

Oprávnené plavidlá

1. Plavidlám oprávneným na rybolov v oblasti uvedenej v článku 4 vydajú ich členské štáty zvláštne rybárske povolenie v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1627/94 z 27. júna 1994 ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia týkajúce sa zvláštnych rybárskych povolení⁽²⁾.

2. Rybárskym plavidlám bez záznamov o rybolove pred 31. decembrom 2008 v oblasti uvedenej v článku 4 sa nepovolí rybolov v tejto oblasti.

3. Členské štáty oznámia Komisii najneskôr do ... (*) vnútroštátne právne predpisy účinné k 31. decembru 2008, ktoré sa týkajú: **[PDN 17]**

- a) maximálneho času dennej povolenej rybolovnej činnosti na plavidlo,
- b) maximálneho počtu dní v týždni, keď plavidlo môže zostať na mori a mimo prístavu, a
- c) povinný čas odchodu z registrovaného prístavu ich rybárskych plavidiel a návratu doň.

Článok 8

Ochrana citlivých biotopov

Členské štáty zabezpečujú, aby oblasť uvedená v článku 4 bola chránená pred vplyvom akejkoľvek inej ľudskej činnosti, ktorá ohrozuje zachovanie vlastností, ktoré charakterizujú túto oblasť ako oblasť zoskupovania ikernačiek.

Článok 9

Poskytovanie informácií

Členské štáty predložia Komisii do 31. januára každého roka v elektronickom formáte správu o rybolovných činnostiach prevádzkovaných v oblasti uvedenej v článku 4.

Oddiel II

Oblasti obmedzenia rybolovu s cieľom ochrany hlbokomorských citlivých biotopov

Článok 10

Ustanovenie oblastí obmedzenia rybolovu

Rybolov s vlečenými škrabákmi a vlečnými sieťami na dne sa zakazuje v týchto oblastiach:

- a) oblasť obmedzenia hlbokomorského rybolovu: „útes Lophelia pri Capo Santa Maria di Leuca“, ktorej hranice tvoria línie spájajúce tieto súradnice:

— 39° 27,72' s. š., 18° 10,74' v. d.

— 39° 27,80' s. š., 18° 26,68' v. d.

— 39° 11,16' s. š., 18° 32,58' v. d.

— 39° 11,16' s. š., 18° 04,28' v. d.,

⁽²⁾ Ú. v. ES L 171, 6.7.1994, s. 7.

(*) **20 pracovných dní odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.**

Utorok 8. marca 2011

b) oblasť obmedzenia hlbokomorského rybolovu: „oblasť v delte Nílu, v ktorej presakujú chladné uhľovodíky“, ktorej hranice tvoria línie spájajúce tieto súradnice:

— 31° 30,00' s. š., 33° 10,00' v. d.

— 31° 30,00' s. š., 34° 00,00' v. d.

— 32° 00,00' s. š., 34° 00,00' v. d.

— 32° 00,00' s. š., 33° 10,00' v. d.,

c) oblasť obmedzenia hlbokomorského rybolovu: „oblasť Eratosthenes Seamount“, ktorej hranice tvoria línie spájajúce tieto súradnice:

— 33° 00,00' s. š., 32° 00,00' v. d.

— 33° 00,00' s. š., 33° 00,00' v. d.

— 34° 00,00' s. š., 33° 00,00' v. d.

— 34° 00,00' s. š., 32° 00,00' v. d.

Článok 11

Ochrana citlivých biotopov

Členské štáty zabezpečia, **aby ich príslušné orgány boli vyzvané na** ochranu hlbokomorských citlivých biotopov v oblastiach uvedených v článku 10, najmä pred vplyvmi akejkoľvek inej činnosti, ktorá ohrozuje zachovanie vlastností, ktoré charakterizujú tieto biotopy. [PDN 18]

Kapitola II

Ustanovenie uzatvorenej sezóny pre rybolov koryfény veľkej zariadeniami na zhlukovanie rýb (FAD)

Článok 12

Uzatvorená sezóna

1. Lov koryfény veľkej (*Coryphaena hippurus*) s použitím zariadení na zhlukovanie rýb (FAD) sa zakazuje od 1. januára do 14. augusta každého roka.

2. Ak členský štát môže preukázať, že v dôsledku zlého počasia rybárske plavidlá plaviace sa pod jeho vlajkou neboli schopné využiť svoje štandardné rybolovné dni, môže odchylne od odseku 1 preniesť dni, ktoré jeho plavidlá stratili pri rybolove s použitím FAD, až do 31. januára nasledujúceho roka. V takomto prípade členské štáty pred koncom roka predložia Komisii žiadosť o prenos konkrétného počtu dní.

3. Odseky 1 a 2 sa uplatňujú aj v zóne riadenia uvedenej v článku 26 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1967/2006.

4. Žiadosť uvedená v odseku 2 obsahuje nasledujúce informácie:

a) správu obsahujúcu údaje o ukončení príslušných rybolovných činností vrátane príslušných podporných meteorologických informácií,

b) názov plavidla a jeho číslo v registri flotily EÚ. [PDN 19]

Utorok 8. marca 2011

5. Komisia prijme rozhodnutie o žiadostiach uvedených v odseku 2 do 6 týždňov od dátumu prijatia žiadosti a informuje o tom písomne členský štát.

6. Komisia informuje výkonného tajomníka GFCM o rozhodnutiach prijatých podľa odseku 5. Do 1. novembra každého roka zašlú členské štáty Komisii správu o prenose dní stratených v predchádzajúcom roku podľa odseku 2.

Článok 13

Zvláštne rybárske povolenie

Rybárskym plavidlám oprávneným zúčastňovať sa spoločného lovu koryfény veľkej sa udelí zvláštne rybárske povolenie v súlade s nariadením (ES) č. 1627/94 a uvedú sa na zozname, ktorý obsahuje názov plavidla a jeho číslo v registri flotily EÚ a ktorý príslušný členský štát poskytne Komisii. Bez ohľadu na článok 1 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1627/94 musia mať plavidlá s celkovou dĺžkou menšou ako 10 metrov zvláštne rybárske povolenie. [PDN 20]

Táto požiadavka sa uplatňuje aj v zóne riadenia uvedenej v článku 26 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1967/2006.

Článok 14

Zber údajov

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia nariadenia Rady (ES) č. 199/2008 z 25. februára 2008 o vytvorení rámca Spoločenstva pre zber, správu a využívanie údajov v odvetví rybného hospodárstva a pre podporu vedeckého poradenstva súvisiaceho so spoločnou politikou v oblasti rybného hospodárstva ⁽¹⁾, členské štáty vytvoria príslušný systém na účely zberu a nakladania s údajmi o love a rybolovnom úsilí.

Členské štáty oznámia Komisii do 15. januára každého roka počet plavidiel zúčastňujúcich sa na rybolove a celkový objem vykládok a prekládok koryfény veľkej počas predchádzajúceho roka realizovaný rybárskymi plavidlami plaviacimi sa pod ich vlajkami v každej geografickej podoblasti oblasti dohody GFCM určenej v prílohe I.

Komisia zašle informácie od členských štátov výkonnému tajomníkovi GFCM.

Kapitola III

Rybársky výstroj
 ■
[PDN 21, 22, 23, 24 a 25]

Článok 15

Minimálna veľkosť ôk v Čiernom mori

1. Minimálna veľkosť ôk sietí používaných na účely lovu zásob rýb žijúcich pri dne vlečenými sieťami v Čiernom more je 40 mm. Na palube sa neponechávajú ani nepoužívajú pláty sieťoviny s veľkosťou ôk menšou ako 40 mm.

2. Do 31. januára 2012 sa musí sieť uvedená v odseku 1 nahradiť sieťou so štvorcovými okami veľkosti 40 mm na koncovom rukávci, alebo na základe riadne odôvodnenej žiadosti majiteľa lode, sieťou s kosoštvorcovými okami veľkosti 50 mm, ktoré musia mať uznaný pomer selektivity rovnaký alebo väčší ako je selektivita sietí so štvorcovými okami veľkosti 40 mm na koncovom rukávci.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 60, 5.3.2008, s. 1.

Utorok 8. marca 2011

3. Členské štáty, ktorých rybárske plavidlá realizujú lov zásob rýb žijúcich na dne v Čiernom mori vlečnými sieťami, predložia Komisii po prvý krát **1. októbra 2011** a následne každých 6 mesiacov zoznam rybárskych plavidiel a podiel v percentách, ktorý tvoria z celkovej vnútroštátnej flotily plavidiel s vlečnou sieťou na lov pri dne vybavených sieťou so štvorcovými okami veľkosti najmenej 40 mm na koncovom rukávci alebo sieťami s kosoštvorcovými okami veľkosti najmenej 50 mm. [PDN 26]

4. Komisia zašle informácie uvedené v odseku 2 výkonnému tajomníkovi GFCM.

Článok 16

Používanie vlečených škrabákov a rybolov s vlečnými sieťami

Používanie vlečných škrabákov a rybolov s vlečnými sieťami v hĺbkach viac ako 1 000 metrov sa zakazuje.

HLAVA III

KONTROLNÉ OPATRENIA

Kapitola I

Register plavidiel

Článok 17

Register oprávnených plavidiel

1. Pred **1. decembrom každého roku** zašle každý členský štát Komisii prostredníctvom obvyklého nosiča spracovaných údajov aktualizovaný zoznam plavidiel s celkovou dĺžkou presahujúcou 15 metrov, plaviacich sa pod jeho vlajkou a registrovaných na jeho území, ktorým vydal **oprávnenie** na rybolov a oprávnil ich tak loviť v oblasti dohody GFCM. [PDN 27]

2. Zoznam uvedený v odseku 1 obsahuje tieto informácie:

a) registračné číslo plavidla flotily **EÚ** a vonkajšie označenie určené v prílohe I k nariadeniu (ES) č. 26/2004; [PDN 28]

b) dobu povolenú na rybolov a/alebo prekládku;

c) použitý rybársky výstroj.

3. Komisia zašle tento aktualizovaný zoznam výkonnému tajomníkovi GFCM do **1. januára každého roku**, aby mohli byť tieto plavidlá zapísané do GFCM registra plavidiel s celkovou dĺžkou presahujúcou 15 metrov oprávnených loviť v oblasti dohody GFCM („register GFCM“). [PDN 29]

4. Akákoľvek zmena, ktorú treba vykonať v zozname uvedenom v odseku 1, sa oznámi Komisii s tým, že Komisia ju postúpi výkonnému tajomníkovi GFCM a rovnaký postup sa uplatní aspoň 10 pracovných dní pred tým, ako plavidlo začne rybolovnú činnosť v oblasti dohody GFCM.

5. Rybárske plavidlá **EÚ** s celkovou dĺžkou presahujúcou 15 metrov, ktoré nie sú zapísané v zozname uvedenom v odseku 1, nesmú loviť, ponechávať na palube, prekladať ani vykladať žiadny druh rýb alebo lastúrníkov v rámci oblasti dohody GFCM. [PDN 30]

Utorok 8. marca 2011

6. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že:
- a) iba plavidlá plaviace sa pod ich vlajkou, ktoré sú zahrnuté v zozname uvedenom v odseku 1 a uchovávajú na palube **oprávnenie** na rybolov vydané členskými štátmi, boli oprávnené v zmysle podmienok **oprávnenia** vykonávať rybolovné činnosti v oblasti dohody GFCM; [PDN 31]
 - b) sa žiadne **oprávnenie** na rybolov nevydalo plavidlám, ktoré vykonávajú rybolov NNN v oblasti dohody GFCM alebo inde, pokiaľ noví vlastníci nepredložia adekvátny listinný dôkaz o tom, že predchádzajúci vlastníci a prevádzkovatelia už nemajú ďalej žiadny právny, užívateľský ani finančný záujem na ich plavidlách, ani nad nimi nemajú žiadnu kontrolu, alebo o tom, že ich plavidlá sa nezúčastňujú na rybolove NNN, ani s ním nie sú spojené; [PDN 32]
 - c) v maximálnej možnej miere ich vnútroštátne právne predpisy zakážu vlastníkom a prevádzkovateľom plavidiel plaviacich sa pod ich vlajkou, ktoré sú zahrnuté do zoznamu uvedeného v odseku 1, zúčastňovať sa na činnostiach alebo byť v spojení s rybolovnými činnosťami v oblasti dohody GFCM vykonávanými plavidlami nenachádzajúcimi sa v registri GFCM;
 - d) v maximálnej možnej miere ich vnútroštátne právne predpisy vyžadujú, aby vlastníci plavidiel plaviacich sa pod ich vlajkou, ktoré sú zahrnuté do zoznamu uvedeného v odseku 1, boli štátnymi príslušníkmi alebo právnickými osobami vlajkového členského štátu;
 - e) ich plavidlá dodržiavajú všetky príslušné opatrenia GFCM týkajúce sa ochrany a riadenia.
7. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia s cieľom zakázať rybolov, ponechávanie na palube, vykládku a prekládku rýb a lastúrnikov ulovených v oblasti dohody GFCM plavidlami s celkovou dĺžkou presahujúcou 15 metrov, ktoré sa nenachádzajú v registri GFCM.
8. Členské štáty bezodkladne postúpia Komisii všetky informácie, z ktorých vyplýva, že existujú presvedčivé dôvody na podozrenie, že plavidlá s celkovou dĺžkou presahujúcou 15 metrov, ktoré sa nenachádzajú v registri GFCM, lovia alebo prekladajú ryby a lastúrniky v oblasti dohody GFCM.

Kapitola II

Opatrenia prístavných štátov

Článok 18

Rozsah pôsobnosti

Táto kapitola sa vzťahuje na rybárske plavidlá tretích krajín.

Článok 19

Predbežné oznámenie

Odchylné od článku 6 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1005/2008 ■ je obdobie predbežného oznámenia najmenej 72 hodín pred očakávaným časom príchodu do prístavu. [PDN 33]

Článok 20

Inšpekcie v prístave

1. Bez ohľadu na článok 9 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1005/2008 členské štáty vykonávajú inšpekcie vo svojich určených prístavoch zamerané na minimálne 15 % vykládok a prekládok každý rok.
2. Bez ohľadu na článok 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1005/2008 sa rybárske plavidlá, ktoré vstupujú do prístavu členského štátu bez predbežného povolenia, v každom prípade podrobia inšpekcii.

Utorok 8. marca 2011

Článok 21

Postup inšpekcie

Okrem požiadaviek ustanovených v článku 10 nariadenia (ES) č. 1005/2008 musia inšpekcie v prístave spĺňať aj požiadavky uvedené v prílohe II k tomuto nariadeniu.

Článok 22

Odmietnutie využitia prístavu

1. Členské štáty neumožnia plavidlu tretej krajiny využiť svoje prístavy na účely vykládky, prekládky alebo spracovania produktov rybolovu ulovených v oblasti dohody GFCM, a **odmietnu** mu prístup k prístavným službám vrátane, okrem iného, doplnenia paliva a zásob, s výnimkou prípadov vyššej moci alebo núdze v zmysle článku 18 Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve týkajúcich sa služieb výhradne nevyhnutných na nápravu takýchto situácií, ak: **[PDN 34]**

- a) **■** plavidlo nespĺňa požiadavky tohto nariadenia, alebo **[PDN 35]**
 - b) sa plavidlo nachádza na zozname plavidiel zúčastnených alebo podporujúcich rybolov NNN, prijatom regionálnou organizáciou na riadenie rybolovu, alebo
 - c) plavidlo nemá platné povolenie na rybolov alebo s rybolovom spojené činnosti v oblasti dohody GFCM.
2. Odsek 1 sa uplatňuje ako doplnok k ustanoveniam o odmietnutí využitia prístavu uvedeným v článku 4 ods. 2 a článku 37 ods. 5 a 6 nariadenia (ES) č. 1005/2008.
3. Keď členský štát odmietol využitie svojho prístavu v súlade s odsekmi 1 alebo 2, bezodkladne to oznámi kapitánovi plavidla, vlajkovému štátu, Komisii a výkonnému tajomníkovi GFCM.
4. Keď prestanú platiť dôvody na odmietnutie uvedené v odsekoch 1 a 2, členský štát zruší svoje odmietnutie a oznámi to všetkým, ktorým toto odmietnutie oznámil podľa odseku 3.

HLAVA IV

SPOLUPRÁCA, INFORMOVANIE A VYKAZOVANIE

Článok 23

Spolupráca a informovanie

1. Komisia a členské štáty spolupracujú a vymieňajú si informácie s výkonným tajomníkom GFCM, najmä:
- a) požadovaním informácií z príslušných databáz a poskytovaním informácií do príslušných databáz,
 - b) požadovaním a poskytovaním spolupráce na podporu efektívneho vykonávania tohto nariadenia.
2. Členské štáty zabezpečia, aby informačné systémy o ich vnútroštátnych rybných hospodárstvach umožňovali priamu elektronickú výmenu informácií o kontrolách v prístavných štátoch uvedených v hlave III medzi nimi a sekretariátom GFCM, pričom sa náležite zohľadňujú požiadavky dôvernosti informácií.

Utorok 8. marca 2011

3. Členské štáty prijímú opatrenia na zdieľanie informácií elektronickými prostriedkami medzi príslušnými vnútroštátnymi agentúrami a na koordinovanie činností týchto agentúr pri vykonávaní opatrení podľa **hlavy III kapitola II**. [PDN 36]

4. Členské štáty zostavia zoznam kontaktných bodov na účely tohto nariadenia, ktorý elektronicky bezodkladne odošlú Komisii, výkonnému tajomníkovi GFCM a zmluvným stranám GFCM.

Článok 24

Vykazovanie štatistických matric

1. Členské štáty každý rok do 1. mája predložia výkonnému tajomníkovi GFCM údaje týkajúce sa úloh 1.1, 1.2, 1.3, 1.4. a 1.5 štatistickej matrice GFCM stanovených v prílohe III.

■ [PDN 37]

2. Údaje týkajúce sa úloh 1.3 a 1.5 sa po prvýkrát predložia do 1. februára 2011.

3. Na predkladanie údajov uvedených v odseku 1 členské štáty používajú systém GFCM na zadávanie údajov alebo akýkoľvek vhodný štandard a protokol na predloženie údajov určený sekretariátom GFCM a dostupný na tejto internetovej stránke: <http://www.gfcm.org/gfcm/topic/16164/en>.

4. Členské štáty informujú Komisiu o údajoch predložených na základe tohto článku.

HLAVA V

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 25

Vykonávacie akty [PDN 48]

Komisia môže prijať vykonávacie akty s cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia. Tieto vykonávacie akty, ktoré sa nedotýkajú článku 27 tohto nariadenia a ktoré sa nevzťahujú na ustanovenia tohto nariadenia o opatreniach prístavných štátov uvedených v kapitole II a o postupoch kontroly prístavným štátom uvedených v prílohe II, sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 26 ods. 2. [PDN 49]

Článok 26

Postup výboru [PDN 50]

1. Komisii pomáha **■** Výbor pre rybolov a akvakultúru **zriadený podľa článku 30 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002. Tento výbor je výborom v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011.** [PDN 51]

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, **uplatňuje sa článok 5 nariadenia 182/2011/EÚ.** [PDN 52]

■ [PDN 40]

Utorok 8. marca 2011

Článok 27

Delegovanie právomoci

V záujme transpozície zmien a doplnení platných ustanovení systému, ktoré sa stávajú pre Úniu záväzné, do práva Únie môže Komisia, pokiaľ je to potrebné, prostredníctvom delegovaných aktov v súlade s článkom 28 a za podmienok stanovených v článkoch 29 a 30 zmeniť ustanovenia tohto nariadenia, ktoré sa týkajú:

- oblasti obmedzenia rybolovu v Lionskom zálive, ako je stanovené v článkoch 4, 5, 6, 7, 8 a 9;
- oblasti obmedzenia rybolovu s cieľom ochrany hlbokomorských citlivých biotopov, ako je stanovené v hlave II kapitola I oddiel II články 10 a 11;
- stanovenia uzatvorenej sezóny pre rybolov koryfény veľkej zariadeniami FAD, ako je stanovené v hlave II kapitola II články 12, 13 a 14;
- poskytovania informácií výkonnému tajomníkovi GFCM, ako je stanovené v článku 15 ods. 4;
- registra oprávnených plavidiel, ako je stanovené v článku 17;
- spolupráce, informovania a vykazovania, ako je stanovené v článkoch 23 a 24;
- tabuľky, mapy a zemepisných súradníc geografických podoblastí GFCM, ako je stanovené v prílohe I;
- štatistických matríc GFCM, ako je stanovené v prílohe III.

[PDN 41]

Článok 28

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 27 sa Komisii udeľuje na obdobie troch rokov od ... ⁽¹⁾. Komisia predloží správu týkajúcu sa delegovaných právomocí najneskôr šesť mesiacov pred uplynutím tohto trojročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje na rovnako dlhé obdobia, pokiaľ ho Európsky parlament alebo Rada v súlade s článkom 29 neodvolajú.
2. Komisia oznamuje delegovaný akt Európskemu parlamentu a Rade súčasne, a to hneď po jeho prijatí.
3. Právomoc prijímať delegované akty udelená Komisii podlieha podmienkam stanoveným v článkoch 29 a 30.

[PDN 42]

Článok 29

Odvolanie delegovania právomoci

1. Európsky parlament alebo Rada môžu delegovanie právomoci uvedené v článku 27 kedykoľvek odvolať.

⁽¹⁾ Dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

Utorok 8. marca 2011

2. *Inštitúcia, ktorá začala vnútorný postup s cieľom rozhodnúť, či delegovanie právomoci odvolať, vyvinie úsilie na účely informovania druhej inštitúcie a Komisie v primeranom čase pred prijatím konečného rozhodnutia, pričom uvedie delegovanú právomoc, ktorej by sa odvolanie mohlo týkať, a možné dôvody odvolania.*

3. *Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci v ňom uvedenej. Rozhodnutie nadobúda účinnosť okamžite alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť. Uverejní sa v Úradnom vestníku Európskej únie.*

[PDN 43]

Článok 30

Námietky voči delegovaným aktom

1. *Európsky parlament alebo Rada môžu voči delegovanému aktu vzniesť námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho oznámenia.*

Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

2. *Ak do uplynutia lehoty uvedenej v odseku 1 Európsky parlament ani Rada nevzniesli námietku voči delegovanému aktu, tento akt sa uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie a nadobudne účinnosť dňom, ktorý je v ňom stanovený.*

Delegovaný akt sa môže uverejniť v Úradnom vestníku Európskej únie a nadobudnúť účinnosť pred uplynutím uvedenej lehoty, ak Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o tom, že nemajú v úmysle vzniesť námietku.

3. *Delegovaný akt nenadobudne účinnosť v prípade, ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu vzniesli námietku v lehote uvedenej v odseku 1. Inštitúcia, ktorá vznesie námietku voči delegovanému aktu, uvedie dôvody jej vznesenia.*

[PDN 44]

Článok 31

Zmeny a doplnenia nariadenia (ES) č. 1967/2006

Nariadenie (ES) č. 1967/2006 sa mení a dopĺňa takto:

a) v článku 4 sa odsek 3 vypúšťa;

b) v článku 9 sa odsek 3 nahrádza takto:

„3. *Pre iné vlečené siete, ako sú siete uvedené v odseku 4, je najmenšia veľkosť ôk aspoň:*

a) *40 mm na koncovom rukávci pri sieťach so štvorcovými okami, alebo*

b) *na základe riadne odôvodnenej žiadosti vlastníka lode 50 mm pri sieťach s kosoštvorcovými okami uznaney miery selektivity, ktorá je rovnaká alebo väčšia ako je pri sieťach uvedených v písmene a).*

Utorok 8. marca 2011

Rybárske plavidlá sú oprávnené využívať a uchovávať na palube iba jeden týchto z dvoch druhov sietí.

Komisia predloží do 30. júna 2012 Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto odseku, na základe ktorej, ako aj na základe informácií poskytnutých členskými štátmi do 31. decembra 2011 navrhne v prípade potreby vhodné zmeny a doplnenia.“

[PDN 45]

- c) článok 24 sa vypúšťa;
- d) v článku 27 sa odseky 1 a 4 vypúšťajú.

■
[PDN 46]

Článok 32

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V

Za Európsky parlament
predseda

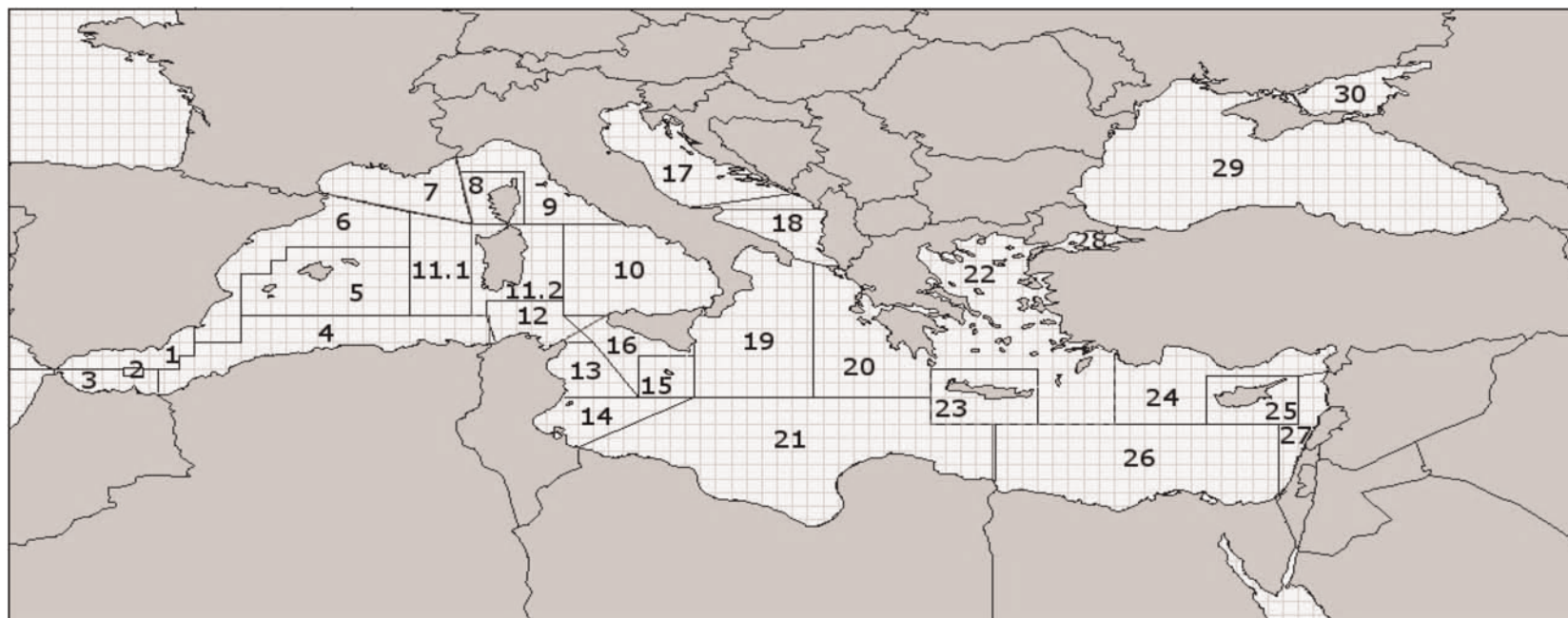
Za Radu
predseda

Utorok 8. marca 2011

PRÍLOHA I

A) Tabuľka geografických podoblastí GFCM (GSA)

PODOBLASŤ FAO	ŠTATISTICKÉ ČASTI FAO	GSA
ZÁPADNÁ	1.1 BALEÁRY	1 severné Alboránske more
		2 ostrov Alborán
		3 južné Alboránske more
		4 Alžírsko
		5 Baleáry
		6 severné Španielsko
		11.1 Sardínia (západná)
	1.2 LIONSÝ ZÁLIV	7 Lionský záliv
	1.3 SARDÍNIA	8 ostrov Korzika
		9 Ligúrske a severné Tyrhenské more
		10 južné Tyrhenské more
		11.2 Sardínia (východná)
		12 severné Tunisko
STREDNÁ	2.1 JADRANSKÉ MORE	17 severné Jadranské more
		18 južné Jadranské more (časť)
	2.2 IÓNSKE MORE	13 Hammámatský záliv
		14 Gabeský záliv
		15 ostrov Malta
		16 juh Sicílie
		18 južné Jadranské more (časť)
		19 západné Iónske more
		20 východné Iónske more
		21 južné Iónske more
VÝCHODNÁ	3.1 EGEJSKÉ MORE	22 Egejské more
		23 ostrov Kréta
	3.2 LEVANTSKÉ MORE	24 severné Levantské more
		25 ostrov Cyprus
		26 južné Levantské more
		27 Levantské more
ČIERNE MORE	4.1 MARMARSKÉ MORE	28 Marmarské more
	4.2 ČIERNE MORE	29 Čierne more
	4.3 AZOVSKÉ MORE	30 Azovské more

— Štatistické časti FAO (červená farba) Š GFCM GSA (čierna farba)

01 – severné Alboránske more	07 – Lionský záliv	12 – severné Tunisko	19 – západné Iónske more	25 – ostrov Cyprus
02 – ostrov Alborán	08 – ostrov Korzika	13 – Hammámatský záliv	20 – východné Iónske more	26 – južné Levantské more
03 – južné Alboránske more	09 – Ligúrske a severné Tyrrenské more	14 – Gabeský záliv	21 – južné Iónske more	27 – Levantské more
04 – Alžírsko	10 – južné a stredné Tyrrenské more	15 – ostrov Malta	22 – Egejské more	28 – Marmarské more
05 – Baleáry	11.1 – Sardínia (západná)	16 – juh Sicílie	23 – ostrov Kréta	29 – Čierne more
06 – severné Španielsko	11.2 – Sardínia (východná)	17 – severné Jadranské more	24 – severné Levantské more	30 – Azovské more
		18 – južné Jadranské more		

Utorok 8. marca 2011

C) Geografické súradnice GFCM GSA (GFCM, 2009)

GSA	HRANICE	GSA	HRANICE
1	Pobrežné pásmo 36° s. š., 5° 36' z. d. 36° s. š., 3° 20' z. d. 36° 05' s. š., 3° 20' z. d. 36° 05' s. š., 2° 40' z. d. 36° s. š., 2° 40' z. d. 36° s. š., 1° 30' z. d. 36° 30' s. š., 1° 30' z. d. 36° 30' s. š., 1° z. d. 37° 36' s. š., 1° z. d.	8	43° 15' s. š., 7° 38' v. d. 43° 15' s. š., 9° 45' v. d. 41° 18' s. š., 9° 45' v. d. 41° 20' s. š., 8° v. d. 41° 18' s. š., 8° v. d.
2	36° 05' s. š., 3° 20' z. d. 36° 05' s. š., 2° 40' z. d. 35° 45' s. š., 3° 20' z. d. 35° 45' s. š., 2° 40' z. d.	9	Pobrežné pásmo Francúzsko-talianska hranica 43° 15' s. š., 7° 38' v. d. 43° 15' s. š., 9° 45' v. d. 41° 18' s. š., 9° 45' v. d. 41° 18' s. š., 13° v. d.
3	Pobrežné pásmo 36° s. š., 5° 36' z. d. 35° 49' s. š., 5° 36' z. d. 36° s. š., 3° 20' z. d. 35° 45' s. š., 3° 20' z. d. 35° 45' s. š., 2° 40' z. d. 36° s. š., 2° 40' z. d. 36° s. š., 1° 13' z. d. Marocko-alžírská hranica	10	Pobrežné pásmo (vrátane severnej Sicílie) 41° 18' s. š., 13° v. d. 41° 18' s. š., 11° v. d. 38° s. š., 11° v. d. 38° s. š., 12° 30' v. d.
4	Pobrežné pásmo 36° s. š., 2° 13' z. d. 36° s. š., 1° 30' z. d. 36° 30' s. š., 1° 30' z. d. 36° 30' s. š., 1° z. d. 37° s. š., 1° z. d. 37° s. š., 0° 30' v. d. 38° s. š., 0° 30' v. d. 38° s. š., 8° 35' v. d. Tunisko – alžírská hranica Marocko-alžírská hranica	11	41° 47' s. š., 6° v. d. 41° 18' s. š., 6° v. d. 41° 18' s. š., 11° v. d. 38° 30' s. š., 11° v. d. 38° 30' s. š., 8° 30' v. d. 38° s. š., 8° 30' v. d. 38° s. š., 6° v. d.
5	38° s. š., 0° 30' v. d. 39° 30' s. š., 0° 30' v. d. 39° 30' s. š., 1° 30' z. d. 40° s. š., 1° 30' v. d. 40° s. š., 2° v. d. 40° 30' s. š., 2° v. d. 40° 30' s. š., 6° v. d. 38° s. š., 6° v. d.	12	Pobrežné pásmo Tunisko – alžírská hranica 38° s. š., 8° 30' v. d. 38° 30' s. š., 8° 30' v. d. 38° 30' s. š., 11° v. d. 38° s. š., 11° v. d. 37° s. š., 12° v. d. 37° s. š., 11° 04' v. d.
6	Pobrežné pásmo 37° 36' s. š., 1° z. d. 37° s. š., 1° z. d. 37° s. š., 0° 30' v. d. 39° 30' s. š., 0° 30' v. d. 39° 30' s. š., 1° 30' z. d. 40° s. š., 1° 30' v. d. 40° s. š., 2° v. d. 40° 30' s. š., 2° v. d. 40° 30' s. š., 6° v. d. 41° 47' s. š., 6° v. d. 42° 26' s. š., 3° 09' v. d.	13	Pobrežné pásmo 37° s. š., 11° 04' v. d. 37° s. š., 12° v. d. 35° s. š., 13° 30' v. d. 35° s. š., 11° v. d.
7	Pobrežné pásmo 42° 26' s. š., 3° 09' v. d. 41° 20' s. š., 8° v. d. Francúzsko-talianska hranica	14	Pobrežné pásmo 35° s. š., 11° v. d. 35° s. š., 15° 18' v. d. Tunisko-líbyjská hranica
		15	36° 30' s. š., 13° 30' v. d. 35° s. š., 13° 30' v. d. 35° s. š., 15° 18' v. d. 36° 30' s. š., 15° 18' v. d.
		16	Pobrežné pásmo 38° s. š., 12° 30' v. d. 38° s. š., 11° v. d. 37° s. š., 12° v. d. 35° s. š., 13° 30' v. d. 36° 30' s. š., 13° 30' v. d. 36° 30' s. š., 15° 18' v. d. 37° s. š., 15° 18' v. d.
		17	Pobrežné pásmo 41° 55' s. š., 15° 08' v. d. Chorvátsko-čiernohorská hranica

Utorok 8. marca 2011

GSA	HRANICE
18	Pobrežné pásmo (obe strany) 41° 55' s. š., 15° 08' v. d. 40° 04' s. š., 18° 29' v. d. Chorvátsko-čiernohorská hranica Albánsko-grécka hranica
19	Pobrežné pásmo (vrátane východnej Sicílie) 40° 04' s. š., 18° 29' v. d. 37° s. š., 15° 18' v. d. 35° s. š., 15° 18' v. d. 35° s. š., 19° 10' v. d. 39° 58' s. š., 19° 10' v. d.
20	Pobrežné pásmo Albánsko-grécka hranica 39° 58' s. š., 19° 10' v. d. 35° s. š., 19° 10' v. d. 35° s. š., 23° v. d. 36° 30' s. š., 23° v. d.
21	Pobrežné pásmo Tunisko-líbyjská hranica 35° s. š., 15° 18' v. d. 35° s. š., 23° v. d. 34° s. š., 23° v. d. 34° s. š., 25° 09' v. d. Líbyjsko-egyptská hranica
22	Pobrežné pásmo 36° 30' s. š., 23° v. d. 36° s. š., 23° v. d. 36° s. š., 26° 30' v. d. 34° s. š., 26° 30' v. d. 34° s. š., 29° v. d. 36° 43' s. š., 29° v. d.

GSA	HRANICE
23	36° s. š., 23° v. d. 36° s. š., 26° 30' v. d. 34° s. š., 26° 30' v. d. 34° s. š., 23° v. d.
24	Pobrežné pásmo 36° 43' s. š., 29° v. d. 34° s. š., 29° v. d. 34° s. š., 32° v. d. 35° 47' s. š., 32° v. d. 35° 47' s. š., 35° v. d. Turecko-sýrska hranica
25	35° 47' s. š., 32° v. d. 34° s. š., 32° v. d. 34° s. š., 35° v. d. 35° 47' s. š., 35° v. d.
26	Pobrežné pásmo Líbyjsko-egyptská hranica 34° s. š., 25° 09' v. d. 34° s. š., 34° 13' v. d. hranica Egypt – pásmo Gazy
27	Pobrežné pásmo hranica Egypt – pásmo Gazy 34° s. š., 34° 13' v. d. 34° s. š., 35° v. d. 35° 47' s. š., 35° v. d. Turecko-sýrska hranica
28	
29	
30	

Utorok 8. marca 2011**PRÍLOHA II****Postupy kontroly plavidiel prístavným štátom****1. Identifikácia plavidiel**

Inšpektori prístavu:

- a) overujú platnosť úradných dokladov na palube v prípade potreby a na tento účel kontaktujú príslušný vlajkový štát alebo medzinárodný register plavidiel,
- b) v prípade potreby zabezpečujú úradný preklad dokladov,
- c) overujú správnosť názvu plavidla, vlajky, vonkajších identifikačných čísel a označenia (a identifikačného čísla Medzinárodnej námornej organizácie (IMO) lode, ak je dostupné) a medzinárodných rádiových volacích znakov,
- d) pokiaľ je to možné, preverujú, či plavidlo zmenilo názov a/alebo vlajku a ak áno, zaznamenajú predchádzajúce mená a vlajky,
- e) zaznamenávajú prístav registrácie, meno a adresu majiteľa (a prevádzkovateľa a nominálneho majiteľa, pokiaľ je iný ako majiteľ), zástupcu plavidla a kapitána plavidla, vrátane jedinečného identifikačného čísla spoločnosti a registrovaného majiteľa, pokiaľ je to možné, a
- f) zaznamenávajú meno a adresu prípadného prechádzajúceho majiteľa (majiteľov) za posledných päť rokov.

2. Oprávnenie

Inšpektor prístavu overuje súlad oprávnení na rybolov alebo prepravu rýb a produktov rybolovu s údajmi zistenými podľa odseku 1 a overuje dobu platnosti oprávnení a ich platnosť pre oblasti, druhy rýb a rybársky výstroj.

3. Ostatné dokumenty

Inšpektor prístavu preskúma všetky príslušné dokumenty vrátane dokumentov v elektronickej forme. Medzi príslušné dokumenty patria napríklad lodný denník, hlavne lodný denník rybolovu a zoznam posádky, rozpisy uskladnenia a nákresy a opisy ložných priestorov pre ryby, pokiaľ sú k dispozícii. Môže sa vykonať kontrola ložných priestorov s cieľom overiť, či ich rozmery a skladba zodpovedajú nákresom a opisom, a či uloženie zodpovedá rozpisu uloženia. K týmto dokumentom prípadne patria aj doklady o úlovkoch alebo obchodné doklady vydané regionálnou organizáciou na riadenie rybolovu.

4. Rybársky výstroj

- a) Inšpektori prístavu overujú, či rybársky výstroj na palube zodpovedá podmienkam oprávnenia. Môže sa skontrolovať, či parametre rybárskeho výstroja, okrem iného napríklad veľkosť ôk (a prípadných zariadení), dĺžka sietí a veľkosť háčikov zodpovedajú platným predpisom, a či identifikačné znaky rybárskeho výstroja zodpovedajú znakom schváleným pre toto plavidlo.
- b) Inšpektori prístavu môžu tiež prehľadať plavidlo, aby zistili, či sa na ňom nenachádza skryté lovné zariadenie alebo inak nezákonné zariadenie.

5. Ryby a produkty rybolovu

- a) Inšpektori prístavu v najvyššej možnej miere overujú, či ryby a produkty rybolovu na palube boli ulovené v súlade s podmienkami stanovenými v platných oprávneniach. Inšpektori prístavu pri tejto kontrole preverujú lodný denník rybolovu, predložené správy, prípadne vrátane správ odovzdaných systémom monitorovania plavidiel (SMP).
- b) Pri zisťovaní množstva a druhov na palube môžu inšpektori prístavu skontrolovať ryby uložené v ložnom priestore alebo počas vykládky. Inšpektori prístavu pri tom môžu otvárať kartóny, v ktorých sú predbežne balené ryby a premiestňovať ryby alebo kartóny na overenie neporušenosti ložných priestorov pre ryby.

Utorok 8. marca 2011

- c) Pri vykládke plavidla môžu inšpektori prístavu overovať vykladané druhy a množstvá. Toto overovanie sa môže týkať druhu, živej hmotnosti (množstva zisteného z palubného denníka) a prepočítacieho koeficientu na prepočet spracovaného množstva na živú hmotnosť. Inšpektori prístavu môžu tiež kontrolovať akékoľvek množstvo ponechané na palube.
- d) Inšpektori prístavu môžu preskúmať množstvo a zloženie celého úlovku na palube, okrem iného aj na základe odberu vzoriek.

6. Overovanie rybolovu NNN

Uplatňuje sa článok 11 nariadenia (ES) č. 1005/2008.

7. Správa

Po skončení kontroly inšpektor vypracuje a podpíše písomnú správu, kópiu ktorej dostane kapitán plavidla.

8. Výsledky kontrol vykonávaných prístavným štátom

Výsledky kontrol vykonávaných prístavným štátom obsahujú prinajmenšom tieto informácie:

1. údaje o kontrole

- inšpekčný orgán (názov inšpekčného orgánu alebo náhradného orgánu vymenovaného daným orgánom);
- meno inšpektora;
- dátum a čas kontroly;
- prístav kontroly (miesto, kde sa plavidlo podrobilo kontrole); a
- dátum (dátum vypracovania správy);

2. identifikácia plavidiel

- názov plavidla;
- typ plavidla;
- druh výstroja;
- vonkajšie identifikačné číslo (číslo plavidla na boku) a IMO číslo (pokiaľ bolo vydané) alebo prípadne iné číslo;
- medzinárodný rádiový volací znak;
- číslo MMSI (Maritime Mobile Service Identity number), pokiaľ bolo vydané;
- vlajkový štát (štát, v ktorom je plavidlo registrované);
- prípadné predchádzajúce názvy a vlajky;
- domovský prístav (prístav registrácie plavidla) a predchádzajúce domovské prístavy;
- majiteľ plavidla (meno, adresa, kontaktné údaje majiteľa plavidla);
- nominálny majiteľ plavidla, pokiaľ sa líši od majiteľa plavidla (meno, adresa, kontaktné údaje);
- prevádzkovateľ plavidla zodpovedný za využívanie plavidla, pokiaľ sa líši od majiteľa plavidla (meno, adresa, kontaktné údaje);
- zástupca plavidla (meno, adresa, kontaktné údaje);
- meno a adresa prípadného predchádzajúceho majiteľa alebo majiteľov;
- meno, štátna príslušnosť a námorná kvalifikácia kapitána lode a kapitána rybolovu;
- zoznam posádky;

Utorok 8. marca 2011

3. oprávnenie na rybolov (licencie/povolenia)
 - oprávnenie plavidla na rybolov alebo prepravu rýb a výrobkov z rýb;
 - štát/štáty, ktoré oprávnenia vydali;
 - podmienky oprávnenia vrátane oblastí a doby platnosti;
 - príslušná regionálna organizácia riadenia rybolovu;
 - oblasti, rozsah a doba platnosti oprávnení;
 - podrobnosti o schválení pridelenej kvóty, rybolovného úsilia alebo iné;
 - schválené druhy rýb, vedľajšie úlovky a rybársky výstroj; a
 - prípadné záznamy a dokumenty týkajúce sa prekládky;
 4. informácie o rybárskom výjazde
 - dátum, čas, zóna a miesto začatia momentálneho rybárskeho výjazdu;
 - navštívené oblasti (vplávanie do a vyplávanie z jednotlivých oblastí);
 - prekládka na mori (dátum, druhy rýb, miesto, množstvo preložených rýb);
 - posledný navštívený prístav; a
 - dátum a čas ukončenia momentálneho rybárskeho výjazdu;
 - prípadne zamýšľaný nasledujúci prístav určenia;
 5. výsledky kontroly úlovku
 - začatie a ukončenie vykládky (dátumy a časy);
 - druhy rýb;
 - druhy produktov;
 - živá hmotnosť (množstvá zistené podľa lodného denníka);
 - príslušný prepočítací koeficient;
 - hmotnosť po spracovaní (množstvá vyložené podľa druhov a úpravy);
 - ekvivalentná živá hmotnosť (množstvá vyložené v ekvivalentoch živej hmotnosti, ako „hmotnosť produktu vynásobená prepočítacím koeficientom“); a
 - zamýšľané miesto určenia pre ryby a produkty rybolovu podrobené kontrole;
 - prípadné množstvo a druhy rýb ponechané na palube;
 6. výsledky kontroly výstroja
 - údaje o typoch výstroja;
 7. závery
 - závery kontroly vrátane identifikácie porušení, ku ktorým malo dôjsť a odkaz na príslušné pravidlá a opatrenia. Príslušný dôkazový materiál sa pripojí k správe z kontroly.
-

Utorok 8. marca 2011

PRÍLOHA III

A) Segmentácia flotily GFCM/SAC

Skupiny	< 6 metrov	6-12 metrov	12-24 metrov	viac ako 24 metrov
1. Polyvalentné menšie bezmotorové plavidlá	A			
2. Polyvalentné menšie motorové plavidlá	B	C		
3. Plavidlá s vlečenými sieťami		D	E	F
4. Plavidlá s kruhovými záťahovými sieťami		G		H
5. Plavidlá s dlhými lovnými šnúrami			I	
6. Plavidlá s navíjacími vlečnými sieťami na rybolov pelagických druhov			J	
7. Plavidlá na lov tuniakov vlečnou sieťou				K
8. Plavidlá s vlečenými škrabákmi		L		
9. Polyvalentné plavidlá				M

Opis segmentov

- A Polyvalentné menšie bezmotorové plavidlá - všetky plavidlá s dĺžkou menšou ako 12 metrov (LOA) bez motora (viator alebo pohon).
- B Polyvalentné menšie motorové plavidlá s dĺžkou menšou ako 6 m - všetky plavidlá s dĺžkou menšou ako 6 metrov (LOA) s motorom.
- C Polyvalentné menšie motorové plavidlá s dĺžkou od 6 do 12 metrov - všetky plavidlá s dĺžkou od 6 do 12 metrov (LOA) s motorom, ktoré v priebehu roka používajú rôzne druhy výstroja bez toho, aby jasne prevažovalo používanie niektorého z nich, alebo ktoré používajú výstroj, ktorý sa v tomto rozpise nenachádza.
- D Plavidlá s vlečenými sieťami s dĺžkou menšou ako 12 m - všetky plavidlá s dĺžkou menšou ako 12 metrov (LOA), ktoré prevádzkujú viac ako 50 percent svojho rybolovného úsilia s vlečnou sieťou na lov pri dne.
- E Plavidlá s vlečenými sieťami s dĺžkou od 12 do 24 m - všetky plavidlá s dĺžkou od 12 do 24 metrov (LOA), ktoré prevádzkujú viac ako 50 percent svojho rybolovného úsilia s vlečnou sieťou na lov pri dne.
- F Plavidlá s vlečenými sieťami s dĺžkou väčšou ako 24 m - všetky plavidlá s dĺžkou väčšou ako 24 metrov (LOA), ktoré prevádzkujú viac ako 50 percent svojho rybolovného úsilia s vlečnou sieťou na lov pri dne.
- G Plavidlá s kruhovými záťahovými sieťami s dĺžkou od 6 do 12 m - všetky plavidlá s dĺžkou od 6 do 12 metrov (LOA), ktoré prevádzkujú viac ako 50 percent svojho rybolovného úsilia s kruhovou záťahovou sieťou.
- H Plavidlá s kruhovými záťahovými sieťami s dĺžkou väčšou ako 12 m - všetky plavidlá s dĺžkou nad 12 metrov (LOA), ktoré prevádzkujú viac ako 50 percent svojho rybolovného úsilia s kruhovou záťahovou sieťou s výnimkou tých, ktoré v priebehu roka používajú vlečené siete na lov tuniakov.
- I Plavidlá s dlhými lovnými šnúrami s dĺžkou väčšou ako 6 m - všetky plavidlá s dĺžkou väčšou ako 6 metrov (LOA), ktoré prevádzkujú viac ako 50 percent svojho rybolovného úsilia s dlhými lovnými šnúrami.
- J Plavidlá s navíjacími vlečnými sieťami na rybolov pelagických druhov s dĺžkou väčšou ako 6 m - všetky plavidlá s dĺžkou väčšou ako 6 metrov (LOA), ktoré prevádzkujú viac ako 50 percent svojho rybolovného úsilia s pelagickými vlečnými sieťami.
- K Plavidlá na lov tuniakov vlečnou sieťou - všetky plavidlá, ktoré prevádzkujú lov tuniakov s vlečnými sieťami počas ľubovoľného obdobia počas roka.
- L Plavidlá s vlečenými škrabákmi s dĺžkou väčšou ako 6 m - všetky plavidlá s dĺžkou väčšou ako 6 metrov (LOA), ktoré prevádzkujú viac ako 50 percent svojho rybolovného úsilia s vlečenými škrabákmi.
- M Polyvalentné plavidlá s dĺžkou väčšou ako 12 m - všetky plavidlá s dĺžkou väčšou ako 12 metrov (LOA), ktoré v priebehu roka používajú rôzne druhy výstroja bez toho, aby jasne prevažovalo používanie niektorého z nich, alebo ktoré používajú výstroj, ktorý sa v tomto rozpise nenachádza.

Poznámka: Informácie je možné zadávať do všetkých políček. Ak sa v uvedenej tabuľke nachádzajú prázdne políčka, predpokladá sa, že neexistuje významný počet lodí. V prípade potreby je však možné zúžiť údaje z „prázdného políčka“ s údajmi z najvhodnejšieho susedného „modrého políčka“.

Utorok 8. marca 2011

B) Tabuľka s údajmi o meraní rybolovného úsilia ⁽¹⁾

Druh výstroja	Počet a rozmery	Kapacita	Činnosť	Nominálne rybolovné úsilie ⁽¹⁾
Vlečný škrabák (na lov mäkkýšov)	Otvorený rám, šírka rámu	GT	Trvanie rybolovu	Plocha dna, na ktorej sa lovilo so škrabákom ⁽²⁾
Vlečná sieť (vrátane vlečných škrabákov na lov platesotvarých)	Druh vlečenej siete (pelagická, na lov pri dne) GT a/alebo BRT Výkon motora Veľkosť ôk Veľkosť siete (šírka rámu) Rýchlosť	GT	Trvanie rybolovu	GT*dni GT*hodiny KW*dni
Kruhovú záťahovú sieť	Dĺžka a výška siete GT Ľahký pohon Počet malých lodí	GT Dĺžka a výška siete	Doba hľadania Ponorenie lovného zariadenia	GT * ponorenie lovného zariadenia ⁽¹⁾ Dĺžka siete Ponorenie lovných zariadení
Siete	Druh siete (napr. viacstenná žiabrovka, žiabrovky atď.) Dĺžka siete (použitá v nariadeniach) GT Plocha siete Veľkosť ôk	Dĺžka a výška siete	Trvanie rybolovu	Dĺžka siete * dni Plocha*dni
Lovné šnúry	Počet háčikov GT Počet jednotiek lovných šnúr Vlastnosti háčikov Návnada	Počet háčikov Počet jednotiek lovej šnúry	Trvanie rybolovu	Počet háčikov * hodiny Počet háčikov * dni Počet jednotiek lovných šnúr * dni/hodiny
Pasce	GT	Počet pascí	Trvanie rybolovu	Počet pascí * dni
Kruhovú záťahovú sieť FAD	Počet FAD		Počet výjazdov	Počet FAD * počet výjazdov

⁽¹⁾ Malo by sa vzťahovať na konkrétnu oblasť (s uvedením plochy) s cieľom odhadnúť intenzitu rybolovu (ryb. úsilie · km²) a uviesť rybolovné úsilie v pomere k vyloveným zásobám.

⁽²⁾ Opatrenia rybolovného úsilia, ktoré nezahŕňajú časovú činnosť, by sa mali uviesť ako časové obdobie (napr. ako rok).

⁽¹⁾ Vzťahuje sa na nominálne úsilie.

Štvrtok 10. marca 2011

2012/C 199 E/17	Mediálny zákon v Maďarsku Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o zákone o médiách v Maďarsku	154
2012/C 199 E/18	Južné susedstvo a najmä Líbya vrátane humanitárnych hľadísk Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o južnom susedstve a najmä o Líbyi	158
2012/C 199 E/19	Postoj EÚ k Iránu Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o postoji EÚ k Iránu (2010/2050(INI))	163
2012/C 199 E/20	16. zasadnutie Rady pre ľudské práva (Ženeva, 28. februára - 25. marca 2011) Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o prioritách 16. zasadnutia Rady OSN pre ľudské práva a hodnotení v roku 2011	172
2012/C 199 E/21	Pakistan - zavraždenie ministra pre menšiny Šahbaza Bhattiho Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o Pakistane, najmä o vražde Šahbaza Bhattiho	179
2012/C 199 E/22	Bielorusko, najmä prípady Alesa Michaleviča a Natalie Radinovej Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o Bielorusku (najmä prípady Alesa Michaleviča a Natalie Radinovej)	182
2012/C 199 E/23	Situácia a kultúrne dedičstvo v Kašgare (Ujgurská autonómna oblasť Sin-ťiang, Čína) Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o situácii a kultúrnom dedičstve v Kašgare (Ujgurská autonómna oblasť Sin-ťiang, Čína)	185
2012/C 199 E/24	Vypracovanie európskych štatútov pre vzájomné spoločnosti, združenia a nadácie Vyhlásenie Európskeho parlamentu zo 10. marca 2011 o vypracovaní európskych štatútov pre vzájomné spoločnosti, združenia a nadácie	187
2012/C 199 E/25	Nehody ťažkých nákladných vozidiel Vyhlásenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o nehodách ťažkých nákladných vozidiel	188

II Oznámenia

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Európsky parlament**Utorok 8. marca 2011**

2012/C 199 E/26	Žiadosť o zbavenie imunity Elmara Broka	
	Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o žiadosti o zbavenie imunity Elmara Broka (2010/2283(IMM))	190

III Prípravné akty

EURÓPSKY PARLAMENT

Utorok 8. marca 2011

2012/C 199 E/27	Vymenovanie člena Európskeho dvora audítorov (pán Harald Wögerbauer, AT)	
	Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o návrhu na vymenovanie Haralda Wögerbauera za člena Dvora audítorov (C7-0029/2011 – 2011/0801(NLE))	192
2012/C 199 E/28	Rybolov v oblasti dohody GFCM (Všeobecná rybárska komisia pre Stredozemné more) ***I	
	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 8. marca 2011 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o niektorých ustanoveniach týkajúcich sa rybolovu v oblasti dohody GFCM (Všeobecná rybárska komisia pre Stredozemné more) (KOM(2009)0477 – C7-0204/2009 – 2009/0129(COD))	193
	P7_TC1-COD(2009)0129	
	Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 8. marca 2011 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. .../2011 o niektorých ustanoveniach týkajúcich sa rybolovu v oblasti dohody GFCM (Všeobecná rybárska komisia pre Stredozemné more).[PDN 1]	194
	PRÍLOHA I	208
	PRÍLOHA II	212
	PRÍLOHA III	215

Vysvetlivky k použitým symbolom

- * Konzultačný postup
- **I Postup spolupráce: prvé čítanie
- **II Postup spolupráce: druhé čítanie
- *** Postup so súhlasom
- ***I Spolurozhodovací postup: prvé čítanie
- ***II Spolurozhodovací postup: druhé čítanie
- ***III Spolurozhodovací postup: tretie čítanie

(Voľba postupu závisí od právneho základu, ktorý navrhla Komisia)

Politické pozmeňujúce a doplňujúce návrhy: nový alebo nahradený text je vyznačený hrubou kurzívou a vypustenia sa označujú symbolom ▬.

Korekcie a technické úpravy, ktoré urobili útvary: nový alebo nahradený text je vyznačený kurzívou a vypustenia sa označujú symbolom ||.

Predplatné na rok 2012 (bez DPH, vrátane poštovného)

Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	1 200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, tlačené vydanie + ročné DVD	22 úradných jazykov EÚ	1 310 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	840 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, mesačné (súhrnné) DVD	22 úradných jazykov EÚ	100 EUR ročne
Dodatok k úradnému vestníku (séria S), Verejné obstarávanie a výberové konania, DVD, jedno vydanie za týždeň	viacjazyčné: 23 úradných jazykov EÚ	200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria C – konkurzy	jazyk(-y), v ktorom(-ých) sa konajú konkurzy	50 EUR ročne

Úradný vestník Európskej únie, ktorý vychádza vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie, si možno predplatiť v ktoromkoľvek z 22 jazykových znení. Zahŕňa sériu L (Právne predpisy) a C (Informácie a oznámenia).

Každé jazykové znenie má samostatné predplatné.

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 920/2005 uverejneným v úradnom vestníku L 156 z 18. júna 2005 a ustanovujúcim, že inštitúcie Európskej únie nie sú viazané povinnosťou vyhotovovať všetky právne akty v írskom jazyku a uverejňovať ich v tomto jazyku, sa úradné vestníky uverejnené v írskom jazyku predávajú osobitne.

Predplatné na dodatok k úradnému vestníku (séria S – Verejné obstarávanie a výberové konania) zahŕňa všetkých 23 úradných jazykových znení na jednom viacjazyčnom DVD.

Predplatitelia *Úradného vestníka Európskej únie* môžu získať na základe žiadosti rôzne prílohy k úradnému vestníku. O vydaní týchto príloh budú informovaní prostredníctvom oznamov pre čitateľov, ktoré sa vkladajú do *Úradného vestníka Európskej únie*.

Predaj a predplatné

Rozličné platené publikácie, rovnako ako aj *Úradný vestník Európskej únie*, si možno predplatiť a získať u obchodných distribútorov. Zoznam obchodných distribútorov možno nájsť na tejto internetovej adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm.

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) poskytuje priamy a bezplatný prístup k právu Európskej únie. Na stránke možno prehliadať *Úradný vestník Európskej únie*, ako aj zmluvy, právne predpisy, judikatúru a návrhy právnych aktov.

Viac sa dozviete na stránke: <http://europa.eu>.

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK